

DẪN LỄ TUẦN THÁNH

Dẫn lễ

TUẦN THÁNH

HỌC VIỆN
THÁNH ANPHONGSÔ

2025

Cập nhật, 03/2025:

- *Các lời dẫn.*
- *Diễn tiến và chú thích về các nghi thức.*
 - *Dẫn lễ Chúa nhật Phục Sinh.*
 - *Dẫn kiệu Chúa Phục Sinh.*
 - *Kinh Cầu Các Thánh.*
 - *Các lời nguyện tín hữu.*
- *Nghi thức bí tích Thánh Tẩy và Thêm Sức.*
- *Nghi thức sám hối chung và giải tội riêng.*
 - *Nghi thức giải tội tập thể.*
- *Phụng vụ Tuần Thánh (2023) của Ủy ban Phụng tự -
HDGM.VN*
- *Sắc lệnh năm 2025 của Tòa Thánh
dành cho Việt Nam.*
- *Một số chú thích.*

MỤC LỤC

Cử hành Thánh Lễ.....	7
Bảng ghi ngày phụng vụ.....	14
Chúa nhật lễ Lá: Tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa	19
Tam Nhật Vượt Qua.....	39
Chiều thứ Năm Tuần Thánh:	
Thánh Lễ Tiệc Ly	39
Thứ Sáu Tuần Thánh:	
Tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa	75
Chúa nhật Phục Sinh: Canh thức Vượt Qua.....	113
Chúa nhật Phục Sinh: Thánh Lễ chính ngày	191
Dẫn kiệu Chúa Phục Sinh.....	205
Nghi thức khai tâm Kitô Giáo cho người lớn.....	231
Nghi thức Thêm Sức trong Thánh Lễ.....	247
Nghi thức giải tội tập thể.....	267
Phụ lục:	281
Phụng vụ Tuần Thánh	281
Tam Nhật Thánh.....	310
Vài nét về Kinh Cầu Các Thánh.....	342

HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM

ỦY BAN PHỤNG TỰ

- Đề áp dụng Tông thư *Desiderio Desideravi* (DD) của Đức Thánh Cha Phanxicô;
- Đề tuân thủ quy luật phụng tự và kỷ luật các Bí tích, đồng thời thể hiện tính duy nhất trong cử hành phụng vụ;

Ủy ban Phụng tự phổ biến đề tài hướng dẫn đầu tiên của chương trình ĐÀO TẠO PHỤNG VỤ CHO DÂN CHÚA:

CỬ HÀNH THÁNH LỄ

Nghi thức	Thực hành
TỔNG QUÁT	– Giữ luật chữ đỏ. – Phải dùng bản văn <i>Nghi thức Thánh Lễ</i> năm 2005, đã được Toà Thánh phê chuẩn. – Không tự ý thêm bớt trong bản văn phụng tự; không tùy tiện và thay đổi trình tự nghi thức; không xâm phạm tính thánh thiêng của Cung Thánh với những trang trí tầm thường hoặc loè loẹt, không bài trí như một sân khấu đời thường mang tính phô diễn.
Động tác	<i>Cử chỉ và điệu bộ của Linh mục, Phó tế, các thừa tác viên cũng như của dân chúng, phải được thể hiện sao cho toàn thể cuộc cử hành mang vẻ đẹp đơn sơ trang nhã, giúp thấy rõ ý nghĩa xác thực và đầy đủ của những phần</i>

	<i>khác nhau, đồng thời cũng cố võ sự tham dự của mọi người (Quy chế Tổng quát Sách lễ Rôma [QCSL], 42).</i> – Không đọc nhanh cũng không quá chậm. – Phân biệt các động tác: cúi đầu – cúi mình – cúi mình sâu (theo chữ đỏ). – Dang tay không rộng quá, cũng không cao quá hoặc thấp quá.
NGHI THỨC NHẬP LỄ	
Cuộc rước nhập lễ	– Đang khi đoàn rước tiến vào thánh đường thì hát ca nhập lễ (QCSL, 47). Việc đánh trống hay trình tấu bằng kèn phải được thực hiện trước khi Nhập lễ. Đoàn rước không di chuyển khi đang diễn tấu (<i>Hướng dẫn Mục vụ Thánh nhạc</i>, 47). Theo đó: * Trống, trắc không chuyển tải được lời, nên chỉ sử dụng khi tập hợp cộng đoàn, trước khi đi rước. * Kèn thổi khi đường rước xa, nhưng phải ngưng khi đoàn rước tiến tới cửa nhà thờ và phải thổi theo bài thánh ca được chuẩn nhận.

Rước sách Tin Mừng	– Sách Tin Mừng, chứ không phải sách Bài đọc. – Thừa tác viên chính là Phó tế. – Nếu không có Phó tế, một Linh mục trong đoàn đồng tế hoặc người đã lãnh tác vụ đọc sách cầm sách Tin Mừng. – Nếu không thì đặt sẵn sách Tin Mừng trên bàn thờ (x. QCSL, 120).
Xông hương	Trong một Thánh Lễ, chỉ thực hiện theo một trong hai cách thức: A. Theo cách Á Đông: xá nhang hoặc đốt hương trong lư trước khi hôn kính bàn thờ; B. Xông hương theo truyền thống Âu Tây. Có ba dạng xông hương: xông thẳng – xông ba hướng – xông liên tục. – Động tác cho mỗi lần xông thẳng: <i>nâng cao bình hương – dừng – lắc bình hương hai nhịp – hạ bình hương xuống một chút</i> (không phải vừa đưa lên vừa lắc và không bao giờ lắc ba nhịp). – Xông ba hướng: lắc bình hương hai nhịp ở giữa – bên trái – bên phải. Trong Thánh Lễ: – Chủ tế xông hương bàn thờ và Thánh Giá sau khi hôn kính bàn thờ (<i>Nghi thức</i>

	<i>Thánh Lễ - NTTL, 1; QCSL, 123).</i> – Bàn thờ: lắc bình hương liên tục quanh bàn thờ. – Lễ vật: xông ba lần (giữa 2 lắc – trái 2 lắc – phải 2 lắc), có thể xông theo hình Thánh Giá. – Thánh Thể, Thánh Giá, ảnh Chúa, nền Phục sinh, chủ tế: xông thẳng ba lần (<i>QCSL, 277</i>). – Sách Tin Mừng, lễ vật, các vị đồng tế, cộng đoàn: xông ba lần (giữa 2 lắc – trái 2 lắc – phải 2 lắc). – Thánh tích, ảnh tượng: xông thẳng hai lần. – Lúc chuẩn bị lễ vật: sau khi chủ tế xông hương lễ vật, bàn thờ và Thánh Giá, thừa tác viên xông riêng chủ tế, sau đó xông chung các Giám mục và Linh mục đồng tế, cuối cùng xông chung cộng đoàn giáo dân. – Thứ tự: xông riêng chủ tế, sau đó xông chung các Giám mục và Linh mục đồng tế, cuối cùng xông chung cộng đoàn giáo dân.
Nghi thức Nhập lễ	– - Linh mục đứng tại ghế chủ toạ, trừ trường hợp bất khả thi (<i>x. Nghi thức Thánh Lễ [NTTL], 1; QCSL, 50</i>).

PHỤNG VỤ LỜI CHÚA	
Công bố Lời Chúa	– Chỉ đặt một bục đọc Lời Chúa, đây cũng là giảng đài và nơi đọc Lời nguyện cộng đoàn (x. 71; 138). – Trong Phụng vụ Lời Chúa, chính Chúa nói và cộng đoàn lắng nghe, cộng đoàn không đọc chung các bài Sách Thánh và Tin Mừng. – Các thừa tác viên đọc sách: nam mặc áo Alba hoặc âu phục có mang cà-vạt, nữ mặc áo dài màu trắng (x. 335-336). – Trong lễ có cử hành Bí tích Hôn nhân, cô dâu chú rể không đọc Sách Thánh; và trong thánh lễ An táng, thân nhân người quá cố cũng không đọc Sách Thánh, trừ phi không còn ai khác thi hành nhiệm vụ này (x. <i>Hiển chế Phụng vụ thánh</i> 32; <i>NTTL</i>, 10; <i>Hội đồng Giáo Hoàng về Gia đình, Chuẩn bị Bí tích Hôn nhân</i>, 68). – Không được để cô dâu chú rể cùng đứng bên nhau khi đọc sách để chụp hình.
Thánh vịnh Đáp ca	– Việc đọc/hát thánh vịnh là nhiệm vụ của người xướng/hát thánh vịnh (<i>psalmista</i>) hoặc của thừa tác viên đọc sách (<i>lector</i>) (<i>QCSL</i>, 61, 129). Họ sẽ đọc hoặc hát Thánh vịnh Đáp ca tại bục đọc sách – không đọc tại nơi ca đoàn.

Giảng lễ	– Thông thường, chính Linh mục chủ tế, hoặc một vị đồng tế, hoặc Phó tế sẽ giảng lễ. – Không được để giáo dân giảng lễ. – Phải giảng vào các ngày Chúa nhật và lễ buộc; nên giảng trong lễ các ngày thường mùa Vọng, mùa Chay và mùa Phục sinh, và trong các lễ khác cũng như các dịp có khá đông người tới nhà thờ (x. 65-66). – Sau bài giảng, nên giữ thinh lặng một khoảng thời gian ngắn (x. QCSL, 136, 56, 66). – Người giảng lễ không được rời giảng đài; không ca hát, hỏi đáp, tặng quà... (những việc này dành cho lúc dạy giáo lý, giảng phòng, tĩnh tâm...).
Tuyên xưng đức tin	– Khi phải đọc kinh Tin Kính, chỉ được đọc hoặc hát một trong hai lời tuyên xưng Nicêa và của các Tông đồ (x. NTTL, 18-19). – Không được thay thế bằng bất cứ bài hát nào khác, kể cả bằng những mẫu tuyên xưng trong nghi thức các bí tích khác.
Lời nguyện cộng đoàn (Lời nguyện tín hữu/Lời nguyện chung)	– Phải đọc trong các lễ Trọng, lễ Chúa nhật, lễ Thêm sức, lễ Hôn phối, lễ An táng. – Các ý nguyện được đọc tại giảng đài hoặc một nơi thích hợp, do Phó tế, một ca viên, một thừa tác viên đọc sách, hoặc một tín hữu giáo dân. – Những ý nguyện phải giản dị, vắn tắt, tự

	nhiên và thận trọng, diễn tả ý nguyện của toàn thể cộng đoàn (x. QCSL 71).
PHỤNG VỤ THÁNH THỂ	– Bàn thờ để trống suốt phần Nhập lễ và Phụng vụ Lời Chúa
Chuẩn bị lễ vật	– Không được để sẵn trên bàn thờ từ đầu lễ: chén thánh, rượu nước, bình đựng bánh lễ, sách lễ, khăn thánh (trừ khi phải sử dụng khăn thánh có kích thước lớn).
Kinh nguyện Thánh Thể	– Không được tự tiện thay đổi hoặc thêm bớt bất cứ lời nào trong Kinh nguyện Thánh Thể (Hc PV, 22; QCSL, 24). – Cộng đoàn quỳ từ sau lời tung hô <i>Thánh Thánh Thánh</i> đến hết vinh tụng ca <i>Chính nhờ Người</i> .
Truyền phép	– Các công thức truyền phép phải đọc rõ ràng và lớn tiếng (chữ đỏ).
Chúc bình an	– Sau lời “ <i>Anh chị em hãy chúc bình an cho nhau,</i> ” chủ tế thỉnh lặng chào chúc bình an các vị đồng tế, Phó tế, hoặc thừa tác viên đứng gần; các vị đồng tế hay thừa tác viên khác đứng gần nhau cũng làm như thế. Giáo dân ở các hàng ghế hai bên cũng quay vào giữa chào chúc bình an cho nhau (x. QCSL 82).
KẾT LỄ	– Chỉ đọc câu “ <i>Lễ xong, chúc anh chị em đi bình an</i> ” trong khi chờ bản dịch mới cho các công thức khác.

BẢNG GHI NGÀY PHỤNG VỤ

xếp theo thứ tự ưu tiên

I

1. Tam Nhật Vượt Qua tưởng niệm cuộc thương khó và phục sinh của Chúa.

2. Lễ Giáng Sinh, Hiện Linh, Thăng Thiên và Hiện Xuống.

Các Chúa Nhật mùa Vọng, mùa Chay và mùa Phục Sinh.

Thánh Lễ an táng (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 380, cấm cử hành cả sáng và chiều thứ Năm Tuần Thánh).

Thứ Tư lễ Tro.

Các ngày trong Tuần Thánh, từ thứ Hai đến hết thứ Năm.

Các ngày trong tuần bát nhật Phục Sinh.

3. Các lễ trọng kính Chúa, Đức Mẹ và các thánh có ghi trong lịch chung.

Lễ cầu cho mọi tín hữu đã qua đời.

4. Các lễ trọng riêng, tức là:

a) Lễ trọng kính thánh bốn mạng của chính của địa phương, thành phố hoặc quốc gia,

b) Lễ trọng cung hiến thánh đường, hoặc ngày kỷ niệm cung hiến thánh đường đó,

c) Lễ trọng mừng tước hiệu của nhà thờ,

d) Lễ trọng của Dòng Tu hoặc Tu Hội mừng tước hiệu, hoặc Đấng Sáng Lập Dòng, hoặc bốn mạng chính của Dòng.

II

Thánh Lễ có nghi thức riêng (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002, số 372*).

Thánh Lễ tùy nhu cầu và ngoại lịch do lệnh của Đấng Bản Quyền địa phương (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002, số 374*).

5. Các lễ kính Chúa có ghi trong lịch chung.

6. Các Chúa Nhật mùa Giáng Sinh và mùa Thường Niên.

7. Các lễ kính Đức Mẹ và các thánh có ghi trong lịch chung.

8. Các lễ kính riêng, tức là:

a) Lễ bốn mạng chính của giáo phận.

b) Lễ kỷ niệm ngày cung hiến nhà thờ chính toà.

c) Lễ kính bốn mạng chính của một miền, tỉnh, quốc gia hoặc một vùng rộng lớn.

d) Lễ kính của Dòng Tu hoặc Tu Hội, và Tỉnh Dòng mừng tước hiệu, Đấng Sáng Lập, thánh bốn mạng, trừ những điểm đã nói trong số 4.

e) Các lễ kính riêng khác của một vài nhà thờ.

f) Các lễ kính khác có ghi trong lịch của một giáo phận, một Hội Dòng hoặc Tu Hội.

Thánh Lễ cầu cho tín hữu vừa mới qua đời hoặc trong ngày giỗ đầu (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002, số 381*).

9. Các ngày trong tuần thuộc mùa Vọng từ 17 đến hết 24 tháng Mười Hai.

Các ngày trong tuần bát nhật Giáng Sinh.

Các ngày thường trong mùa Chay.

III

Thánh Lễ tùy nhu cầu và ngoại lịch theo sự xét đoán của vị phụ trách thánh đường hoặc của chính Linh Mục chủ tế (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002, số 376*).

10. Các lễ nhớ bắt buộc có ghi trong lịch chung.

11. Các lễ nhớ bắt buộc riêng, tức là:

a) Các lễ nhớ bổn mạng phụ của địa phương, giáo phận, miền hoặc tỉnh, quốc gia, một vùng rộng lớn, của Dòng Tu hoặc Tu Hội và Tỉnh Dòng.

b) Ít nhiều lễ nhớ bắt buộc riêng của một vài nhà thờ.

c) Các lễ nhớ bắt buộc khác có ghi trong lịch giáo phận, Dòng Tu hoặc Tu Hội.

12. Các lễ nhớ không bắt buộc đã được nói tới cách đặc biệt trong *Quy Chế Tổng Quát* về Thánh Lễ và Các Giờ Kinh Phụng Vụ, thì có thể xảy ra vào cả những ngày đã nói ở số 9. Cũng vì lý do đó, khi những lễ nhớ bắt buộc trùng với những ngày thường trong mùa Chay, thì có thể được cử hành như lễ nhớ không bắt buộc.

13. Các ngày trong tuần, từ đầu mùa Vọng cho đến hết ngày 16 tháng Mười Hai.

Các ngày trong tuần thuộc mùa Giáng Sinh, từ ngày 02 tháng Giêng đến ngày thứ Bảy sau lễ Hiện Linh.

Các ngày trong tuần thuộc mùa Phục Sinh, từ thứ Hai sau bát nhật Phục Sinh, cho đến hết thứ Bảy trước lễ Hiện Xuống.

Thánh Lễ tùy nhu cầu và ngoại lịch theo lòng đạo đức của giáo dân (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002, số 375*).

Thánh Lễ cầu cho tín hữu qua đời hằng ngày (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002, số 377*).

Các lễ nhớ không bắt buộc (*Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002, số 377*).

Các ngày trong tuần thuộc mùa Thường Niên.

TRƯỜNG HỢP CÁC LỄ TRÙNG NHAU

60. Nếu gặp nhiều lễ phải kính trong cùng một ngày, thì cử hành lễ nào có bậc cao hơn trong bảng ghi ngày phụng vụ. Nhưng khi một lễ trọng bị ngăn trở vì gặp một ngày phụng vụ ưu tiên, thì lễ trọng ấy được dời sang một ngày gần nhất không vướng trùng vào những ngày quy định trong bảng thứ tự ưu tiên, từ số 1 đến số 8, tuy nhiên vẫn phải giữ những điều đã quy định tại số 5 ở trên. Còn lễ Truyền Tin của Chúa, khi nào rơi vào những ngày Tuần Thánh, thì luôn được dời lại mừng vào thứ Hai sau Chúa Nhật II Phục sinh.

Những lễ khác trong năm ấy được bỏ qua luôn.

61. Còn nếu trong cùng một ngày mà phải cử hành cả kinh Chiều II của lễ đang mừng cả kinh Chiều I của lễ hôm sau, thì phải cử hành kinh Chiều có địa vị ưu tiên trong bảng ghi ngày phụng vụ; trường hợp hai lễ ngang nhau, thì đọc kinh Chiều II của lễ đang mừng.

CHÙA NHẬT LỄ LÁ:

TƯỞNG NIỆM

CUỘC THƯƠNG KHỔ CỦA CHÙA

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh, số 27-34:*

Tuần Thánh

1. Trong Tuần Thánh, Hội Thánh cử hành những mầu nhiệm cứu độ mà Chúa Kitô đã hoàn tất vào những ngày cuối cùng của Người ở nơi trần thế, bắt đầu với việc Người tiến vào thành Giêrusalem với tư cách là Đấng Mêsia.

Mùa Chay kết thúc ngay trước Thánh Lễ Tiệc Ly. Tam nhật Vượt Qua bắt đầu với Thánh Lễ ban chiều tưởng niệm bữa Tiệc Ly của Chúa, được tiếp nối với ngày thứ Sáu Tuần Thánh tưởng niệm Cuộc Thương Khó Chúa và sang qua thứ Bảy Tuần Thánh, rồi kết thúc bằng giờ kinh Chiều Chúa nhật Phục Sinh; trung tâm của Tam Nhật là Đêm Canh thức Vượt Qua.

“Những ngày trong Tuần Thánh, từ thứ Hai đến thứ Năm, được ưu tiên hơn mọi cử hành nào khác, tức là chỉ cử hành Thánh Lễ theo ngày.” Trong các ngày này, không cử hành các bí tích Thánh Tẩy và Thêm Sức.

Chúa nhật Thương Khó (Chúa nhật Lễ Lá)

2. Tuần Thánh bắt đầu bằng Chúa nhật Lễ Lá. Sự kiện này nối kết lời tiên báo về cuộc khai hoàn vinh thắng của Vua Giêsu Kitô và Cuộc Thương Khó của Người. Sự liên kết hai khía cạnh này trong mầu nhiệm Vượt Qua nên được trình bày và giải thích trong khi cử hành nghi lễ và giảng dạy giáo lý.

3. Việc tưởng niệm Chúa Giêsu vào thành Giêrusalem phải được cử hành cách long trọng; các tín hữu nên bắt chước các trẻ em Do Thái khi tiến đến gặp Chúa Giêsu, vừa hát “Hosanna – Chúc tụng Đấng nhân danh Chúa mà đến” vừa làm cử chỉ tung hô kèm theo.

4. Cuộc rước kiệu có thể diễn ra chỉ một lần trước Thánh Lễ nào mà có số đông tín hữu tham dự nhất, ngay cả Thánh Lễ chiều thứ Bảy hoặc là chiều Chúa nhật. Cộng đoàn cũng có thể tập trung ở một nhà thờ nhánh, hoặc ở một nhà nguyện, hoặc một nơi nào thích hợp để rước kiệu lá về nhà thờ muốn cử hành Thánh Lễ.

Trong cuộc rước kiệu lá, các tín hữu cầm lá trong tay. Linh mục chủ tế và các thừa tác viên cũng cầm lá đi trước mọi người.

Lá cầm đi kiệu phải được làm phép. Rồi sau đó, lá phải được mang về lưu giữ ở gia đình nhằm nhắc nhở về sự chiến thắng của Chúa Kitô.

Các vị mục tử lo liệu làm sao để cuộc rước kiệu lá tôn vinh Chúa Kitô Vua mang lại nhiều ý nghĩa cho đời sống thiêng liêng của tín hữu.

Để tưởng niệm việc Chúa Giêsu vào thành Giêrusalem, *Sách lễ Rôma* còn đưa ra hai hình thức khác dành cho những nơi không thể cử hành một cuộc rước kiệu. Hình thức thứ hai được áp dụng cho những nơi nào không thể rước kiệu ngoài nhà thờ được, thì cử hành nghi thức nhập lễ trọng thể. Hình thức thứ ba là cử hành nghi thức nhập lễ đơn giản cho tất cả mọi Thánh Lễ của Chúa nhật này mà không cử hành nghi thức nhập lễ trọng thể được.

5. Nơi nào không cử hành Thánh Lễ được, thì chiều thứ Bảy hoặc Chúa nhật, vào lúc thuận tiện, nên cử hành phụng vụ Lời Chúa về việc Đấng Cứu Thế vào thành Giêrusalem và Cuộc Thương Khó của Người.

6. Trong cuộc rước kiệu, ca đoàn và tín hữu nên hát những bài thánh ca được đề nghị trong *Sách lễ Rôma*, đặc biệt là Thánh vịnh 23 và 46, cũng như các bài thánh ca thích hợp nhằm tôn vinh Chúa Kitô là Vua.

7. Bài Thương Khó chiếm một vị trí đặc biệt trong Thánh Lễ. Bài Thương Khó nên được hát hoặc đọc theo cách thức truyền thống, tức là gồm ba người đóng ba vai: Chúa Kitô, người kể, và dân chúng. Phó tế hoặc Linh mục đọc Bài Thương Khó. Người đọc sách cũng có thể đọc Bài Thương Khó, nhưng phần những lời của Chúa Kitô thì dành cho Linh mục.

Khi đọc Bài Thương Khó, không mang đèn nến, không xông hương, không chào và cũng không ghi dấu Thánh Giá trên sách. Nếu Phó tế công bố Bài Thương Khó thì phải đến xin chủ tế ban phép lành như trong các Thánh Lễ khác. **Vì ích lợi cho đời sống đạo của người tín hữu, cần đọc Bài Thương Khó trọn vẹn và các bài đọc trước đó không được bỏ.**

8. Kết thúc Bài Thương Khó thì có bài giảng (vắn gọn) cho cộng đoàn tham dự.

Sách lễ Rôma 2002 (ấn bản mẫu thứ ba, 2002) trích trong Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, Phụng vụ Tuần Thánh (2023):

CHÚA NHẬT LỄ LÁ

TƯỞNG NIỆM CUỘC THƯƠNG KHÓ CỦA CHÚA

1. Hôm nay Hội Thánh tưởng niệm việc Chúa Kitô vào thành Giêrusalem hoàn tất màu nhiệm Vượt qua của Người. Vì thế, trong các Thánh Lễ, sẽ tưởng niệm việc Chúa vào thành hoặc bằng nghi thức rước kiệu hay nhập lễ trọng thể trước Thánh Lễ chính, hoặc nhập lễ đơn giản trong những Thánh Lễ khác. **Có thể cử hành lại việc nhập lễ trọng thể, nhưng không được lặp lại cuộc kiệu, trước một hay hai Thánh Lễ thường có đông người tham dự.** Nơi nào không thể tổ chức rước kiệu hay nhập lễ trọng thể thì nên cử hành Lời Chúa về việc vào thành và Cuộc Thương Khó của Chúa vào chiều thứ Bảy hay giờ nào thuận tiện hơn trong Chúa nhật.

Tưởng niệm Chúa vào thành Giêrusalem

Hình thức I: Rước lá

2. Vào giờ thuận tiện, dân chúng tụ họp TẠI MỘT NHÀ THỜ NHỎ hay MỘT NƠI THÍCH HỢP NGOÀI NHÀ THỜ sẽ cử hành Thánh Lễ. Các tín hữu cầm lá trong tay.

3. Linh mục và Phó tế, mặc lễ phục đỏ như luật quy định, có các thừa tác viên khác cùng đi đến nơi dân chúng tụ họp. Linh mục có thể mặc áo choàng, và sau khi kết thúc cuộc rước, sẽ thay áo choàng bằng áo lễ.

4. Đang khi đi rước có thể hát đối ca sau đây hoặc một ca khúc thích hợp.

Linh mục và tín hữu làm dấu Thánh Giá Nhân danh Cha và Con và Thánh Thần, vị chủ sự chào chúc dân chúng như thường lệ, nói vắn tắt mời gọi tín hữu tham dự việc cử hành cách tích cực và ý thức.

8. Sau bài Tin Mừng, có thể giảng vắn tắt.

Để bắt đầu cuộc rước, Linh mục hoặc Phó tế hoặc một thừa tác viên giáo dân có thể dùng những lời sau đây hoặc tương tự kêu mời dân chúng: Anh chị em rất thân mến, như đám đông dân chúng ngày xưa, chúng ta hãy tung hô Chúa Giêsu và tiến bước trong bình an.

Hoặc: Chúng ta hãy tiến bước trong bình an.

Mọi người thưa: Nhân danh Chúa Kitô. Amen.

9. Đoàn rước bắt đầu tiến về nhà thờ cử hành Thánh Lễ. Nếu có xông hương, người cầm bình hương có than lửa cháy đi đầu, tiếp theo là thừa tác viên giúp lễ hay một thừa tác viên khác cầm Thánh Giá có trang hoàng những nhánh lá theo tập tục địa phương, đi giữa

hai thừa tác viên cầm nến cháy. Theo sau là Phó tế mang sách Tin Mừng, rồi Linh mục cùng với các thừa tác viên, và tiếp đó là đoàn tín hữu cầm lá trong tay. Đang khi đi rước, ca đoàn và dân chúng hát những ca khúc sau đây hay những ca khúc khác để tôn vinh Chúa Kitô Vua.

11. Khi tới bàn thờ, Linh mục hôn kính bàn thờ và tùy nghi xông hương, rồi về ghế. Thay áo choàng bằng áo lễ. Không cử hành nghi thức nhập lễ và kinh Xin Chúa thương xót, đọc lời nguyện Nhập lễ, sau đó tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

Hình thức II: Nhập lễ trọng thể

12. Nơi nào không thể kiệu lá từ ngoài nhà thờ, thì cử hành việc Chúa vào thành ở trong nhà thờ theo hình thức nhập lễ trọng thể trước Thánh Lễ chính.

13. Các tín hữu TỰ HỢP TẠI CỬA NHÀ THỜ hay TRONG NHÀ THỜ, tay cầm lá. Linh mục, các thừa tác viên và một số giáo dân đại diện tiến tới chỗ thuận tiện trong nhà thờ, ngoài cung thánh, nơi ít ra phần đông tín hữu có thể nhìn thấy.

14. Khi Linh mục tiến tới điểm đã chọn, hát đối ca Hoan hô con vua David hay ca khúc thích hợp. Rồi làm phép lá và công bố Tin Mừng về việc Chúa vào thành Giêrusalem, như ghi ở trên (các số 5-7). Sau bài Tin Mừng, Linh mục cùng với các thừa tác viên và số giáo dân đại diện long trọng đi qua nhà thờ tiến lên cung thánh, trong khi đó hát đối ca: Khi Chúa vào thành thánh (số 10) hay ca khúc thích hợp.

15. Khi tới bàn thờ, Linh mục hôn kính bàn thờ rồi về ghế. Không đọc nghi thức đầu lễ và kinh Xin Chúa thương xót, đọc lời nguyện Nhập lễ và tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

Hình thức III: Nhập lễ đơn giản

16. Trong tất cả các Thánh Lễ của Chúa nhật này, nếu không cử hành việc nhập lễ trọng thể, thì tưởng niệm việc Chúa vào thành Giêrusalem bằng hình thức nhập lễ đơn giản.

17. Khi Linh mục tiến đến bàn thờ, hát ca nhập lễ cùng với thánh vịnh (số 18) hay một ca khúc nào khác có cùng ý nghĩa. Linh mục hôn kính bàn thờ và về ghế. Sau dấu Thánh Giá, Linh mục chào chúc dân chúng rồi tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

Trong những Thánh Lễ không thể hát ca nhập lễ, thì ngay khi tới bàn thờ, Linh mục hôn kính bàn thờ, chào chúc dân chúng, đọc ca nhập lễ và tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

21. Khi đọc bài Thương khó, không mang đèn và hương, không chào chúc và ghi dấu Thánh Giá trên sách. Phó tế, hoặc nếu không có Phó tế, Linh mục đọc bài Thương khó. Các thầy đọc sách cũng có thể đọc, nhưng nếu được, nên dành phần của Chúa Giêsu cho Linh mục.

Trước khi hát bài Thương khó, các Phó tế xin Linh mục chúc lành, như trước khi đọc bài Tin Mừng. Những người khác không phải xin chúc lành.

22. Sau bài Thương khó, có thể giảng vắn tắt. Cũng có thể giữ tĩnh lặng ít phút. Đọc kinh Tin kính và Lời nguyện chung.

NHỮNG ĐỒ CẦN CHUẨN BỊ TRƯỚC

1. Trên gian bàn thờ chính:

- Thánh Giá.
- Bình cắm lá thay hoa.¹
- Nhà Tạm phủ khăn đỏ.²

¹ *Sách Lễ nghi Giám mục* [1984] đã hướng dẫn rằng: **không được sử dụng bông/hoa để trang hoàng bàn thờ từ thứ Tư lễ Tro cho đến kinh Vinh danh của lễ Vọng Phục sinh, [...], trừ ra trong ngày Chúa nhật thứ IV mùa Chay, lễ trọng và lễ kính** (các số 48 và 252). Đến năm 1988, trong *Thư Luân lưu về việc Chuẩn bị và Cử hành Đại lễ Phục sinh*, Bộ Phụng Tự xác định: **“Trong Mùa Chay, không được chưng hoa trên bàn thờ, và chỉ sử dụng các nhạc cụ để đệm hát mà thôi.”** Đây là điều cần tuân giữ như là dấu chỉ của việc sám hối trong mùa Chay” (số 17). Cùng một chỉ thị như vậy, vào năm 2002, *Quy chế Tổng quát Sách lễ Rôma* cũng có thực hành này như sau: **“Mùa Chay thì cấm chưng bông bàn thờ, ngoại trừ Chúa nhật “Mừng vui lên” (Chúa nhật IV mùa Chay), và các lễ trọng, lễ kính”** (số 305). Kỷ luật này được hiểu là ngoài bông/hoa ra, việc cấm chưng bông/hoa bàn thờ trong Mùa Chay còn bao gồm cả các loại cây cối/thực vật cảnh lá xanh tươi và hoa trái nữa (x. Mark E. Wedig & Richard S. Vosko, “The Arrangement and Furnishings of Churches for the Celebration of the Eucharist,” trong *A Commentary on the General Instruction of the Roman Missal*, ed. Edward Foley, Nathan D. Mitchel & Joanne M. Piere (Collegeville: The Liturgical Press, 2007), 365-366).

Cành lá cọ/lá dừa/lá cau là một phần không thể thiếu trong Chúa nhật Lễ Lá, cũng là Chúa nhật Thương khó của Chúa. Theo đó, lá cọ/dừa/lá cau dùng trong Chúa nhật lễ Lá sẽ được làm phép và phân phát cho các tín hữu tham dự cầm theo trong cuộc rước (x. *Sách lễ Rôma - Chúa nhật lễ Lá*). Theo truyền thống phụng vụ, những cành lá này (có thể là lá cọ, nhánh cây ôliu hoặc cành lá cây khác) được mang về lưu giữ ở gia đình hay nơi làm việc như một bảo chứng cho niềm tin vào Chúa Kitô, Vua cứu độ và vào vinh quang phục sinh của Người. Tuy nhiên, lá cọ, nhánh cây ôliu hoặc cành lá cây khác trên đây cũng thuộc về thể loại cây xanh/lá xanh, nhất là lá cọ/thiên tuế còn tượng trưng cho niềm vui và chiến thắng (x. Ga 12,13) cho nên chỉ dành riêng cho Chúa nhật lễ Lá mà thôi. **Chúng ta không sử dụng chúng để trang trí bàn thờ/cung thánh trong suốt mùa Chay vì không phù hợp với tinh thần thống hối và sự giản đơn của mùa này** (Giuse Phạm Đình Ái, S.S.S., *Giải đáp vài thắc mắc liên quan đến phụng vụ mùa Chay và Tuần Thánh*).

2. Trên bàn nhỏ cạnh bàn thờ chính: tất cả những đồ cần dùng trong Thánh Lễ.

3. Trong cung thánh: giá sách với bài tường thuật Cuộc Thương Khó.

4. Nơi làm phép lá: bình nước thánh.

5. Trong phòng thánh:

– Thánh Giá (không phủ khăn) có gắn những cành lá để dẫn đầu cuộc rước lá.

– Áo lễ đỏ cho chủ tế (khi đi kiệu, chủ tế mặc áo choàng), lễ phục cho các phụ tế, các người đọc bài tường thuật Cuộc Thương Khó.

– Đèn, hương, lửa.

Cộng đoàn tụ họp ở một nơi thích hợp, tay cầm lá.

Người dẫn:

Kính thưa cộng đoàn, để bắt đầu nghi lễ, xin cộng đoàn cùng lắng nghe ý nghĩa của buổi cử hành phụng vụ hôm nay.

Trong Tam nhật Vượt Qua, vào thứ Sáu Tuần Thánh, chúng ta sẽ nhớ đến cuộc khổ nạn của Chúa Kitô. Hội Thánh cho đọc bài tường thuật Thương Khó ngay từ Chúa nhật hôm nay, để thập giá Chúa Kitô nổi bật trong suốt Tuần Thánh. Như vậy, Tuần Thánh bắt đầu từ Chúa nhật Lễ Lá và kết thúc vào Chúa nhật Phục Sinh. Tuy nhiên, chúng ta không nên quên rằng: khổ nạn và phục sinh là hai giai đoạn của một mầu nhiệm duy nhất, mầu nhiệm chết và sống lại của Chúa Kitô cứu ta thoát khỏi tội lỗi và cho ta được tình nghĩa với Thiên Chúa.

² Chỉ áp dụng cho những nơi mà Nhà Tạm, trước đó, đã phủ khăn hoặc phủ bằng một khăn màu khác.

Phụng vụ Chúa nhật Lễ Lá hôm nay gồm hai phần:

Phần thứ nhất: NGHI THỨC TƯỞNG NIỆM CHÚA VÀO GIÊRUSALEM.

Phần thứ hai: THÁNH LỄ TƯỞNG NIỆM CUỘC THƯƠNG KHÓ CỦA CHÚA.

Mời cộng đoàn cùng bước vào phần thứ nhất: **NGHI THỨC TƯỞNG NIỆM CHÚA VÀO GIÊRUSALEM.**³

Chủ tế mặc áo lễ (hoặc áo choàng) cùng đoàn lễ sinh tiến ra nơi cộng đoàn đang tụ họp.

I. NGHI THỨC TƯỞNG NIỆM CHÚA VÀO GIÊRUSALEM

Người dẫn (khi chủ tế và đoàn lễ sinh đang tiến ra):

Kính thưa cộng đoàn,

Hôm nay, chúng ta tưởng niệm Chúa Kitô vào thành Giêrusalem để hoàn thành mầu nhiệm Vượt Qua. Mỗi người chúng ta cầm lá trong tay và tung hô: “Hoan hô Thái Tử nhà Đavít! Chúc tụng Vua Israel, Đáng ngự đến nhân danh Chúa: Hoan hô Chúa trên các tầng trời!”

Hát: chọn bài hát thích hợp.

³ Nghi thức này có 3 hình thức: rước lá; nhập lễ trọng thể; nhập lễ đơn giản. Tùy nhu cầu mục vụ mà áp dụng (x. Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, *Phụng vụ Tuần Thánh* (2023)). Trước một hay hai Thánh Lễ thường có đông người tham dự, **có thể cử hành lại việc nhập lễ trọng thể, nhưng không được lặp lại cuộc kiệu** (Sách lễ Rôma 2002 - *Chúa nhật lễ Lá: tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa, số 1*).

Linh mục và tín hữu làm đầu Thánh Giá. Linh mục chào chúc dân chúng như thường lệ, nói vắn tắt với những lời sau đây hoặc tương tự để mời gọi tín hữu tham dự việc cử hành cách tích cực và ý thức.

Người dẫn (khi chủ tế đến nơi đã được sắp xếp): Linh mục chủ tế mời gọi cộng đoàn.

Chủ tế:

Anh chị em thân mến,

Chúng ta tụ họp nơi đây, để cùng toàn thể Hội Thánh khai mạc Tuần Thánh tưởng niệm mầu nhiệm Vượt Qua, tức là Cuộc Thương Khó và Phục Sinh của Đức Kitô.

Để chuẩn bị Tuần Thánh, trong suốt mùa Chay, chúng ta đã cầu nguyện, thống hối, chia sẻ tình thương và cơm áo cho nhau.

Chúa nhật Lễ Lá hôm nay là ngày kỷ niệm Đấng Cứu Thế vào thành thánh Giêrusalem để hoàn tất mầu nhiệm Vượt Qua, đem lại cho loài người Ôn Cứu Độ, chúng ta hãy đem cả niềm tin mà hằng hái bước theo Người.

Xin Người ban ơn để chúng ta thông phần đau khổ Người đã chịu trên thập giá, hầu được chia sẻ vinh quang Phục Sinh và sự sống của Người.

Sau lời mời gọi, chủ tế dang tay đọc lời nguyện.

Người dẫn (sau lời mời gọi): Linh mục chủ tế dâng lời nguyện.

Chủ tế:

Lạy Thiên Chúa Toàn Năng hằng hữu, xin thánh ✠ hiển những cành lá này, để chúng con cảm mà hoan nghênh Đức Giêsu là Vua chúng con. Xin ban cho mọi người chúng con đây là tín hữu Chúa được theo Người vào thành thánh Giêrusalem vĩnh cửu. *Người hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Cộng đoàn: Amen.

Sau lời nguyện, chủ tế thỉnh lặng rảy nước thánh trên lá.⁴ Phó tế, nếu không có Phó tế thì Linh mục công bố theo cách thức thường lệ bài Tin Mừng về việc Chúa vào thành. TỰ NGHI CÓ THỂ XÔNG HƯƠNG SÁCH TIN MỪNG.⁵

Người dẫn (sau khi rảy nước thánh xong):

Mời cộng đoàn cùng lắng nghe Tin Mừng.

- Năm A: Mt 21,1-11.
- Năm B: Mc 11,1-10 hoặc Ga 12,12-16.
- Năm C: Lc 19,28-40.

⁴ **KHÔNG RẢY NƯỚC THÁNH TỪ PHÍA SAU LƯNG DÂN CHÚNG.**

Nếu một giáo xứ lớn với khá đông người tham dự Thánh Lễ và phải mất nhiều thời gian mới rảy xong, nên sử dụng thêm nhiều bình chứa khác. **Các thừa tác viên [CÓ CHÚC THÁNH]** sẽ chia nhau rảy trong khu vực được phân công cho mình với một giúp lễ cầm bình nước thánh đi theo [bên trái] (x. Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, Ủy ban Phụng Tự giải thích quy định về Giảng lễ, Đặt tay và Rảy nước phép (2019) ; Denis C. Smolarski, Q & A: *The Mass* (Chicago: Liturgy Training Publications, 2002), 6-7.

⁵ *Sách lễ Rôma 2002 (ấn bản mẫu thứ ba, 2002) – Chúa nhật lễ Lá, số 7.*

Sau Tin Mừng, có thể tùy nghi giảng một bài văn tắt. Để bắt đầu cuộc rước, chủ tế hoặc một thừa tác viên khuyến khích giáo dân bằng những lời sau đây hoặc tương tự:

Người dẫn (sau bài giảng văn tắt, nếu có, của chủ tế): Linh mục chủ tế mời gọi cộng đoàn.

Chủ tế:

Anh chị em thân mến, chúng ta hãy noi gương dân thành Giêrusalem mà hoan hỷ lên đường nghênh đón Chúa Kitô.

Người dẫn (sau lời mời gọi của chủ tế):

Thứ tự đoàn rước như sau:

- Bình hương.
- Thánh Giá có gắn nhánh lá và đèn hầu.
- Phó tế cầm Sách Tin Mừng (nếu có).
- **Chủ tế tay cầm lá.**
- Các thừa tác viên tay cầm lá.
- Lễ sinh, ca đoàn, cộng đoàn tay cầm lá.

Bắt đầu cuộc rước lá thì hát một bài hát thích hợp. Đoàn rước bắt đầu tiến về nhà thờ cử hành Thánh Lễ. Nếu có xông hương, người cầm bình hương có than lửa cháy đi đầu, tiếp theo là thừa tác viên giúp lễ hay một thừa tác viên khác cầm Thánh Giá có trang hoàng những nhánh lá theo tập tục địa phương, đi giữa hai thừa tác viên cầm nến cháy. Theo sau là Phó tế mang sách Tin Mừng, rồi Linh mục cùng với các thừa tác viên, và tiếp đó là đoàn tín hữu cầm lá trong tay.⁶

⁶ Sách lễ Rôma 2002 – Chúa nhật lễ Lá, số 9.

Tôi bần thờ, chủ tế chào kính bần thờ và tùy nghi xông hương Thánh Giá và bần thờ (nếu Thánh Giá đã được phủ khăn vào thứ Bảy trước Chúa nhật V mùa Chay thì không xông hương Thánh Giá). Sau đó tiến về ghế ngồi (cởi áo choàng, mặc áo lễ), đọc ngay lời nguyện Nhập lễ rồi tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ (không hát Kinh Vinh Danh).

II. THÁNH LỄ

A. PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

1. Bài đọc 1 (Is 50,4-7): Ngôn sứ Isaia mô tả người tội tó đau khổ của Thiên Chúa, tuy bị nhục mạ nhưng vẫn hiên ngang, can đảm chấp nhận. Đó chính là hình ảnh của Đức Giêsu, Chiên Thiên Chúa. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.⁷

2. Bài đọc 2 (Pl 2,6-11): Mẫu nhiệm cứu độ được thực hiện nơi Đức Giêsu, Đấng tự hạ, vâng phục Thiên Chúa cho đến chết trên thập giá. Bất cứ ai muốn hiệp thông trong Ôn Cứu Độ này cũng phải khiêm hạ và từ bỏ mình. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

3. Bài Thương Khó (*không nến, không xông hương, không chào, không ghi Dấu Thánh Giá trên sách; kết thúc bài Thương Khó, Linh mục/Phó tế xướng “Đó là Lời Chúa” như thường lệ, nhưng không hôn sách*)⁸

⁷ Dù người dẫn lễ có đọc lời dẫn trước các bài đọc nhưng người đọc sách vẫn luôn phải đọc “Bài trích sách...” hoặc “Bài trích thư...” hoặc “Tin Mừng Chúa Giêsu...” (x. *Mục lục các bài đọc trong Thánh Lễ* (1981), số 121). Tiêu đề duy nhất được đọc lên là câu chỉ ra tên của cuốn Sách Thánh/Thánh Thư được công bố, hoặc, tác giả của bản văn/tác phẩm đó. Ví dụ: “Bài trích thư thánh Phaolô tông đồ gửi Timôthê;” “Tin Mừng Đức Giêsu Kitô theo thánh...” (x. *Notitiae* 14 [1978] 303, no. 5).

⁸ Về Bài Thương Khó, xin lưu ý vài điểm:

– Khi đọc Bài Thương Khó, không mang đèn và hương, không chào chúc và ghi dấu Thánh Giá trên sách. Phó tế, hoặc nếu không có Phó tế, Linh mục đọc

4. Bài giảng

Bài Thương Khó. Các thầy đọc sách cũng có thể đọc, nhưng nếu được, nên dành phần của Chúa Giêsu cho Linh mục.

– Trước khi hát Bài Thương Khó, các Phó tế xin Linh mục chúc lành, như trước khi đọc bài Tin Mừng. Những người khác không phải xin chúc lành.

– Sau Bài Thương Khó, có thể giảng vắn tắt. Cũng có thể giữ thinh lặng ít phút. Đọc kinh Tin kính và Lời nguyện chung.

– Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 33: “Bài Thương Khó chiếm một vị trí đặc biệt trong Thánh Lễ. Bài Thương Khó nên được hát hoặc đọc theo cách thức truyền thống, tức là gồm ba người đóng ba vai: Chúa Kitô, người kẻ, và dân chúng. Phó tế hoặc Linh mục đọc Bài Thương Khó. Người đọc sách cũng có thể đọc Bài Thương Khó, nhưng **phần những lời của Chúa Kitô thì dành cho Linh mục.**” Vai trò của Chúa Kitô là chỉ dành riêng cho Linh mục trong trường hợp hai người đọc kia là người đọc giáo dân. **Quy tắc dành vai trò của Chúa Kitô cho Linh mục, khi đi cùng với các người đọc giáo dân, tuân theo một sự hợp lý phụng vụ nhất định, khi Linh mục thường đại diện cho Chúa Kitô trong vai trò thừa tác của mình** (x. Edward McNamara, *Linh mục giữ vai trò nào trong việc đọc Bài Thương Khó?*).

– Khi có giáo dân tham gia đọc Bài Thương Khó cùng với Linh mục/Phó tế thì việc **xướng câu kết “Đó là Lời Chúa” là của Linh mục/Phó tế** (x. Edward McNamara, *Có câu kết sau Bài Thương Khó không?*).

– *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 38: “Đối với những văn bản phải đọc rõ ràng và lớn tiếng, cho dù là do Linh mục, Phó tế, người đọc Sách Thánh, hoặc tất cả mọi người, thì phải liệu sao cho giọng đọc phù hợp với từng loại bản văn, tùy theo đó là bài đọc, lời nguyện, lời nhắn nhủ, lời tung hô, hoặc bài hát, đồng thời cũng phải phù hợp với hình thức cử hành và tính cách long trọng của buổi lễ. Ngoài ra, còn phải để ý đến tính chất của các ngôn ngữ khác nhau và bản sắc của mỗi dân tộc.” **Văn bản này nhắc trước hết đến cung giọng, chứ không nhắc đến việc kèm theo lời đọc cử chỉ nét mặt hoặc điệu bộ khác.** Điều này là phù hợp với tính nghiêm trang đứng đắn truyền thống của nghi lễ Rôma, và với bản chất thừa tác của các công việc phụng vụ, như việc đọc sách chẳng hạn. **Việc hát các bản văn, ít là vào các dịp lễ trọng, nhắc nhở chúng ta rằng đây không phải là bản văn bình thường, nhưng là Lời Chúa nói với chúng ta. Nó cũng giúp tăng sự chú ý nhiều vào Lời Chúa.** Vì thế, việc đọc Bài Thương Khó vào Chúa nhật Lễ Lá và ngày thứ Sáu Tuần Thánh cho phép một số yếu tố kịch, trong khi không nói gì đến việc diễn xuất. **Các người đọc hoặc người hát duy trì tính chất trang trọng truyền thống của nghi thức, và tránh điệu bộ nét mặt và cử chỉ bề ngoài** (Edward McNamara, *Việc đọc Bài Thương Khó có được diễn như kịch không?*).

5. Kinh Tin kính

6. Lời nguyện tín hữu⁹

⁹ Về lời nguyện tín hữu, xin lưu ý vài điểm:

– Trong lời nguyện chung, cũng gọi là lời nguyện tín hữu, một cách nào đó cộng đoàn đáp lại Lời Chúa mà họ vừa đón nhận trong đức tin và thực thi chức vụ Linh mục nhận được qua bí tích Thánh Tẩy mà dâng lên Thiên Chúa những lời nguyện cầu xin ơn cứu độ cho mọi người. Thường nên đọc lời nguyện này trong các Thánh Lễ có giáo dân tham dự để cầu cho Hội Thánh, cho các nhà cầm quyền, cho những người đang gặp các khó khăn khác nhau, cho hết mọi người và cho toàn thể thế giới được ơn cứu độ.

– Những ý nguyện thường theo thứ tự này là:

- a) Cho các nhu cầu của Hội Thánh;
- b) Cho các nhà cầm quyền và cho toàn thể giới được ơn cứu độ;
- c) Cho các người đang gặp bất cứ khó khăn nào;
- d) Cho cộng đoàn địa phương.

– Chính Linh mục chủ tế sẽ điều khiển việc cầu nguyện tại ghế. Ngài nói vắn tắt mấy lời dẫn nhập mời gọi các tín hữu cầu nguyện và ngài đọc lời nguyện kết thúc. **Những ý nguyện đưa ra phải giản dị, bằng những lời vắn tắt tự nhiên và thận trọng, diễn tả ý nguyện của toàn thể cộng đoàn.**

– Thường thì các ý nguyện được đọc từ giảng đài hoặc một nơi khác thích hợp, do Phó tế, hoặc do một ca xướng viên, hoặc một độc viên, hoặc một tín hữu giáo dân.

– Còn cộng đoàn thì đứng và biểu lộ lời nguyện của mình, hoặc bằng lời kêu cầu chung sau mỗi ý nguyện được xướng lên, hoặc bằng cách cầu nguyện trong thinh lặng (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 69-71).

– Nên chọn một ngôn thức nhất định để mở đầu các ý nguyện, ví dụ: “Chúng ta hãy cầu xin Chúa cho...;” “Chúng ta hãy hiệp ý cầu xin Chúa cho...;” “Chúng ta hãy cầu nguyện cho...;” hoặc “Chúng ta cùng cầu xin Chúa cho...;” vì đây là việc loan báo các “ý nguyện” (intentio) nhằm nói với cộng đoàn chứ không phải là những lời “cầu nguyện” thưa lên với Chúa (oratio). Ngoài ra, theo tác giả Columba McCann, trong *101 Liturgical Suggestions*, Linh mục chủ tế sẽ bắt đầu lời nguyện tín hữu bằng lời mời gọi “Chúng ta dâng lời cầu nguyện...” hoặc “Anh chị em hãy cầu nguyện...”. Khi kết thúc mỗi “ý nguyện,” người xướng, vì không phải là đại diện dâng lời cầu nguyện, nên sẽ sử dụng câu mời gọi cộng đoàn khác với Linh mục chủ tế một chút, chẳng hạn như “Chúng ta cầu xin Chúa” hoặc “Chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện,” tránh dùng câu “Chúng con cầu xin Chúa,” vì đây là lời kêu mời cộng đoàn hiệp ý cầu nguyện theo một “ý nguyện” vừa được xướng lên chứ không phải thưa lên với Chúa (oratio) (x. Phạm Đình Ái, *Lời nguyện tín hữu: hiểu và thực hành cho đúng*).

Năm A

Chủ tế: Anh chị em thân mến, để chuẩn bị Tuần Thánh, trong suốt mùa Chay chúng ta đã cầu nguyện, thống hối, chia sẻ tình thương và cơm áo cho nhau. Hôm nay, phụng vụ tung hô Đức Giêsu khải hoàn vào thành Giêrusalem, đồng thời mời gọi ta bước theo Người trên con đường thập giá. Với tâm tình biết ơn và chia sẻ sự đau khổ với Đức Giêsu, chúng ta cùng tha thiết nguyện xin:

1. Đức Kitô đã lên Giêrusalem chịu khổ hình để cứu độ nhân loại và bước vào vinh quang. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho Hội Thánh Chúa, sau khi vượt qua cõi đời này được đạt tới vinh quang bất diệt. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Hiện nay bạo lực vẫn tràn lan trên khắp thế giới, người ta sẵn sàng lao vào giết chóc nhau, nhiều khi chỉ vì những lý do rất nhỏ nhặt. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa thay lòng đổi dạ con người trên trái đất hôm nay, để mọi người biết yêu thương và tôn trọng lẫn nhau. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Không nên tự phụ vào sức riêng mình nhưng cần trông cậy vào ơn Chúa trợ giúp, đó phải là điều tâm niệm hằng ngày của mỗi Kitô hữu. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho các Kitô hữu đừng tự cao tự đại, nhưng biết khiêm tốn tin tưởng vào ơn phù trợ của Chúa, vì bản tính con người vốn yếu đuối mỏng giòn. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Bước theo Đức Kitô trên con đường thập giá là điều xem ra không phải lúc nào cũng dễ dàng thuận lợi. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta biết cố gắng vượt qua mọi thử thách gian nan, để có thể dần thân theo Chúa đến cùng. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, xin cho mầu nhiệm thập giá là mầu nhiệm của tình thương luôn luôn sống động trong cuộc đời chúng con, để trong cuộc sống thường ngày, lúc nào chúng con cũng biết yêu thương và nâng đỡ nhau, đồng thời không bao giờ trở nên Thánh Giá cho những người chung quanh. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Năm B

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Giờ của Đức Kitô đã đến. Người Tôi Trung sẽ hoàn thành công cuộc cứu độ của Người. Với tâm tình cảm tạ tri ân và chia sẻ sự đau khổ của Đức Giêsu Kitô, chúng ta cùng dâng lời cầu xin:

1. Đức Giêsu đã chịu khổ hình để cứu chuộc nhân loại. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi thành viên trong đại gia đình Hội Thánh biết hy sinh hãm mình, thông phần vào Cuộc Thương Khó của Người, để nhờ đó được vui mừng tham dự đại lễ Vượt Qua. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Trên thế giới ngày nay, vẫn còn biết bao người gặp đau khổ triền miên vì bệnh tật, vì chiến tranh, vì thiên tai. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho những anh chị em đang gặp hoạn nạn được nhiều nhà hảo tâm giúp đỡ kịp thời. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Đức Giêsu đã tự hạ sống phục tùng cho đến nỗi bằng lòng chịu chết và chết trên thập giá. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho các tín hữu cũng biết sống kiên nhẫn và phục tùng. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Đức Maria là Mẹ của những ai đang gặp ưu phiền. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta, biết chạy đến cùng Mẹ, để được Người phù trì, che chở mỗi khi gặp thử thách gian nan. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã chết để cho chúng con được sống và được sống dồi dào. Xin cho chúng con luôn sống xứng đáng với tình yêu bao la Chúa đã dành cho chúng con. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Năm C

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Đáng Cứu Độ chúng ta đã nói: *Một khi được nâng lên khỏi mặt đất, Tôi sẽ kéo mọi người lên với Tôi.* Với ước muốn được chia sẻ chén đắng với Chúa, chúng ta cùng dâng lời nguyện xin:

1. Hội Thánh mời gọi con cái mình cùng bước theo Đức Giêsu trên con đường Thương Khó. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi tín hữu biết can đảm vác thập giá theo chân Chúa đến cùng. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Trên thế giới ngày nay, khuynh hướng thích hưởng thụ và ngại hy sinh rất phổ biến. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho có nhiều người dám xả thân phục vụ những người nghèo khổ bất hạnh trong xã hội. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Con đường rộng rãi thênh thang là con đường dẫn tới cái chết. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho các tín hữu biết cố gắng sống theo con đường hẹp của Tin Mừng để nhờ đó mà được sống đời đời. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Tuần Thánh là tuần lễ quan trọng nhất trong năm Phụng Vụ, đặc biệt là Tam nhật Vượt Qua. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta biết cố gắng sắp xếp để tham dự nghi lễ thật đông đảo và sốt sắng. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, vì yêu thương mà Chúa đã tự nguyện đón nhận cái chết trên thập giá để cho chúng con được sống dồi dào. Xin Chúa cho chúng con luôn sống xứng đáng với tình thương cao cả ấy. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

B. PHỤNG VỤ THÁNH THỂ *(như thường lệ)*

1. Tiến lễ

2. Hiệp lễ

3. Kết lễ

Sau bài hát kết lễ, có thể dẫn: xin lưu ý cộng đoàn, lá được làm phép trong Thánh Lễ hôm nay được mang về và lưu giữ ở gia đình nhằm nhắc nhở về sự chiến thắng của Chúa Kitô.

TAM NHẬT VƯỢT QUA

CHIỀU THỨ NĂM TUẦN THÁNH:

THÁNH LỄ TIỆC LY¹⁰

¹⁰ *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 380, cấm cử hành Thánh Lễ an táng cả sáng và chiều thứ Năm Tuần Thánh.

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 37-57:

Cử hành sám hối trong mùa Chay

1. Mùa Chay là thời điểm thích đáng để cử hành các sám hối cá nhân, cũng như toàn thể cộng đoàn tín hữu, nhằm chuẩn bị cho họ tham dự các mầu nhiệm Vượt Qua cách tích cực và sốt sắng.

Tuy nhiên, các cử hành sám hối nên được tổ chức trước Tam nhật Vượt Qua và không được tổ chức vào buổi chiều ngay trước Thánh Lễ Tiệc Ly.

Tổng quát về Tam nhật Vượt Qua

2. Hằng năm, Hội Thánh cử hành các mầu nhiệm cao cả nhất của công cuộc cứu thế, bắt đầu bằng Thánh Lễ Tiệc Ly vào chiều thứ Năm Tuần Thánh và kết thúc vào giờ kinh Chiều Chúa nhật Phục Sinh. Thời gian này được gọi là “Tam Nhật của khổ nạn – chết – và sống lại,” và cũng được gọi là “Tam nhật Vượt Qua,” bởi vì trong suốt thời gian này cử hành mầu nhiệm Vượt Qua: cuộc vượt qua của Chúa Giêsu Kitô ra khỏi thế gian này về với Cha của Ngài. Với việc cử hành mầu nhiệm này, qua các dấu chỉ phụng vụ và các bí tích, Hội Thánh được kết hiệp với Chúa Kitô, Hôn Phu của mình, trong sự thông hiệp sâu xa.

3. Theo truyền thống lâu đời, Hội Thánh ăn chay “vì Chàng Rể bị đem đi rồi” nên chay Vượt Qua rất ý nghĩa và thánh thiêng vào hai ngày đầu của Tam Nhật. Thứ Sáu Tuần Thánh là ngày ăn chay và kiêng thịt; việc này cũng được cổ võ tuân giữ cho thứ Bảy Tuần Thánh, để tâm hồn được nâng cao và mở rộng mà đạt tới niềm vui của Chúa Phục Sinh.

4. Hội Thánh khuyến khích việc cử hành chung giờ kinh Sách và kinh Sáng vào thứ Sáu và thứ Bảy Tuần Thánh. Rất là ý nghĩa khi Giám mục cử hành các Giờ Kinh Phụng vụ ở nhà thờ chính toà có sự tham dự của giáo sĩ và giáo dân.

Các giờ kinh này, trước đây gọi là Giờ Kinh Đêm (Tenebrae), được cử hành ở một nơi đặc biệt với lòng thành kính của tín hữu vì các giờ kinh này suy niệm về Cuộc Thương Khó, cái chết và việc an táng Chúa trong mồ, trong khi chờ đợi công bố niềm vui Phục Sinh.

5. Để cử hành Tam nhật Vượt Qua cách long trọng và đầy đủ, cần liệu làm sao cho đủ số thừa tác viên và cho họ biết bổn phận của họ trong các nghi thức. Các mục tử phải ý thức việc cần diễn giải ý nghĩa từng phần của các nghi thức cho tín hữu, để họ có thể tham dự cách tích cực hơn và mang lại nhiều hoa trái thiêng liêng hơn.

6. Các bài thánh ca cho cộng đoàn, và cũng cho các thừa tác viên và chính Linh mục chủ tế, có tầm quan trọng đặc biệt trong việc cử hành Tuần Thánh, và cách riêng trong Tam Nhật Thánh; bởi vì chúng tăng thêm phần long trọng cho những ngày đặc biệt này, đồng thời, cũng vì các bản văn phụng vụ được hát sẽ mang lại hiệu quả cao hơn.

Hội Đồng Giám mục phải cung cấp các bản văn đã được phổ nhạc cho những phần này, trừ phi đã có sẵn rồi. Những bản văn ấy là:

a) Những lời cầu nguyện chung của ngày thứ Sáu Tuần Thánh; lời kêu gọi của Phó tế và lời tung hô của tín hữu;

b) Những bài thánh ca đề kính thờ Thánh Giá;

c) Những lời tung hô khi kiệu Nến Phục Sinh, công bố Tin mừng Phục Sinh, lời đáp 'Halleluia,' Kinh Cầu Các Thánh, lời tung hô sau khi làm phép nước.

Vì muốn tạo sự thuận lợi cho các tín hữu tham dự, nên cần được quan tâm phổ nhạc các bản văn. Nếu các bản văn dùng trong phụng vụ chưa được phổ nhạc, tạm thời có thể chọn những bản văn tương tự đã được phổ nhạc. Tuy nhiên, điều thích hợp hơn là quan tâm thu thập các bản văn có phổ nhạc cho những nghi thức:

a) Những bài thánh ca cho việc làm phép lá và kiệu lá, và cho ca nhập lễ của ngày hôm đó;

b) Những bài thánh ca cho việc rước dầu thánh;

c) Những bài thánh ca cho dâng lễ vật trong ngày thứ Năm Tuần Thánh trong Thánh Lễ Tiệc Ly, và những bài ca tôn thờ Thánh Thể khi kiệu Thánh Thể sang bàn thờ phụ đã dọn sẵn;

d) Những Thánh vịnh đáp ca trong Đêm Canh thức Phục Sinh, và các bài thánh ca khi rảy nước thánh trên dân chúng.

Tiếng nhạc cần cho Bài Thương Khó, công bố Tin Mừng Phục Sinh và làm phép nước thánh tẩy. Cách rõ ràng là các giai điệu âm nhạc cần đơn giản, tự nhiên để dễ sử dụng cho mọi người.

Đối với các nhà thờ rộng lớn, các sáng kiến được cho phép để làm phong phú hơn di sản thánh nhạc của Hội Thánh, kết hợp giữa nét cổ kính và hiện đại, sao cho không ngăn trở sự tham dự sống động của các tín hữu.

7. Các cộng đoàn tu trì ít người, cả giáo sĩ và tu sĩ, và những nhóm giáo dân khác nên tham dự các cử hành Tam Nhật Thánh ở các nhà thờ chính gần đó.¹¹

Tương tự như thế, ở những nơi mà số người tham dự và các thừa tác viên quá ít đến nỗi Tam Nhật Thánh không thể cử

¹¹ Trong các Đan viện Nữ, cố gắng để cử hành Tam Nhật Vượt Qua với lễ nghi trang trọng nhất, nhưng diễn ra trong nhà thờ của Đan viện.

hành cách long trọng được, thì họ nên tham dự với các cộng đoàn lớn hơn.

Cũng vậy, một Linh mục phụ trách nhiều giáo xứ nhỏ, thì thật là thích hợp để mọi người quy tụ lại ở một nhà thờ chính để cử hành Tam Nhật Thánh ở đó.

Vì lợi ích của tín hữu, ở những nơi mà Linh mục phụ trách hai hoặc nhiều giáo xứ, trong đó có đông giáo dân tham dự và các nghi thức có thể cử hành cách xứng đáng, long trọng thì việc cử hành Tam Nhật Thánh có thể được lặp lại ở những giáo xứ khác nhau, nhưng phải phù hợp với những quy định đã ban hành.

Vì vậy, các sinh viên ở chủng viện ‘ước mong sống mầu nhiệm Vượt Qua của Chúa Kitô cách tròn đầy, và như thế có khả năng truyền dạy những ai mà họ được trao phó chăm sóc mục vụ.’ Các ứng sinh Linh mục cần được đào tạo cách kỹ lưỡng và toàn diện về phụng vụ. Thật là quan trọng trong suốt những năm đào tạo ở chủng viện, các ứng sinh phải có kinh nghiệm đầy đủ về những cử hành của Đại Lễ Phục Sinh, cách riêng những ai giúp lễ cho những cử hành do Giám mục chủ tế.

Chiều thứ Năm Tuần Thánh: Thánh Lễ Tiệc Ly

8. Với Thánh Lễ chiều thứ Năm Tuần Thánh, “Hội Thánh bắt đầu Tam nhật Vượt Qua và tưởng nhớ Bữa Tối sau cùng của Chúa Giêsu, mà trong đó Ngài bị phản bội, Ngài tỏ lộ tình yêu cho những ai thuộc về Ngài, Ngài dâng hiến thịt và máu mình lên Chúa Cha dưới hình bánh và rượu rồi trao cho các Tông Đồ, để các ông chia sẻ với nhau, và rồi Chúa Giêsu truyền lệnh cho các ông và những người kế vị các ông trong chức Linh mục cử hành hy lễ này đến muôn đời.”

9. Phải chú ý tưởng niệm các mầu nhiệm trong Thánh Lễ này: thiết lập bí tích Thánh Thể, truyền chức tư tế, và lệnh truyền của

Chúa Giêsu về tình yêu thương huynh đệ; do đó, bài giảng nên diễn giải các điểm này.

10. Thánh Lễ Tiệc Ly được cử hành vào ban chiều, lúc thuận tiện để toàn thể cộng đoàn địa phương tham dự đông đủ. Tất cả Linh mục được phép đồng tế trong Thánh Lễ này, cho dầu các Linh mục đã đồng tế vào Thánh Lễ Làm Phép Dầu ban sáng, hoặc đã cử hành Thánh Lễ khác vì lợi ích giáo dân.

11. Nơi nào lý do mục vụ đòi hỏi, Đấng Bản Quyền địa phương có thể cho phép cử hành Thánh Lễ thứ hai trong các nhà thờ và các nhà nguyện vào ban chiều. Còn trong trường hợp thật sự cần thiết, có thể cho phép cử hành Thánh Lễ vào ban sáng, nhưng chỉ dành cho các tín hữu không thể tham dự Thánh Lễ nào khác vào ban chiều. Tuy nhiên, phải xem xét cẩn thận để việc cử hành không chỉ vì lợi ích cá nhân hay của một nhóm nhỏ nào đó, mà làm thiệt hại cho việc cử hành Thánh Lễ chính vào ban chiều.

Theo truyền thống lâu đời của Hội Thánh, hôm nay cấm cử hành mọi Thánh Lễ không có giáo dân tham dự.

12. Nhà Tạm để trống hoàn toàn trước khi cử hành Thánh Lễ. Trong Thánh Lễ chiều nay, bánh thánh sẽ được truyền phép để cho tín hữu rước lễ hôm nay và ngày mai.

13. Mình Thánh Chúa lưu giữ ở bàn thờ phụ, được chuẩn bị và trang hoàng xứng đáng, sao cho thuận lợi với việc cầu nguyện và suy niệm. Trong những ngày này, cấm mọi sự thích ứng chùng mực về phụng vụ, nhằm tránh xa và chấm dứt mọi lạm dụng.

Nếu Nhà Tạm ở trong một nhà nguyện tách riêng khỏi phần chính của nhà thờ, thì chuẩn bị một nơi xứng hợp để đặt Thánh Thể và tôn thờ ở trong nhà thờ.

14. Trong khi hát Kinh Vinh Danh, thì rung và kéo chuông, hoặc làm theo tục lệ địa phương. Sau đó không kéo hay rung

chuông nửa (giữ thỉnh lặng) cho đến khi hát Kinh Vinh Danh trong Canh thức Vượt Qua, trừ phi Hội Đồng Giám mục hoặc Đấng Bản Quyền địa phương đã quy định cách khác. Cũng trong khoảng thời gian này, đàn và các nhạc cụ khác chỉ dùng để hỗ trợ tiếng hát.

15. Theo truyền thống, nghi thức rửa chân cho những người đã được chọn giữa cộng đồng dân Chúa được tổ chức trong ngày này, để nói lên ý nghĩa tinh thần phục vụ và bác ái của Chúa Kitô, Đấng đã đến “không phải để được phục vụ, nhưng để phục vụ.” Truyền thống này cần được duy trì và diễn giải ý nghĩa cách xứng hợp.

16. Những phẩm vật dành cho người nghèo, nhất là các phẩm vật đã được thu góp trong mùa Chay như là hoa trái của việc sám hối, có thể được tiến dâng trong phần dâng lễ vật, trong khi mọi người hát “Đâu có tình yêu thương thì ở đó có chân lý” (Ubi caritas est vera).

17. Các thầy Phó tế, hoặc các thầy giúp lễ, hoặc các thừa tác viên ngoại thường mang Mình Thánh Chúa đến thẳng bàn thờ; và cùng lúc này, rất thích hợp để mang Mình Thánh Chúa đến cho các bệnh nhân và người già yếu ở nhà, nhưng họ đang hướng lòng về các cử hành tại giáo xứ. Như thế, họ được hiệp nhất gần gũi hơn với cộng đoàn qua các nghi thức.

18. Sau lời nguyện Hiệp lễ, việc kiệu Mình Thánh Chúa được tiến hành: **đi đầu là một thừa tác viên giáo dân cầm Thánh Giá giữa hai người cầm nến cháy; theo sau là những người khác cầm nến cháy; người cầm bình có khói hương nghi ngút đi trước Linh mục mang Mình Thánh** [cập nhật theo *Sách lễ Rôma 2002*]; **trong khi đó, hát thánh thi *Nào Ca Hát (Pange Lingua)* hoặc một vài bài thánh ca nào khác kính Mình Thánh Chúa.** Nghi thức kiệu Mình Thánh Chúa không được tổ chức trong các nhà thờ không cử hành nghi lễ phụng vụ tưởng niệm Cuộc Thương Khó Chúa vào chiều thứ Sáu.

19. Minh Thánh Chúa phải lưu giữ trong Nhà Tạm đóng kín hoặc hộp đựng Minh Thánh. Không được đặt hay trưng bày Minh Thánh Chúa trong mắt nhât, với bất kỳ lý do nào.

Bàn thờ phụ đặt Nhà Tạm hoặc hộp đựng Minh Thánh không được làm theo kiểu nhà mồ, vì nơi lưu giữ Minh Thánh Chúa không nhằm biểu thị nơi táng xác Chúa, nhưng chỉ nhằm lưu giữ để cho rước lễ vào ngày thứ Sáu Tuần Thánh.

20. Sau Thánh Lễ Tiệc Ly, các tín hữu được khuyến khích dành thời giờ thích hợp trong buổi tối hoặc đêm để đến châu Thánh Thể long trọng như đã được sắp xếp cho từng giới hoặc đoàn thể. Để việc tôn thờ Thánh Thể được kéo dài, nếu thích hợp thì đọc một vài phần trong Tin Mừng theo Thánh Gioan từ chương 13 đến chương 17.

Tuy nhiên, từ nửa đêm trở đi, không tổ chức châu Minh Thánh Chúa trong thể nữa, vì đã bắt đầu vào ngày tưởng niệm Cuộc Thương Khó Chúa.

21. Sau Thánh Lễ hôm nay, lột khăn bàn thờ. Các Thánh Giá trong nhà thờ phải phủ khăn tím hoặc khăn đỏ, trừ phi chúng đã được phủ khăn vào thứ Bảy trước Chúa nhật V mùa Chay. Tắt hết các đèn trước tượng ảnh các Thánh.

Sách lễ Rôma 2002 trích trong Ủy ban Phụng tự - HDGM.VN, Phụng vụ Tuần Thánh (2023):

1. Thánh Lễ Tiệc ly phải được cử hành vào buổi chiều, vào giờ thích hợp nhất cho việc tham dự đầy đủ của toàn thể cộng đoàn địa phương, có tất cả các Linh mục và thừa tác viên thi hành phận vụ.

2. Mọi Linh mục đều được đồng tế, dù đã đồng tế lễ Dầu, hoặc vì lợi ích của giáo dân, phải dâng thêm một lễ khác.

3. Nơi đâu có nhu cầu mục vụ, Bản quyền địa phương có thể cho phép cử hành một lễ khác tại các nhà thờ, nhà nguyện,

vào giờ ban chiều, và trong trường hợp hết sức cần thiết, cũng có thể cho cử hành vào buổi sáng, nhưng chỉ dành cho những người không sao có thể tham dự Thánh Lễ chiều. Tuy nhiên, cần phải tránh đừng cho phép những cử hành như thế chỉ vì lợi ích cá nhân hay cho những nhóm nhỏ riêng biệt, và cũng đừng để ảnh hưởng không tốt cho Thánh Lễ chiều.

4. Chỉ cho tín hữu rước Thánh Thể trong Thánh Lễ. Nhưng có thể mang Mình Thánh cho bệnh nhân vào bất cứ giờ nào trong ngày.

5. Bàn thờ được trang hoàng cách chừng mực hợp với tính cách của ngày hôm nay. Nhà Tạm hoàn toàn để trống; chỉ truyền phép bánh lễ đủ cho giáo sĩ và giáo dân hiệp lễ hôm nay và ngày mai. Khi bắt đầu xướng kinh Vinh Danh, đổ chuông, rồi từ đó sẽ ngưng cho tới kinh Vinh Danh giờ Canh thức Phục Sinh, trừ khi Giám mục giáo phận quyết định thể khác. Trong những ngày này, chỉ được sử dụng đàn hay những nhạc khí khác để đệm theo tiếng hát. Sau khi công bố Tin Mừng, Linh mục giảng, quảng diễn màu nhiệm cao cả được tưởng niệm trong Thánh Lễ này, nghĩa là việc thiết lập bí tích Thánh Thể và chúc Linh mục cũng như lệnh truyền về tình yêu thương huynh đệ.

Rửa chân

10. Giảng xong, nếu thuận tiện, nên cử hành nghi lễ rửa chân.

11. Các thừa tác viên dẫn những người được chọn trước, đến ghế đã dọn sẵn tại nơi thích hợp. Linh mục (cởi áo lễ, nếu cần), có các thừa tác viên theo giúp, đổ nước và sau đó lau chân cho từng người.

12. Trong khi rửa chân, hát một số đối ca dưới đây hay những ca khúc thích hợp.

13. Sau nghi lễ rửa chân, Linh mục rửa và lau tay, mặc lại áo lễ và về ghế.

Không đọc kinh Tin kính, đọc Lời nguyện chung.

Phụng vụ Thánh Thể

14. Bắt đầu phần phụng vụ Thánh Thể, nên cho một số giáo dân lập đoàn rước dâng lễ vật, cùng với bánh rượu có thể dâng những quà tặng cho người nghèo.

16. Kinh Tiền tụng Thánh Thể I: Hy lễ và bí tích của Chúa Kitô.

[...]

23. Trong các công thức truyền phép, các lời của Chúa phải được đọc rõ ràng, lớn tiếng. Sau khi truyền phép, cầm bánh/rượu đã trở nên Thánh Thể Chúa, nâng lên cho cộng đoàn thấy, đặt lại trên đĩa thánh và cúi mình sâu thờ lạy.

[...]

33. Để thuận tiện, khi cho hiệp lễ, Linh mục nên lấy Mình Thánh từ bàn thờ trao cho các Phó tế hoặc thừa tác viên giúp lễ hoặc những thừa tác viên ngoại lệ khác để sau đó họ đưa Mình Thánh cho bệnh nhân cần rước Chúa tại nhà riêng.

35. Cho hiệp lễ xong, đặt bình đựng Mình Thánh dành cho hôn sau trên bàn thờ. Linh mục đứng tại ghế, đọc lời nguyện Hiệp lễ.

Kiệu Thánh Thể

37. Đọc lời nguyện Hiệp lễ xong, Linh mục đứng trước bàn thờ bỏ hương, làm phép và quỳ xông hương Mình Thánh ba lần. Sau đó nhận khăn vai trắng, đứng lên, cầm bình đựng Mình Thánh, lấy hai đầu khăn phủ lên bình.

38. Bắt đầu kiệu Minh Thánh, có nến và hương, đi trong nhà thờ đến nơi đã dọn sẵn trong nhà thờ hay một phòng nguyện được trang hoàng thích hợp. Đi đầu là một thừa tác viên giáo dân cầm Thánh Giá giữa hai người cầm nến cháy. Theo sau là những người khác cầm nến cháy. Người cầm bình có khói hương nghi ngút đi trước Linh mục mang Minh Thánh. Trong khi đó, hát thánh thi Lưỡi tôi hãy ca hát (trừ hai triết cuối) hay một ca khúc về Thánh Thể.

39. Khi đoàn kiệu tới nơi đặt Minh Thánh, Linh mục, nếu cần, có Phó tế phụ giúp, đặt bình đựng Minh Thánh vào trong Nhà Tạm, cửa để mở. Linh mục bỏ hương, quỳ xông hương Minh Thánh, trong khi đó hát Đây nhiệm tích vô cùng cao quý hoặc một bài về Minh Thánh. Sau đó, Phó tế hay chính Linh mục đóng cửa Nhà Tạm.

40. Sau ít phút thỉnh lặng cầu nguyện, Linh mục và các thừa tác viên, cúi mình bái Minh Thánh rồi đi về phòng thánh.

41. Lột khăn bàn thờ vào lúc thuận tiện, và nếu có thể, nên đưa các Thánh Giá ra khỏi nhà thờ. Nếu còn Thánh Giá trong nhà thờ, nên phủ khăn.

42. Những ai tham dự lễ chiều, không phải đọc kinh Chiều.

43. Theo tập tục và hoàn cảnh địa phương, nên kêu mời các tín hữu, trong thời gian thuận tiện ban đêm, đến chầu Minh Thánh tại nơi được lưu giữ, tuy nhiên, sau nửa đêm, không nên chầu trọng thể.

44. Nếu không cử hành **Cuộc Thương Khó của Chúa** ngày **thứ Sáu Thánh** trong nhà thờ này, thì kết thúc **Thánh Lễ** như thường lệ và đặt Minh Thánh ngay trong Nhà Tạm.

NHỮNG ĐỒ CẦN CHUẨN BỊ TRƯỚC¹²

1. Trên bàn thờ chính:

- Bàn thờ trang trí **chùng mực**.¹³
- **Nhà Tạm hoàn toàn để trống, cửa mở, tắt đèn chầu**.¹⁴

2. Trên bàn nhỏ cạnh bàn thờ chính:

- Tất cả những đồ cần dùng trong Thánh Lễ, riêng bánh lễ, dự trữ số cần thiết cho rước lễ hôm nay và ngày mai.

¹² **Thánh Lễ tiệc ly** (chiều thứ Năm Tuần Thánh), nơi đâu có nhu cầu mục vụ, **Bản Quyền địa phương có thể cho phép cử hành một lễ khác tại các nhà thờ, nhà nguyện, vào giờ ban chiều**, và trong trường hợp hết sức cần thiết, cũng có thể cho cử hành vào buổi sáng, nhưng chỉ dành cho những người không sao có thể tham dự thánh lễ chiều. Tuy nhiên, cần phải tránh đừng cho phép những cử hành như thế chỉ vì lợi ích cá nhân hay cho những nhóm nhỏ riêng biệt, và cũng đừng để ảnh hưởng không tốt cho thánh lễ chiều (x. Ủy ban Phụng tự, *Chữ đỏ cho các nghi lễ Tuần Thánh - Thánh Lễ tiệc ly*). Vì thế, các Thánh lễ Tiệc Ly được cử hành vào ban chiều hoặc vào buổi sáng (khi được phép).

¹³ *Sách lễ Rôma 2002 – Thánh Lễ tiệc ly*, số 5: “**Bàn thờ được trang hoàng cách CHÙNG MỰC** hợp với tính cách của ngày hôm nay. **Nhà Tạm hoàn toàn để trống**; chỉ truyền phép bánh lễ đủ cho giáo sĩ và giáo dân hiệp lễ hôm nay và ngày mai.” Với hướng dẫn này, chúng ta hiểu là: **BÀN THỜ ĐƯỢC PHÉP CHUNG HOA nhưng CHÙNG MỰC**.

¹⁴ Luật chữ đỏ của *Sách lễ Rôma* chỉ rằng: “**Nhà Tạm hoàn toàn để trống**.” Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích giải thích rõ hơn trong *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh* (16/01/1988), số 48: “**Nhà Tạm để trống hoàn toàn trước khi cử hành Thánh Lễ**.” Mặc dù chữ đỏ không nói một cách minh nhiên, nhưng nên tắt đèn Nhà Tạm và để cửa Nhà Tạm mở rộng để gây tác động giác quan cho người tham dự. Điều này có nghĩa là trước Thánh Lễ, tất cả Minh Thánh trong Nhà Tạm (đựng trong bình thánh) được mang đi cất giữ trong phòng thánh hoặc một nơi thích hợp khác mà những người tham dự không thấy. Phải chuẩn bị đủ số bánh lễ cho việc truyền phép và hiệp lễ cho buổi cử hành phụng vụ ngày thứ Năm Thánh và ngày hôm sau (thứ Sáu Thánh) (x. Phạm Đình Ái, *Làm sáng tỏ vài điểm phụng vụ trong Thánh Lễ Tiệc Ly*).

- Chuông và mõ (trắc) sẽ thể chuông.
- Khăn choàng khi kiệu Minh Thánh Chúa.
- Chậu, bình nước, khăn lau cho nghi thức rửa chân.
- Chậu nước và khăn lau tay cho chủ tế rửa tay sau nghi thức rửa chân.

3. Trong cung thánh:

- Ghế cho chủ tế và các phụ tế.
- Ghế cho những người được rửa chân.

4. Trong phòng thánh:

- Lễ phục trắng cho chủ tế và các phụ tế.
- Hương, lửa,
- Đèn dùng khi đi kiệu Minh Thánh Chúa.

5. Trên bàn thờ sẽ đặt Minh Thánh Chúa:

- Nhà Tạm, khăn thánh.
- Đèn, hoa.

	Diễn tiến nghi thức	Giúp lễ	Ghi chú
NGHI THỨC ĐẦU LỄ và PHỤNG VỤ LỜI CHÚA	Nhập lễ	Xông hương bàn thờ ¹⁵	
	Kinh Vinh Danh	Rung chuông	Chuẩn bị chuông
	Lời nguyện Nhập lễ		
	Bài đọc 1		
	Đáp ca		
	Bài đọc 2		
	Tung hô Tin Mừng	Hương, lửa	
	Tin Mừng		
	Bài giảng		
NGHI THỨC RỬA CHÂN	Những người được rửa chân tiến lên hàng ghế đầu	Giúp chủ tế thay áo lễ, và lấy nước, chậu, khăn	
	Chủ tế rửa chân cho những người đại diện	Giúp chủ tế: nước, chậu, khăn, rửa tay	
	Lời nguyện chung <i>(không đọc kinh Tin kính)</i>	Đưa sách Lời nguyện chung	

¹⁵ Không xông hương Thánh Giá nếu Thánh Giá đã được phủ khăn từ Chúa nhật V mùa Chay.

PHỤNG VỤ THÁNH THỂ	Dâng lễ vật	Đưa lễ vật	
	Xông hương lễ vật, chủ tế, cộng đoàn	Hương, lửa	
	Truyền phép	Xông hương Mình Máu Thánh, gỗ trắc/mỗ <i>(không rung chuông)</i>	Chuẩn bị trắc/mỗ
	Lời nguyện Hiệp lễ	Chuẩn bị khăn choàng, hương, lửa, đèn rước	
	Chủ tế xông hương Mình Thánh Chúa	Hương, lửa	
	Chủ tế choàng khăn vai	Khăn choàng	
	Kiệu Mình Thánh Chúa sang bàn thờ phụ	Thứ tự đoàn kiệu: - Thánh Giá, đèn hầu. - Lễ sinh (cầm nến, nếu có). - Người gõ trắc/mỗ. - Người cầm bình hương. - Chủ tế mang Mình Thánh Chúa. - Đèn hầu đi hai bên chủ tế. - Ca đoàn. - Cộng đoàn.	Chuẩn bị trắc/mỗ. Gõ trên suốt đường đi.

	Chủ tế đặt Mình Thánh Chúa vào Nhà Tạm, và xông hương	Hương, lửa	
	Thình lạng giầy lát		
	Cúi mình, trở về phòng Thánh		
	Lột khăn bàn thờ, phủ Thánh Giá		

Người dẫn:

Mỗi năm, dân Do Thái đều ăn Lễ Vượt Qua để tưởng niệm việc họ đã được Thiên Chúa giải thoát khỏi cảnh áp bức và ký kết giao ước với họ. Chúa Giêsu Kitô cũng đã mở đầu Cuộc Thương Khó khi cùng với các môn đệ dùng bữa ăn Vượt Qua đó. Nhưng Người đã muốn cho bữa ăn này trở thành bữa tiệc của Giao Ước mới, Giao Ước của Người lập khi đổ máu hy sinh trên thập giá. Vì thế, khi trao cho các môn đệ tấm bánh và chén rượu, là những thức ăn, thức uống đã trở thành Mình và Máu của Người, Người đã thiết lập nghi thức tưởng niệm lễ tế mà hôm sau Người sẽ dâng trên thập giá.

Mỗi lần cử hành Thánh Lễ, chúng ta cũng tái diễn bữa tiệc của Chúa để nhớ đến Người, để tưởng niệm Người đã chịu chết, mừng vui vì Người hiện diện, và trông mong Người trở lại.

Sau bài giảng, vị chủ tế sẽ làm lại cử chỉ của Chúa Giêsu là rửa chân cho những người đã được chọn giữa cộng đồng dân Chúa. Trong khung cảnh đặc biệt của buổi lễ hôm nay, không bài giảng nào nói rõ hơn rằng chức Linh mục là để phục vụ, cho bằng việc chủ tế quỳ xuống trước anh chị em của mình và rửa chân cho họ.

Trong Thánh Lễ này, chúng ta hãy suy gẫm lời trời long trọng nhất của Chúa Giêsu khi Ngài nói: “Anh em hãy yêu thương nhau, như Thầy đã yêu thương anh em.”

Để bắt đầu Thánh Lễ, chúng ta cùng chung lòng hát lên bài **Ca Nhập lễ**. Kính mời cộng đoàn đứng.

- Nhập lễ.
- Sám hối.

– Kinh Vinh Danh (*nhắc lễ sinh rung chuông*).¹⁶

– Lời nguyện Nhập lễ.

I. PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

a. Bài đọc 1: Xh 12,1-8.11-14

Người dẫn (sau lời nguyện Nhập lễ): Trích từ sách Xuất Hành trong Cựu Ước, bài đọc thứ nhất này nhắc ta nhớ lại những chỉ thị về bữa ăn chiên Vượt Qua mà xưa kia Môsê đã chỉ dạy cho dân Ítraen. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

b. Đáp ca: Tv 115

c. Bài đọc 2: 1 Cr 11,23-26

Người dẫn (sau đáp ca): Qua bài đọc mà chúng ta sẽ được nghe sau đây, trích từ thư thứ nhất của Thánh Phaolô gửi tín hữu thành Côrintô, Hội Thánh muốn dạy ta nhớ rằng: mỗi khi chúng ta cử hành Thánh Lễ là mỗi lần chúng ta loan truyền máu nhiệm chết và sống lại của Chúa Giêsu Kitô. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

d. Tung hô Tin Mừng¹⁷

e. Tin Mừng

f. Bài giảng

¹⁶ Cho đến Kinh Vinh Danh đêm Vọng Phục Sinh, không rung chuông mà sẽ gõ trống/mỗ thay thế.

¹⁷ **Không có Halleluia.**

II. NGHI THỨC RỬA CHÂN

Chủ tế thay áo lễ (lễ sinh giúp chủ tế thay áo lễ).¹⁸ Ban Phụng vụ hướng dẫn những người đại diện cộng đoàn đến chỗ đã được chuẩn bị trước.¹⁹ Lễ sinh chuẩn bị nước, chậu và khăn lau.

¹⁸ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, trong *Giải thích Sắc lệnh In Missa in Cena Domini* nhắc lại: “Phụng vụ canh tân được thực hiện dưới triều Đức Giáo Hoàng Piô XII (1955) đã chuyển Thánh Lễ Tiệc Ly “Missa in cena Domini” vào buổi chiều thứ Năm Tuần Thánh, việc rửa chân được đưa vào Thánh Lễ này, diễn ra sau bài giảng [...]. **VỊ CHỦ SỰ rửa và lau chân cho các người được chọn. [...] Ý nghĩa việc rửa chân không chỉ còn là bắt chước cử chỉ bên ngoài mà Chúa Giêsu đã thực hiện cho bằng ý nghĩa cử chỉ mà Ngài đã thực hiện, với ý nghĩa rộng lớn hơn, nghĩa là Ngài đã trao ban chính mình đến cùng vì phần rỗi của nhân loại.** Tình yêu của Ngài ôm ấp hết thảy mọi người. Tất cả hãy làm như Ngài đã làm cho chúng ta (x. Ga 13,14-15). Và vượt lên trên việc rửa chân hữu hình cho người khác, để hiểu trọn vẹn ý nghĩa mà cử chỉ này diễn tả trong việc phục vụ và yêu mến anh chị em mình. Trong Thánh Lễ, tất cả các điệp ca, được đề nghị lúc rửa chân nhắc nhở và diễn tả ý nghĩa của cử chỉ này, cho những ai cử hành và những ai lãnh nhận, cho những ai chiêm ngắm và suy niệm trong tâm trí cử chỉ này bằng các bài hát.” Vì thế, sau bài giảng, **CHÍNH LINH MỤC CHỦ TẾ thực hiện việc rửa chân cho những người được chọn. Các vị đồng tế không thực hiện cử chỉ này.** Bên cạnh đó, **cần loại bỏ “sáng kiến” rửa tay thay cho rửa chân**, vì không đúng với ý nghĩa ban đầu của cử chỉ này (x. Edward McNamara, *Có thể rửa tay thay vì rửa chân trong ngày thứ Năm Tuần Thánh được không?*).

¹⁹ Trong Thánh Lễ Tiệc Ly, sau bài Tin Mừng theo thánh Gioan, để diễn tả cách sinh động thái độ khiêm nhường và tình yêu của Chúa Kitô đối với các môn đệ, dựa vào sắc lệnh *Maxima Redemptionis Nostrae Mysteriorum* về việc cử hành Tuần Thánh (30/11/1955), tại những nơi có lý do mục vụ tương xứng, có thể rửa chân **mười hai người nam.**

Phụng vụ Rôma vẫn gọi đây là nghi thức nhắc nhở *Lệnh Truyền* của Chúa về đức ái huynh đệ qua những lời dạy của Chúa Giêsu (x. Ga 13,34) được hát lên theo thể đối ca trong lúc cử hành nghi thức.

Khi thực hành nghi thức này, các Giám mục và Linh mục được mời gọi trở nên giống Chúa Kitô, Đấng “đã đến không phải để được phục vụ, nhưng để phục vụ” (Mt 20,28), và khi được thúc đẩy bởi tình yêu “đến cùng” (Ga 13,1), sẵn sàng trao ban cả mạng sống vì phần rỗi toàn thể nhân loại.

Người dẫn (sau bài giảng):

Tiếp theo là nghi thức rửa chân.

Chúa Giêsu nói trong Tin Mừng theo thánh Gioan: “Nếu Thầy là Chúa, là Thầy mà còn rửa chân cho anh em, thì anh em cũng phải rửa chân cho nhau. Thầy đã nêu gương cho anh em, để anh em cũng làm như Thầy đã làm cho anh em” (Ga 13,14-16).

Ý thức được chức Linh mục của mình là để phục vụ dân Thiên Chúa và anh em đồng loại, giờ đây, Linh mục chủ tế sẽ làm lại cử chỉ đầy khiêm tốn, yêu thương của Chúa Giêsu khi xưa cho một số vị đã được chọn giữa cộng đồng dân Chúa.

Chúng ta hãy cầu nguyện cho ngài và cho tất cả mọi người chúng ta được thêm xứng đáng là những môn đệ của Đức Giêsu Kitô.

Thầy ban cho anh em một điều răn mới là anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em. Ở điểm này, mọi người sẽ nhận biết anh em là môn đệ của Thầy: là anh em có lòng yêu thương nhau (Ga 13,34-35).

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Khi xong nghi thức rửa chân, chủ tế quay về góc cung thánh để rửa tay. Lễ sinh giúp chủ tế mặc áo lễ.

Để thể hiện trọn vẹn ý nghĩa của nghi thức này nơi những người tham dự, Đức Giáo hoàng Phanxicô muốn sửa đổi quy định chữ đồ số 11, phần nghi thức Thánh Lễ Tiệc Ly trong *Sách lễ Rôma*, câu: “Những người nam đã được chọn...” được sửa lại thành: “Những người đã được chọn giữa cộng đồng dân Chúa...” (trong sách *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 301, cũng phải sửa như thế, và số 299b, sẽ là: “dọn ghế cho những người đã được chỉ định”), như vậy, các mục tử có thể chọn một nhóm tín hữu nói lên tính đa dạng và hợp nhất trong mọi thành phần dân Chúa. Nhóm này có thể gồm nam giới và nữ giới, người trẻ cũng như người cao tuổi, người khỏe mạnh và người đau yếu, các giáo sĩ, tu sĩ, giáo dân (Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Sắc lệnh In Missa In Cena Domini – Thánh Lễ Tiệc Ly*, Ủy ban Phụng tự/HĐGM.VN chuyển ngữ).

Người dẫn (khi rửa chân xong): Nghi thức rửa chân đã chấm dứt, mời cộng đoàn đứng dâng lời nguyện tín hữu.

Lời nguyện tín hữu (*không đọc Kinh Tin kính*)

Năm A

Chủ tế: Anh chị em thân mến, trong bữa Tiệc Ly trọng đại, trước ngày tự hiến thân chịu khổ hình thập giá, Đức Giêsu đã thiết lập bí tích Thánh Thể và chức Linh mục, đồng thời rửa chân cho các môn đệ để nêu gương bác ái và tinh thần phục vụ khiêm tốn. Chúng ta cùng cảm tạ Chúa và dâng lời nguyện xin:

1. Vắng bóng vị Linh mục trong cộng đoàn là một bất hạnh lớn nhất cho người tín hữu. Hôm nay nhân dịp kỷ niệm ngày Đức Giêsu thiết lập chức Linh mục, chúng ta hiệp lời cầu xin cho việc phục vụ anh em cũng như chính cuộc đời của các Linh mục, vừa hữu ích cho tha nhân vừa góp phần làm vinh danh Chúa. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Trong cuộc sống thường ngày, ghen ghét vẫn còn hoành hành, hận thù vẫn đang ngự trị ở nhiều nơi, dẫn đến biết bao hậu quả thảm khốc cho con người. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho lòng bác ái yêu thương chi phối mọi sinh hoạt của con người trên thế giới hôm nay. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Đức Giêsu đã đến trần gian không phải để được kẻ hầu người hạ, nhưng là để phục vụ mọi người cho đến chết trên thập giá. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho các Kitô hữu biết noi gương Người mà phục vụ trong tinh thần khiêm tốn và yêu thương. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Bí tích Thánh Thể là bí tích Tình Yêu, là mối dây hợp nhất liên kết mọi thành phần Dân Chúa. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta, biết sống Thánh Lễ trong đời sống xã hội hằng ngày, nghĩa là sống yêu thương và hợp nhất trong cùng một đức tin, đức cậy và đức mến. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã dùng lời nói và gương sáng dạy chúng con tình bác ái huynh đệ và tinh thần phục vụ. Xin Chúa cho chúng con sẵn sàng xả thân để phục vụ những anh chị em bất hạnh nhất trong xã hội, nhờ đó mà làm chứng rằng, Chúa yêu thương hết thảy mọi người. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Năm B

Chủ tế: Anh chị em thân mến, trong bữa ăn cuối cùng trước khi bị trao nộp, Đức Giêsu đã truyền cho Hội Thánh mãi mãi cử hành nghi lễ tưởng niệm Cuộc Thương Khó và Phục Sinh của Người. Vậy chúng ta hãy thờ lạy Người và tha thiết cầu xin:

1. Bí tích Thánh Thể là bí tích Tình Yêu, là dây liên kết bác ái, là biểu hiệu hiệp nhất cộng đoàn Dân Chúa. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi thành phần trong Hội Thánh biết tham dự Thánh Lễ với tâm tình tôn kính mến yêu. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Đức Kitô đã chết trên thập giá để đem Ôn Cứu Độ đến cho muôn dân. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho tình yêu của Người hướng dẫn suy nghĩ, lời nói và hành động của hết thảy mọi người tin Chúa trên thế giới hôm nay. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Đức Giêsu thiết lập chức Linh mục không phải để thống trị mà chỉ nhằm phục vụ mọi người. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho các vị mục tử, để lúc nào các ngài cũng sẵn sàng hy sinh tất cả cho đoàn chiên Chúa đã giao phó cho các ngài. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Sống bác ái là chu toàn lề luật của Chúa. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta luôn biết yêu thương anh chị em của mình như Chúa đã dạy. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa, Chúa đã dựng nên con người theo hình ảnh Chúa. Xin cho chúng con biết tôn trọng và yêu mến nhau, để nhờ đó, chúng con có thể nên hoàn thiện như Chá trên trời. *Chúng con cầu xin, nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.*

Năm C

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Đức Giêsu Kitô đã ban cho chúng ta một điều răn mới là phải yêu thương nhau như Người đã yêu thương chúng ta. Vì thế, chúng ta hãy tha thiết nguyện xin Người:

1. Đức Giêsu đã rửa chân cho các môn đệ. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho các vị mục tử trong Hội Thánh, luôn phục vụ trong tinh thần khiêm tốn của vị Mục Tử Giêsu. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Đức Giêsu yêu thương các môn đệ của Người đến cùng. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi thành phần Dân Chúa biết tích cực dẫn thân theo Chúa trên con đường phục vụ. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Đức Giêsu đã tự nguyện đón nhận cái chết trên thập giá, để chúng ta được sống dồi dào. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa ban nghị lực và can đảm cho hết thảy mọi Kitô hữu trên toàn thế giới. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Đức Giêsu đã mời gọi các môn đệ đồng bàn với Người. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta biết chuẩn bị tâm hồn xứng đáng mỗi khi tham dự bàn tiệc Lời Chúa và bàn tiệc Thánh Thể. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, nhờ mầu nhiệm Mình và Máu Thánh Chúa, xin gia tăng tình thương, sức mạnh và lòng trung tín nơi chúng con, để chúng con luôn là những sứ giả trung thành rao giảng Tin Mừng yêu thương của Chúa. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Người dẫn (sau lời nguyện tín hữu): Phần phụng vụ Lời Chúa đến đây là kết thúc. Chúng ta bước sang phần phụng vụ Thánh Thể.²⁰

²⁰ Về việc dâng lễ vật lúc bắt đầu phần phụng vụ Thánh Thể, xin lưu ý vài điểm:

– *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 73: “Bắt đầu phần phụng vụ Thánh Thể, các lễ vật được đưa lên bàn thờ và sẽ trở thành Mình và Máu Chúa Kitô.

Trước hết phải chuẩn bị bàn thờ hoặc còn gọi là bàn ăn của Chúa, tâm điểm nơi diễn ra toàn bộ phần phụng vụ Thánh Thể, phải trải trên đó một khăn thánh, đặt khăn lau chén, *Sách lễ* và chén lễ, trừ khi chén lễ được dọn ở bàn phụ.

Tiếp đến là đem lễ vật lên: nên để giáo dân dâng bánh và rượu, Linh mục hoặc Phó tế nhận tại một nơi thuận tiện, và đưa lên bàn thờ. Mặc dầu ngày nay giáo dân không còn mang bánh rượu của mình đến để dùng vào việc phụng vụ như xưa, nhưng việc tiến lễ vẫn giữ được giá trị và ý nghĩa thiêng liêng của nó.

Cũng được nhận tiền bạc hoặc các phẩm vật khác, do tín hữu mang đến hoặc được quyên ngay trong nhà thờ để giúp người nghèo hoặc nhà thờ, những phẩm vật này được đặt ở một nơi xứng hợp ngoài bàn thờ.”

– *Nghị thức Thánh Lễ 2002*, số 22: “Các tín hữu nên biểu lộ sự tham dự của mình bằng việc dâng lễ vật: hoặc dâng bánh rượu để cử hành thánh lễ, hoặc những lễ vật khác theo nhu cầu của Hội Thánh và người nghèo.”

– Từ hướng dẫn trên, chúng ta thấy rằng:

- Mục đích chính của nghi thức dâng lễ là mang lên bàn thờ bánh và rượu được sử dụng cho hy lễ Thánh Thể.

- Ngoài bánh và rượu ra, có thể đem theo cuộc rước những lễ vật khác nữa trong đó có cả tặng phẩm dưới hình thức tiền bạc hoặc những lễ phẩm khác nhằm mục đích chăm lo cho Hội Thánh cũng như giúp đỡ người nghèo.

- Tiền bạc, cũng như những vật phẩm khác dành cho người nghèo, phải được đặt để vào một nơi thích hợp, ngoài bàn tiệc Thánh Thể vì khác với bánh rượu, chúng không trực tiếp thuộc về dấu chỉ bí tích của bữa tiệc.

– Vì thế, có thể rút các các kết luận thực hành sau:

- Nếu có đoàn rước dâng của lễ thì **những giỏ tiền sẽ được mang đến cung thánh cùng với lễ phẩm bánh và rượu** để cho thấy mối liên hệ giữa hy lễ của dân Kitô giáo với hy lễ của Chúa Kitô (x. Phạm Đình Ái, *Trong Thánh Lễ, quyền góp tiền thau khi nào?*).

- **Không nên đem hoa và nến trong cuộc rước dâng của lễ:** Hoa và nến là hai đối tượng được *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002* và *Nghi thức Thánh lễ 2002* nói một cách rõ ràng bất cứ khi nào cần được đề cập đến (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 100, 117, 119, 120, 133, 175, 188, 274, 297, 305). Tuy nhiên, số 73 của *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002* và số 22 của *Nghi thức Thánh lễ 2002* chỉ nhắc đến đối tượng có thể đem theo trong cuộc rước chuẩn bị lễ vật là bánh và rượu cùng những lễ phẩm khác nữa, trong đó có cả tặng phẩm dưới hình thức tiền bạc hay những lễ phẩm dùng cho nhu cầu của Hội Thánh và thi hành bác ái đối với người nghèo. **Cụm từ “các phẩm vật khác” trong *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002* số 73** [**“Cũng được nhận tiền bạc hoặc các phẩm vật khác, do tín hữu mang đến hoặc được quyền ngay trong nhà thờ để giúp người nghèo hoặc nhà thờ”**] và **“những lễ vật khác” trong *Nghi thức Thánh lễ 2002* số 22** [**“hoặc những lễ vật khác theo nhu cầu của Hội Thánh và người nghèo”**] chắc chắn không thể hiểu gồm cả là hoa và nến (x. Phạm Đình Ái, *Trong Thánh Lễ, quyền góp tiền thau khi nào?; Không nên đem hoa và nến trong cuộc rước dâng của lễ*).

- **Chủ tế [cùng với thầy phó tế/người giúp lễ hỗ trợ ngài] nhận lễ phẩm tại một nơi thuận tiện, và đưa lên bàn thờ.** Nghi thức trước đây (năm 1965) cho phép linh mục đồng tế nhận lễ vật cùng với chủ tế, **nhưng quy định hiện nay chỉ đề cập đến vị chủ tế nhận lễ phẩm với sự trợ giúp của thừa tác viên giúp lễ hoặc một thừa tác viên khác** (x. *QCSL*, số 140, 178; *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 145). Thông thường, nơi thuận tiện cho chủ tế đứng tiếp nhận lễ phẩm là ở **trước bàn thờ** (chân bàn thờ)/lối vào cung thánh (x. *QCSL*, số 73-74, 178, 190, 140, 105; *GLCG*, số 1350). Đức Giám mục chủ tế có thể tiếp nhận lễ phẩm tại vị trí trước bàn thờ hoặc tại ghế giám mục/ghế chủ tọa.

III. PHỤNG VỤ THÁNH THỂ²¹ (như thường lệ)

Dẫn lúc rước lễ: Thừa anh em, điều tôi đã lãnh nhận từ nơi Thiên Chúa, tôi xin truyền lại cho anh em: trong đêm bị nộp, Chúa Giêsu cầm lấy bánh, dâng lời chúc tụng tạ ơn, rồi bẻ ra và nói: “Anh em cầm lấy mà ăn, đây là mình Thầy, hiến tế vì anh em; anh em hãy làm như Thầy vừa làm để tưởng nhớ đến Thầy.” Cũng thế, cuối bữa ăn, Người nâng chén và nói: “Đây là chén Máu Thầy, Máu đổ ra để lập Giao Ước Mới; mỗi khi uống, anh em hãy làm như Thầy vừa làm để tưởng nhớ đến Thầy.” Thật vậy, cho tới ngày Chúa đến, mỗi lần ăn Bánh và uống Chén này, là anh em loan truyền Chúa đã chịu chết (1 Cr 11,23-26).

Nếu KHÔNG cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa ngày thứ Sáu Thánh trong nhà thờ này, thì kết thúc Thánh Lễ như thường lệ và đặt Mình Thánh ngay trong Nhà Tạm.

Nếu CÓ cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa ngày thứ Sáu Thánh trong nhà thờ này thì sau lời nguyện Hiệp lễ,²² chủ tế sẽ kiệu Mình Thánh Chúa sang bàn thờ phụ.

²¹ Hội Thánh khuyên (chứ không buộc) đọc **Kinh nguyện Thánh Thể I (Lễ quy Rôma)**. Khi đọc, lưu ý những phần riêng trong Kinh nguyện Thánh Thể này.

²² **Chủ tế có thể dâng lời nguyện Hiệp lễ từ ghế chủ toạ hoặc bàn thờ** (x. *Nghi thức Thánh Lễ*, số 139; *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 165), nhưng ngày hôm nay, tốt nhất **nên đọc lời nguyện Hiệp lễ từ ghế chủ toạ** vì bình đựng Mình Thánh đang ở trên bàn thờ (x. Paul Turner, *Glory in The Cross*, 72).

IV. KIỆU MÌNH THÁNH CHÚA SANG BÀN THỜ PHỤ²³

Người dẫn (sau lời nguyện Hiệp lễ): Chúng ta bước sang phần cuối của Thánh Lễ Tiệc Ly chiều hôm nay, đó là kiệu Mình Thánh Chúa đến bàn thờ phụ. Hội Thánh kiệu Mình Thánh Chúa qua bàn thờ phụ, để chúng ta kính thờ cách đặc biệt trong ngày kỷ niệm Chúa Giêsu thiết lập bí tích Thánh Thể, đồng thời đề đền tạ những xúc phạm đến bí tích cực thánh này.

Sau lời nguyện Hiệp lễ, chủ tế đứng trước bàn thờ, bỏ hương, và thỉnh lặng làm phép bằng một dấu Thánh Giá trên bình hương, rồi quỳ xông hương Mình Thánh Chúa (xông thẳng: ba lần, mỗi lần hai cú),²⁴ rồi khoác

²³ Việc kiệu và châu Mình Thánh Chúa chỉ nên thực hiện sau Thánh lễ cử hành lần thứ hai (*Ủy ban Phụng tự lưu ý khi cử hành nhiều lần nghi thức Tam Nhật Vượt Qua tại một nhà thờ* (2025).

²⁴ **Về việc xông hương**, xin tóm tắt như sau:

- Việc xông hương bày tỏ **sự tôn kính và cầu nguyện**, theo ý nghĩa trong Sách Thánh (x. Tv 140,2; Kh 8,3) (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 276).

- Có thể xông hương lễ vật đặt trên bàn thờ, rồi xông hương Thánh Giá và chính bàn thờ, để nói lên rằng lễ vật và lời cầu nguyện của Hội Thánh cũng ví như hương trầm bay lên trước thánh nhan Chúa. Sau đó, Phó tế hoặc thừa tác viên nào khác có thể xông hương cho Linh mục, vì ngài đã được lãnh chức thánh, và xông hương cho cộng đoàn, vì phẩm giá do bí tích Thánh Tẩy ban tặng (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 75).

- **Có thể tùy nghi dùng hương trong bất cứ hình thức Thánh Lễ nào** (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 276):

- Khi đi rước ra bàn thờ;
- Đầu lễ, xông hương Thánh Giá và bàn thờ;
- Khi rước Sách Tin Mừng và trước khi công bố bài Tin Mừng;
- Sau khi đặt bánh và chén trên bàn thờ, xông hương lễ vật, Thánh Giá và bàn thờ, rồi cũng xông hương Linh mục và cộng đoàn;
- Khi nâng Bánh thánh và Chén thánh sau truyền phép

- Khi bỏ hương vào bình, chủ tế thỉnh lặng và làm phép bằng một dấu Thánh Giá trên bình hương (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 277; *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 90).

– Chỉ có **Giám mục** mới **ngồi** khi bỏ hương (x. *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 140; *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 131-132 và 212; Edward McNamara, *Khi bỏ hương vào bình hương, Linh mục ngồi hay đứng?*). Khi bỏ hương vào bình, nếu Giám mục ở tại tòa hoặc ở một ghế khác thì ngài ngồi, bằng không, Ngài đứng mà bỏ hương, **thầy Phó tế cầm tàu hương**. Giám mục làm phép hương bằng dấu Thánh Giá và không đọc gì cả. **Sau đó, Phó tế cầm lấy bình hương do người giúp lễ trao và đưa cho Giám mục** (x. *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 90).

– Trước và sau khi xông hương, cúi mình chào người hoặc vật được xông hương, **trừ bàn thờ và lễ vật dùng cho Thánh Lễ** (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 277; *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 91).

– Phải **quỳ** khi xông hương Minh Thánh Chúa (x. *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 94).

– Tất cả những ai tiếp nhận việc xông hương đều phải **đứng** (x. *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 96).

– **Số lần, số cú:**

▪ *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 277: “**Tribus ductibus** thuribuli incensantur: Ss.mum Sacramentum, reliquia sanctae Crucis et imagines Domini publicae venerationi expositae, oblata pro Missae sacrificio, crux altaris, Evangelarium, cereus paschalis, sacerdos et populus. **Duobus ductibus** incensantur reliquiae et imagines Sanctorum publicae venerationi expositae, et quidem initio tantum celebrationis, cum incensatur altare/The following are incensed with three swings of the thurible: the Most Blessed Sacrament, a relic of the Holy Cross and images of the Lord exposed for public veneration, the offerings for the sacrifice of the Mass, the altar cross, the Book of the Gospels, the Paschal Candle, the priest, and the people. The following are incensed with two swings of the thurible: relics and images of the Saints exposed for public veneration, which should be done, however, only at the beginning of the celebration, after the incensation of the altar/Xông hương ba lần: trước Thánh Thể, gỗ Thánh Giá, các ảnh Chúa được trưng bày cho người ta cung kính, Thánh Giá của bàn thờ, sách Tin Mừng, nến Phục sinh, Linh mục và cộng đoàn. Xông hương hai lần: trước xương và ảnh các Thánh được trưng bày cho người ta tôn kính, và chỉ làm lúc đầu lễ khi xông hương bàn thờ.”

▪ Mỗi “**LẦN**” gồm hai “**CÚ**” là **tập tục phổ quát trong thực tế**, trong đó, mỗi “**LẦN**” (ductus) gồm có hai “**CÚ**” (ictus, swings). Vì vậy, bình hương được nâng lên, lắc hai cú về vật hoặc người được xông hương, rồi hạ xuống.

▪ Ví dụ, sự mô tả sau đây về “hai lần, hai cú” được tìm thấy trong sách nghi thức trước Công đồng Vatican II của Fortescue-O’Connell: “Hai lần, hai cú (“ductus duplex”) được thực hiện bằng cách nâng bình hương lên ngang mặt, sau đó lắc về phía vật hoặc người được xông hương, và lắc thêm lần nữa, sau đó hạ thấp bình hương.” **Sự mô tả về HAI LẦN, HAI CÚ (double swing) dựa trên các**

khăn choàng vai, lấy hai đầu khăn choàng phủ lên bình đựng Mình Thánh Chúa mà rước đi. Cuộc kiệu bắt đầu.

sắc lệnh của Thánh bộ Nghi lễ năm 1862 và 1899 (các Sắc lệnh số 3110 và 4048).

▪ **Xông hương BA lần, mỗi lần HAI cú:** trước Thánh Thể, gổ Thánh Giá, các ảnh Chúa được trưng bày cho người ta tôn kính, lễ vật của Thánh Lễ, Thánh Giá của bàn thờ, Sách Tin Mừng, Nền Phục Sinh, chủ tế, đồng tế, và cộng đoàn, thì hài người quá cố (nếu lối đi không đủ rộng để có thể xông hương xung quanh).

▪ **Xông hương HAI lần, mỗi lần HAI cú:** trước xương và ảnh các thánh được trưng bày cho người ta tôn kính, và **chỉ làm lúc đầu lễ khi xông hương bàn thờ** (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 277; *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 92).

▪ **Xông hương BA lần, mỗi lần BA cú đối với Mình Thánh Chúa:** phải có phép riêng của Toà Thánh (x. Edward McNamara, *Nói thêm về các cú và lúc khi xông hương*).

– Cách xông:

▪ **Xông thẳng (ba lần, mỗi lần hai cú):** Mình Thánh, Máu Thánh, Thánh Giá, Nền Phục Sinh, chủ tế, sách có bài Exsultet (cách nhớ: một đối tượng thì xông thẳng).

▪ **Xông giữa – trái – phải (mỗi vị trí xông hai cú):** Sách Thánh, đồng tế, lễ vật của Thánh Lễ (cách nhớ: một nhóm đối tượng thì xông giữa – trái – phải).

▪ **Xông từng cú một (“tạt” vào đối tượng từng cú một):** bàn thờ, quan tài (nếu có thể đi xung quanh được).

✎ **Về số lần, số cú và cách xông hương:** xin xem thêm Edward McNamara, *Cách thức xông hương và Nói thêm về các cú và lúc khi xông hương*.

– Linh mục xông hương ba lần trên lễ vật (xông giữa – trái – phải) trước khi xông Thánh Giá và bàn thờ, **hoặc** dùng bình hương vẽ hình Thánh Giá trên lễ vật (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 277).

– Thứ tự xông hương trong Thánh Lễ là **chủ tế** trước, rồi đến **đồng tế** (xông hương chung cho các vị), sau cùng đến **dân chúng** (x. *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 96). Các Giám mục và các kinh sĩ không đồng tế được xông hương chung với giáo dân. Trong trường hợp một Giám mục chủ toạ nhưng không đồng tế, ngài được xông hương chung với các vị đồng tế. Theo tập tục, các vị lãnh đạo nhà nước, khi tham dự chính thức trong buổi phụng vụ, thì được xông hương sau Đức Giám mục (x. *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 96-97).

– **Vị chủ tế không nên đọc kinh nào hoặc nói lời nào cho đến khi việc xông hương đã hoàn tất** (x. *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 98).

Người dẫn (sau khi chủ tế xông hương Minh Thánh Chúa xong): Thứ tự đoàn kiệu:

– Một người cầm Thánh Giá đi giữa hai người cầm nến cháy.

– Theo sau là những người khác cầm nến cháy (nếu có).

– Người gõ mõ/trắc (gõ trên suốt đường đi).

– Người cầm bình hương có khói nghi ngút.

– Linh mục cầm Minh Thánh Chúa (đèn hầu đi hai bên).²⁵

Đang khi đi kiệu, hát ca vãn Pange Lingua hoặc một bài hát về Thánh Thể. Chọn một trong những bài sau:

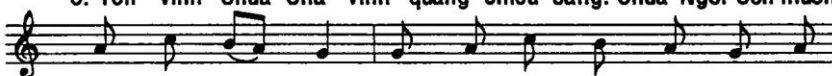
²⁵ *Sách lễ Rôma 2002 - Thánh Lễ Tiệc Ly*, số 38: “Bắt đầu kiệu Minh Thánh, có nến và hương, đi trong nhà thờ đến nơi đã dọn sẵn trong nhà thờ hay một phòng nguyện được trang hoàng thích hợp. Đi đầu là một thừa tác viên giáo dân cầm Thánh Giá giữa hai người cầm nến cháy. Theo sau là những người khác cầm nến cháy. Người cầm bình có khói hương nghi ngút đi trước Linh mục mang Minh Thánh. Trong khi đó, hát thánh thi *Lưỡi tôi hãy ca hát* (trừ hai triệt cuối) hoặc một ca khúc về Thánh Thể.” **Không thấy *Sách lễ Rôma* nói về việc vừa đi vừa xông hương và tung hoa trong cuộc rước này.**

PANGE LINGUA

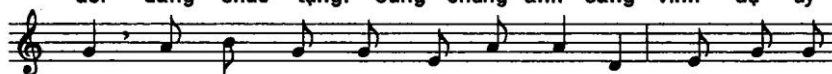
(Kiệu Minh Thánh Chúa Sang Bàn Thờ Tạm)

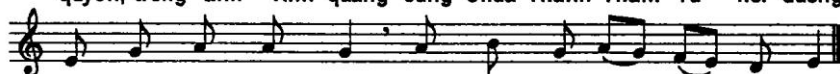
1. Hôm nay giáo dân hân hoan cất tiếng, hát lên câu ca
2. Vua trên các Vua năm xưa giáng thế. Đến do nơi cung
3. Trong đêm thứ năm ăn chiên tế hiến. Chúa ban cho Tổng
4. Giê - su trước khi treo trên Thánh giá. Hiến ban cho nhân
5. Khi đưa mắt lên cung chiêm Bí tích. Chúa Giê - su hiến
6. Tôn vinh Chúa Cha vinh quang chiếu sáng. Chúa Ngồi Con muôn

mừng Chúa Cứu Chuộc. Nay đây xác Chúa muôn đời khai
lòng rất thanh sạch. Người sinh sống giữa ta tại dương
đồ dấu thiết tình. Người ban xác thánh cho đoàn chiên
loại Bí tích Người. Truyền cho bánh miến nên thành Thân
mình cho nhân loại. Lòng tin vững chắc không hề nghi
đời đáng chúc tụng. Cùng chung ánh sáng vinh dự uy

hoàn. Đây Máu vinh quang đã cứu thế trần. Toàn dân nâng
trần. Ban phát cho ta lời quý giá Người. Và khi toan
Người. Ban phát cho môn đồ Máu Thánh Người. Người nên lương
Người. Cho máu nho tươi thành Máu cứu đời. Giờ đây không
ngờ. Tuy mắt không trông nhìn thấy nhãn tiền. Từ đây khai
quyển, trong ánh vinh quang cùng Chúa Thánh Thần. Từ nơi dương

lời ca hát chúc khen, Thân xác và Máu Chúa hiến vinh.
về nơi Đức Chúa Cha. Ban chính Thịt Máu nuôi trần gian.
thần nuôi sống thế nhân. Nên chính của uống ban ngàn ơn.
còn rượu với bánh xưa. Nhưng chính Thịt Máu Chúa Tình Yêu.
mạc Giao ước thánh ân. Niềm ấn bằng Máu Chiên Vượt qua.
trần vang tiếng chúc ca, lên tới Tòa Chúa chốn trời cao.

(Khi Thánh Thể tới Nhà Tạm, hát câu 5 và 6)

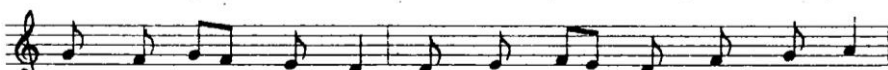

- 1* Lưỡi tôi hãy dâng lời ca hát Minh Máu
 2* Sinh hạ để ban tặng ta đó, bởi Nữ
 3* Đêm từ già, trong tiệc sau hết, cùng với
 4* Ngồi Lời đã mang phận nhân thế, quyền phép

Hát lại 4 câu trên khi cuộc rước còn tiếp diễn.

Khi linh mục đã đặt Minh Thánh lên bàn thờ, hát câu 5 & 6 :

- 5* Đây nhiệm tích vô cùng cao quý, nào chúng
 6* Dâng về Chúa Cha và Con Chúa, lời tán

- 1* vinh hiển rất nhiệm mầu mà Vua thống trị muôn dân nước
 2* Trinh thật rất tinh tuyền. Người đã sống thật nơi dương thế,
 3* anh em lúc chung bản, và khi đã thực thi chu tất
 4* thay vừa phán một lời làm cho bánh thành Minh Con Chúa,
 5* ta phục bái tôn thờ, Và dẫu tích ngàn xưa lưu kỷ,
 6* dương mừng chúc vang hoà cùng vinh phúc, quyền năng, danh giá

- 1* Sinh bởi Mẹ trinh khiết cao sang đã nên giá cứu độ trần
 2* rắc gieo Lời Thiên Chúa nơi nơi. Bằng nghi lễ biết bao kỳ
 3* thức ăn được nghi thức ghi xưa, Người trao biến chính thân mình
 4* khiến rước thành Máu Đức Ki-tô. Dù không thấy giác quan nhận
 5* phải kính nhường nghi lễ mới đây. Ta hãy lấy đức tin bù
 6* tựa khói trầm bay toả ngát hương, cùng tiến Chúa Thánh Linh từ

- 1* gian, khi Máu thiêng tuôn đổ chan hoà.
 2* diệu, chung kết bao năm ở gian trần.
 3* đây nên của ăn cho các Tông Đồ.
 4* ra, đem đức tin kiện định tâm thành.
 5* lại, nếu giác quan không cảm thấy gì.
 6* hậu khúc tán dương cảm tạ suốt đời. A - men.

Khi đến nơi, chủ tế cung kính đặt Minh Thánh Chúa vào trong Nhà Tạm, cửa để mở. Sau đó, chủ tế bỏ hương, và thỉnh lạy làm phép bằng một dấu Thánh Giá trên bình hương, rồi quỳ xông hương (xông thẳng: ba lần, mỗi lần hai cú). Cộng đoàn hát Tantum ergo.²⁶ Sau cùng, Phó tế hoặc chính Linh mục đóng cửa Nhà Tạm.²⁷

²⁶ Trong khi Linh Mục đặt Minh Thánh Chúa vào Nhà Tạm và xông hương thì hát hai khổ cuối cùng của thánh thi *Tantum ergo* – Ôi bí tích thật cao vời... (*Sách lễ Rôma 2002 – Thánh Lễ Tiệc Ly*, số 38). Theo *Enchiridion Indulgentiarum* (Liberia Editrice Vaticana, 1999), số 507: thứ Năm Tuần Thánh, sau Thánh Lễ Tiệc Ly, **tín hữu tham dự kiệu Minh Thánh Chúa sang Nhà Tạm và sốt sắng hát thánh thi *Tantum ergo*** thì sẽ được hưởng **một ơn toàn xá (đại xá)**, với các điều kiện thông thường là **quyết tâm không dính bén tội lỗi, xưng tội, rước lễ, cầu nguyện theo ý Đức Giáo hoàng** (qua việc đọc 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng). Mỗi ngày chỉ được hưởng một ơn toàn xá mà thôi.

²⁷ **Nhà Tạm** phải làm bằng vật liệu cứng, chắc chắn, **không trong suốt**, và phải được khoá kỹ để ngăn ngừa tội đa nguy cơ bị xúc phạm (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 314). Tránh việc trưng bày hoặc đặt Minh Thánh trong mặt nhật (hào quang) vào tối thứ Năm Tuần Thánh (x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật Bí tích, *Hướng dẫn về Lòng đạo đức bình dân và phụng vụ*, số 141).

TANTUM ERGO 1

1. Tan - tum er - go sa - cra - men - tum. Ve - ne - re - mur
 2. Ge - ni - to - ri ge - ni - to - que. Laus et ju - bi -

cer - nu - i. Et an - ti - quum do - cu - men - tum. No -
 la - ti - o: Sa - lus, ho - nor, vir - tus quo - que. Sit

vo ce - dat ri - tu - i: Prae - stet fi - des sup - ple - men - tum.
 et be - ne - dic - ti - o: Pro - ce - den - ti ab u - tro - que.

Sen - su - um de - fec - tu - i.
 Com - par sit lau - da - ti - o. A - men!

1.

Ôi Nhiệm tích cao quang thật quý giá
 Chúng con nay sắp mình để tôn thờ
 Mọi nghi thức xưa nay phải lui về
 Dâng chỗ cao sang bằng lễ mới này
 Niềm tin thay vào khiêm khuyết giác quan
 Minh chứng nhiệm tích trên trần gian.

2.

Ngôi Cha hiển vinh, Ngôi Con Chí Thánh
 Tán dương Chúa với lòng trí vui mừng
 Mừng khen kính tôn trong mọi uy hùng
 Khiêm tốn trang nghiêm thờ Chúa Thánh Thần
 Từ Ngôi Cha và Con Chúa phát sinh
 Nên đáng ngợi khen như cả hai.
 Amen.

Sau khi thỉnh lặng cầu nguyện trong giây lát, Linh mục và các người giúp lễ cúi mình (hoặc bái gối) rồi trở về phòng thánh.

Sau Thánh Lễ, lột khăn bàn thờ. Các Thánh Giá trong nhà thờ phải phủ khăn tím hoặc khăn đỏ, trừ phi đã được phủ khăn vào thứ Bảy trước Chúa nhật V mùa Chay. Tất hết các đèn trước tượng ảnh các Thánh.

Khuyến giáo dân nên tùy hoàn cảnh đến châu Minh Thánh Chúa vào giờ thuận tiện.²⁸

Tuy nhiên, từ nửa đêm trở đi, không tổ chức châu Minh Thánh Chúa trọng thể nữa, vì đã bắt đầu vào ngày tưởng niệm Cuộc Thương Khó Chúa.

²⁸ Ai tham dự Thánh Lễ chiều thì không phải đọc kinh Chiều (x. *Sách lễ Rôma* 2002 – *Thánh Lễ Tiệc Ly*, số 42; *Văn kiện trình bày và quy định các giờ kinh phụng vụ*, số 209).

Người dẫn (khi Linh mục đứng lên trở về phòng thánh): Từ lúc này, chúng ta cùng cầu nguyện với Chúa Giêsu qua các giờ cầu cho đến nửa đêm. Từ nửa đêm trở đi, sẽ không tổ chức các giờ cầu Minh Thánh Chúa trọng thể.

Ngoài ra, xin lưu ý cộng đoàn vài điểm như sau:

Ngày mai, thứ Sáu Tuần Thánh, các tín hữu sẽ giữ chay và kiêng thịt.

Giáo luật điều 1251 dạy: “Thứ Tư Lễ Tro và thứ Sáu Tuần Thánh phải giữ chay và kiêng thịt.”

Tuổi giữ chay, theo Giáo Luật điều 1252: “Mọi người từ tuổi thành niên cho đến khi bắt đầu 60 tuổi thì phải giữ chay.” Và Giáo Luật điều 97, khoản 1, quy định: “Ai đã được 18 tuổi trọn thì là thành niên.”

Giáo luật điều 1252 dạy rằng: luật kiêng thịt buộc các tín hữu từ 14 tuổi trọn cho đến mãn đời.

Như vậy, những người bắt đầu 60 tuổi thì được miễn khỏi giữ chay, nhưng vẫn phải kiêng thịt.

THỨ SÁU TUẦN THÁNH:

TƯỞNG NIỆM

CUỘC THƯƠNG KHỔ CỦA CHÚA

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 58-72:

1. Vào ngày này, khi “Chúa Kitô, Chiên Vượt Qua chịu hiến tế,” thì Hội Thánh chiêm ngắm Cuộc Thương Khó của Chúa và Hôn Phu của mình, tôn thờ Thánh Giá, tưởng niệm mình đã xuất phát từ cạnh sườn Chúa Kitô đang an giấc trên Thánh Giá, và cầu xin cho cả thế giới được Ôn Cứu Độ.

2. Theo truyền thống từ xa xưa, hôm nay, Hội Thánh **không cử hành Thánh Lễ**: **Mình Thánh Chúa chỉ được trao cho tín hữu trong Nghi thức tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa mà thôi**; tuy nhiên, vào bất cứ lúc nào trong ngày, cũng có thể mang Mình Thánh Chúa cho bệnh nhân nào không thể tham dự nghi thức được.

3. Thứ Sáu Tuần Thánh là ngày của sám hối, ăn chay và kiêng thịt, phải tuân giữ trên toàn Hội Thánh.

4. Hôm nay, Hội Thánh không cử hành bí tích nào cả, **trừ bí tích Hoà Giải và Xức Dầu Bệnh Nhân**. Nếu tổ chức nghi thức an táng thì không hát, không đàn, không chuông, không chiêng trống.

5. Nếu có thể, hôm nay nên cử hành giờ Kinh Sách và Kinh Sáng chung với giáo dân tại các nhà thờ.

6. Vào khoảng 3 giờ chiều, cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa. Nếu lý do mục vụ đòi hỏi, thì có thể cử hành vào giờ thuận tiện để quy tụ giáo dân dễ dàng hơn, ví dụ, sau 12 giờ trưa hoặc vào ban tối, song đừng trễ hơn 9 giờ đêm.

7. Thứ tự cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa: phụng vụ Lời Chúa, kính thờ Thánh Giá, và rước Mình Thánh Chúa, có nguồn gốc từ truyền thống xa xưa của Hội Thánh. Do đó, mọi người phải trung

thành và sốt sáng tuân giữ; không ai được thay đổi theo sáng kiến của mình.

8. Linh mục và các thừa tác viên tiến ra bàn thờ trong bầu khí thinh lặng của tất cả cộng đoàn tham dự. Nếu có lời dẫn đầu nghi thức, thì Linh mục và các thừa tác viên phải đợi chấm dứt lời dẫn mới tiến ra bàn thờ.

Linh mục và các thừa tác viên cung kính cúi chào bàn thờ và Linh mục phủ phục xuống đất. Cử chỉ phủ phục này chỉ dành riêng cho nghi thức của ngày này, phải tuân giữ nghiêm túc vì nó biểu lộ vừa là sự nhục nhĩ của “con người trần tục,” vừa là sự sầu khổ và đau buồn của Hội Thánh.

Khi Linh mục và các thừa tác viên tiến vào, giáo dân đứng lên; và rồi khi Linh mục phủ phục thì mọi người quỳ xuống và cầu nguyện trong thinh lặng.

9. Phải đọc tất cả các bài đọc đầy đủ. Thánh vịnh đáp ca và tung hô Tin Mừng phải hát như thường lệ. Bài Thương Khó theo Thánh Gioan có thể hát hoặc đọc theo cách thức như đã thực hiện vào Chúa nhật Lễ Lá. Kết thúc bài Thương Khó nên có bài giảng, sau bài giảng thì mời mọi người suy niệm giây lát trong thinh lặng.

10. Lời cầu nguyện cho mọi người tiếp theo phần phụng vụ Lời Chúa và được cử hành theo cách thức cổ truyền. Các lời nguyện được sắp xếp theo lĩnh vực nhằm biểu thị cách rõ ràng Cuộc Thương Khó của Chúa Kitô có giá trị cứu độ cho toàn thể giới. Trong trường hợp cộng đoàn có nhu cầu đặc biệt quan trọng, Đấng Bản Quyền địa phương có thể cho phép hoặc ấn định những lời nguyện đặc biệt.

Trong số các lời nguyện ghi trong *Sách lễ Rôma*, Linh mục được phép chọn những lời nguyện nào thích hợp hơn với hoàn cảnh địa phương, nhưng phải giữ thứ tự đã được quy định để cầu nguyện cho mọi người.

11. Về việc kính thờ Thánh Giá: Thánh Giá dùng cho việc suy tôn phải có kích cỡ và mỹ thuật thích hợp, và làm sao Thánh Giá này toát lên vẻ uy hùng của màu nhiệm Ôn Cứu Độ. **Cả lời kêu mời khi mở khăn che Thánh Giá và lời đáp của dân chúng phải hát; và phải dành một khoảng thời gian tĩnh lặng để tôn thờ Thánh Giá và cầu nguyện sau mỗi lần kêu mời, trong khi chủ sự vẫn đứng và nâng cao Thánh Giá.**

12. Thánh Giá được trưng bày để cho từng tín hữu tôn kính, vì việc kính thờ Thánh Giá của mỗi cá nhân là yếu tố quan trọng nhất của nghi thức này. Nếu vì tín hữu tham dự quá đông thì Linh mục cầm Thánh Giá lên và kêu mời mọi người cùng thờ lạy.

Chỉ dùng một Thánh Giá duy nhất trong nghi thức kính thờ nhằm diễn tả được trọn vẹn ý nghĩa biểu tượng của nghi thức. Trong khi tôn kính Thánh Giá, thì hát thán ca *Dân Ta Hỡi* và các thánh thi để tưởng nhớ về lịch sử cứu độ. Cũng có thể hát những bài thánh ca thích hợp khác.

13. Linh mục hát lời mời gọi cộng đoàn, và rồi mọi người hát kinh Lạy Cha. Cử chỉ chúc bình an vẫn như thường lệ. Nghi thức hiệp lễ diễn tiến như được trình bày trong *Sách lễ*.

Khi cho giáo dân rước Mình Thánh Chúa, thì ca đoàn hát Thánh vịnh 21 hoặc những bài thánh ca nào thích hợp. Sau khi cho rước lễ xong, mang Mình Thánh Chúa đựng trong bình thánh đến nơi đã dọn sẵn ở bên ngoài nhà thờ.

14. Kết thúc buổi cử hành, lột khăn bàn thờ. Thánh Giá vẫn để lại và có thêm 4 cây nến cháy sáng. Đặt Thánh Giá Chúa làm sao để tín hữu có thể kính thờ, hôn Thánh Giá và ở lại suy niệm một ít lâu. Việc tôn kính này có thể diễn ra ở trong nhà thờ hay ở nhà nguyện đã dùng vào ngày thứ Năm Tuần Thánh cho việc lưu giữ Thánh Thể.

Các việc đạo đức có giá trị mục vụ cần quý trọng là: đi Đàng Thánh Giá, kiệu Thương Khó, suy gẫm các sự thương khó Đức Mẹ,... Tuy nhiên, các bản văn và thánh ca sử dụng phải thích hợp với tinh thần phụng vụ của ngày lễ này. Những hình thức đạo đức như thế phải được phân chia vào một thời giờ nào đó trong ngày, sao cho việc cử hành phụng vụ Cuộc Thương Khó Chúa của ngày hôm nay có vị trí quan trọng và ý nghĩa trội vượt hơn các hình thức đạo đức.

Sách lễ Rôma 2002 trích trong Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, Phụng vụ Tuần Thánh (2023):

1. Theo truyền thống rất cổ xưa, hôm nay và ngày mai, Hội Thánh không cử hành các bí tích nào khác ngoài bí tích Sám Hối và Xức Dầu Bệnh Nhân.

2. Hôm nay chỉ cho tín hữu rước Thánh Thể trong chính lúc cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa; tuy nhiên, với những bệnh nhân không thể tham dự cuộc cử hành này, thì có thể đưa Mình Thánh cho họ bất cứ giờ nào.

3. Bàn thờ hoàn toàn để trống: không Thánh Giá, không đèn nến, không phủ khăn.

Cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa

4. Vào sau trưa hôm nay, khoảng ba giờ chiều, trừ khi, vì lý do mục vụ, khuyên nên cử hành muộn hơn, sẽ cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa, gồm ba phần: phụng vụ Lời Chúa, tôn thờ Thánh Giá và rước Thánh Thể.

5. Linh mục và Phó tế, mặc phẩm phục đỏ như khi cử hành Thánh Lễ, thỉnh lặng tiến ra bàn thờ và chào kính bàn thờ rồi phủ phục hay quỳ gối và cúi mình cầu nguyện giây lát. Mọi người khác quỳ gối cúi mình.

6. Sau đó Linh mục và các thừa tác viên về ghế. Linh mục đứng hướng về dân chúng, dang tay, đọc một trong những lời nguyện trong sách lễ, không đọc Chúng ta dâng lời cầu nguyện.

PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

7. Cộng đoàn ngồi. Đọc bài đọc I, trích sách tiên tri Isaia (52,13–53,12) cùng với thánh vịnh đi kèm.

8. Tiếp theo là bài đọc II, trích thư gửi tín hữu Do Thái (4,14-16; 5,7-9) và câu xướng trước Tin Mừng.

9. Sau đó là bài Thương khó theo thánh Gioan (18,1–19,42) theo cùng một thể thức như trong Lễ Lá.

10. Sau bài Thương khó, Linh mục giảng văn tắt. Cuối bài giảng có thể kêu mời tín hữu cầu nguyện ít phút.

Lời nguyện chung

11. Kết thúc phần phụng vụ Lời Chúa bằng lời nguyện chung, theo cách sau đây: Phó tế, hoặc một thừa tác viên giáo dân, đứng tại giảng đài, đọc lời kêu mời, nêu lên ý cầu nguyện. Sau khi Cộng đoàn thỉnh lạng cầu nguyện giây lát, Linh mục đứng tại ghế, hoặc tùy nghi, tại bàn thờ, dang tay đọc lời nguyện. Trong suốt thời gian cầu nguyện, tín hữu có thể đứng hay quỳ.

12. Trước mỗi lời nguyện, Phó tế có thể kêu mời: Xin quỳ xuống - Cộng đoàn quỳ thỉnh lạng cầu nguyện giây lát - Xin đứng lên. Hội đồng Giám mục có thể dự trù một lời kêu mời khác. Khi có nhu cầu quan trọng của cộng đoàn, Giám mục giáo phận có thể cho phép hay quyết định đọc thêm một ý nguyện đặc biệt.

KÍNH THỜ THÁNH GIÁ

14. Sau lời nguyện chung, sẽ cử hành nghi thức long trọng kính thờ Thánh Giá. Tuỳ theo nhu cầu mục vụ, chọn một trong hai hình thức suy tôn Thánh Giá sau đây.

Suy tôn Thánh Giá: Cách thứ nhất

15. Phó tế và các thừa tác viên, hay một thừa tác viên thích hợp, đi vào phòng áo, sau đó cùng với hai thừa tác viên cầm nến cháy, kiệu Thánh Giá có phủ khăn tím tiến vào giữa cung thánh. Linh mục đứng trước bàn thờ, quay về phía dân chúng, nhận Thánh Giá, mở khăn phủ phần đầu Thánh Giá, đưa Thánh Giá lên cao, xướng: Đây là cây Thánh Giá. Phó tế hoặc nếu cần, ca đoàn cùng hát với Linh mục. Cộng đoàn thưa: Chúng ta hãy đến thờ lạy. Hát xong, cộng đoàn quỳ gối thỉnh lặng thờ lạy giây lát, Linh mục vẫn đứng nâng cao Thánh Giá, đọc hoặc hát: Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian. Cộng đoàn đáp: Chúng ta hãy đến thờ lạy.

Sau đó, Linh mục mở khăn phủ cánh phải Thánh Giá, nâng Thánh Giá lên cao và xướng: Đây là cây Thánh Giá... như lần trước. Cuối cùng mở toàn bộ khăn phủ Thánh Giá và nâng Thánh Giá lên cao, xướng lần thứ ba: Đây là cây Thánh Giá...

Suy tôn Thánh Giá: Cách thứ hai

16. Linh mục, hoặc Phó tế, cùng với các thừa tác viên, hoặc một thừa tác viên thích hợp, đi đến cửa nhà thờ, từ đó, nhận Thánh Giá không phủ khăn, cùng với các thừa tác viên khác cầm nến cháy, làm thành đoàn rước đi qua giữa nhà thờ tiến lên cung thánh. Tại ba địa điểm: gần cửa, giữa nhà thờ, và trước cung thánh, người cầm Thánh Giá, nâng Thánh Giá lên cao, xướng: Đây là cây Thánh Giá... Cộng đoàn đáp: Chúng ta hãy đến thờ lạy. Sau mỗi câu thưa là một lần quỳ gối thỉnh lặng thờ lạy trong giây lát.

Kính thờ Thánh Giá

17. Linh mục hoặc Phó tế, cùng với các thừa tác viên cầm nến cháy, mang Thánh Giá lên cung thánh, đặt giữa cung thánh hay một nơi khác thích hợp, hoặc trao cho các thừa tác viên đỡ Thánh Giá, có nến cháy đặt hai bên.

18. Linh mục chủ sự, có thể cởi áo lễ và giày, tôn thờ Thánh Giá trước tiên, sau đó các giáo sĩ, thừa tác viên giáo dân và các tín hữu, tiến lên như đoàn rước, mọi người bày tỏ lòng tôn kính Thánh Giá bằng cách bái gối hoặc một dấu chỉ khác theo tập tục địa phương, chẳng hạn hôn Thánh Giá.

19. Chỉ trưng bày một Thánh Giá duy nhất để kính thờ. Nếu dân chúng quá đông, thì sau khi một số giáo sĩ và tín hữu đã lên kính thờ, Linh mục cầm Thánh Giá, đứng trước bàn thờ, nói ít lời kêu mời Cộng đoàn, rồi nâng cao Thánh Giá một lúc để các tín hữu thỉnh lặng thờ lạy.

20. Trong khi kính thờ Thánh Giá, hát đối ca: Lạy Chúa, chúng con thờ lạy Thánh Giá Chúa, các câu than vãn, thánh thi Ôi Thánh Giá tín trung hoặc những ca khúc thích hợp khác. Mọi người trở về chỗ ngồi sau khi kính thờ Thánh Giá. Theo hoàn cảnh địa phương hoặc truyền thống dân tộc và thích ứng mục vụ, có thể hát kinh Mẹ đứng đó hay một ca khúc thích hợp để kính nhớ Đức Mẹ Sầu bi.

21. Tôn thờ Thánh Giá xong, Phó tế hoặc thừa tác viên đặt Thánh Giá bên cạnh bàn thờ. Đặt nến cháy chung quanh, trên bàn thờ hoặc gần Thánh Giá.

HIỆP LỄ

22. Trải khăn bàn thờ, đặt khăn thánh và Sách Lễ. Trong khi đó, Phó tế, hoặc chính Linh mục, choàng khăn vai, kiệu Mình Thánh từ nơi lưu giữ, đem lên bàn thờ bằng lối ngắn nhất, trong khi Cộng đoàn đứng thỉnh lặng. Hai thừa tác viên mang nến cháy đi theo hầu

Mình Thánh sau đó đặt trên hay cạnh bàn thờ. Khi đã đặt bình đựng Mình Thánh trên bàn thờ và mở khăn che, Linh mục cúi mình trước Mình Thánh.

[...]

28. Trong khi các tín hữu rước Mình Thánh, có thể hát thánh vịnh 21 hay một ca khúc thích hợp.

29. Cho rước Mình Thánh xong, Phó tế hoặc một thừa tác viên thích hợp đưa bình đựng Mình Thánh vào chỗ dọn sẵn ngoài nhà thờ, hoặc tùy hoàn cảnh, đưa đặt vào Nhà Tạm.

30. Sau đó Linh mục đọc: Chúng ta dâng lời cầu nguyện, và tùy nghi giữ thinh lặng giây lát trước khi đọc lời nguyện Hiệp lễ.

31. Để giải tán cộng đoàn, Phó tế, hoặc nếu không có Phó tế, chính Linh mục mời gọi cộng đoàn: Xin anh chị em cúi mình nhận phúc lành của Chúa.

Lạy Chúa, xin ban phúc lành cho đoàn dân đang tưởng niệm Con Chúa chịu chết và tin tưởng mong đợi Người sống lại, xin Chúa tha thứ và ban niềm an ủi, cho chúng con ngày càng thêm vững tin và nhận được ơn cứu độ muôn đời. Chúng con cầu xin nhờ Đức Kitô Chúa chúng con.

Đ. Amen.

32. Mọi người cúi mình chào kính Thánh Giá rồi thinh lặng ra về.

33. Sau cử hành, lột khăn bàn thờ, đặt Thánh Giá trên bàn thờ cùng với 2 hay 4 cây nến.

34. Những ai đã tham dự cử hành phụng vụ long trọng chiều nay không phải đọc kinh Chiều.

Cử hành Tam Nhật Thánh: Toà Thánh ban *Sắc lệnh* ngoại lệ cho Giáo Hội Việt Nam

Theo thỉnh nguyện của Đức Tổng Giám mục Giuse Nguyễn Năng, Tổng Giám mục Tổng giáo phận Thành phố Hồ Chí Minh và Chủ tịch Hội đồng Giám mục Việt Nam, qua thư đề ngày 13 tháng 1 năm 2025, với năng quyền đặc biệt được Đức Thánh Cha Phanxicô ban cho Bộ này, sau khi cân nhắc các lý do được trình bày, chúng tôi vui lòng ban phép, theo cách thức ngoại lệ, để **mỗi Đấng Bản quyền tại Việt Nam, bất cứ khi nào xét thấy cần thiết vì lợi ích thiêng liêng của các tín hữu, được phép cử hành nhiều lần Nghi thức Tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa và Canh thức Vượt Qua trong cùng một nhà thờ hoặc cùng một nhà nguyện**, với điều kiện luôn phải tuân giữ những quy định hiện hành, nhất là những quy định trong Giáo luật khoản 951. **Ân huệ này được ban trong thời hạn 5 năm.**

Bất chấp mọi quy định trái ngược.

Ban hành tại trụ sở Bộ Phụng tự và Kỷ luật các Bí tích, ngày 22 tháng 02 năm 2025, lễ kính Toà Thánh Phêrô, Tông đồ.

✠ Hồng y Arthur Roche

Bộ trưởng ấn ký

✠ Vittorio Francesco Viola, O.F.M.

Tổng Giám mục Thư ký

NHỮNG ĐỒ CẦN CHUẨN BỊ TRƯỚC

1. Trên cung thánh:

- Không Thánh Giá, không khăn bàn thờ, không đèn.
- Chân để đặt Thánh Giá.
- Dưới cấp bàn thờ, đặt gối nếu chủ sự sẽ phủ phục.

2. Trên bàn nhỏ cạnh bàn thờ chính:

- Khăn trải bàn thờ.
- Giá sách với tập *Nghi thức Tuần Thánh*.
- Khăn thánh.
- Nước tráng chén và rửa tay.

3. **Trong cung thánh:** giá sách với bài tường thuật Cuộc Thương Khó.

4. Trong phòng thánh:

- Lễ phục cho chủ tế, Phó tế và các phụ tế (màu đỏ).
- Dây các phép cho các Linh mục và Phó tế mang khi cho rước lễ.
- Thánh Giá sẽ dùng khi thờ lạy.
- Đèn dùng khi kiệu Thánh Giá.

5. Trên bàn thờ đang có Mình Thánh Chúa:

- Khăn thánh.
- Khăn choàng vai.
- Đèn.

	Diễn tiến nghi thức	Giúp lễ	Ghi chú
PHẦN MỞ ĐẦU	Đoàn rước thinh lặng tiến ra, chủ tế phủ phục cầu nguyện	Gõ trống báo hiệu đoàn rước tiến ra (<i>không bấm</i> <i>chuông</i>), giúp lễ quỳ	Chuẩn bị trống
	Lời nguyện (<i>không đọc:</i> <i>Chúng ta</i> <i>hãy cầu nguyện</i>)		
PHỤNG VỤ LỜI CHÚA	Bài đọc 1		
	Đáp ca		
	Bài đọc 2		
	Tung hô Tin Mừng	Rước 3 người đọc bài Thương khó (<i>không hương, nến</i>)	
	Bài Thương khó		
	Bài giảng		
	10 Lời nguyện chung	Đến lời nguyện thứ 8 thì 2 người chuẩn bị rước Thánh Giá	
KÍNH THỜ THÁNH GIÁ	Rước Thánh Giá từ phòng Thánh (<i>hoặc cuối nhà thờ</i>)	Đèn, micro	
	Hôn kính Thánh Giá: Linh mục, giúp lễ, cộng đoàn	Chuẩn bị gối, đèn hai bên. Khi hôn xong, mang Thánh Giá đặt tại vị trí Thánh Giá bàn thờ, chuyển đèn, micro lên.	

RƯỚC LỄ	Linh mục đi rước Mình Thánh Chúa từ Nhà Tạm	Trải khăn bàn thờ, đặt khăn thánh và <i>Sách lễ</i> lên bàn thờ 2 người cầm đèn đi theo MTC	
	Kinh Lạy Cha, Đây Chiên Thiên Chúa		
	Rước lễ		
	Cát Mình Thánh Chúa	2 người cầm đèn đi theo MTC	
	Lời nguyện Hiệp lễ, Lời nguyện trên dân chúng		
	Thỉnh lạy ra về	Lột khăn bàn thờ	

NGHI THỨC TƯỜNG NIỆM CUỘC THƯƠNG KHÓ CỦA CHÚA²⁹

Bàn thờ hoàn toàn để trống, không Thánh Giá, không chân đèn, không trải khăn. Không hát Ca Nhập lễ.³⁰ Hôm nay chỉ cho tín hữu rước Thánh Thể trong chính lúc cử hành cuộc Thương Khó của Chúa; tuy nhiên, với những bệnh nhân không thể tham dự cuộc cử hành này, thì có thể đưa Mình Thánh cho họ bất cứ giờ nào.³¹

²⁹ Năm 2025, Toà Thánh ban *Sắc lệnh* (thời hạn 05 năm) cho phép mỗi Đấng Bản quyền tại Việt Nam, bất cứ khi nào xét thấy cần thiết vì lợi ích thiêng liêng của các tín hữu, được phép cử hành nhiều lần Nghi thức Tường niệm Cuộc Thương Khó của Chúa và Canh thức Vượt Qua trong cùng một nhà thờ hoặc cùng một nhà nguyện (x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các Bí tích, *Sắc lệnh ngoại lệ cho Giáo Hội Việt Nam* (2025).

³⁰ **THẦY PHÓ TẾ KHÔNG ĐƯỢC CHỦ SỰ CÁC NGHI THỨC PHỤNG VỤ TRONG TAM NHẬT THÁNH.** Vì thế, nơi nào không có Linh mục thì thầy Phó tế cũng không được chủ sự nghi thức phụng vụ thứ Sáu Tuần Thánh. Thầy Phó tế (hoặc giáo dân) có thể chủ sự một số hình thức của việc đạo đức (như Đàng Thánh Giá, gắm các sự thương khó của Đức Mẹ,...), nhưng loại trừ việc cho rước lễ và lưu giữ Mình Thánh (x. Edward McNamara, *Thầy Phó tế không được chủ sự nghi thức Tam Nhật Thánh*).

³¹ *Sách lễ Rôma 2002 – Thứ Sáu Tuần Thánh*, số 2: “Hôm nay chỉ cho tín hữu rước Thánh Thể trong chính lúc cử hành cuộc Thương Khó của Chúa; tuy nhiên, với những bệnh nhân không thể tham dự cuộc cử hành này, thì có thể đưa Mình Thánh cho họ bất cứ giờ nào.” Nơi nào không cử hành nghi thức Tường niệm Cuộc Thương Khó của Chúa vào chiều thứ Sáu Tuần Thánh thì không được tổ chức hôn kính Thánh giá. Trường hợp các nhà nguyện quá xa nhà thờ chính [ví dụ: nhà nguyện trong các làng xa], Linh mục có thể chọn giải pháp: kiệu Mình Thánh từ nhà thờ chính đến nhà nguyện, sau đó, cử hành nghi thức Tường niệm Cuộc Thương Khó của Chúa và cho rước lễ.

Người dẫn:

Kính thưa cộng đoàn, theo truyền thống từ xa xưa, **hôm nay Hội Thánh không cử hành Thánh Lễ mà chỉ có Nghi thức tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa**³² mà thôi.

Để bắt đầu Nghi thức tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa, xin cộng đoàn cùng lắng nghe ý nghĩa của buổi cử hành phụng vụ hôm nay.

Hôm nay, cộng đoàn chúng ta cùng với Hội Thánh long trọng cử hành Nghi thức tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa, để suy gẫm cuộc khổ nạn của Chúa Giêsu, để tưởng niệm và sống màu nhiệm cứu độ của Người qua sự chết đi vào sự sống, qua thập giá đến vinh quang. Chúa Giêsu tự nguyện hiến thân mình đến chết trên thập giá, nên Thánh Giá là trung tâm điểm của ngày lễ hôm nay. Có thể nói, tất cả phụng vụ hôm nay, đều bao trùm hình ảnh Thánh Giá và ý nghĩa của Thánh Giá. Từ chiều hôm nay đến ngày Chúa sống lại, chúng ta chỉ nhìn thấy hình bóng của Thánh Giá.

Hôm nay, Hội Thánh mời gọi các tín hữu đến bên Thánh Giá, nơi đã treo Đấng Cứu Độ trần gian, không phải để giữ một phút mặc niệm, không phải để tưởng nhớ đến một biến cố xảy ra cách đây hơn 2000 năm, cũng không phải là để than khóc một người đã bị phản bội, bị đánh đòn, bị đóng đinh vào thập giá. Nhưng chúng ta đến đây để cử hành lại vinh quang của Thiên Chúa qua màu nhiệm thập giá. Chúng ta đến đây để khơi dậy trong chúng ta một ý thức rõ rệt về tội lỗi của mình. Đồng thời cũng là để củng cố lại niềm tin của chúng ta vào Đức Kitô – Đấng cứu độ trần gian.

³² Theo *Enchiridion Indulgentiarum* (Liberia Editrice Vaticana, 1999), số 513: thứ Sáu Tuần Thánh, **tín hữu sốt sắng tham dự cử hành suy tôn Thánh Giá trong nghi thức phụng vụ trọng thể thì sẽ được hưởng một ơn toàn xá (đại xá), với các điều kiện thông thường là quyết tâm không dính bén tội lỗi, xưng tội, rước lễ, cầu nguyện theo ý Đức Giáo hoàng** (qua việc đọc 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng). Mỗi ngày chỉ được hưởng một ơn toàn xá mà thôi.

Và khi chúng ta suy tôn Thánh Giá không phải là chúng ta ca ngợi, tôn kính cây gỗ đã giương cao Chúa Giêsu trên đó; cũng không phải chúng ta đồng ý với khổ hình mà giới lãnh đạo Do Thái đã chọn để sỉ nhục Chúa Giêsu, nhưng là để tôn vinh và thờ lạy Con Thiên Chúa trong tư thế một tội nhân, chết để cứu độ nhân loại. Đây là cuộc vượt qua của Chúa Kitô ra khỏi thế gian này để đi vào trong vinh quang của Chúa Cha. Chúng ta cùng ca ngợi, tôn vinh và cảm tạ tình yêu vô biên của Chúa Cha, Đấng đã ban Con yêu dấu cho nhân loại.

Trong tâm tình đó, mời cộng đoàn lắng đọng tâm hồn, từ đó mỗi người có thể nghe được lời mời gọi yêu thương của Thiên Chúa trong cuộc khổ hình của Chúa Giêsu, trong từng biến cố và sự kiện xảy ra trong cuộc sống hằng ngày.

Diễn tiến của nghi thức hôm nay như sau:

Phần thứ nhất: PHỤNG VỤ LỜI CHÚA.

Phần thứ hai: KÍNH THỜ THÁNH GIÁ.

Phần thứ ba: RƯỚC MÌNH THÁNH CHÚA.

Để bắt đầu nghi lễ, mời cộng đoàn đứng.

Trong phẩm phục màu đỏ,³³ Linh mục chủ sự thỉnh lặng tiến ra trước bàn thờ và phủ phục xuống đất để cầu nguyện. Hội Thánh dạy rằng: cử chỉ phủ phục trong nghi thức thứ Sáu Tuần Thánh “biểu lộ vừa là sự nhục nhã của ‘con người trần tục,’ vừa là sự sâu khổ và đau buồn của Hội Thánh.”

Hiệp ý với Linh mục chủ sự, mời cộng đoàn quỳ và cúi mình cầu nguyện trong thỉnh lặng.

Sau khi người dẫn lễ đọc lời dẫn xong,³⁴ Linh mục chủ sự thỉnh lặng tiến ra trước bàn thờ và phủ phục (hoặc quỳ) cầu nguyện. Khi vị chủ sự đứng lên, tiến về ghế chủ tọa và quay về phía giáo dân, thì người dẫn mời cộng đoàn đứng.

Người dẫn (khi Linh mục đứng lên): Mời cộng đoàn đứng. Linh mục chủ sự sẽ thay mặt cộng đoàn tha thiết dâng lời cầu nguyện lên Chúa Cha. Xin Chúa Cha, vì hy tế của Chúa Kitô trên thập giá xưa, mà ban Ôn Cứu Độ cho chúng ta.

³³ *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 346b: “**Màu đỏ:** được dùng trong Chúa nhật thương khó và **thứ Sáu Tuần Thánh**, trong Chúa nhật lễ Chúa Thánh Thần Hiện Xuống, trong các cử hành cuộc thương khó của Chúa, trong lễ kính các thánh Tông Đồ, các thánh tác giả Sách Tin Mừng và trong lễ kính các thánh Tử đạo.” *Sách lễ Rôma 2002 – Tưởng Niệm Cuộc Thương Khó của Chúa*, số 5: “Linh mục và Phó tế mặc **lễ phục đỏ như khi cử hành Thánh Lễ**.” Vì thế, có 2 chọn lựa:

- Linh mục chủ sự mặc lễ phục đỏ, các vị còn lại đeo dây stola đỏ.
- Tất cả các Linh mục mặc lễ phục đỏ.

³⁴ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 65: Linh mục và các thừa tác viên tiến ra bàn thờ trong bầu khí thỉnh lặng của tất cả cộng đoàn tham dự. **Nếu có lời dẫn đầu nghi thức, thì Linh mục và các thừa tác viên phải đợi chấm dứt lời dẫn mới tiến ra bàn thờ.**

Linh mục chủ sự đọc lời nguyện (*không đọc “Chúng ta hãy cầu nguyện”*)

I. Phần thứ nhất: PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

Người dẫn (sau lời nguyện): Tiếp đến, chúng ta cùng bước vào phần phụng vụ Lời Chúa. Mời cộng đoàn ngồi.

1. Bài đọc 1: Is 52,13-53,12

Người dẫn: Bài đọc 1 trích trong sách ngôn sứ Isaia. Trong bài đọc, ngôn sứ Isaia loan báo về Người Tôi Trung của Thiên Chúa sẽ bị ngược đãi, hành hạ. Đó chính là hình ảnh của Chúa Giêsu hiện thân làm của lễ tình yêu dâng lên Chúa Cha, để hoàn tất ý định cứu độ nhân loại.

2. Đáp ca: Thánh vịnh 30.

3. Bài đọc 2: Hr 4,14-16; 5,7-9

Người dẫn: Bài đọc 2 trích trong thư gửi tín hữu Hípri. Trong thư, tác giả cho chúng ta biết: Đức Giêsu, đầu là Con Thiên Chúa, nhưng đã vâng phục đến cùng thánh ý Chúa Cha, trong đau khổ và nước mắt. Nhờ đó, Ngài đã trở nên vị Thượng Tế cao cả, luôn ở bên chúng ta để nên Ôn Cứu Độ cho chúng ta, ngay trong những đau khổ chúng ta đang chịu.

4. Bài Thương Khó: Ga 18,1-19,42 (*không nến, không xông hương, không chào, không ghi Dấu Thánh Giá trên sách; kết thúc bài Thương Khó, Linh mục/Phó tế xướng “Đó là Lời Chúa” như thường lệ, nhưng không hôn sách*)³⁵

³⁵ **Về Bài Thương Khó**, xin lưu ý vài điểm:

– Khi đọc Bài Thương Khó, không mang đèn và hương, không chào chúc và ghi dấu Thánh Giá trên sách. Phó tế, hoặc nếu không có Phó tế, Linh mục đọc Bài Thương Khó. Các thầy đọc sách cũng có thể đọc, nhưng nếu được, nên dành phần của Chúa Giêsu cho Linh mục.

Khi đọc bài thương khó đến đoạn: “...rồi Ngài gục đầu xuống và trút hơi thở...” thì cộng đoàn quỳ.

– Trước khi hát Bài Thương Khó, các Phó tế xin Linh mục chúc lành, như trước khi đọc bài Tin Mừng. Những người khác không phải xin chúc lành.

– Sau Bài Thương Khó, có thể giảng văn tắt. Cũng có thể giữ thinh lặng ít phút.

– Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 33: “Bài Thương Khó chiếm một vị trí đặc biệt trong Thánh Lễ. Bài Thương Khó nên được hát hoặc đọc theo cách thức truyền thống, tức là gồm ba người đóng ba vai: Chúa Kitô, người kẻ, và dân chúng. Phó tế hoặc Linh mục đọc Bài Thương Khó. Người đọc sách cũng có thể đọc Bài Thương Khó, nhưng **phần những lời của Chúa Kitô thì dành cho Linh mục.**” Vai trò của Chúa Kitô là chỉ dành riêng cho Linh mục trong trường hợp hai người đọc kia là người đọc giáo dân. **Quy tắc dành vai trò của Chúa Kitô cho Linh mục, khi đi cùng với các người đọc giáo dân, tuân theo một sự hợp lý phụng vụ nhất định, khi Linh mục thường đại diện cho Chúa Kitô trong vai trò thừa tác của mình** (x. Edward McNamara, *Linh mục giữ vai trò nào trong việc đọc Bài Thương Khó?*).

– Khi có giáo dân tham gia đọc Bài Thương Khó cùng với Linh mục/Phó tế thì việc xướng câu kết “Đó là Lời Chúa” là của Linh mục/Phó tế (x. Edward McNamara, *Có câu kết sau Bài Thương Khó không?*).

– *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 38: “Đối với những văn bản phải đọc rõ ràng và lớn tiếng, cho dù là do Linh mục, Phó tế, người đọc Sách Thánh, hoặc tất cả mọi người, thì phải liệu sao cho giọng đọc phù hợp với từng loại bản văn, tùy theo đó là bài đọc, lời nguyện, lời nhắn nhủ, lời tung hô, hoặc bài hát, đồng thời cũng phải phù hợp với hình thức cử hành và tính cách long trọng của buổi lễ. Ngoài ra, còn phải để ý đến tính chất của các ngôn ngữ khác nhau và bản sắc của mỗi dân tộc.” **Văn bản này nhắc trước hết đến cung giọng, chứ không nhắc đến việc kèm theo lời đọc cử chỉ nét mặt hoặc điệu bộ khác.** Điều này là phù hợp với tính nghiêm trang đứng đắn truyền thống của nghi lễ Rôma, và với bản chất thừa tác của các công việc phụng vụ, như việc đọc sách chẳng hạn. **Việc hát các bản văn, ít là vào các dịp lễ trọng, nhắc nhở chúng ta rằng đây không phải là bản văn bình thường, nhưng là Lời Chúa nói với chúng ta. Nó cũng giúp tăng sự chú ý nhiều vào Lời Chúa.** Vì thế, việc đọc Bài Thương Khó vào Chúa nhật Lễ Lá và ngày thứ Sáu Tuần Thánh cho phép một số yếu tố kịch, trong khi không nói gì đến việc diễn xuất. **Các người đọc hoặc người hát duy trì tính chất trang trọng truyền thống của nghi thức, và tránh điệu bộ nét mặt và cử chỉ bề ngoài** (Edward McNamara, *Việc đọc Bài Thương Khó có được diễn như kịch không?*).

5. Bài giảng

6. Lời nguyện chung

Kết thúc phần phụng vụ Lời Chúa bằng Lời nguyện chung, theo cách sau đây: Phó tế, hoặc một thừa tác viên giáo dân, đứng tại giảng đài, đọc lời kêu mời, nêu lên ý cầu nguyện. Sau khi mọi người thỉnh lặng cầu nguyện giây lát, Linh mục đứng tại ghế, hoặc tùy nghi, tại bàn thờ, dang tay đọc lời nguyện. Trong suốt thời gian cầu nguyện, tín hữu có thể ĐÚNG hoặc QUỖ. Trước mỗi lời nguyện, Phó tế có thể kêu mời: “Xin quỳ xuống” (mọi người quỳ thỉnh lặng cầu nguyện giây lát) - “Xin đứng lên.”³⁶ Hội đồng Giám mục có thể dự trù một lời kêu mời khác. Khi có nhu cầu quan trọng của cộng đoàn, Giám mục giáo phận có thể cho phép hoặc quyết định đọc thêm một ý nguyện đặc biệt.

Người dẫn (sau bài giảng): Phụng vụ Lời Chúa được tiếp tục bằng lời cầu nguyện cho mọi người. Trên thập giá, Chúa Giêsu đã giao hoà nhân loại với Thiên Chúa. Chúng ta hiệp ý với Linh mục chủ sự dâng lên Thiên Chúa những lời nguyện xin để cầu cho Hội Thánh và cho toàn thể giới. Mời cộng đoàn đứng.

1. Cầu cho Hội Thánh

Người dẫn (khi cộng đoàn đã đứng): Chúng ta hãy cầu nguyện cho Hội Thánh Chúa. Xin cho Hội Thánh được hiệp nhất và bình an, được Chúa bảo toàn ở khắp nơi trên hoàn cầu. Xin Chúa cũng ban cho chúng ta được an cư lạc nghiệp hầu tôn vinh Người là Cha toàn năng.

³⁶ Cách thức cử hành lời nguyện này như sau: [1] **Lời mời gọi:** xướng ý nguyện (dành cho Phó tế); [2] **Thỉnh lặng giây lát để cầu nguyện:** Phó tế có thể tùy nghi hướng dẫn dân chúng: “Xin quỳ xuống - Xin đứng lên,” hoặc đơn giản chỉ là thỉnh lặng để mọi người làm cho ý nguyện vừa nêu trở thành ý nguyện của mình và cầu nguyện theo cách riêng của mình; [3] **Lời nguyện kết thúc cho từng ý nguyện:** chủ tế đứng tại ghế chủ tọa hoặc tại bàn thờ để đọc lời nguyện.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa đã cho muôn dân được thấy vinh quang Chúa tỏ hiện nơi Đức Kitô, là Đấng yêu thương gây dựng Hội Thánh Chúa. Cúi xin Chúa bảo vệ giữ gìn, để Hội Thánh đang hiện diện khắp nơi, luôn tin kính một niềm mà xưng tụng danh Chúa. Chúng con cầu xin...

2. Cầu cho Đức Thánh Cha

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho Đức Thánh Cha... Chính Chúa đã chọn người giữa hàng Giám mục, xin Chúa cũng ban cho người luôn luôn an khang để lãnh đạo toàn thể dân thánh.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa an bài mọi sự cách khôn ngoan lạ lùng. Chính Chúa đã tuyển chọn Đức Thánh Cha... và trao cho người nhiệm vụ lãnh đạo dân thánh Chúa. Xin nhậm lời chúng con cầu nguyện, mà ân cần săn sóc giữ gìn người; để nhờ người, đức tin của mọi tín hữu luôn bền vững sắt son. Chúng con cầu xin...

3. Cầu cho hàng giáo sĩ và giáo dân

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho Đức Giám mục của giáo phận chúng ta, cho hàng Giám mục, Linh mục, Phó tế, cũng như mọi người phục vụ dân thánh, và cho toàn thể cộng đoàn tín hữu khắp địa cầu.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Thánh Thần Chúa luôn hướng dẫn và thánh hoá toàn thể Hội Thánh. Nay chúng con tha thiết nguyện cầu: xin Chúa thương cho mỗi thành phần trong Hội Thánh, biết theo ơn đặc sủng Chúa ban để trung thành phụng sự Chúa. Chúng con cầu xin...

4. Cầu cho anh chị em dự tòng

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho anh chị em dự tòng. Xin Chúa thương soi sáng tâm hồn họ, để họ được hiểu biết Chúa hơn. Xin Người mở lượng từ bi ban cho họ ơn tái sinh nhờ bí tích Thánh Tẩy, để họ được thứ tha tội lỗi và trở thành chi thể của Chúa Kitô.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa làm cho Hội Thánh không ngừng sinh thêm nhiều con cái. Xin cho anh chị em dự tòng được thêm lòng tin kính và hiểu biết Chúa hơn, hầu xứng đáng lãnh nhận ơn tái sinh nhờ bí tích Thánh Tẩy, và gia nhập đoàn nghĩa tử của Chúa. Chúng con cầu xin...

5. Cầu cho mọi tín hữu được hiệp nhất

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho mọi anh chị em cùng tin vào Đức Kitô, và đang cố gắng sống theo sự thật, xin Chúa đoái thương quy tụ và gìn giữ tất cả trong Hội Thánh duy nhất của Người.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa muốn làm cho những ai ly tán được trở về đoàn tụ, và những kẻ sum vầy được luôn luôn hiệp nhất. Xin Chúa thương nhìn đến đoàn chiên của Đức Kitô, và cho mọi người đã lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy được mãi mãi đoàn kết với nhau, nhờ sống cùng một đức tin toàn vẹn, và chia sẻ một đức ái vững bền. Chúng con cầu xin...

6. Cầu cho người Do Thái

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho người Do Thái. Cha ông họ là những người đầu tiên đã được nghe lời Chúa phán dạy. Giờ đây, xin Chúa làm cho họ ngày càng mến yêu danh thánh Chúa và trung thành với giao ước của Người.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa đã hứa ban Ôn Cứu Độ cho tổ phụ Ápraham và con cháu của người. Xin Chúa thương nghe lời Hội Thánh cầu nguyện cho dân tộc Chúa đã chọn xưa kia, cũng được hưởng nhờ Ôn Cứu Độ viên mãn của Đức Kitô, Đáng hằng sống và hiển trị muôn đời.

7. Cầu cho người ngoài Kitô giáo

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho những người ngoài Kitô giáo. Xin Chúa Thánh Thần soi sáng dẫn đưa họ vào đường cứu độ.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, xin cho những người tuy không tin vào Đức Kitô, nhưng trước mặt Chúa vẫn ăn ở ngay lành, được hồng ân tìm thấy chân lý. Xin cũng ban cho chính chúng con, ngày càng biết tương thân tương ái và thiết tha sống kết hợp với Chúa, để trước mặt thế gian, chúng con có thể minh chứng rằng: Chúa chính là tình thương. Chúng con cầu xin...

8. Cầu cho người vô thần

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho những người không nhận biết Thiên Chúa, nhưng vẫn sống theo lương tâm ngay thẳng: xin cho họ một ngày kia được gặp thấy Người.

Thinh lặng cầu nguyện. Rồi Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa đã đặt vào trái tim con người niềm khát vọng đi tìm kiếm Chúa, khiến con người chỉ được bình an khi đã gặp thấy Chúa. Xin cho mọi người khắp thế gian, dù đang sống giữa muôn vàn nghịch cảnh, vẫn có thể nhận ra dấu chỉ của tình yêu Chúa; và khi thấy các tín hữu sống đời bác ái yêu thương, họ sẽ vui mừng tin nhận duy có Chúa là Thiên Chúa đích thực và là Cha của hết mọi người. Chúng con cầu xin...

9. Cầu cho những nhà lãnh đạo quốc gia

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu nguyện cho những nhà lãnh đạo quốc gia. Xin Chúa thương soi trí mở lòng để họ biết hành động theo thánh ý mà tận tình lo cho dân nước được an cư lạc nghiệp và vui hưởng tự do.

Thinh lặng cầu nguyện. Rời Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa làm chủ lòng người, và bảo vệ quyền lợi của nhân dân các nước. Xin ghé mắt nhân từ mà ban ơn soi sáng và ơn trợ lực cho những nhà lãnh đạo quốc gia, để họ biết cùng nhau làm cho thế giới được hoà bình, muôn dân được thịnh vượng và mọi người được hưởng tự do tôn giáo. Chúng con cầu xin...

10. Cầu cho những người đau khổ

Người dẫn: Chúng ta hãy cầu xin Thiên Chúa là Cha toàn năng, rủ lòng thương giải thoát thế giới khỏi mọi sai lầm, khử trừ muôn bệnh tật, xua đuổi cơn đói kém, mở cửa ngục tù, bẻ tan xiềng xích, giữ gìn lũ khách được bình an, đưa kẻ tha hương về xứ sở, chữa lành các bệnh nhân, và ban Ôn Cứu Độ cho người đang hấp hối.

Thinh lặng cầu nguyện. Rời Linh mục đọc:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa hằng an ủi kẻ ưu phiền, ban sức mạnh cho người vất vả làm than. Xin nghe tiếng nhân loại khổ đau nài van Chúa, và ban cho những người lâm cơn hoạn nạn được vui mừng cảm thấy Chúa nhân hậu phù trì. Chúng con cầu xin...

II. Phần thứ hai: KÍNH THỜ THÁNH GIÁ

Người dẫn (sau lời nguyện thứ 10):

Mời cộng đoàn ngồi.

Chúng ta bước sang phần thứ hai của nghi thức hôm nay là **KÍNH THỜ THÁNH GIÁ**.³⁷

³⁷ Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, *Phụng vụ Tuần Thánh* (2023): Tuỳ theo quyết định của Hội đồng Giám mục, có thể giữ thói quen phủ Thánh Giá và các ảnh tượng từ Chúa nhật V mùa Chay. **Thánh Giá được phủ cho đến khi cử hành cuộc Thương khó của Chúa vào thứ Sáu Tuần Thánh, các ảnh tượng khác được phủ tới lúc bắt đầu Canh thức Phục sinh.**

Câu hỏi: Ngày thứ Sáu Tuần Thánh, trong việc cử hành Sự Thương Khó của Chúa, nhìn chung, người ta chỉ sử dụng Thánh Giá (Crocifisso – Tượng Chịu Nạn). Trong khi đó, trong nghi thức mời gọi kính thờ thập giá (croce – Thánh Giá tron). Thật vậy, ca tiền xướng (điệp ca – antifona) mở đầu cho việc tôn thờ thập giá là: “Lạy Chúa, chúng con tôn thờ thập giá của Chúa. Chúng con ngợi khen và tôn vinh sự phục sinh vinh hiển của Ngài. Từ cây gỗ giá, niềm vui đã đến cho toàn thể địa cầu.” Trong ngày này, một ý nghĩa nào đó, chúng ta đã tham dự trước vào sự Phục Sinh của Chúa Kitô. Vậy, **TRONG VIỆC CỬ HÀNH CUỘC THƯƠNG KHÓ, CÓ ĐƯỢC SỬ DỤNG THÁNH GIÁ KHÔNG CÓ TƯỢNG CHÚA KITÔ CHỊU NẠN KHÔNG?**

Trả lời: Cha Antonio Sorrentino, giáo sư Phụng vụ và Bí tích, đã trả lời như sau: Chúng ta đọc trong sách *Cerimoniale dei vescovi* (*Lễ nghi Giám mục*), số 1011, như sau: “Trong các ảnh tượng thánh, hình Thánh Giá quý báu và phát sinh sự sống phải chiếm chỗ quan trọng nhất, vì đó là biểu tượng của toàn bộ mầu nhiệm Vượt Qua. Đối với dân Kitô giáo, không có ảnh tượng nào quý giá và cổ kính hơn Thánh Giá. Vì, Thánh Giá là biểu hiện cuộc khổ nạn của Chúa Kitô cũng như việc Người toàn thắng sự chết, đồng thời theo lời các giáo phụ dạy, Thánh Giá cũng loan báo việc Người sẽ đến lần thứ hai trong vinh quang.” **NGHI THỨC THỨ SÁU TUẦN THÁNH NÓI VỀ THẬP GIÁ (CROCE) CHỈ KHÔNG NÓI VỀ THÁNH GIÁ CÓ TƯỢNG CHỊU NẠN (CROCIFISSO) VÀ CHỈ ĐỀ CẬP ĐẾN VIỆC TÔN THỜ THẬP GIÁ (CROCE).** Rõ ràng rằng, việc thờ phượng ảnh tượng của chúng ta thì luôn liên quan đến mầu nhiệm mà ảnh tượng đó có ý muốn bày tỏ và chủ thể chính của ảnh tượng đó. Trong trường hợp của chúng ta, dĩ nhiên, thập giá ám chỉ đến ơn cứu độ, là “lignum salutis – cây cứu độ”, đối nghịch với “lignum perditionis – cây diệt vong” của tội nguyên tổ. Và vì vậy, để

để dàng chuyển từ dấu chỉ của ơn cứu độ đến chủ thể – Đấng cứu độ chúng ta, người ta đã tự ý (đặc biệt là cuối thời Trung cổ, khi nghệ thuật gothic và nền linh đạo của thánh Phanxicô Assisi muốn nhấn mạnh đến nhân tính đau khổ của Chúa Kitô) trình bày việc tôn thờ cho các tín hữu không còn là thập giá trơn nữa mà là chiêm ngắm nó bằng cách thêm vào Tượng Chịu Nạn – Đấng mà trên cây thập giá đã trao ban chính mình làm lễ tế dâng lên Chúa Cha vì ơn cứu độ của chúng ta. Hiện nay, trong sự trung thành với nghi thức, chúng ta nên diễn tả việc tôn thờ thập giá trơn (*nuda croce*). Nhưng người giáo dân lại thích nhìn, tôn thờ và hôn Thánh Giá (*Crocifisso*) hơn là dấu chỉ cứu độ của thập giá. Dường như đây không phải là một sự đầu hàng trước lòng đạo đức, nhưng là một đòi hỏi của giác quan trực tiếp nhất của các tín hữu, họ sẵn sàng chuyển từ dấu chỉ được ám chỉ (*segno* *significante*) sang ý nghĩa (*significato*) của nó.

Câu hỏi: *Vấn đề đặt ra là: chúng ta tôn thờ (adoriamo) hay tôn kính (veneriamo) thập giá?*

Trả lời: Cha Antonio Sorrentino, giáo sư Phụng vụ và Bí tích, trong cuốn *Liturgia in Frammenti*, trang 178, trả lời như sau: Trong việc cử hành của thứ Sáu Tuần Thánh, linh mục vén mở dần dần thập giá hay Thánh Giá trơn (*croce nuda*) và trưng bày cho giáo dân tôn kính như dấu chỉ và công cụ của Ôn Cứu Độ, linh mục hát: “Đây là cây gỗ giá nơi đã treo Chúa Kitô – Đấng Cứu Độ trần gian, Ta hãy đến bái thờ (*venite, adoriamo*).” Chúng ta tôn kính thập giá, nhưng chúng ta tôn thờ Chúa Kitô chịu đóng đinh và Đấng Cứu Độ. Chúng ta không tôn thờ một đồ vật, mà chúng ta tôn kính dấu chỉ và công cụ nhờ đó Chúa Kitô đã trao ban chính mình vì Ôn Cứu Độ của chúng ta. “*Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum* – Lạy Chúa Kitô, chúng con thờ lạy và ngợi khen Chúa vì Chúa đã dùng thập giá mà cứu chuộc thế gian.” Để giúp ích cho đức tin của người tín hữu và không đơn thuần phó mặc họ bởi các dấu chỉ, người ta chuyển từ dấu chỉ (*segno*) sang Ngôi Vị (*persona*) và đã đặt tượng Chúa Chịu Nạn lên cây thập giá. Đàng khác, Đấng Chịu Đóng Đinh không bị cô lập, nhưng đã hướng tới kết quả cuối cùng của sự đóng đinh. Không có sự phân tách giữ sự đóng đinh và phục sinh. Chỉ riêng thập giá hay chỉ riêng Đấng Phục Sinh bị tách khỏi thập giá là những dấu chỉ không trọn vẹn, chưa hoàn thành. “Sự đóng đinh và phục sinh thì không thể tách rời nhau, chúng như hai mặt của mầu nhiệm vượt qua duy nhất, trong đó người tôi tớ được tôn làm Chúa” (Balthasar, *Thần học về ba ngày*) (Phaolô Hồ Văn Nam, C.Ss.R. chuyển ngữ từ **Antonio Sorrentino, Liturgia in Frammenti, Risposte a 500 quesiti liturgici** (Salerno: NXB. Dottrinari, 2022), 176-177).

Câu hỏi: *Vào thứ Sáu Tuần Thánh, cử hành nghi thức long trọng kính thờ Thánh giá với cây Thánh giá **KHÔNG CÓ** tượng Chúa chịu nạn hay với cây Thánh giá **CÓ** tượng Chúa chịu nạn?*

Cha Giuse Phạm Đình Ái, S.S.S. trả lời: Phần cử hành này của phụng vụ thứ Sáu Tuần Thánh (x. *Sách lễ Rôma* [2002], “Thứ Sáu Tuần Thánh”, số 15-20)

Trên Thánh Giá, Đức Giêsu đã chịu muôn vàn đau khổ để chia sẻ cho đến tận cùng phận người khốn khổ của chúng ta. Trên Thánh Giá, Chúa Giêsu đã bày tỏ tình yêu và sự vâng phục thánh ý Chúa Cha, để cứu chuộc chúng ta. Trên Thánh Giá, Chúa đã chiến thắng sự chết, đã biến đổi án phạt thành phúc lành, và Chúa mời gọi chúng ta bỏ mình vác thập giá mà theo Chúa.

Khi tôn vinh Thánh Giá là chúng ta ca ngợi quyền năng của Chúa Cha, Đấng đã giải thoát Đức Kitô khỏi tử thần và ban cho Ngài quyền năng trên mọi sự. Tôn vinh Thánh Giá còn là việc chúng ta chọn đi theo con đường thập giá như Đấng đã bị treo trên đó mời gọi: “Ai muốn theo tôi, phải từ bỏ chính mình, vác thập giá mình mà theo.” Và chính khi chúng ta cùng bước đi với Đức Kitô trên con đường thập giá, chúng ta sẽ được cùng Ngài phục sinh vinh hiển.

được gọi là “Kính thờ Thánh giá” hoặc “Suy tôn Thánh giá” với bản văn của nghi thức nói rằng thừa tác viên cầm Thánh giá, nâng Thánh giá lên cao và xướng: “*Đây là cây Thánh giá, nơi [đã] treo Đấng Cứu Độ trần gian.*” Như vậy, ngôn ngữ trong *Sách lễ Rôma* hôm nay dường như ám chỉ một cây Thánh giá hơn là Thánh giá với tượng chịu nạn mà không chỉ rõ như trường hợp cây Thánh giá bàn thờ: “...*trên bàn thờ hay gần bàn thờ phải đặt Thánh giá, có tượng Chúa Kitô chịu đóng đinh*” (QCSL, số 117); “*Thánh giá có tượng Chúa Kitô chịu đóng đinh đã cầm đi rước, có thể dựng bên cạnh bàn thờ để làm Thánh giá tại bàn thờ...*” (QCSL, số 122). Hơn nữa, trong hình thức thứ nhất để suy tôn Thánh giá, bản văn phụng vụ viết rằng “*linh mục mở khăn phủ/che cánh phải Thánh giá*” chứ không nói cánh tay phải của Chúa Kitô (x. *Sách lễ Rôma [2002]*, “Thứ Sáu Tuần Thánh”, số 15).

Mặc dầu vậy, thực hành phổ biến hơn của truyền thống lại là Kính thờ Thánh giá trong phụng vụ Thứ Sáu Tuần Thánh với cây Thánh giá có tượng Chúa Kitô chịu nạn trên đó như chúng ta có thể dễ dàng biết đến qua hình ảnh buổi cử hành phụng vụ của các Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II, Biển Đức XVI và Phanxicô. Bởi vậy, hai tác giả André Mutel và Peter Freeman khuyên nên chuẩn bị cây Thánh giá bằng gỗ với tượng chịu nạn (*portant la figure du Crucifié*) và cao độ 90-160cm (André Mutel et Peter Freeman, *Cérémonial de la sainte Messe à l'usage ordinaire des paroisses: suivant le missel romain de 2002 et la pratique léguée du rit romain*, 2nd ed. (Perpignan: Editions Artège, 2012), 280). Tác giả Peter Elliott cũng ủng hộ thực hành này, tức là khuyên nên sử dụng cây Thánh giá với tượng chịu nạn (*Crucifix*) để các tín hữu có thể hôn chân Chúa (x. Peter Elliott, *Ceremonies of the Modern Roman Rite*, số 222, 236-237).

Vậy, chúng ta hãy cung kính suy tôn Thánh Giá của Chúa Giêsu, Đấng Cứu Độ chúng ta.

Sau mỗi câu xướng: **“Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian”** xin cộng đoàn hát đáp lại: **“Chúng ta hãy đến thờ lạy”** và quỳ thờ lạy.

Có hai hình thức suy tôn Thánh Giá, nên có thể chọn hình thức nào thích hợp hơn với nhu cầu mục vụ.

HÌNH THỨC THỨ NHẤT

Phó tế và các thừa tác viên, hoặc một thừa tác viên thích hợp, đi vào phòng áo, sau đó cùng với hai thừa tác viên cầm nến cháy, kiệu Thánh Giá CÓ PHỦ KHĂN TÍM³⁸ tiến vào giữa cung thánh.

Linh mục đứng trước bàn thờ, quay về phía dân chúng, nhận Thánh Giá, MỞ KHĂN PHỦ PHẦN ĐẦU Thánh Giá, đưa Thánh Giá lên cao, xướng: “Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian.” Phó tế,

³⁸ x. *Sách lễ Rôma 2002 – Cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa (ấn bản mẫu thứ ba, 2002)*, số 15: “Phó tế và các thừa tác viên, hay một thừa tác viên thích hợp, đi vào phòng áo, sau đó cùng với hai thừa tác viên cầm nến cháy, **kiệu Thánh Giá có phủ khăn TÍM tiến vào giữa cung thánh.**” Thực hành dùng khăn phủ Thánh Giá màu đỏ tại Rôma có thể là một tập tục đặc biệt của phụng vụ dành cho Đức Thánh Cha, cũng giống như truyền thống lễ phục màu đỏ được sử dụng cho Thánh Lễ an táng của một Đức Thánh Cha. Vì thế, [1] **Khăn phủ Thánh Giá sử dụng trong nghi thức kính thờ Thánh Giá là MÀU TÍM** chứ không phải màu đỏ vì chúng ta phải ưu tiên tuân theo chỉ dẫn của *Sách lễ Rôma 2002* [ấn bản mẫu thứ ba, 2002] xét như là sách phụng vụ được Đức Thánh Cha ban hành; [2] Còn đối với các Thánh Giá trong nhà thờ, sau Thánh Lễ Tiệc Ly, có thể được phủ bằng khăn tím hoặc đỏ, trừ phi đã được phủ khăn vào thứ Bảy trước Chúa nhật V mùa Chay. Tuy nhiên, để tạo ra sự đồng bộ về màu sắc với khăn phủ Thánh Giá dùng trong nghi thức kính thờ Thánh Giá, chúng ta cũng nên chọn khăn tím để che phủ các Thánh Giá khác trong nhà thờ (x. Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, *Phụng vụ Tuần Thánh* (2023); Edward McNamara, *Khăn che Thánh Giá là màu gì?*; Phạm Đình Ái, *Màu sắc của khăn che Thánh Giá trong phụng vụ thứ Sáu Tuần Thánh*).

hoặc nếu cần, ca đoàn cùng hát với Linh mục. Cộng đoàn thưa: “Chúng ta hãy đến thờ lạy.” Hát xong, cộng đoàn quỳ gối thỉnh lặng thờ lạy giây lát, Linh mục vẫn đứng nâng cao Thánh Giá.

Sau đó, Linh mục MỞ KHĂN PHỦ CÁNH PHẢI Thánh Giá, nâng Thánh Giá lên cao và xướng: “Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian.”

Cuối cùng MỞ TOÀN BỘ KHĂN PHỦ THÁNH GIÁ và nâng Thánh Giá lên cao, xướng lần thứ ba: “Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian.”

Linh mục hoặc Phó tế, cùng với các thừa tác viên cầm nến cháy, mang Thánh Giá lên cung thánh, đặt giữa cung thánh hay một nơi khác thích hợp, hoặc trao cho các thừa tác viên đỡ Thánh Giá, có nến cháy đặt hai bên.

Linh mục chủ sự, có thể cởi áo lễ và giày, tôn thờ Thánh Giá trước tiên, sau đó các giáo sĩ, thừa tác viên giáo dân và các tín hữu, tiến lên như đoàn rước, mọi người bày tỏ lòng tôn kính Thánh Giá bằng cách bái gối hoặc một dấu chỉ khác theo tập tục địa phương, chẳng hạn HÔN THÁNH GIÁ.³⁹

CHỈ TRƯNG BÀY MỘT THÁNH GIÁ DUY NHẤT ĐỂ KÍNH THỜ [Unica tantum Crux adorationi praebeatur]. *Nếu dân chúng quá đông, thì sau khi một số giáo sĩ và tín hữu đã lên kính thờ, Linh mục cầm Thánh Giá, đứng trước bàn thờ, nói ít lời kêu mời Cộng đoàn, rồi nâng cao Thánh Giá một lúc để các tín hữu thỉnh lặng thờ lạy.*

³⁹ Sách lễ Rôma không đề cập đến việc HÔN CHÂN CHÚA.

Trong khi kính thờ Thánh Giá, hát đối ca: “Lạy Chúa, chúng con thờ lạy Thánh Giá Chúa,” các câu than vãn, thánh thi Ôi Thánh Giá tín trung hoặc những ca khúc thích hợp khác. Mọi người trở về chỗ ngồi sau khi kính thờ Thánh Giá. Theo hoàn cảnh địa phương hoặc truyền thống dân tộc và thích ứng mục vụ, có thể hát kinh Mẹ đứng đó hay một ca khúc thích hợp để kính nhớ Đức Mẹ Sầu bi.

HÌNH THỨC THỨ HAI

Linh mục, hoặc Phó tế, cùng với các thừa tác viên, hoặc một thừa tác viên thích hợp, đi đến cửa nhà thờ, từ đó, nhận Thánh Giá KHÔNG PHỦ KHĂN, cùng với các thừa tác viên khác cầm nến cháy, làm thành đoàn rước đi qua giữa nhà thờ tiến lên cung thánh. Tại ba địa điểm: gần cửa, giữa nhà thờ, và trước cung thánh, người cầm Thánh Giá, nâng Thánh Giá lên cao, xưng: “Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian.” Cộng đoàn đáp: “Chúng ta hãy đến thờ lạy.” Sau mỗi câu thưa là một lần quỳ gối thỉnh lạng thờ lạy trong giây lát.

Linh mục hoặc Phó tế, cùng với các thừa tác viên cầm nến cháy, mang Thánh Giá lên cung thánh, đặt giữa cung thánh hay một nơi khác thích hợp, hoặc trao cho các thừa tác viên đỡ Thánh Giá, có nến cháy đặt hai bên.

Linh mục chủ sự, có thể cởi áo lễ và giày, tôn thờ Thánh Giá trước tiên, sau đó các giáo sĩ, thừa tác viên giáo dân và các tín hữu, tiến lên như đoàn rước, mọi người bày tỏ lòng tôn kính Thánh Giá bằng cách bái gối hoặc một dấu chỉ khác theo tập tục địa phương, chẳng hạn HÔN THÁNH GIÁ.⁴⁰

⁴⁰ Sách lễ Rôma không đề cập đến việc HÔN CHÂN CHÚA.

CHỈ TRÙNG BÀY MỘT THÁNH GIÁ DUY NHẤT ĐỂ KÍNH THỜ [Unica tantum Crux adorationi praebeatur]. Nếu dân chúng quá đông, thì sau khi một số giáo sĩ và tín hữu đã lên kính thờ, Linh mục cầm Thánh Giá, đứng trước bàn thờ, nói ít lời kêu mời Cộng đoàn, rồi nâng cao Thánh Giá một lúc để các tín hữu thỉnh lạy thờ lạy.

Trong khi kính thờ Thánh Giá, hát đối ca: “Lạy Chúa, chúng con thờ lạy Thánh Giá Chúa,” các câu than vãn, thánh thi Ôi Thánh Giá tín trung hoặc những ca khúc thích hợp khác. Mọi người trở về chỗ ngồi sau khi kính thờ Thánh Giá. Theo hoàn cảnh địa phương hoặc truyền thống dân tộc và thích ứng mục vụ, có thể hát kinh Mẹ đứng đó hay một ca khúc thích hợp để kính nhớ Đức Mẹ Sầu bi.

Chọn một trong những bài sau:

Suy tôn THÁNH GIÁ

Kim Long

X. Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu

Độ trần gian. Đ. Chúng ta hãy đến thờ lạy.

Suy tôn THÁNH GIÁ

X. Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần

gian. Đ. Chúng ta hãy đến thờ lạy.

KÍNH THỜ THÁNH GIÁ

1. Đây là cây thánh giá, nơi treo Đấng cứu độ trần gian.

Đ. Chúng ta hãy đến thờ lạy. 2. Đây là cây thánh

giá, nơi treo Đấng cứu độ trần gian. Đ. Chúng ta hãy

đến thờ lạy. 3. Đây là cây thánh giá, nơi treo

Đấng cứu độ trần gian. Đ. Chúng ta hãy đến thờ lạy.

Người dẫn (sau khi suy tôn Thánh Giá): Quý cha, quý thầy, quý tu sĩ, quý Hội Đồng Mục Vụ và cộng đoàn (hoặc một số đại diện) sẽ lên hôn kính Thánh Giá. Mời cộng đoàn ngồi.

Người dẫn (khi cộng đoàn tiến lên hôn kính Thánh Giá): Không có tình thương nào cao cả hơn tình thương của người đã hy sinh tính mạng vì bạn hữu của mình (Ga 15,13).

Sầu chất nặng thêm dấm chua mật đắng
Đinh sắt, lưỡi đồng, gai nhọn đâm thấu.
Thân nát tan và máu nước tuôn tràn
Cho vũ trụ càn khôn được thanh tẩy.

Ta tin thật muôn rừng xanh chẳng thấy
Một cây nào cành, hoa, quả như người
Mấy mũi đinh nhẹ quá thập tự ơi!
Sao mang nổi tám hình hài vô giá?

Rũ cành xuống hỡi cây cao bóng cả
Giãn thớ ra cho thân cứng hoá mềm
Như chiếc giường vừa trải nệm ấm êm
Chờ Vua cả đến đặt mình nằm xuống.

Ôi thập tự, chỉ người là xứng đáng
Giá chuộc đời, đem cất giấu trong tim!
Biển trần gian tàu cò hiệu máu chiến
Người rước kẻ đắm chìm cho cập bến.

Cung trầm bổng dệt bài ca cầu nguyện
Xin khầu đầu thượng tiến Chúa Ba Ngôi
Đã đổ hồng ân cứu chuộc loài người
Muôn muôn thuở, xin dâng lời vinh chúc.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

***Trong khi cộng đoàn hôn kính Thánh Giá, lễ sinh trái
khăn bàn thờ, đặt khăn thánh và Sách lễ.***

***Tôn thờ Thánh Giá xong, Phó tế hoặc thừa tác viên đặt
Thánh Giá bên cạnh bàn thờ. Đặt nến cháy chung
quanh, trên bàn thờ hoặc gần Thánh Giá.***

Người dẫn (khi cộng đoàn hôn kính Thánh Giá xong):
Chúng ta bước sang phần cuối cùng của nghi thức phụng vụ hôm nay: Rước Lễ.

III. Phần thứ ba: RƯỚC LỄ

Người dẫn (khi Linh mục hoặc Phó tế đi rước Mình Thánh Chúa từ bàn thờ phụng): Chúa Giêsu bị treo trên thập giá, chính là hy tế dâng lên Chúa Cha, nên hôm nay sẽ không có nghi thức truyền phép Thánh Thể, nhưng việc chúng ta đón nhận lấy Thân Mình Chúa Giêsu là lúc chúng ta ứng đáp lại tình yêu tự hiến của Ngài và được hiệp nhất với Ngài cách cụ thể nhất. Chúng ta cùng chuẩn bị tâm hồn để xứng đáng rước Mình Thánh Chúa. Mời cộng đoàn đứng.

***Phó tế, hoặc chính Linh mục, choàng khăn vai, kiệu
Mình Thánh Chúa từ nơi lưu giữ, đem lên bàn thờ
BẢNG LỐI NGẮN NHẤT, trong khi mọi người đứng
thình lạng. Hai thừa tác viên mang nến cháy đi theo
hầu Mình Thánh Chúa, sau đó, đặt nến cháy trên hoặc
cạnh bàn thờ. Khi đã đặt bình đựng Mình Thánh Chúa
trên bàn thờ và mở khăn che, Linh mục cúi mình trước
Mình Thánh Chúa. Sau đó, Linh mục chấp tay, đọc rõ
tiếng: “Vâng lệnh Chúa Cứu Thế...”***

Hát: chọn bài hát thích hợp.

*Rước lễ xong, Linh mục hoặc Phó tế hoặc một thừa tác viên thích hợp đưa bình đựng Mình Thánh Chúa VÀO **CHỖ DỌN SẴN NGOÀI NHÀ THỜ**, hoặc tùy hoàn cảnh, đặt vào Nhà Tạm.⁴¹*

Sau đó, Linh mục chủ sự đọc lời nguyện Hiệp lễ. Sau cùng, để giải tán, Linh mục chủ sự đứng quay về phía giáo dân, giơ tay trên họ và đọc lời nguyện kết thúc. Mọi người cúi mình chào Thánh Giá rồi thỉnh lạng ra về.⁴² Sau cử hành, lột khăn bàn thờ, đặt Thánh Giá⁴³ trên bàn thờ cùng với 2 hoặc 4 cây nến.

Người dẫn: Đến đây, nghi lễ tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa đã kết thúc. Ngày mai, khi tham dự Thánh Lễ Canh thức Phục Sinh, xin cộng đoàn mang theo nến.

(Nếu có đi Đàng Thánh Giá⁴⁴ sau nghi thức): Cộng đoàn có thể ở lại để cùng đi với Chúa Giêsu trên những chặng đàng Thánh Giá.

⁴¹ *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh* của Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, số 70: “Sau khi cho rước lễ xong, mang Mình Thánh Chúa đựng trong bình thánh đến nơi đã dọn sẵn ở bên ngoài nhà thờ.” *Sách lễ Rôma 2002 – Thứ Sáu Tuần Thánh*, số 29: “Cho rước Mình Thánh xong, Phó tế hoặc một thừa tác viên thích hợp đưa bình đựng Mình Thánh vào **chỗ dọn sẵn ngoài nhà thờ, hoặc tùy hoàn cảnh, đưa đặt vào Nhà Tạm.**” Như thế, Mình Thánh Chúa còn lại được đưa đến nơi đã dọn sẵn trong phòng áo/phòng thánh chứ không đặt vào Nhà Tạm [Nhà Tạm lưu giữ Mình Thánh vào đêm thứ Năm Tuần Thánh hoặc Nhà Tạm chính của nhà thờ]. **Chỉ đặt Mình Thánh vào Nhà Tạm khi hoàn cảnh thật sự đòi buộc.**

⁴² Ai đã tham dự nghi thức phụng vụ trọng thể ban chiều này thì không phải đọc giờ kinh Chiều (x. *Sách lễ Rôma 2002 – Cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa*, số 34; *Văn kiện trình bày và quy định các giờ kinh phụng vụ*, số 209).

⁴³ Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, *Phụng vụ Tuần Thánh* (2023): **Thánh Giá được phủ cho đến khi cử hành cuộc Thương khó của Chúa vào thứ Sáu Tuần Thánh, các ảnh tượng khác được phủ tới lúc bắt đầu Canh thức Phục sinh.**

⁴⁴ Theo *Enchiridion Indulgentiarum* (Liberia Editrice Vaticana, 1999), số 513: **khi tín hữu đi Đàng Thánh Giá sốt sắng thì sẽ được hưởng một ơn toàn xá (đại xá) với các điều kiện thông thường là quyết tâm không dính bén tội lỗi,**

Câu xướng trước và sau mỗi chặng dâng Thánh Giá:⁴⁵

Trước mỗi chặng dâng Thánh Giá

X.Lạy Chúa Giê - su Ki - tô,
 chúng con thờ lạy và ngợi khen Chúa.
 Đ.Vì Chúa đã dùng Thánh Giá
 mà cứu chuộc loài người.

xưng tội, rước lễ, cầu nguyện theo ý Đức Giáo hoàng (qua việc đọc 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng). Mỗi ngày chỉ hưởng một ơn toàn xá mà thôi.

⁴⁵ Khi đi Dâng Thánh Giá, sử dụng Thánh Giá không có tượng chịu nạn.

Sau mỗi chặng đường Thánh Giá

X. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

Đ. Xin thương xót chúng con.

**CHÚA NHẬT PHỤC SINH:
CANH THỨC VƯỢT QUA**

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh, số 73-96:*

I. THỨ BẢY TUẦN THÁNH

1. Thứ Bảy Tuần Thánh, Hội Thánh ở bên cạnh mồ Chúa để suy niệm việc Chúa chịu thương khó, chịu chết và xuống ngục tởm; đồng thời ăn chay và cầu nguyện để trông đợi Chúa Phục Sinh. Hôm nay, cố gắng hết sức để có thể cử hành giờ kinh Sách và kinh Sáng chung với giáo dân. Ở đâu không cử hành được thì cử hành phụng vụ Lời Chúa hoặc làm các việc đạo đức khác thích hợp với mẫu nhiệm cử hành hôm nay.

2. Nên trưng bày trong nhà thờ hình ảnh Chúa Kitô chịu đóng đinh trên Thánh Giá, hoặc táng xác trong mồ, hoặc xuống ngục tởm minh họa mẫu nhiệm ngày thứ Bảy Tuần Thánh, cũng như hình ảnh Đức Mẹ Sầu Bi, để giáo dân suy niệm và cầu nguyện.

3. **Hôm nay, Hội Thánh không cử hành một Thánh Lễ nào. Chỉ có thể cho rước lễ như Cửa Ăn Đàng. Cấm cử hành nghi thức hôn phối, cũng như các bí tích khác, trừ bí tích Hoà Giải và Xức Dầu Bệnh Nhân.**

4. Giáo dân cần được chỉ dẫn ý nghĩa những dấu hiệu đặc biệt của ngày thứ Bảy Tuần Thánh. Những tục lệ và truyền thống lễ hội trong ngày này không được diễn ra trước cử hành Đêm Canh thức Phục Sinh mà phải dành cho Đêm Canh Thức và ngày Lễ Phục Sinh.

II. CHÚA NHẬT PHỤC SINH, MỪNG CHÚA SỐNG LẠI

A. Canh thức Vượt Qua

5. Theo truyền thống từ rất lâu đời, đêm nay là “đêm canh thức của Đức Chúa,” Lễ Vượt Qua được cử hành trong đêm nay để tưởng nhớ Đêm Thánh Chúa sống lại từ cõi chết; và đêm nay được coi là “mẹ của mọi buổi canh thức phụng vụ.” Trong đêm Vượt Qua này, Hội Thánh tiếp tục canh thức để mong đợi Chúa Phục Sinh và cử hành mầu nhiệm Vượt Qua ấy trong các bí tích khai tâm Kitô giáo.

1. Ý nghĩa của những dấu hiệu cử hành trong Đêm Canh thức Vượt Qua

6. **“Tất cả mọi cử hành Canh thức Vượt Qua được cử hành về đêm, nên phải bắt đầu lúc chập tối; và phải kết thúc trước rạng đông Chúa nhật.”** Quy định này phải tuân giữ hết sức nghiêm túc. Những nơi, theo tục lệ, cử hành Canh thức Vượt Qua vào một giờ ban ngày của ngày thứ Bảy trước các Thánh Lễ của Chúa nhật, thì đó quả là một xúc phạm quy định này và đáng bị khiển trách.

Những lý do giải thích cho việc dời các cử hành trước Đêm Canh thức Vượt Qua theo quy định được đưa ra, như là ở một số vùng miền thiếu an ninh công cộng, không được quan tâm tổ chức như Canh Thức Giáng Sinh, và người ta cũng không quy tụ như những loại hình lễ hội khác.

7. Đêm Canh thức Vượt Qua là đêm mà người Israel tuân giữ hằng năm để kỷ niệm Cuộc Canh Thức của Đức Chúa nhằm giải phóng họ khỏi nô lệ Pharaô. Đêm nay đã tiên báo Cuộc Vượt Qua thật sự của Đức Kitô. Chính đêm nay Đức Kitô giải phóng khỏi

tội lỗi bủa vây, “tiêu diệt tử thần, từ âm phủ trời dậy và toàn thắng hiển vinh.”

8. Từ thuở sơ khai, Hội Thánh đã cử hành Lễ Vượt Qua hằng năm, đây là lễ trọng trên tất cả các lễ trọng; đêm canh thức mang ý nghĩa trời vượt trên tất cả. Vì Chúa Kitô Phục sinh là nền tảng của niềm tin và niềm hy vọng của mọi Kitô hữu; và qua bí tích Thánh Tẩy và Thêm Sức, chúng ta được sáp nhập vào máu nhiệm Vượt Qua của Chúa Kitô, cùng chết, cùng chịu mai táng và cùng sống lại với Người, và cùng với Người, chúng ta cũng sẽ hưởng vinh quang.

Ý nghĩa viên mãn của Đêm Canh thức Vượt Qua mang tính chất đại trưng cuộc quang lâm cánh chung của Chúa.

2. Cấu trúc của Đêm Canh thức Vượt Qua và tầm quan trọng của những yếu tố khác nhau trong các nghi thức, cũng như của các phần phụng vụ

9. Thứ tự của Đêm Canh Thức được sắp xếp để sau Nghi Thức Thập Nền Phục Sinh và Công Bố Tin Mừng Phục Sinh (phần đầu tiên của Đêm Canh Thức), thì Hội Thánh suy niệm những kỳ công Chúa đã làm cho dân Người ngay từ lúc khởi nguyên (phần thứ hai hoặc phần phụng vụ Lời Chúa) và cho đến hôm nay, cùng với những anh chị em tân tòng vừa được tái sinh khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy (phần thứ ba), Hội Thánh được mời vào bàn tiệc mà Chúa đã dọn sẵn cho dân Người, qua việc tưởng niệm sự chết và phục sinh của Người, cho đến ngày Chúa đến (phần thứ tư).

Không ai được phép theo sáng kiến riêng mà thay đổi thứ tự các phần cử hành phụng vụ này.

10. Phần đầu tiên có những cử chỉ và biểu tượng, do đó chủ tế cần nói vài lời vắn tắt để giải thích, cùng với lời nguyện, nhằm làm nổi bật ý nghĩa và vẻ trang trọng của nghi

thức sắp cử hành. Nhờ đó, tín hữu có thể hiểu và tham dự tích cực hơn.

Chuẩn bị một bếp lửa ở nơi xứng hợp ngoài nhà thờ để làm phép lửa mới, và làm sao với ánh lửa mới này thật sự xoá tan sự tối tăm và thấp lên ánh sáng cho đêm đen.

Để duy trì tính chân thật của dấu chỉ, Nến Phục Sinh phải được làm bằng sáp nguyên tuyền, tránh hình thức giả tạo, đủ lớn và được làm mới cho mỗi năm, chỉ một cây nến mà thôi; để nó diễn tả một sự thật rằng Chúa Kitô là Ánh Sáng soi chiếu thế gian. Nến Phục Sinh được làm phép theo cách thức được chỉ định trong *Sách lễ Rôma* hoặc theo nghi thức do Hội đồng Giám mục quy định.

11. Khi kiệu Nến Phục Sinh, người cầm nến đã thấp sáng đi đầu và mọi người chỉ theo ánh sáng đó tiến vào nhà thờ. Bởi vì như các trẻ em Israel được dẫn đường bằng cột lửa vào ban đêm, thì người tín hữu cũng được Chúa Kitô Phục Sinh dẫn đường. Với mỗi lời đáp “Tạ ơn Chúa,” không có lý do gì mà không thêm một vài lời tụng hô khác để tôn vinh Chúa Kitô.

Mọi người chuyển lửa từ ánh sáng của cây Nến Phục Sinh để thấp sáng cây nến của tất cả mọi người đang cầm trong tay. Trước đó, tắt tất cả đèn ở trong nhà thờ khi bắt đầu làm phép lửa.

12. Thầy Phó tế công bố Tin Mừng Phục Sinh, đây là một bài thánh thi vĩ đại gói trọn tất cả ý nghĩa mầu nhiệm Phục Sinh trong toàn thể nhiệm cục cứu độ. **Do nhu cầu, nếu không có thầy Phó tế, và Linh mục chủ tế không thể hát được, thì một ca viên có thể công bố thay Linh mục.** Hội Đồng Giám mục có thể thêm vào bài thánh thi này những lời điệp ca dành cho tín hữu.

13. Những bài đọc trong Sách Thánh làm nên phần thứ hai của Đêm Canh Thức. Những bài đọc này cho thấy những kỳ công

của Thiên Chúa trong lịch sử cứu độ. Rồi tín hữu được hướng dẫn để suy niệm cách nhẹ nhàng với việc hát Thánh vịnh đáp ca, thỉnh lạng cầu nguyện trong giây lát, và lời cầu nguyện của Linh mục.

Thứ tự các bài đọc đã được sắp xếp, gồm 7 bài trích từ Cựu ước, được chọn từ sách luật và sách các ngôn sứ, được sử dụng khắp nơi theo truyền thống xa xưa của phương Đông và phương Tây; và gồm 2 bài đọc trích từ Tân Ước là thánh thư của các Tông Đồ và từ Tin Mừng. Như vậy, Hội Thánh “bắt đầu từ ông Môsê và các ngôn sứ” để diễn giải mầu nhiệm Vượt Qua của Chúa Kitô. Vì thế, Hội Thánh khuyến khích đọc tất cả các bài đọc, tuy kéo dài thời gian, song việc đọc Lời Chúa là phần căn bản của Đêm Canh thức Vượt Qua.

Tuy nhiên, nếu hoàn cảnh mục vụ đòi hỏi, thì có thể bớt số bài đọc, ít nhất đọc ba bài Cựu Ước, trích từ sách luật và các ngôn sứ; nhưng không bao giờ bỏ bài trích sách Xuất Hành chương 14, kèm theo bài ca vịnh.

14. Nội dung các lời cầu nguyện cho các bài đọc Cựu Ước được viết theo cách thức mới và dễ hiểu, để cho Linh mục chủ tế dâng lời cầu nguyện sau mỗi bài đọc; nhưng nó rất ích lợi để giới thiệu cho giáo dân ý nghĩa của mỗi bài đọc bằng lời dẫn nhập vắn tắt. Lời dẫn nhập có thể do Linh mục hoặc thầy Phó tế xướng lên.

Ủy ban Phụng Vụ của giáo phận hoặc toàn quốc chuẩn bị những trợ giúp cần thiết cho các mục tử.

Sau mỗi bài đọc đều có hát Thánh vịnh cùng với câu đáp dành cho cộng đoàn.

Các giai điệu thánh nhạc có khả năng lôi cuốn sự tham dự của giáo dân và gia tăng lòng đạo đức. Những bài ca thích hợp có thể thay thế các Thánh vịnh đáp ca.

15. Sau bài đọc cuối cùng trích từ Cựu Ước, cùng với đáp ca và lời nguyện thì Linh mục xướng Kinh Vinh Danh; trong lúc đó, kéo chuông hay đánh chiêng trống,... tùy vào phong tục địa phương. Sau Kinh Vinh Danh, Linh mục đọc lời nguyện Nhập lễ và Thánh Lễ tiếp tục với các bài đọc trích từ Tân Ước. Bài đọc thánh thư là một huấn dụ căn bản về bí tích Thánh Tẩy; trong phép Rửa, chúng ta được sáp nhập vào màu nhiệm Vượt Qua của Đức Kitô.

Rồi sau bài thánh thư, mọi người đứng lên. Linh mục, nếu cần thì Phó tế hoặc một ca viên làm thay, long trọng hát xướng “HHalleluia” và cộng đoàn lặp lại theo giọng được xướng. Xướng “HHalleluia” ba lần, mỗi lần lên giọng cao hơn. Rồi ca viên hát Thánh vịnh 117 và cộng đoàn đáp lại bằng lời Halleluia cho mỗi đoạn Thánh vịnh. Các Tông Đồ thường trích dẫn Thánh vịnh này trong bài giảng về Chúa Phục Sinh.

Sau hết, Chúa Phục Sinh được công bố trong Tin Mừng như là đỉnh cao của phần phụng vụ Lời Chúa. Kết thúc Tin Mừng, phải có một bài giảng, tuy ngắn gọn.

16. Phần thứ ba của Đêm Canh Thức là phụng vụ Thánh Tẩy, cử hành cuộc Vượt Qua của Chúa Kitô và của chúng ta. Phụng vụ Thánh Tẩy đạt ý nghĩa trọn vẹn ở những nhà thờ có giếng rửa tội, và ý nghĩa hơn nữa nếu có ban bí tích khai tâm Kitô giáo cho người lớn, hoặc ít là ban bí tích Thánh Tẩy cho trẻ em. Bằng không, tại các nhà thờ giáo xứ thì làm phép nước thanh tẩy. Nếu việc làm phép nước không diễn ra ở giếng rửa tội, nhưng ở cung thánh, thì nước thanh tẩy, sau đó, được đặt ở nơi cử hành bí tích Thánh Tẩy trong suốt Mùa Phục Sinh. Nơi nào không có dự tòng lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy và cũng không làm phép giếng rửa tội, thì làm phép nước để nhắc lại bí tích Thánh Tẩy đã lãnh nhận và để rồi rảy trên dân chúng.

17. Linh mục chủ tế nói vài lời nhằm tiếp tục nghi thức thánh tẩy để kêu gọi dân chúng lặp lại lời tuyên xưng đức tin khi lãnh

nhận bí tích Thánh Tẩy. Giáo dân đứng, cầm nến cháy trong tay và đáp lại những câu hỏi đặt ra cho họ. Rồi Linh mục rảy nước thánh trên giáo dân. Như thế, cách thức cử hành và ngôn từ sử dụng gọi lại cho tín hữu bí tích Thánh Tẩy mà họ đã lãnh nhận. Trong khi Linh mục đi rảy nước thánh thì mọi người hát điệp ca “Tôi đã thấy nước” (Vidi aquam) hoặc một bài thánh ca nào khác diễn tả đặc tính của bí tích Thánh Tẩy.

18. Phần thứ tư của Đêm Canh Thức là cử hành phụng vụ Thánh Thể. Phụng vụ Thánh Thể là đỉnh cao của toàn bộ cử hành Đêm Canh Thức vì nó diễn tả cách viên mãn nhất bí tích Vượt Qua. Cử hành Thánh Thể là tưởng niệm cuộc khổ nạn trên thập giá của Chúa và là sự hiện diện của Chúa Kitô Phục Sinh, là hoàn thành việc khai tâm Kitô hữu, và là nếm trước cuộc sống vĩnh hằng.

19. Không được cử hành phần phụng vụ Thánh Thể này cách vội vàng; quả thế, tất cả các nghi thức và ngôn từ phải được diễn tả với đầy đủ ý nghĩa và uy lực của chúng: lời nguyện cộng đồng nên dành cho các tân tòng vì đây là lần đầu tiên họ thực thi chức vụ tư tế của họ; nên để cho các tân tòng dâng lễ vật và bánh rượu; nên hát Kinh Tiền Tụng Phục Sinh I, II, III, cùng với Kinh Khấn Cầu sau Kinh Lạy Cha; và cuối cùng là “Đây Chiên Thiên Chúa” của phần hiệp lễ. Khi rước lễ, rất thích hợp để hát Thánh vịnh 117 với điệp ca “Lễ Vượt Qua của chúng ta” (Pascha nostrum), hoặc Thánh vịnh 33 với điệp ca “Halleluia, Halleluia, Halleluia” hoặc những bài hát khác diễn tả niềm vui Chúa Phục Sinh.

20. Trong Đêm Canh thức Vượt Qua, dấu chỉ bí tích Thánh Thể được hoàn hảo khi cho rước lễ dưới hai hình bánh và rượu. Đấng Bản Quyền địa phương xem xét và ấn định những hình thức hiệp lễ phù hợp với hoàn cảnh.

3. Những lưu ý mục vụ

21. Phụng vụ Đêm Canh thức Vượt Qua phong phú tâm tình cầu nguyện và nghi thức, nên phải cử hành theo cách thức được đề nghị cho Dân Chúa. Vì thế, sự tham dự của tín hữu được cổ vũ để đảm bảo tính chính thống trong các nghi thức; nên, không được cử hành nghi thức nào mà không có vai trò của thừa tác viên, của người đọc sách, và của ca đoàn.

22. Vào dịp này, ước mong nhiều cộng đoàn gần nhau hoặc những nhóm ít người, không thể tổ chức các nghi thức tuần thánh, quy tụ về một nhà thờ để cử hành các nghi thức chung với nhau.

Những cử hành Canh thức Vượt Qua cho các nhóm đặc biệt không được khuyến khích, vì ý nghĩa vượt trên cả việc Canh Thức này, là **các tín hữu phải hiệp nhất nên một và cùng diễn tả chung một tâm tình về cộng đoàn Hội Thánh.**

Những tín hữu di dân được khuyến khích tham dự vào các cử hành phụng vụ ở những nơi thuận tiện cho họ.

23. Trong các thông báo liên quan đến Đêm Canh thức Vượt Qua, phải hết sức cẩn thận tránh trình bày Canh thức Vượt Qua như là những giờ phút cuối cùng của thứ Bảy Tuần Thánh; nhưng tốt hơn, hãy nhấn mạnh rằng, **Đêm Canh thức Vượt Qua thuộc về Chúa nhật Phục Sinh.** Các vị mục tử phải dạy giáo lý cho tín hữu hiểu về Đêm Canh thức Vượt Qua để họ tham dự trọn vẹn.

24. Các mục tử cần phải thành thạo về các bản văn và các nghi lễ để làm cho Đêm Canh Thức được diễn ra sốt sắng và linh thiêng; đồng thời có những huấn giáo đạo lý thích hợp cho giáo dân.

Sách lễ Rôma 2002 trích trong Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, Phụng vụ Tuần Thánh (2023):

1. Theo truyền thống rất xa xưa, đêm nay là đêm dành cho Chúa (Xh 12, 42), trong giờ canh thức, dựa vào lời khuyên của Tin Mừng (Lc 12, 35-37), các tín hữu cầm đèn cháy sáng trong tay như

những người đang chờ đợi Chúa trở lại, để khi Người đến và thấy tỉnh thức, sẽ được nhận vào đồng bàn với Người.

2. Đêm Vọng này là đỉnh cao, vượt trên mọi đại lễ, vì thế chỉ được cử hành một lần trong mỗi nhà thờ theo trình tự: sau nghi thức thấp nến và công bố Tin Mừng Phục Sinh (phần thứ nhất của Đêm Vọng), Hội Thánh, với trọn niềm tin tưởng vào Lời Chúa và điều Người hứa, suy niệm về những kỳ công Thiên Chúa đã thực hiện cho dân Người thuở ban đầu (phần thứ hai hay phụng vụ Lời Chúa), đến lúc sắp bước sang ngày mới, khi các thành viên mới đã được tái sinh trong giếng rửa tội (phần thứ ba), Hội Thánh được mời đến bàn tiệc Chúa đã dọn sẵn cho Dân Người, cử hành lễ tưởng niệm sự chết và phục sinh của Chúa cho tới khi Người đến (phần thứ tư).

3. Toàn thể Đêm Vọng phải được cử hành vào ban đêm, nghĩa là phải được khởi sự khi trời đã tối và kết thúc trước hừng đông ngày Chúa nhật.

4. Thánh Lễ Vọng, cho dù được cử hành trước nửa đêm, vẫn là lễ Chúa nhật Phục sinh.

5. Ai tham dự lễ đêm, có thể được rước Thánh Thể lần nữa trong lễ chính ngày. Ai cử hành hay đồng tế lễ đêm, có thể được cử hành hay đồng tế lần nữa vào lễ chính ngày. Đêm Vọng phục sinh thay thế cho giờ kinh sách lễ Phục sinh.

6. Thông thường có Phó tế phụ giúp Linh mục. Nếu không có Phó tế, Linh mục chủ tế hoặc Linh mục đồng tế sẽ đảm nhiệm những phận vụ của Phó tế, trừ những gì sẽ quy định sau. Linh mục và Phó tế mặc phẩm phục trắng như khi dâng lễ.

7. Phải chuẩn bị nến cho những người tham dự Đêm Vọng. Tất các đèn trong nhà thờ.

NGHI THỨC KHAI MẠC TRỌNG THỂ ĐÊM VỌNG PHỤC SINH

Phần I: NGHI THỨC THẮP SÁNG

Làm phép Lửa và chuẩn bị Nến Phục Sinh

8. Chuẩn bị một lò than cháy tại nơi thuận tiện ngoài nhà thờ. Sau khi dân chúng tụ họp, Linh mục cùng với các thừa tác viên tiến ra, một thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh. Không mang Thánh Giá đèn hậu. Nơi nào không tiện đốt lửa ngoài nhà thờ, có thể cử hành nghi thức trong nhà thờ.

9. Cộng đoàn làm dấu Thánh Giá Nhân danh Cha và Con và Thánh Thần, Linh mục chào cộng đoàn như thường lệ, vắn tắt nói lên ý nghĩa Đêm Vọng.

11. Sau lời nguyện làm phép lửa mới, thừa tác viên mang Nến Phục Sinh đến, Linh mục lấy bút nhọn vẽ hình Thánh Giá lên thân Nến, ghi chữ Hy Lạp “Alpha” phía trên hình Thánh Giá, chữ “Ômêga” phía dưới, ghi bốn số của năm vào giữa các cánh Thánh Giá, trong khi đọc:

- 1- Chúa Kitô hôm qua và hôm nay (vẽ nét dọc)
- 2- Nguyên thủy và cùng tận (vẽ nét ngang)
- 3- Alpha (Vẽ chữ Alpha trên đầu Thánh Giá)
- 4- và Ômêga (Vẽ chữ Ômêga dưới chân Thánh Giá)
- 5- Thời gian là của Chúa (Vẽ số đầu của năm trên cánh trái Thánh Giá)
- 6- Mọi thế hệ là của Chúa (Vẽ số thứ hai trên cánh phải Thánh Giá)

7- Vinh quang và vương quyền là của Chúa (Vẽ chữ số thứ ba dưới cánh trái Thánh Giá)

8- Qua mọi thế hệ cho đến muôn đời. Amen (Vẽ chữ số thứ tư dưới cánh phải Thánh Giá)

12. Vẽ hình Thánh Giá và các con số xong, Linh mục có thể cắm vào cây nến năm hạt hương theo hình Thánh Giá, theo thứ tự:

1- Nhờ các dấu thánh

2- vinh hiển của Chúa Kitô,

3- xin Người

4- gìn giữ

5- và bảo toàn chúng ta. Amen.

13. Nếu không thể đốt lò than lửa, nên thích ứng nghi thức làm phép lửa theo hoàn cảnh. Dân chúng có thể quy tụ trong nhà thờ và khi Linh mục cùng các thừa tác viên mang Nến Phục Sinh tiến về phía cửa nhà thờ, dân chúng quay xuống hướng về phía Linh mục. Linh mục chào và nhắc bảo dân chúng rồi làm phép lửa và chuẩn bị Nến Phục Sinh. Linh mục lấy lửa mới thắp sáng cây Nến Phục Sinh và đọc: **Xin ánh sáng Chúa Kitô phục sinh vinh hiển xua tan bóng tối nơi tâm trí chúng con.**

Hội đồng Giám mục có thể quy định cách khác về những yếu tố trên đây cho thích hợp hơn với tinh thần dân chúng địa phương.

Rước Nến Phục Sinh

15. Sau khi thắp sáng Nến Phục Sinh, một thừa tác viên gấp than cháy từ lò lửa bỏ vào bình hương và Linh mục bỏ hương như thường lệ. Phó tế, hay nếu không có Phó tế, một thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh và bắt đầu cuộc rước. Thừa tác viên cầm bình hương

với khói hương nghi ngút đi trước Phó tế hay thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh. Theo sau là Linh mục cùng với các thừa tác viên và dân chúng, mọi người cầm nến chưa đốt trong tay. Tới cửa nhà thờ, Phó tế đứng lại, đưa cao Nến Phục Sinh và hát: Ánh sáng Chúa Kitô. Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa. Linh mục thắp sáng nến của mình từ lửa Nến Phục Sinh.

16. Phó tế đến giữa nhà thờ, đứng lại, đưa cao Nến Phục Sinh, hát lần thứ hai: Ánh sáng Chúa Kitô. Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa. Mọi người thắp sáng nến của mình từ lửa Nến Phục Sinh và tiếp tục đi rước.

17. Khi đến trước bàn thờ, Phó tế đứng quay lại phía dân chúng, giơ cao Nến Phục Sinh, hát lần thứ ba: Ánh sáng Chúa Kitô. Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa. Phó tế cắm Nến Phục Sinh vào chân đèn dọn sẵn cạnh giảng đài hay giữa cung thánh. Thắp sáng các đèn trong nhà thờ, trừ các nến trên bàn thờ.

Công bố Tin Mừng Phục sinh

18. Khi đến bàn thờ, chủ tế về ghế, trao nến cho thừa tác viên, bỏ hương và chúc lành cho hương như trước khi đọc Tin Mừng trong Thánh Lễ. Phó tế đến trước chủ tế xin phép lành: Xin cha chúc lành cho con. Chủ tế đọc nhỏ tiếng: Xin Chúa ngự nơi tâm hồn và môi miệng thầy, để thầy xứng đáng và đủ tư cách công bố Tin Mừng Phục sinh của Chúa, nhân danh Cha và Con và Thánh Thần. Phó tế thưa: Amen.

Nếu người công bố Tin Mừng Phục sinh không phải là Phó tế thì không xin chúc lành.

19. Phó tế xông hương sách và Nến Phục Sinh trước khi công bố Tin Mừng Phục sinh tại giảng đài hay giá sách, mọi người đứng cầm nến sáng trong tay. Nếu không có Phó tế, chính Linh mục chủ tế hay một vị đồng tế công bố Tin Mừng Phục sinh. Nếu người hát là

giáo dân, không hát câu: Vậy giờ đây... cho đến hết lời kêu mời. Cũng không hát lời chào: Chúa ở cùng anh chị em. Có thể công bố Tin Mừng Phục sinh theo bản ngắn.

Phần II: PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

20. Trong đêm Vọng này là mẹ của mọi đêm Vọng, Hội Thánh đề nghị đọc chín bài đọc: bảy bài trích từ Cựu Ước và hai bài từ Tân Ước (Thánh thư và Tin Mừng). Khi có thể, phải đọc đủ chín bài để bảo toàn đặc tính của việc canh thức, thường đòi hỏi phải kéo dài.

21. Dù vậy, khi có lý do mục vụ quan trọng, cần phải rút ngắn, có thể bớt một số bài đọc Cựu Ước. Tuy nhiên luôn phải coi việc đọc Lời Chúa là yếu tố chính của đêm Canh thức Phục Sinh. Phải đọc ít là ba bài Cựu Ước và hát những thánh vịnh tương ứng. Không bao giờ được bỏ qua bài đọc chương 14 của sách Xuất hành, cùng với thánh thi đi kèm.

22. Mọi người cất nền và ngồi xuống. Trước khi bắt đầu các bài đọc, Linh mục kêu gọi dân chúng lắng nghe Lời Chúa

23. Tiếp theo là các bài đọc. Người đọc sách công bố các bài đọc tại giảng đài. Sau đó, ca viên hát thánh vịnh, dân chúng thưa lại bằng câu đáp. Rồi Cộng đoàn đứng lên, Linh mục đọc: Chúng ta dâng lời cầu nguyện, và sau khi cộng đoàn thỉnh lặng cầu nguyện giây lát, Linh mục đọc lời nguyện tương ứng của bài đọc. Có thể thay thế thánh vịnh đáp ca bằng cầu nguyện thỉnh lặng. Trong trường hợp này, không phải giữ thỉnh lặng sau câu: Chúng ta dâng lời cầu nguyện.

[...]

31. Sau bài đọc Cựu Ước cuối cùng với thánh vịnh đáp ca và lời nguyện đi kèm, đốt nến bàn thờ và Linh mục xướng thánh thi Vinh danh. Đồ chuông theo thói quen địa phương và cộng đoàn tiếp tục hát thánh thi Vinh danh.

32. Sau thánh thi Vinh danh, Linh mục đọc lời nguyện Nhập lễ như thường lệ

33. Sau đó đọc bài Thánh thư.

34. Sau bài Thánh thư, cộng đoàn đứng, Linh mục long trọng xướng ba lần Halleluia, mỗi lần lên cung cao hơn, và dân chúng lặp lại. Nếu cần, người hát thánh vịnh sẽ xướng Halleluia. Sau đó người hát thánh vịnh, hay ca viên, hát thánh vịnh 117 và dân chúng đáp Halleluia.

(Tiếp tục đứng sau khi hát long trọng ba lần Halleluia)

35. Linh mục bỏ hương và chúc lành cho Phó tế như thường lệ. Khi đọc Tin Mừng, không mang đèn, chỉ xông hương.

36. Sau Tin Mừng phải có bài giảng, ít là vắn tắt.

PHẦN III: PHỤNG VỤ THÁNH TẨY

Nếu có ban bí tích Thánh Tẩy

37. Sau bài giảng sẽ cử hành phụng vụ rửa tội. Linh mục cùng với các thừa tác viên đi đến giếng rửa tội, nếu giếng được đặt nơi các tín hữu có thể nhìn thấy, nếu không, sẽ đặt một bình nước trong cung thánh.

38. Mời các dự tòng tiến lên cùng với những người đỡ đầu, hoặc mời cha mẹ và những người đỡ đầu bế các trẻ nhỏ lên trước cộng đoàn.

39. Tiến hành cuộc rước đến giếng rửa tội, nếu có. Đi đầu là thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh, tiếp theo là những người sắp được rửa tội cùng đi với những người đỡ đầu, các thừa tác viên, Phó tế và Linh mục. Đang khi đi rước hát Kinh Cầu.

40. Nếu cử hành phụng vụ rửa tội tại cung thánh, Linh mục đọc lời mời gọi mọi người sốt sắng cầu nguyện.

41. Kinh Cầu do hai ca viên hát, mọi người đứng thưa câu đáp (vì là mùa Phục sinh). Nếu quãng đường đi rước đến giếng rửa tội dài, sẽ hát Kinh Cầu đang khi đi rước; trong trường hợp này, sau lời mời những người sắp được rửa tội tiến lên, sẽ tiến hành cuộc rước với Nến Phục Sinh đi đầu, tiếp đến là các dự tòng và những người đỡ đầu, các thừa tác viên, Phó tế và Linh mục.

46. Linh mục dang tay đọc lời nguyện làm phép nước. Tuỳ nghi nhúng Nến Phục Sinh một hay ba lần vào nước. Linh mục cử hành Bí tích Thánh Tẩy theo quy định của Nghi thức Bí tích.

Nếu không ban bí tích Thánh Tẩy

42. Nếu không có người rửa tội, cũng không làm phép giếng, thì bỏ Kinh Cầu và tiến hành làm phép nước ngay.

55. Sau lời nguyện làm phép nước, mọi người đứng và cầm nến cháy trong tay, lặp lại lời hứa từ bỏ tội lỗi và tuyên xưng đức tin. Sau đó, Linh mục rảy nước thánh trên dân chúng, mọi người đứng hát: Tôi đã thấy nước...

58. Linh mục trở về ghế, không đọc kinh Tin kính.

70. Đốt Nến Phục Sinh trong các cử hành long trọng trong mùa này.

Cử hành Tam Nhật Thánh: Toà Thánh ban *Sắc lệnh* ngoại lệ cho Giáo Hội Việt Nam

Theo thỉnh nguyện của Đức Tổng Giám mục Giuse Nguyễn Năng, Tổng Giám mục Tổng giáo phận Thành phố Hồ Chí Minh và Chủ tịch Hội đồng Giám mục Việt Nam, qua thư đề ngày 13 tháng 1 năm 2025, với năng quyền đặc biệt được Đức Thánh Cha Phanxicô

ban cho Bộ này, sau khi cân nhắc các lý do được trình bày, chúng tôi vui lòng ban phép, theo cách thức ngoại lệ, để **mỗi Đấng Bản quyền tại Việt Nam, bất cứ khi nào xét thấy cần thiết vì lợi ích thiêng liêng của các tín hữu, được phép cử hành nhiều lần Nghi thức Tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa và Canh thức Vượt Qua trong cùng một nhà thờ hoặc cùng một nhà nguyện**, với điều kiện luôn phải tuân giữ những quy định hiện hành, nhất là những quy định trong Giáo luật khoản 951. **Ấn huệ này được ban trong thời hạn 5 năm.**

Bất chấp mọi quy định trái ngược.

Ban hành tại trụ sở Bộ Phụng tự và Kỷ luật các Bí tích, ngày 22 tháng 02 năm 2025, lễ kính Toà Thánh Phêrô, Tông đồ.

Hồng y Arthur Roche

Bộ trưởng ấn ký

✠ Vittorio Francesco Viola, O.F.M.

Tổng Giám mục Thư ký

Ủy ban Phụng tự lưu ý khi cử hành nhiều lần nghi thức Tam Nhật Vượt Qua tại một nhà thờ (2025):

Cử hành Canh thức Vượt Qua hai lần

Ý nghĩa viên mãn của Đêm Canh thức Vượt Qua mang tính chất đợi trông cuộc quang lâm cánh chung của Chúa (x. *Thư Luân lưu*, số 80). Nghi thức gồm bốn phần với nhiều yếu tố khác nhau mang tính biểu tượng. Khi cử hành cần tuân giữ diễn tiến của các phần theo sách phụng vụ ấn định, không được theo sáng kiến riêng mà thay đổi tùy tiện (x. *Thư Luân lưu*, số 81).

Khi đã có phép của Tông Tòa, theo cách thức ngoại lệ, Canh thức Vượt Qua được cử hành nhiều lần tại một nơi thánh nhưng cho cộng đoàn tham dự khác nhau, nên việc lập lại các nghi lễ quan trọng với một chút điều chỉnh là cần thiết nhằm bảo toàn về đẹp và tính chân thật của các dấu chỉ cũng như tính toàn vẹn của Đêm Canh Thức.

Hướng dẫn cụ thể:

- Phần “Phụng vụ Lời Chúa” và “Phụng vụ Thánh Thể” không có gì thay đổi trong cả hai lần cử hành.

- Phần “Phụng vụ Ánh sáng” và “Phụng vụ Thánh tẩy” có thay đổi một chút giữa hai lần cử hành, trong phạm vi phụng vụ cho phép như sau:

1. Phụng vụ Ánh sáng (x. *SLRM [1992]*, “Canh Thức Vượt Qua”, số 7-19):

a) Trong cử hành lần thứ nhất: giữ toàn bộ các nghi thức từ số 7-19 như thường lệ.

b) Trong cử hành lần thứ hai:

i- Nếu có một cây nến mới sẽ sử dụng trong mùa Phục sinh cho một nhà thờ hay nhà nguyện không cử hành Đêm Canh Thức thì cũng có thể thực hiện đầy đủ theo các số từ 7-19.

ii- Nếu nến Phục sinh đã được chuẩn bị và làm phép trong cử hành thứ nhất thì bỏ qua các số 10-12, nghĩa là thắp sáng và kiệu nến Phục sinh ngay sau khi làm phép lửa như ở số 9.

Lưu ý: Trong cả hai trường hợp nêu trên, theo Nghi thức của Sách lễ Rôma 2002, linh mục chủ sự thắp sáng nến của mình từ lửa Nến Phục sinh ngay sau lời tung hô “Ánh sáng Chúa Kitô” và lời đáp của cộng đoàn “Tạ ơn Chúa” lần thứ nhất.

2. Phụng vụ Thánh tẩy (x. *SLRM* [1992], “*Canh Thức Vượt Qua*”, số 37-47): Nghi thức làm phép giếng rửa tội (hoặc làm phép nước rửa tội) và nếu có nghi thức khai tâm Kitô giáo nên được sắp xếp trong lần cử hành muộn hơn.

Phụng vụ Thánh tẩy được thực hiện cụ thể như sau:

a) Trong cử hành lần thứ nhất (phần lớn dành cho thiếu nhi): cử hành ngay các nghi thức từ số 45-47: tức là tiến hành làm phép nước (số 45), mọi người đứng với nền sáng trong tay, lặp lại lời tuyên xưng đức tin khi lãnh nhận bí tích Thánh tẩy (số 46), rồi linh mục rảy nước thánh cho cộng đoàn (số 47).

b) Trong cử hành lần thứ hai: Tại các nhà thờ giáo xứ, nếu không có giếng rửa tội thì nên đặt một bình nước trên cung thánh và làm phép nước rửa tội để dùng cho bí tích Thánh tẩy trong mùa Phục sinh (x. số 37).

Việc làm phép giếng rửa tội (hoặc làm phép nước rửa tội) và nếu có rửa tội được thực hiện đầy đủ theo các nghi thức từ số 37-44.

Sau nghi thức rửa tội (và thêm sức), hoặc nếu không, thì sau khi làm phép nước rửa tội, mọi người đứng và cầm nến cháy trong tay, lặp lại lời tuyên xưng đức tin khi lãnh nhận bí tích Thánh tẩy (số 46), rồi chủ tế đi rảy nước thánh trên dân chúng (số 47).

NHỮNG PHẦN CHÍNH⁴⁶

I. Phần thứ nhất: NGHI THỨC THẮP NẾN PHỤC SINH

1. Làm phép lửa và chuẩn bị nến.
2. Kiệu Nến Phục Sinh.
3. Công bố Tin Mừng Phục Sinh.

II. Phần thứ hai: PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

1. Bài đọc 1: St 1,1-2,2
2. Bài đọc 2: St 22,1-18
3. Bài đọc 3 (bắt buộc): Xh 14,15-15,1a
4. Bài đọc 4: Is 54,5-14
5. Bài đọc 5: Is 55,1-11
6. Bài đọc 6: Br 3,9-15.32-4,4
7. Bài đọc 7: Ed 36,16-17a.18-28
8. Kinh Vinh Danh
9. Lời nguyện Nhập lễ
10. Thánh thư: Rm 6,3-11

⁴⁶ Năm 2025, Toà Thánh ban *Sắc lệnh* (thời hạn 05 năm) cho phép mỗi **Đấng Bản quyền tại Việt Nam**, bất cứ khi nào xét thấy cần thiết vì lợi ích thiêng liêng của các tín hữu, được phép cử hành nhiều lần Nghi thức Tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa và Canh thức Vượt Qua trong cùng một nhà thờ hoặc cùng một nhà nguyện (x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các Bí tích, *Sắc lệnh ngoại lệ cho Giáo Hội Việt Nam* (2025)).

11. Tin Mừng

12. Bài giảng

III. Phần thứ ba: PHỤNG VỤ THÁNH TÂY

NẾU CÓ BAN BÍ TÍCH THÁNH TÂY thì thứ tự như sau:

[1] Lời mời gọi;

[2] Kinh Cầu Các Thánh;

[3] Làm phép nước (tuỳ nghi nhúng Nền Phục Sinh vào trong nước).

Khi làm phép nước rửa tội xong và sau lời tung hô của dân chúng, LINH MỤC ĐỪNG, HỎI CÁC DỰ TÔNG TRƯỞNG THÀNH VÀ CHA MẸ HAY NHỮNG NGƯỜI ĐỖ ĐẦU CỦA CÁC TRẺ NHỎ, VỀ QUYẾT TÂM TỪ BỎ, THEO NHƯ SÁCH NGHI THỨC BÍ TÍCH RÔMA QUY ĐỊNH. Nếu trước đây chưa xức dầu dự tông cho những người lớn trong các nghi thức chuẩn bị, thì xức dầu vào lúc này. Sau đó, LINH MỤC HỎI TỪNG NGƯỜI, HOẶC HỎI CHUNG CHA MẸ VÀ NHỮNG NGƯỜI ĐỖ ĐẦU CỦA CÁC TRẺ NHỎ, VỀ 3 LẦN TUYÊN XƯNG ĐỨC TIN, THEO NHƯ SÁCH NGHI THỨC QUY ĐỊNH CHO TỪNG TRƯỜNG HỢP.

Nếu có đông người rửa tội vào đêm nay, có thể sắp xếp để ngay sau lời tuyên xưng đức tin của các thụ nhân và người đỡ đầu, cũng như của cha mẹ các trẻ nhỏ, LINH MỤC HỎI VÀ NHẬN VIỆC LẬP LẠI LỜI HỨA KHI LÃNH NHẬN BÍ TÍCH THÁNH TÂY CỦA TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI HIỆN DIỆN.

[4] Lặp lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy;

[5] Cử hành bí tích Thánh Tẩy;

[6] Rảy nước thánh trên cộng đoàn;

[7] Lời nguyện tín hữu (*không đọc kinh Tin kính*).

NẾU KHÔNG BAN BÍ TÍCH THÁNH TẨY thì thứ tự như sau:

[1] Lời mời gọi;

[2] Làm phép nước (**KHÔNG nhúng Nền Phục Sinh vào trong nước**);

[3] Lặp lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy;

[4] Rảy nước thánh trên cộng đoàn;

[5] Lời nguyện tín hữu (*không đọc kinh Tin kính*).

IV. Phần thứ tư: PHỤNG VỤ THÁNH THỂ (*nhiu thường lệ*)

NHỮNG ĐỒ CẦN CHUẨN BỊ TRƯỚC

1. **Trên bàn thờ chính:**
 - Thánh Giá và chân nến.
 - **Bàn thờ đã trải khăn.**⁴⁷

⁴⁷ Về khăn bàn thờ trong Tam Nhật Thánh, sau khi đọc lại các luật chữ đỏ của *Sách lễ Rôma 2002*, chúng ta ghi nhận như sau:

– *Sách lễ Rôma 2002 – Thánh Lễ Tiệc Ly*, số 40-41: “Sau ít phút thỉnh lạng cầu nguyện, Linh mục và các thừa tác viên, cúi mình bái Mình Thánh rồi đi về phòng thánh. **Lột khăn bàn thờ** vào lúc thuận tiện [...]”

– *Sách lễ Rôma 2002 – Tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa*, số 3: “Bàn thờ hoàn toàn để trống: không Thánh Giá, không đèn nến, không phủ khăn;” số 22: “[phần thứ ba: hiệp lễ] **Trải khăn bàn thờ, đặt khăn thánh và Sách lễ.** [...]” số 33: “[sau lời nguyện chúc lành trên dân chúng] Sau cử hành, **lột khăn bàn thờ.**”

– *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 31: “Sau bài đọc Cựu Ước cuối cùng với thánh vịnh đáp ca và lời nguyện đi kèm, đốt nến bàn thờ và Linh mục xướng thánh thi Vinh danh. Đổ chuông theo thói quen địa phương và cộng đoàn tiếp tục hát thánh thi Vinh danh.” Ngoài số này, không thấy chỗ nào trong *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua* nói đến khăn bàn thờ và việc trải khăn bàn thờ.

Do đó, chúng ta thấy rằng: theo nghi thức phụng vụ trong Sách lễ Rôma hiện hành, không có chỉ dẫn nào là để bàn thờ trống trong Thánh Lễ Vọng Phục Sinh ngay từ đầu buổi cử hành cho đến khi hát kinh Vinh Danh thì mới mang khăn bàn thờ ra trải. Thông thường, bàn thờ phải được phủ bằng khăn bàn thờ khi cử hành Thánh Lễ. Chỉ có hai trường hợp, theo thực tế và thực hành, không trải khăn bàn thờ cho tới thời điểm được quy định là phải trải khăn bàn thờ, đó là: **1] Bàn thờ chuẩn bị được làm phép hay cung hiến; 2] Cử hành phụng vụ thứ Sáu Tuần Thánh.** Bản văn hướng dẫn trong *Sách lễ Rôma 2002* đề cập đến việc đốt nến trên bàn thờ vào thời điểm xướng kinh Vinh Danh (số 31) không có nghĩa là bấy giờ mới đem nến từ nơi khác đến và đốt, nhưng hàm ý rằng nến (chưa đốt) và chân nến đã được đặt sẵn ở trên bàn thờ (hoặc gần bàn thờ) rồi, và chỉ cần tiến hành châm lửa từ Nến Phục Sinh mà đốt cho chúng thôi. Những chân nến và cây nến đặt trên bàn thờ hẳn là chúng đã ở trên khăn bàn thờ. **Như vậy, trong Thánh Lễ Vọng Phục Sinh, hãy trải khăn bàn thờ trước khi cử hành phụng vụ** cùng với những cây nến chưa đốt trên bàn thờ (hoặc gần bàn thờ) chứ không thể đợi đến khi xướng kinh Vinh Danh mới mang khăn bàn thờ ra trải và mới mang nến ra đốt (x. Phạm Đình Ái, *Nên xem lại các hành động đang khi hát kinh Vinh Danh trong Thánh Lễ Vọng Phục Sinh*). **Thông tin tham khảo:**

- Nhà Tạm không Minh Thánh, cửa mở, tắt đèn châu.⁴⁸
- Các ảnh tượng trong nhà thờ được phủ tới lúc bắt đầu Canh thức Phục sinh.⁴⁹

2. Trên bàn nhỏ cạnh bàn thờ chính:

- Sách lễ, giá sách.
- Chén thánh, bánh rượu, khăn lau.
- Chuông.

3. Trong cung thánh:

- Chân Nền Phục Sinh.
- Ghế ngồi cho chủ tế và phụ tế.
- Lu nước sẽ làm phép.
- Bình đựng nước thánh.

Nếu có cử hành bí tích Thánh Tẩy trong Thánh Lễ thì:

- Sách *Nghi thức Thánh Tẩy*.
- Dầu thánh (O.S. và S.C.), bông gòn.

trong Thánh Lễ Canh thức Vượt Qua do Đức Giáo hoàng chủ tế tại Vatican, khăn bàn thờ được trải sẵn ngay từ đầu Thánh Lễ.

⁴⁸ *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh* của Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, số 70: “[**Thứ Sáu Tuần Thánh**], sau khi cho rước lễ xong, **mang Minh Thánh Chúa đựng trong bình thánh đến nơi đã dọn sẵn ở bên ngoài nhà thờ.**” *Sách lễ Rôma 2002 – Thứ Sáu Tuần Thánh*, số 29: “Cho rước Minh Thánh xong, Phó tế hoặc một thừa tác viên thích hợp **đưa bình đựng Minh Thánh vào chỗ dọn sẵn ngoài nhà thờ**, hoặc tùy hoàn cảnh, đưa đặt vào Nhà Tạm.” Nếu sau nghi thức chiều thứ Sáu Tuần Thánh, Minh Thánh Chúa được lưu giữ ở phòng áo/phòng thánh thì trong Đêm Canh Thức Vượt Qua, **ngay từ đầu Thánh Lễ, Nhà Tạm không Minh Thánh, cửa mở, đèn châu vẫn tắt.**

⁴⁹ Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, *Phụng vụ Tuần Thánh* (2023): **Thánh Giá được phủ cho đến khi cử hành cuộc Thương khó của Chúa vào thứ Sáu Tuần Thánh, các ảnh tượng khác được phủ tới lúc bắt đầu Canh thức Phục sinh.**

- Áo trắng, nến.

4. Ngoài sân nhà thờ:

- Sách *Nghi thức Tuần Thánh*.
- Bình hương, tàu hương.
- Nến nhỏ để châm vào Nến Phục Sinh.
- Bật lửa, củi.
- Nến cho chủ tế và các phụ tế.

5. Trong phòng thánh:

- Lễ phục màu trắng cho chủ tế và các phụ tế.

MỘT VÀI LƯU Ý (cho người dẫn lễ)

- Chuẩn bị đèn pin.
- Tập hát:
 - Ánh Sáng Chúa Kitô – Tạ ơn Chúa.
 - Halleluia.
 - Ôn một số bài hát khác, nếu có thời gian.
- Lưu ý cộng đoàn không tự đốt nến bằng diêm quẹt trong nghi thức rước Nến Phục Sinh.
- Xin bên giáo xứ cho biết các điểm cho rước lễ để thông báo.

	Diễn tiến nghỉ thức	Giúp lễ	Ghi chú
THẮP NẾN PHỤC SINH	Rước ra đồng lửa, lời chào của chủ tế	Gõ trống báo hiệu đoàn rước tiến ra (<i>không bấm chuông</i>) , Nén Phục Sinh, hộp quẹt, <i>Sách lễ Rôma</i> , micrô	Chuẩn bị trống
	Làm phép lửa	Bình hương, lửa	
	Vẽ Thánh Giá, năm, gắn 5 hạt hương	Chuẩn bị: Nén Phục Sinh, dĩa đựng 5 hạt hương, bút, <i>Sách lễ Rôma</i>	
	Linh mục lấy lửa mới châm vào Nén Phục Sinh	Châm lửa từ đồng lửa và trao cho chủ tế	
	Đi kiệu: hương, Nén Phục Sinh, Linh mục, giúp lễ, cộng đoàn	Xin chủ tế bỏ hương, rồi đi trước Nén Phục Sinh	
	Ánh Sáng Chúa Kitô, <i>lần 1</i> Ánh Sáng Chúa Kitô, <i>lần 2</i> <i>(giữa nhà thờ)</i> Ánh Sáng Chúa Kitô, <i>lần 3</i>	Mời nến cho cộng đoàn từ Nén Phục Sinh (sau tung hô “Ánh Sáng Chúa Kitô” lần 2)	

	Đặt Nến Phục Sinh vào giá, xông hương sách có bài Exsultet và Nến Phục Sinh	Hương, lửa	
	Công bố Tin Mừng Phục Sinh		
PHỤNG VỤ LỜI CHÚA	Chủ tế đọc lời dẫn vào các bài đọc		
	Bài đọc 1, đáp ca, lời nguyện		
	Bài đọc 2, đáp ca, lời nguyện		
	Bài đọc 3, đáp ca, lời nguyện		
	Bài đọc 4, đáp ca, lời nguyện		
	Bài đọc 5, đáp ca, lời nguyện		
	Bài đọc 6, đáp ca, lời nguyện		

	Bài đọc 7, đáp ca, lời nguyện		Sau lời nguyện, lễ sinh thấp nến trên bàn thờ
	Kinh Vinh Danh	Rung chuông.	Chuẩn bị chuông
	Lời nguyện		
	Bài trích thư thánh Phaolô		
	Xướng HHALLELUIA		
	Đáp ca		
	Tin Mừng	Hương, lửa <i>(không đèn)</i>	
	Bài giảng		

PHỤNG VỤ THÁNH TÂY	Nếu không có người lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy		
	Lời mời gọi		
	Làm phép nước	Bình nước, giá sách, micro	
	Lặp lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy	Đốt nến cho cộng đoàn từ Nến Phục Sinh	
	Rảy nước Thánh	Cầm bình nước Thánh đi theo (<i>bên trái</i>)	
	Lời nguyện chung (không đọc kinh Tin kính)	Đưa sách Lời nguyện chung	
	Nếu có người lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy		
	Lời mời gọi		
	Kinh Cầu Các Thánh		
	Làm phép nước	Bình nước, giá sách, micro	
	Các dự tòng và những người đỡ đầu tuyên xưng đức tin. Các dự tòng lãnh bí tích Thánh Tẩy, nếu là người lớn thì sau đó lãnh nhận bí tích Thêm Sức luôn.	Chuẩn bị nước, chậu, khăn, dầu thánh (S.C.)	

	Cộng đoàn cùng lặp lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy	Đốt nến cho cộng đoàn từ Nến Phục Sinh	
	Cử hành bí tích Thánh Tẩy		
	Rảy nước Thánh	Cầm bình nước Thánh đi theo (<i>bên trái</i>)	
	Lời nguyện chung (không đọc kinh Tin kính)	Đưa sách Lời nguyện chung	
PVTT	<i>như thường lệ</i>		

Chuẩn bị MỘT LÒ THAN CHÁY tại nơi thuận tiện ngoài nhà thờ. Sau khi dân chúng tụ họp, Linh mục cùng với các thừa tác viên tiến ra, một thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh. Không mang Thánh Giá đèn hầu. Nơi nào không tiện đốt lửa ngoài nhà thờ, có thể cử hành nghi thức trong nhà thờ.⁵⁰

Người dẫn: Kính thưa cộng đoàn, nếu đêm thứ Sáu Tuần Thánh được gọi là đêm của sự trầm lắng, vì Chúa Giêsu bị chôn sâu trong huyết mộ, đất trời như câm lặng ôm lấy mâu nhiệm sự chết của Chúa Giêsu thì đêm thứ Bảy Tuần Thánh hôm nay được gọi là đêm của sự vui mừng, rộn rã và hân hoan, vì Chúa Giêsu đã trỗi dậy từ cõi chết, đất trời hân hoan như muốn vỡ tung trong tiếng HHalleluia của các thiên thần, và nhân trần tràn ngập ánh sáng phục sinh của Đấng Hằng Sống – Đức Giêsu Kitô – Chúa chúng ta.

Chính vì vậy, việc tưởng niệm Chúa Kitô chịu chết và sống lại đạt đến đỉnh điểm là trong đêm Vượt Qua này. Đây là đêm thánh của tất cả mọi người Kitô hữu chúng ta.

Vậy trong đêm nay, cộng đoàn Kitô hữu chúng ta, trước tiên, sẽ nghe Lời Thiên Chúa để ôn lại tất cả lịch sử cứu độ từ thuở khai thiên lập địa, đến việc dân Ítraen ra khỏi đất Ai Cập, cho đến việc Chúa Giêsu sống lại và được tôn dương lên trời.

Trong khi nghe đọc Sách Thánh, cộng đoàn chúng ta được Ánh Sáng của Nến Phục Sinh soi sáng. Nến Phục Sinh nhắc nhớ về đám mây và cột lửa mà xưa kia đã đưa dân Ítraen trên đường tiến về đất hứa. Nến Phục Sinh cũng đặc biệt tượng trưng cho Chúa Giêsu Kitô đã “phục sinh khai hoàn” – Ngài là sự sống và là ánh sáng cho muôn dân.

⁵⁰ Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua, số 8.

Tiếp sau là phần cử hành các bí tích Vượt Qua, đó là bí tích Thánh Tẩy, nhờ bí tích này, con người cùng chết với Đức Kitô để được cùng sống lại trong sự sống mới với Ngài. Bí tích Thêm Sức sẽ ghi ấn tín Chúa Kitô nơi người tân tòng và ban Thánh Thần cho họ. Bí tích Thánh Thể là tiệc thánh của Giao Ước mới, trong đó, các môn đệ làng Emmau đã nhận ra Đức Kitô Phục Sinh, khi Ngài bẻ bánh trao cho họ.

Vậy, trong đêm Vượt Qua thánh thiện này, người Kitô hữu chúng ta hãy vui mừng hân hoan. Xin Đức Kitô Phục Sinh ban cho chúng ta được nếm trước niềm vui của thành Giêrusalem mới trên trời, với tiếng hát Hallêluia vang dội.

Trong Đêm Canh thức Vượt Qua này, nghi thức được sắp xếp như sau:

- Phần thứ nhất: **THẮP NÉN PHỤC SINH.**
- Phần thứ hai: **PHỤNG VỤ LỜI CHÚA.**
- Phần thứ ba: **PHỤNG VỤ THÁNH TẨY.**
- Phần thứ tư: **PHỤNG VỤ THÁNH THỂ.**

I. Phần thứ nhất: NGHI THỨC THẮP NẾN PHỤC SINH⁵¹

⁵¹ *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 8: “Chuẩn bị **một lò than cháy** tại nơi thuận tiện ngoài nhà thờ. Sau khi dân chúng tụ họp, linh mục cùng với các thừa tác viên tiến ra, một thừa tác viên cầm Nến Phục sinh. **Không mang Thánh giá đèn hầu**” [“Loco apto, extra ecclesiam, praeparatur rogus ardens. Populo ibi congregatio, accedit sacerdos cum ministris, e quibus unus portat cereum pascale. Crux processionalis ac luminaria non portantur”]. Theo chỉ dẫn của *Sách lễ*, **lò than đã được đốt cháy sẵn** khi vị chủ tế và các thừa tác viên tiến đến, chứ không phải đến lúc đó mới bắt đầu đốt lửa, và cũng không buộc là chính chủ tế đốt lửa.

Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 82: “Đề duy trì tính chân thật của dấu chỉ, **Nến Phục Sinh phải được làm bằng sáp nguyên tuyền, tránh hình thức giả tạo, đủ lớn và được làm mới cho mỗi năm, chỉ một cây nến mà thôi**; để nó diễn tả một sự thật rằng Chúa Kitô là Ánh Sáng soi chiếu thế gian.” *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 10-11, nói đến việc **làm phép lửa và lấy lửa đó thắp Nến Phục Sinh** (số 10). Ủy ban Phụng tự của Hội đồng Giám mục Hoa Kỳ đưa ra các gợi ý trong tập *Eighteen Questions on the Paschal Triduum* (Mười tám câu hỏi về Tam Nhật Thánh): “Trong trường hợp các nhà thờ truyền giáo và các giáo xứ cù, có thể dùng nhiều cây Nến Phục Sinh cho Thánh Lễ Vọng Phục Sinh không? *Sách lễ Rôma* không tiên liệu tình hình mục vụ của các nhà thờ truyền giáo hoặc các giáo xứ cù, nói rõ rằng: chỉ dùng một cây Nến Phục Sinh cho Thánh Lễ Vọng Phục Sinh mà thôi. Để đáp ứng các tình hình đặc biệt, Ban Thư ký của Ủy ban Phụng tự Hội đồng Giám mục Hoa Kỳ có thể gợi ý rằng: các cây nến của các nhà thờ truyền giáo hoặc các nhà thờ giáo xứ khác có thể hiện diện trong Thánh Lễ Vọng Phục Sinh, được chuẩn bị trước, và được làm phép cùng một lần với cây nến chính (có thể Phó tế hoặc các đại diện khác cầm các nến ấy). Nhằm phù hợp với luật chữ đỏ, để dành cho việc thắp các nến nhỏ và đám rước, chỉ một cây Nến Phục Sinh được thắp sáng mà thôi (tức cây nến chính, hoặc cây nến sẽ ở lại trong nhà thờ đó). Khi các ngọn nến khác trong cộng đoàn được thắp sáng, các cây nến Phục Sinh khác có thể được thắp sáng, và được cầm (nhưng không đưa lên cao, để duy trì sự nổi bật của Nến Phục Sinh chính) bởi một người trong cộng đoàn. Sau khi mọi ngọn nến được tắt đi, sau bài ca Exsultet, các cây Nến Phục Sinh khác được đặt sang một bên. Vào sáng Chúa nhật Phục Sinh, các cây nến này có thể được đưa về các nhà thờ truyền giáo, và được cầm, thắp sáng trong đám rước đầu lễ nhất tại mỗi nhà thờ, và đặt vào vị trí trên cung thánh” (x. Edward McNamara, *Có thể dùng lại Cây Nến Phục Sinh cũ không?*).

Người dẫn (khi Linh mục bắt đầu tiến ra): Và bây giờ, để bắt đầu phần thứ nhất: **NGHI THỨC THẮP NẾN PHỤC SINH**, Linh mục chủ tế và quý cha đồng tế sẽ tiến ra, đi đến cuối nhà thờ để thánh hoá lửa mới. Mời cộng đoàn đứng, hướng về phía cuối nhà thờ.

(Xin tắt đèn)

Gian trần chìm ngập trong bóng đêm tội lỗi, vì con người đã phạm tội, làm khuyết mất vinh quang của Thiên Chúa nơi mình. Tội lỗi lan tràn khắp nơi, sự chết thống trị khắp chốn. Con người bước đi trong lầm than, đau khổ.

Trong sự thinh lặng thánh thiện đêm nay, chúng ta cùng hiệp với Linh mục chủ tế.

Cộng đoàn làm dấu Thánh Giá: Nhân danh Cha và Con và Thánh Thần. Linh mục chào cộng đoàn như thường lệ, vẫn tắt nói lên ý nghĩa Đêm Vọng.

Linh mục:

Anh chị em thân mến,

Trong đêm rất thánh này, đêm Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, đã hoàn tất mầu nhiệm Vượt Qua, tức là từ cõi chết sống lại, Hội Thánh kêu mời con cái ở khắp nơi trên hoàn cầu, cùng họp nhau lại mà canh thức cầu nguyện.

Vậy chúng ta sẽ cùng nhau chăm chú nghe Lời Chúa, và sốt sắng cử hành những bí tích tưởng niệm mầu nhiệm Vượt Qua của Đức Kitô, với niềm hy vọng sẽ được cùng Người chiến thắng sự chết, và cùng Người luôn sống kết hợp với Chúa Cha *(không đáp Amen)*.

Người dẫn (sau lời mời gọi): Linh mục chủ tế đọc lời nguyện làm phép lửa.

Linh mục đang tay đọc lời nguyện làm phép lửa:

Lạy Chúa, Chúa đã sai Con Một đến giải ánh vinh quang rực rỡ của Chúa vào lòng tín hữu. Xin thánh ✠ hoá ngọn lửa mới này, và trong suốt thời gian mừng lễ Vượt Qua, xin cho niềm khao khát Nước Trời cũng bùng lên thiêu đốt lòng chúng con, và thanh tẩy muôn vạn tội lỗi, để mai sau chúng con xứng đáng vào thiên quốc tham dự lễ ánh sáng muôn đời. *Chúng con cầu xin...*

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn (sau lời nguyện): Tiếp đến, Linh mục chủ tế sẽ vẽ lên Nến Phục Sinh một vài biểu hiệu đầy ý nghĩa như: hình thập giá, hai chữ Alpha và Ômêga, và bốn con số của năm dương lịch.

Lễ sinh cầm Nến Phục Sinh đứng trước chủ tế.

Linh mục:

1. Đức Kitô vẫn là một. *(vẽ đường dọc)*
2. Hôm qua cũng như hôm nay. *(vẽ đường ngang)*
3. Là Alpha và Ômêga. *(viết chữ Alpha phía trên Thánh Giá)*
4. Nghĩa là khởi nguyên và tận cùng. *(viết chữ Ômêga phía dưới Thánh Giá)*
5. Người làm chủ thời gian. *(viết số đầu của năm nơi góc trái phía trên Thánh Giá)*
6. Và muôn thế hệ. *(viết số thứ hai của năm nơi góc phải phía trên Thánh Giá)*
7. Vạn tuế Đức Kitô, Đấng vinh hiển quyền năng. *(viết số thứ ba của năm nơi góc trái phía dưới Thánh Giá)*

8. Vạn vạn tuế. Amen. *(viết số thứ tư của năm nơi góc phải phía dưới Thánh Giá)*

Người dẫn (khi Linh mục vẽ lên Nến Phục Sinh xong): Linh mục chủ tế cắm 5 hạt hương theo hình Thánh Giá lên Nến Phục Sinh.

Linh mục:

1. Vì năm vết thương Chúa Kitô,
2. Chí thánh và vinh hiển,
3. Xin Chúa Kitô,
4. Gìn giữ,
5. Và bảo vệ chúng ta. Amen.

Người dẫn (khi Linh mục cắm 5 hạt hương xong): Tiếp đến, Linh mục chủ tế lấy lửa vừa được thánh hoá để thắp Nến Phục Sinh.

Linh mục:

Xin Đức Kitô, Đấng phục sinh vinh hiển, chiếu giải ánh sáng của Người để phá tan bóng tối đang bao phủ lòng trí chúng ta.

Sau khi thắp sáng Nến Phục Sinh, một thừa tác viên gấp than cháy từ lò lửa bỏ vào bình hương và Linh mục bỏ hương như thường lệ.⁵²

Người dẫn (khi Linh mục thắp Nến Phục Sinh xong): Xin cộng đoàn đáp “**Tạ ơn Chúa**” khi nghe câu xướng “**Ánh sáng Chúa Kitô.**”

⁵² x. Sách lễ Rôma 2002, Canh thức Vượt Qua, số 15.

*Tiếp đó, tại đồng lửa, Phó tế hoặc chính Linh mục cầm Nến Phục Sinh, nâng cao, và hát một mình*⁵³: “*Ánh sáng Chúa Kitô*” (lần 1). Mọi người đáp: “*Tạ ơn Chúa.*”⁵⁴

Thứ tự đoàn rước như sau:

– *Người cầm bình hương với khói hương nghi ngút.*

– *NGƯỜI CẦM NẾN PHỤC SINH.*

– *Linh mục cùng với các thừa tác viên và dân chúng, mọi người cầm nến chưa đốt trong tay.*⁵⁵

Chọn một trong những bài sau:

⁵³ Sách lễ Rôma 2002 không nói đến việc giáo dân hát câu này thay cho các thừa tác viên có chức thánh.

⁵⁴ Sau lần tung hô thứ nhất, Linh mục chủ tế thấp cây nến của mình từ Nến Phục Sinh (x. Edward McNamara, *Nến tín hữu trong đêm Vọng Phục Sinh được thắp vào lúc nào?*).

⁵⁵ x. Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua, số 15.

Chủ tế: Ánh sáng Chúa Ki - tô. CĐ: Tạ ơn Chúa

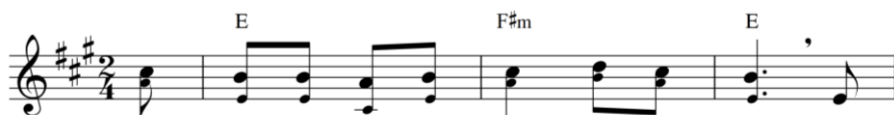

Chủ tế: Ánh sáng Chúa Ki - tô. CĐ: Tạ ơn Chúa

Chủ tế: Ánh sáng Chúa Ki - tô. CĐ: Tạ ơn Chúa

Trong khi rước nến Phục Sinh từ địa điểm thấp lửa đến trước cửa nhà thờ và từ cửa nhà thờ đến cung thánh, thì hát:

Chúng con ca ngợi ánh sáng Đức Ki - tô. Vì

nguồn ánh sáng và Ôn Cứu Độ chúng con là Đức Ki - tô.

Ánh sáng Chúa Ki-tô

X. Ánh sáng Chúa Ki - tô. Đ. Tạ ơn Chúa.

Ánh sáng Chúa Ki-tô

X. Ánh sáng Chúa Ki - tô. Đ. Tạ ơn Chúa.

Người dẫn (sau “Ánh Sáng Chúa Kitô” lần 1): Như khi xưa, dân Ít-ra-en được cột lửa dẫn đi trong sa mạc tăm tối, thì ngày nay, Đức Kitô Phục Sinh, Ngài là Ánh Sáng muôn dân, là chân lý đang hướng dẫn chúng ta đi về quê Trời, nơi ấy chính là miền đất hứa đích thực và vĩnh cửu. Lạy Chúa Giêsu, xin Ánh Sáng của Chúa dẫn chúng con đi trên những nẻo đường đời.

Người dẫn (khi Nến Phục Sinh đến cửa nhà thờ): Nến Phục Sinh đã đến cửa nhà thờ, xin cộng đoàn hướng về cửa nhà thờ và chuẩn bị tung hô.

X: Ánh sáng Chúa Kitô! (lần 2)

Đ: Tạ ơn Chúa!

Người dẫn (sau tung hô “Ánh Sáng Chúa Kitô” lần 2): Xin cộng đoàn ai có mang nến theo, hãy thắp lửa từ Nến Phục Sinh. Ai có lửa thắp từ Nến Phục Sinh, xin thắp cho người bên cạnh, để tất cả đều có Ánh Sáng Lửa Phục Sinh.

Nến Phục Sinh đang di chuyển đến giữa nhà thờ. Xin cộng đoàn giữ nến cháy sáng cho đến khi có thông báo tắt nến.

Chúa Giêsu phán: “Tôi là ánh sáng thế gian. Ai theo tôi, sẽ không phải đi trong bóng tối, nhưng sẽ nhận được ánh sáng đem lại sự sống” (Ga 8,12).

Lạy Chúa Giêsu, Ngài là sự sống dưỡng nuôi chúng con trên con đường về nhà Cha đầu yêu. Xin ở cạnh chúng con và sưởi ấm tâm hồn chúng con luôn mãi.

Người dẫn (khi Nến Phục Sinh đến trước bàn thờ): Nến Phục Sinh đã đến trước bàn thờ, mời cộng đoàn chuẩn bị tung hô.

X: Ánh sáng Chúa Kitô! (lần 3)

Đ: Tạ ơn Chúa!

Sau lời đáp “Ta ơn Chúa” lần 3 thì tắt hết đèn trong nhà thờ trừ nền bàn thờ (x. Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua, số 17).⁵⁶

Khi đến bàn thờ, chủ tế về ghế, trao nến cho thừa tác viên, bỏ hương và chúc lành cho hương như trước khi đọc Tin Mừng trong Thánh Lễ. Phó tế⁵⁷ đến trước chủ tế xin phép lành: “Xin cha chúc lành cho con.” Chủ tế đọc nhỏ tiếng: “Xin Chúa ngự nơi tâm hồn và môi miệng thầy, để thầy xứng đáng và đủ tư cách công bố Tin Mừng Phục sinh của Chúa, nhân danh Cha và Con và Thánh Thần.” Phó tế thưa: “Amen.”

Nếu người công bố Tin Mừng Phục sinh không phải là Phó tế thì không xin chúc lành.

Phó tế xông hương sách và Nến Phục Sinh trước khi công bố Tin Mừng Phục Sinh tại giảng đài hay giá sách, mọi người đứng cầm nến sáng trong tay.

Nếu không có Phó tế, chính Linh mục chủ tế hay một vị đồng tế công bố Tin Mừng Phục Sinh.

⁵⁶ Có thể tham khảo thêm một cách thực hành: Bật đèn trong nhà thờ vào thời điểm công bố Tin Mừng Phục Sinh. Tuy nhiên, nên bật đèn sau bài Exsultet. Nơi nào có thể thì tăng cường ánh sáng dần dần cho tới khi nhà thờ tràn ngập ánh sáng lúc hát kinh Vinh Danh (x. Peter J. Elliott, *Ceremonies of The Liturgical Year*, số 279).

⁵⁷ Thừa tác viên thích hợp và ưu tiên nhất để hát bài Exsultet là thầy Phó tế (x. Edward McNamara, *Ai hát bài Exsultet (Mừng Vui Lên) và có được ngôi nghe đọc Bài Thương Khó không?*). Khi đọc (hát) Bài Thương Khó, có thể “phân vai” (x. *Sách lễ Rôma 2002 – Chúa nhật Lễ Lá*, số 21), nhưng khi hát (đọc) bài Exsultet thì *Sách lễ Rôma* không nói đến việc “phân vai” (x. *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 18-19), cho nên, việc các ca viên “chia nhau” hát từng phần trong bài Exsultet hoặc ca viên hát “phần của ca viên,” người có chức thánh hát “phần của người có chức thánh” là không phù hợp (x. Edward McNamara, *Hai người hát bài “Mừng Vui Lên, Exsultet” được không?*).

Nếu người hát là giáo dân, không hát câu: “Vây giờ đây... cho đến hết lời kêu mời.” Cũng không hát lời chào: “Chúa ở cùng anh chị em.”

Có thể công bố Tin Mừng Phục sinh theo bản ngắn.

Người dẫn (khi Nến Phục Sinh đã được đặt vào giá): Sau đây, để tỏ lòng tôn kính, Linh mục chủ tế (hoặc Phó tế) sẽ xông hương sách có bài Exsultet và Nến Phục Sinh.⁵⁸

Người dẫn (khi chủ tế xông hương Nến Phục Sinh⁵⁹ xong): Tiếp theo sẽ là lời công bố **TIN MỪNG PHỤC SINH**. Phần chúng ta, để tỏ lòng tôn kính và hân hoan, chúng ta vẫn đứng và cầm nến cháy sáng trong tay, lắng nghe Hội Thánh long trọng công bố Tin Mừng Phục Sinh.

Công bố TIN MỪNG PHỤC SINH.

⁵⁸ *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 19. Chỉ có các thừa tác viên có chức thánh mới xông hương sách có bài Exsultet và Nến Phục Sinh. Lưu ý về thứ tự: xông hương sách có bài Exsultet (**xông thẳng: ba lần, mỗi lần hai cú**), rồi mới đến Nến Phục Sinh (**xông thẳng: ba lần, mỗi lần hai cú; hoặc đi xung quanh Nến Phục Sinh, dừng lại ba lần, mỗi lần hai cú**). Trong phần tiền lễ, khi xông hương lễ vật, Thánh Giá và bàn thờ, thì không xông hương Nến Phục Sinh nữa. Trong các Chúa nhật Phục Sinh, nếu muốn xông hương Nến Phục Sinh thì xông vào lúc đầu lễ (**xông thẳng, ba lần, mỗi lần hai cú**) (x. *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 17 và 277; *Sách Lễ nghi Giám mục*, số 88 và 95; Edward McNamara, *Xông hương Nến Phục Sinh như thế nào?*).

⁵⁹ Nến Phục Sinh mang ý nghĩa biểu tượng khác với nến thấp sáng bàn thờ trong cử hành Thánh Lễ. Vì vậy, **không dùng Nến Phục Sinh thay thế nến thấp sáng, để không làm giảm nhẹ biểu tượng của Nến Phục Sinh, và cũng không dùng Nến Phục Sinh thấp quanh năm thay cho nến bàn thờ** (x. Phạm Đình Ai, *Nến bàn thờ, Nến Phục Sinh*; Đình Văn Huân, *Giải đáp về Nến Phục Sinh*).

II. Phần thứ hai: PHẦN PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

Người dẫn (sau khi công bố Tin Mừng Phục Sinh xong): Chúng ta bước sang phần thứ hai của đêm canh thức: **PHỤNG VỤ LỜI CHÚA**. Đây là phần căn bản của buổi Canh thức Phục Sinh. Xin cộng đoàn tắt nến. Linh mục chủ tế mời gọi cộng đoàn.

Linh mục:

Anh chị em thân mến, chúng ta đã long trọng khai mạc Đêm Canh thức Vượt Qua, giờ đây chúng ta hãy lắng nghe Lời Chúa. Chúng ta hãy ngẫm xem trong thời Cựu Ước, Chúa đã cứu chuộc dân Người làm sao, và trong thời đại cuối cùng này, Người lại sai Con Một đến cứu chuộc chúng ta thế nào. Chúng ta hãy xin Chúa hoàn tất công trình cứu độ mà Người đã khởi sự trong mầu nhiệm Vượt Qua.

1. Bài đọc 1: St 1,1-2,2

Người dẫn (sau lời mời gọi của Linh mục): Mời cộng đoàn ngồi. Bài đọc 1 trích từ sách Sáng Thế cho biết: Thiên Chúa là Đấng tạo thành trời đất muôn vật muôn loài. Và Người nhìn mọi sự Người đã dựng nên đều là tốt lành. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng, chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện với Linh mục chủ tế.

Linh mục:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, mọi công trình của Chúa thật kỳ diệu phi thường. Xin làm cho chúng con là những kẻ được Chúa cứu chuộc luôn luôn hiểu biết rằng: công trình tạo thành vũ trụ thuở ban đầu tuy đã kỳ diệu, nhưng công trình cứu độ của Đức Kitô,

Đáng hy sinh làm Chiên lễ Vượt Qua của chúng con trong thời sau hết, còn kỳ diệu hơn nữa. *Chúng con cầu xin...*

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn: Mời cộng đoàn ngồi.

2. Bài đọc 2: St 22,1-18

Người dẫn: Bài đọc 2 cho biết: Tổ phụ Ápraham đã chấp nhận việc hy sinh người con một, để bày tỏ lòng tin và vâng phục hoàn toàn vào Thiên Chúa. Chúa Giêsu sẽ vâng phục thánh ý Chúa Cha khi tự hiến mình làm lễ tế đem Ôn Cứu Độ cho nhân loại. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng, chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện với Linh mục chủ tế.

Linh mục:

Lạy Chúa là Cha nhân từ của các tín hữu, Chúa đã hứa cho ông Ápraham trở thành cha chung các dân tộc; và nhờ mầu nhiệm Vượt Qua, Chúa đã thực hiện lời hứa ấy và ban cho muôn dân khắp địa cầu, hồng ân được làm nghĩa tử khiến đoàn con cái Chúa ngày càng thêm đông. Xin cho những ai đã thuộc về gia đình Chúa, biết ăn ở xứng đáng với ân huệ Chúa ban. *Chúng con cầu xin...*

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn: Mời cộng đoàn ngồi.

3. Bài đọc 3 (bắt buộc): Xh 14,15-15,1 (*nhắc người đọc không xướng “Đó là Lời Chúa” sau bài đọc*)

Người dẫn: Trích từ sách Xuất hành, ghi lại biến cố trọng đại trong lịch sử dân Ítraen, khi Thiên Chúa giải phóng họ khỏi ách nô lệ Ai Cập và giúp họ vượt qua Biển Đỏ. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng, chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện với Linh mục chủ tế.

Linh mục:

Lạy Chúa, những công trình kỳ diệu Chúa đã làm thuở trước, nay còn như xuất hiện rõ ràng. Quả vậy, xưa Chúa đã ra oai thần lực cứu một mình dân Ítraen khỏi bàn tay Pharaô áp bức. Ngày nay Chúa cũng dùng nước thanh tẩy, để cứu độ dân khắp hoàn cầu. Xin cho mọi người trên thế giới được lòng tin mạnh mẽ như tổ phụ Ápraham, và đạt tới địa vị làm dân riêng của Chúa. *Chúng con cầu xin...*

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn: Mời cộng đoàn ngồi.

4. Bài đọc 4: Is 54,5-14

Người dẫn: Dân bỏ Chúa là thành lũy chở che, nên đã bị bắt đi lưu đày. Nhưng Thiên Chúa đã đưa họ trở về quê hương, vì Người là Thiên Chúa xót thương và trung thành với lời giao ước. Sau này, Chúa Giêsu sẽ cứu chuộc cả loài người, để đưa về Quê Trời. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng, chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện với Linh mục chủ tế.

Linh mục:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, để đáp lại niềm tin của các tổ phụ, Chúa đã hứa ban cho các ngài một dòng tộc đông đảo. Nay xin thực hiện lời hứa ấy mà làm cho số nghĩa tử ngày càng thêm đông, để mọi người tôn vinh Danh Thánh, và Hội Thánh được thấy thực hiện điều các tổ phụ vẫn tin tưởng đợi chờ. *Chúng con cầu xin...*

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn: Mời cộng đoàn ngồi.

5. Bài đọc 5: Is 55,1-11

Người dẫn: Thiên Chúa kêu gọi dân từ bỏ đường lối gian tà, trở về với Chúa thì sẽ được thứ tha mọi tội lỗi, và Chúa hứa sẽ thiết lập với họ một giao ước vĩnh cửu. Ôn thứ tha và giao ước ấy sẽ do Chúa Giêsu lập trong máu của Người. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng, chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện với Linh mục chủ tế.

Linh mục:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, là niềm hy vọng độc nhất của trần gian, Chúa đã dùng lời các ngôn sứ tiên báo những mầu nhiệm đang được thực hiện ngày nay. Xin khơi dậy trong lòng dân Chúa những ước nguyện cao đẹp, vì nếu không có Chúa soi trí mở lòng, chẳng một ai trong chúng con có thể tiến bước trên con đường thánh thiện. *Chúng con cầu xin...*

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn: Mời cộng đoàn ngồi.

6. Bài đọc 6: Br 3,9-15.32-4,4

Người dẫn: Sự hiểu biết Thiên Chúa và sống theo lề luật của Người, là đường lối dẫn đến sự sống, bình an và hạnh phúc. Chúa Giêsu chính là sự khôn ngoan của Thiên Chúa. Người sẽ dạy và dẫn đưa chúng ta đến với Thiên Chúa Hằng Sống. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng, chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện với Linh mục chủ tế.

Linh mục:

Lạy Chúa, Chúa không ngừng kêu gọi muôn dân gia nhập Hội Thánh Chúa, khiến Hội Thánh ngày thêm phát triển. Xin hằng thương giữ gìn những người đã được ơn tái sinh nhờ bí tích Thánh Tẩy. *Chúng con cầu xin...*

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn: Mời cộng đoàn ngồi.

7. Bài đọc 7: Ed 36,16-17.18-28

Người dẫn: Trong sách ngôn sứ Êdêkien, Thiên Chúa phán bảo Ítraen rằng: “Rồi đây thiên hạ sẽ thấy danh Thiên Chúa thật là thánh danh cao cả, đáng cho mọi dân nước phải tôn vinh chúc tụng.” Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Hát: chọn bài hát thích hợp.

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng, chúng ta cùng hiệp ý cầu nguyện với Linh mục chủ tế.

Linh mục:

Lạy Chúa là sức mạnh thường hằng bất biến, là ánh sáng tồn tại muôn đời, xin đoái nhìn toàn thể Hội Thánh và dùng Hội Thánh như bí tích kỳ diệu, để hoàn tất công trình cứu độ muôn dân. Ước chi cả thế giới nghiệm thấy và nhìn nhận rằng: vạn vận suy vong đã được trỗi dậy, muôn loài già cỗi được đổi mới và hết thảy được phục hồi nguyên vẹn như xưa, nhờ chính Đức Kitô là căn nguyên tất cả. *Người hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Cộng đoàn: Amen.

Sau lời nguyện này, lễ sinh đốt nến trên bàn thờ.

Người dẫn (khi lễ sinh đang đốt nến): Kính thưa cộng đoàn, trong thời gian 40 ngày mùa Chay, Hội Thánh tạm ngưng không đọc hoặc hát kinh Vinh Danh. Giờ đây, để bày tỏ niềm hân hoan vì Chúa Kitô đã sống lại, Hội Thánh xướng lên bài ca chúc tụng này, với sự phụ họa của muôn tiếng chuông trầm bổng tung bừng.

Sau khi Linh mục chủ tế xướng kinh Vinh Danh, lễ sinh rung chuông⁶⁰

Người dẫn (sau kinh Vinh Danh): Chúng ta hãy hiệp ý với Linh mục chủ tế trong lời nguyện Nhập lễ:

Lạy Chúa, Chúa đã dùng ánh vinh quang của Đức Kitô sống lại, làm cho đêm thánh này rực sáng. Xin cử Thánh Thần đến đổi mới, và làm cho chúng con thêm lòng hiếu thảo để phục vụ Chúa tận tình. *Chúng con cầu xin...*

⁶⁰ *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 31: “Sau bài đọc Cựu Ước cuối cùng với thánh vịnh đáp ca và lời nguyện đi kèm, **đốt nến trên bàn thờ** và **Linh mục xướng thánh thi Vinh danh. Đổ chuông** theo thói quen địa phương và cộng đoàn tiếp tục hát thánh thi Vinh danh.” Từ chỉ dẫn này, chúng ta thấy *Sách lễ* không dự liệu việc mang hoa ra lúc hát kinh Vinh Danh. Vì thế, nên **chưng hoa trước khi cử hành Canh thức Vượt Qua** (x. Phạm Đình Ái, *Xem lại các hành động khi hát kinh Vinh Danh trong Thánh Lễ Vọng Phục Sinh*).

Cộng đoàn: Amen.

Người dẫn: Mời cộng đoàn ngồi.

8. Thánh thư: Rm 6,3-11

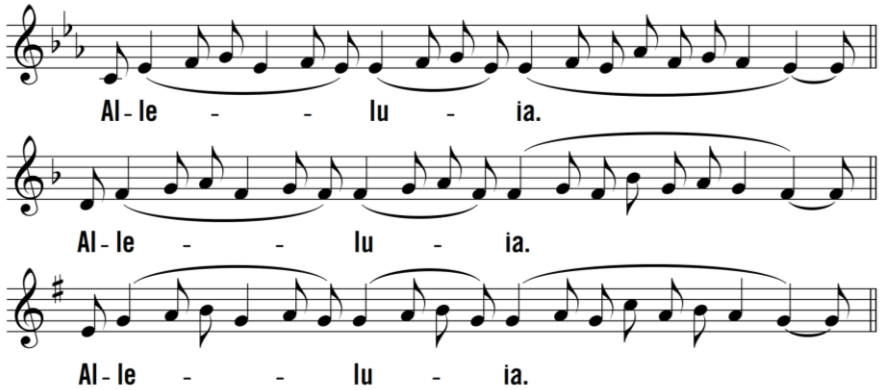
Người dẫn: Chúng ta cùng tiếp tục lắng nghe bài đọc trích từ thư thánh Phaolô gửi cho tín hữu Rôma. Thánh Phaolô nhắc chúng ta rằng: Đức Kitô, một khi đã sống lại từ cõi chết, Ngài sẽ không bao giờ chết nữa. Nếu chúng ta cùng được chết với Ngài thì chúng ta cũng sẽ được sống lại với Ngài. Mời cộng đoàn cùng lắng nghe.

Sau bài Thánh thư, cộng đoàn đứng, Linh mục long trọng xướng ba lần Halleluia, mỗi lần lên cung cao hơn, và dân chúng lặp lại. Nếu cần, người hát thánh vịnh sẽ xướng Halleluia. Sau đó người hát thánh vịnh, hay ca viên, hát thánh vịnh 117 và dân chúng đáp Halleluia (tiếp tục đứng sau khi hát long trọng ba lần Halleluia).⁶¹

⁶¹ Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua, số 34.

Người dẫn (sau bài đọc): Để cảm tạ và tung hô Chúa Cha, Đấng đã cho Đức Kitô sống lại từ cõi chết, chúng ta sẽ đáp lại lời tung hô Halleluia theo sau câu xướng của Linh mục chủ tế (**hoặc Phó tế hoặc ca viên**). Chủ tế (**hoặc Phó tế hoặc ca viên**) xướng 3 lần và cộng đoàn lặp lại. Mời cộng đoàn đứng.

ALLELUIA

Đáp ca (ĐÚNG): chọn bài hát thích hợp.⁶²

⁶² Trong Đêm Canh thức Vượt Qua, ngay sau khi vừa hát 3 lần Halleluia cách long trọng, **cộng đoàn tiếp tục đứng chứ không ngồi** để hát *Thánh vịnh* 117/118 cùng với đáp ca Halleluia. Theo cha Edward McNamara: tư thế **đứng** trong khi hát *Thánh vịnh* 117 trong Đêm Canh thức Vượt Qua là **một ngoại lệ đối với quy tắc chung**, vì nó đi theo và mở rộng theo câu xướng ba lần Halleluia long trọng của Linh mục (x. Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, *Phụng vụ Tuần Thánh* (2023); Edward McNamara, *Có đặc quyền phụng vụ không? Nói thêm về tư thế đứng khi đọc Ca tiếp liên*; Phạm Đình Ái, *Tiếp tục đứng sau khi hát long trọng ba lần Alleluia*).

Người dẫn (sau đáp ca): Mời cộng đoàn cùng lắng nghe Tin Mừng.

9. Tin Mừng

Linh mục bỏ hương và chúc lành cho Phó tế như thường lệ. Khi đọc Tin Mừng, không mang đèn, chỉ xông hương. Sau Tin Mừng phải có bài giảng, ít là vắn tắt.

III. Phần thứ ba: PHỤNG VỤ THÁNH TÂY

NẾU CÓ BAN BÍ TÍCH THÁNH TÂY

Sau bài giảng sẽ cử hành phụng vụ rửa tội. Linh mục cùng với các thừa tác viên đi đến giếng rửa tội, nếu giếng được đặt nơi các tín hữu có thể nhìn thấy, nếu không, sẽ đặt một bình nước trong cung thánh.

Mời các dự tòng tiến lên cùng với những người đỡ đầu, hoặc mời cha mẹ và những người đỡ đầu bế các trẻ nhỏ lên trước cộng đoàn.

Tiến hành cuộc rước đến giếng rửa tội, nếu có. Đi đầu là thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh, tiếp theo là những người sắp được rửa tội cùng đi với những người đỡ đầu, các thừa tác viên, Phó tế và Linh mục. Đang khi đi rước thì hát Kinh Cầu.

Nếu cử hành phụng vụ rửa tội tại cung thánh, Linh mục đọc lời mời gọi mọi người sốt sắng cầu nguyện.

Kinh Cầu do hai ca viên hát, mọi người đứng thưa câu đáp (vì là mùa Phục Sinh). Nếu quãng đường đi rước đến giếng rửa tội dài, sẽ hát Kinh Cầu đang khi đi rước; trong trường hợp này, sau lời mời những người

sắp được rửa tội tiến lên, sẽ tiến hành cuộc rước với Nền Phục sinh đi đầu, tiếp đến là các dự tông và những người đỡ đầu, các thừa tác viên, Phó tế và Linh mục.

Linh mục đang tay đọc lời nguyện làm phép nước. Tuỳ nghi nhúng Nền Phục Sinh một hoặc ba lần vào nước. Linh mục cử hành Bí tích Thánh Tẩy theo quy định của Nghi thức Bí tích.

Thứ tự như sau:

[1] Lời mời gọi;

[2] Kinh Cầu Các Thánh;

[3] Làm phép nước (tuỳ nghi nhúng Nền Phục Sinh vào trong nước);

[4] Lặp lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy;

[5] Cử hành bí tích Thánh Tẩy;

[6] Rảy nước thánh trên cộng đoàn.

1. Lời mời gọi

Người dẫn (sau bài giảng): Sau đây là phần thứ ba của Đêm Canh thức Vượt Qua: **PHỤNG VỤ THÁNH TẨY**. Bí tích Thánh Tẩy giúp chúng ta được cùng chết với Chúa Kitô để được cùng Ngài sống lại. Phụng vụ Phép Rửa đêm nay nhắc chúng ta nhớ lại Bí tích Thánh Tẩy mà chúng ta đã lãnh nhận, và nhắc chúng ta nhớ lại ấn tích đã ghi dấu trong linh hồn ta, cũng như ơn gọi nên thánh mà chúng ta phải sống trong cuộc đời, để trở nên con cái của Thiên Chúa.

Xin mời các dự tông và quý vị đỡ đầu tiến lên.

Để giữ sự trang nghiêm trong Thánh Lễ, xin các nhiếp ảnh viên vui lòng không bước lên cung thánh, vì đã có người phụ trách việc chụp hình.

Mời cộng đoàn đứng. Linh mục mời gọi cộng đoàn.

Linh mục:

Anh chị em thân mến,

Chúng ta hãy hiệp ý cầu nguyện cho các anh chị em dự tòng này được vững lòng trông cậy. Xin Chúa Cha toàn năng thương tình nâng đỡ và dẫn đưa họ tới nguồn nước tái sinh.

2. Kinh Cầu Các Thánh⁶³

Người dẫn (sau lời mời gọi của Linh mục): Kinh Cầu Các Thánh.⁶⁴

⁶³ Vì là **mùa Phục Sinh** nên mọi người **đứng** khi hát Kinh Cầu Các Thánh.

⁶⁴ Trong Kinh Cầu Các Thánh, “Các thánh tử đạo Việt Nam” phải xen vào hàng ngũ tử đạo, nghĩa là trước các thánh hiền tu, chứ không phải ở cuối sổ (x. Phan Tấn Thành, *Nghi thức phong chức Linh mục & Phó tế - diễn giải* (Sài Gòn: Học viện Đa Minh, 2014), 112).

KINH CẦU CÁC THÁNH

(Đêm vọng Phục Sinh)

XĐ. Xin Chúa thương xót chúng con.

XĐ. Xin Chúa Ki-tô thương xót chúng con.

XĐ. Xin Chúa thương xót chúng con.

X. Thánh Ma-ri-a, Mẹ Thiên Chúa.

Đ. CẦU CHO CHÚNG CON.

Thánh Mi-ca-en. Các thánh thiên thần của Thiên Chúa.

Thánh Gio-an Tẩy Giả. Thánh Giu-se.

Thánh Phê-rô và thánh Phao-lô.

Thánh An-rê. Thánh Gio-an.

Thánh nữ Ma-ri-a Ma-đa-lê-na.

Thánh Tê - pha - nô. Thánh I - nha - xi - ô thành An - ti - ô - khi - a.

Thánh Lô - ren - xô. Thánh nữ Pe - pê - tu - a và thánh nữ Phê - li - xi - ta.

Thánh nữ A - nê. Các thánh tử đạo Việt Nam. Thánh Ghê - gô - ri - ô.

Thánh Au - gút - ti - nô. Thánh A - tha - na - xi - ô.

Thánh Ba - xi - li - ô. Thánh Mác - ti - nô.

Thánh Bê - nê - đi - tô. Thánh Phan - xi - cô và thánh Đô - mi - ni - cô.

Thánh An - phong - sô. Thánh Phan - xi - cô Xa - vi - ê.

Thánh Gio - an Ma - ri - a Vi - a - nê.

Thánh nữ Ca - ta - ri - a thành Xi - ê - na.

Thánh nữ Tê - rê - sa thành A - vi - la.

Thánh nữ Tê - rê - sa Hải Đồng Giê - su.

Các thánh nam nữ của Thiên Chúa.

Xin Chúa tỏ lòng khoan dung.

Đ. XIN CHÚA CỨU CHỮA CHÚNG CON.

Khỏi mọi sự dữ. **(Đ.)**

Khỏi phạm tội lỗi. **(Đ.)** Khỏi chết muôn đời. **(Đ.)**

Vì mầu nhiệm Chúa làm người. **(Đ.)** Vì Chúa chịu chết và sống lại. **(Đ.)**

Vì Chúa ban Thánh Thần xuống. **(Đ.)** Chúng con là kẻ có tội.

Đ. XIN CHÚA NGHE LỜI CHÚNG CON.

Nếu có người sắp lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy thì hát:

X. Xin Chúa đoái thương dùng phép Thánh Tẩy mà ban ơn
tái sinh cho những người được tuyển chọn đây. (Đ.)

Nếu không có người lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy thì hát:

X. Xin Chúa thương thánh hoá nước này, để nhờ đó,
nhiều người được tái sinh làm con cái Chúa. (Đ.)

X. Lạy Chúa Giê - su, Con Thiên Chúa hằng sống. (Đ.)

X. Lạy Chúa Ki - tô xin nghe lời chúng con.

Đ. Lạy Chúa Ki - tô xin nghe lời chúng con.

X. Lạy Chúa Ki - tô xin nhậm lời chúng con.

Đ. Lạy Chúa Ki - tô xin nhậm lời chúng con.

3. Làm phép nước

Người dẫn: Tiếp đến, chúng ta bước sang phần thánh hoá nước. Xin lưu ý cộng đoàn, sau khi Linh mục làm phép nước xong, ai có mang theo nên, xin thấp lên từ Nến Phục Sinh do các em lễ sinh mang xuống. Sau đó, chúng ta sẽ tiếp tục thấp cho nhau. Mời cộng đoàn đứng. Linh mục dâng lời nguyện.

Linh mục:

Lạy Chúa, Chúa đã dùng quyền năng vô hình, mà làm cho các bí tích trở nên hữu hiệu lạ lùng. Và qua dòng lịch sử cứu độ, Chúa đã bao lần dùng nước do chính Chúa tạo thành, để bày tỏ hiệu năng của phép Thánh Tẩy. Quả vậy, ngay từ lúc vũ trụ khởi nguyên, Thánh Thần Chúa đã bay là trên mặt nước, để từ đó nước hàm chứa năng lực thánh hoá muôn loài.

Chúa lại dùng nước hồng thủy, làm hình ảnh tiên báo phép rửa ban ơn tái sinh, vì thời đó cũng như bây giờ, nước biểu thị quyền năng Chúa, vừa tiêu diệt tội lỗi vừa khai mở một đời sống mới. Chúa đã giải thoát con cháu Ápraham khỏi vòng nô lệ mà dẫn qua Biển Đỏ rảo chân, để họ tượng trưng cho một dân tộc mới, là những người được thanh tẩy sau này. Và sau hết, khi đến thời đến buổi, chính Con Một Chúa đã lãnh nhận phép rửa của thánh Gioan trong dòng nước sông Giođan, và được Chúa Thánh Thần ngự xuống trên mình.

Lúc bị treo trên thập giá, Người đã để cho máu cùng nước từ cạnh sườn chảy ra. Và sau khi sống lại, Người đã truyền cho các môn đệ rằng: “Anh em hãy đi giảng dạy mà làm phép rửa cho muôn dân, nhân danh Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần.” Vậy giờ đây, lạy Chúa, xin thương nhìn đến Hội Thánh và khơi lên giữa lòng Hội Thánh nguồn nước thanh tẩy.

Xin cho dòng nước này được thấm nhuần Thần Khí của Đức Kitô, để nhân loại Chúa đã dựng nên theo hình ảnh Chúa, được thanh tẩy khỏi mọi vết nhơ con người cũ, và tái sinh làm người mới nhờ nước và Thánh Thần.

Linh mục tuỳ nghi nhúng cây Nến Phục Sinh⁶⁵ vào nước một hoặc ba lần⁶⁶ và đọc:

Lạy Chúa, nhờ công ơn Con Một Chúa, xin cho nước này đầy tràn sức mạnh của Chúa Thánh Thần, để những ai được dìm trong nước Thánh Tẩy này, nghĩa là cùng chết và chịu mai táng với Đức Kitô thì cũng được sống lại với Người để hưởng phúc trường sinh. Người hằng sống và hiển trị muôn đời.

Cộng đoàn: Amen.

Trong lúc chủ sự đang lấy Nến Phục Sinh ra khỏi nước, thì giáo dân tung hô bằng lời sau đây hoặc lời tương tự (người dẫn đọc câu tung hô này luôn):

Chúc tụng Chúa đi suốt mạch nước tràn đầy,

muôn ngàn đời, hãy ca tụng suy tôn.

⁶⁵ **Chính Linh mục cầm Nến Phục Sinh và nhúng vào nước.** Các em lễ sinh có thể đỡ Nến Phục Sinh giúp Linh mục chứ không tự cầm Nến và nhúng vào nước thánh (x. *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 46).

⁶⁶ Để hiểu ý nghĩa của việc Linh mục nhúng Nến Phục Sinh vào nước một hoặc ba lần, chúng ta cần chú ý đến lời nguyện ngay sau đó: “Lạy Chúa, nhờ công ơn Con Một Chúa, xin cho nước này đầy tràn sức mạnh của Chúa Thánh Thần, để những ai được dìm trong nước Thánh Tẩy này, nghĩa là cùng chết và chịu mai táng với Đức Kitô thì cũng được sống lại với Người để hưởng phúc trường sinh. Người hằng sống và hiển trị muôn đời” (x. *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 46).

Khi làm phép nước rửa tội xong và sau lời tung hô của dân chúng, LINH MỤC ĐỪNG, HỎI CÁC DỰ TÒNG TRƯỞNG THÀNH VÀ CHA MẸ HAY NHỮNG NGƯỜI ĐỖ ĐẦU CỦA CÁC TRẺ NHỎ, VỀ QUYẾT TÂM TỪ BỎ, THEO NHƯ SÁCH NGHI THỨC BÍ TÍCH RÔMA QUY ĐỊNH. Nếu trước đây chưa xúc dầu dự tòng cho những người lớn trong các nghi thức chuẩn bị, thì xúc dầu vào lúc này.⁶⁷ Sau đó, LINH MỤC HỎI TỪNG NGƯỜI, HOẶC HỎI CHUNG CHA MẸ VÀ NHỮNG NGƯỜI ĐỖ ĐẦU CỦA CÁC TRẺ NHỎ, VỀ 3 LẦN TUYÊN XUNG ĐỨC TIN, THEO NHƯ SÁCH NGHI THỨC QUY ĐỊNH CHO TỪNG TRƯỜNG HỢP.

Nếu có đông người rửa tội vào đêm nay, có thể sắp xếp để ngay sau lời tuyên xưng đức tin của các thu nhân và người đỡ đầu, cũng như của cha mẹ các trẻ nhỏ, LINH MỤC HỎI VÀ NHẬN VIỆC LẬP LẠI LỜI HỨA KHI LÃNH NHẬN BÍ TÍCH THÁNH TẨY CỦA TẤT CẢ NHỮNG NGƯỜI HIỆN DIỆN.⁶⁸

⁶⁷ Nghi thức Thánh tẩy Đêm Canh thức Vượt Qua theo *Sách lễ Rôma 1975* không nói tới việc xúc dầu Dự tòng, bởi vì giả thiết việc xúc dầu này đã được thực hiện vào một Chúa nhật trước đó trong mùa Chay theo tiến trình khai tâm Kitô giáo trong *Nghi thức Khai tâm 1972*. Tuy nhiên, khi Nghi thức nhập đạo được thực hiện một trật vào đêm Canh thức Vượt Qua, chữ đỏ của *Sách lễ Rôma 2002* chỉ rằng: nghi thức xúc dầu Dự tòng sẽ được thực hiện sau việc từ bỏ tà thần và trước tuyên xưng đức tin của những người dự tòng (x. *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 48).

⁶⁸ x. *Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 48-49. Như thế, trong Đêm Canh thức Vượt Qua, sau khi CÁC DỰ TÒNG **tuyên xưng đức tin** thì CỘNG ĐOÀN **lập lại hứa khi lãnh bí tích thánh tẩy** (không được bỏ việc lập lại lời hứa của CỘNG ĐOÀN).

4. Lập lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy⁶⁹

Người dẫn: Sau lời tuyên xưng đức tin của anh chị em dự tòng và những người đỡ đầu, cộng đoàn cùng lập lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy. Mời cộng đoàn đứng và cầm nến cháy sáng trong tay.⁷⁰

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ ma quỷ không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ mọi việc của ma quỷ không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ mọi sự sang trọng của ma quỷ không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Hoặc

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ tội lỗi để được sống trong tự do của con cái Thiên Chúa không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ những quyền rũ bất chính để không bị tội lỗi chế ngự không?

⁶⁹ Theo *Enchiridion Indulgentiarum* (Liberia Editrice Vaticana, 1999), số 28: tín hữu nào lập lại các lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy vào Thánh Lễ Vọng Phục Sinh thì sẽ nhận được một toàn xá (ơn đại xá), với các điều kiện thông thường là **quyết tâm không dính bén tội lỗi, xưng tội, rước lễ, cầu nguyện theo ý Đức Giáo hoàng** (qua việc đọc 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng). Mỗi ngày chỉ được hưởng một ơn toàn xá mà thôi.

⁷⁰ Lễ sinh lấy lửa từ Nến Phục Sinh để châm cho cộng đoàn.

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ ma quỷ là kẻ cầm đầu gây ra tội lỗi không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Nếu cần, Hội đồng Giám mục có thể thích nghi công thức thứ hai này tùy theo nhu cầu của địa phương.

Linh mục hỏi tiếp: Anh chị em có tin kính Thiên Chúa là Cha toàn năng, Đấng tạo thành trời đất không?

Cộng đoàn: Thừa con tin.

Linh mục: Anh chị em có tin kính Đức Giêsu Kitô, Con Một Thiên Chúa, Chúa chúng ta, sinh bởi Đức Trinh Nữ Maria, đã chịu khổ hình và mai táng, đã sống lại từ trong kẻ chết và đang ngự bên hữu Chúa Cha không?

Cộng đoàn: Thừa con tin.

Linh mục: Anh chị em có tin kính Chúa Thánh Thần, tin Hội Thánh Công giáo, tin các Thánh thông công, tin phép tha tội, tin xác loài người sẽ sống lại và sự sống đời sau không?

Cộng đoàn: Thừa con tin.

Linh mục: Thiên Chúa toàn năng, là Cha Đức Giêsu Kitô Chúa chúng ta, đã tái sinh chúng ta bởi nước và Thánh Thần và đã tha thứ tội lỗi chúng ta, xin Chúa rộng ban ân sủng, gìn giữ chúng ta trong Đức Giêsu Kitô, để chúng ta được sống muôn đời.

Cộng đoàn: Amen.⁷¹

⁷¹ Sách lễ Rôma 2002 – Đêm Vọng Phục Sinh, số 55.

5. Cử hành bí tích Thánh Tẩy

Sau khi tuyên xưng và lặp lại lời hứa, Linh mục rửa tội cho những thụ nhân trưởng thành và các trẻ nhỏ.

Sau khi rửa tội, Linh mục xức dầu thánh cho các trẻ nhỏ. Các tân tòng cũng như trẻ nhỏ đều được trao áo trắng. Sau đó, Linh mục hoặc Phó tế nhận Nến Phục Sinh từ thừa tác viên và châm lửa cho nến của các tân tòng. Không làm nghi thức Effetha cho các trẻ nhỏ.

Ngoài trừ trường hợp cử hành nghi thức đổ nước và diễn nghĩa tại cung thánh, ngay sau đó tiến hành cuộc rước đi về cung thánh theo thứ tự trước kia, những người tân tòng, cũng như cha mẹ và những người đỡ đầu cầm nến cháy. Trong khi đi rước hát thánh ca rửa tội: “Tôi đã thấy nước...,” hoặc một ca khúc thích hợp.

Đối với các tân tòng trưởng thành, Giám mục, hoặc Linh mục rửa tội, ban bí tích Thêm Sức cho họ ngay tại cung thánh theo như sách Nghi thức Giám mục hay Nghi thức Bí tích quy định.

6. Rảy nước thánh trên cộng đoàn

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng. Sau cùng, Linh mục sẽ rảy nước thánh trên cộng đoàn. Xin cộng đoàn làm dấu Thánh Giá khi đón nhận nước thánh.

Linh mục rảy nước thánh trên mình, trên các thừa tác viên, rồi các giáo sĩ và cộng đoàn. CẦN LƯU Ý LÀ KHÔNG RẢY NƯỚC THÁNH TỪ PHÍA SAU LƯNG DÂN CHÚNG. Nếu một giáo xứ lớn với khá đông người tham dự Thánh Lễ và phải mất nhiều thời gian mới rảy xong, nên sử dụng thêm nhiều bình chứa khác. Các thừa tác viên [CÓ CHÚC THÁNH] sẽ chia nhau rảy trong khu vực được phân công cho mình với

một giúp lễ cầm bình nước thánh đi theo [bên trái].⁷² Trong lúc đó, hát điệp ca “Tôi đã thấy nước” (Vidi Aquam) hoặc một bài thánh ca nào khác diễn tả đặc tính của bí tích Thánh Tẩy.

NEU KHÔNG BAN BÍ TÍCH THÁNH TẨY

Nếu không có người rửa tội, cũng không làm phép giềng, thì bỏ Kinh Cầu và tiến hành làm phép nước ngay.

Thứ tự như sau:

[1] Lời mời gọi;

[2] Làm phép nước (KHÔNG nhúng Nền Phục Sinh vào trong nước);

[3] Lặp lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy;

[4] Rảy nước thánh trên cộng đoàn.

1. Lời mời gọi

Người dẫn: Mời cộng đoàn đứng. Linh mục mời gọi cộng đoàn.

Linh mục:

Anh chị em thân mến,

Chúng ta hãy cầu xin Thiên Chúa là Cha toàn năng thánh hoá nước này, để những ai nhờ nước này mà được tái sinh, cũng được hợp đoàn với con cái Chúa trong Đức Kitô.

⁷² x. Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, Ủy ban Phụng Tự giải thích quy định về Giếng lễ, Đặt tay và Rảy nước phép (2019) ; Denis C. Smolarski, Q & A: The Mass (Chicago: Liturgy Training Publications, 2002), 6-7.

2. Làm phép nước

Người dẫn: Linh mục dâng lời nguyện làm phép nước.

Linh mục:

Anh chị em thân mến, giờ đây chúng ta cầu xin Chúa thánh hoá nước này, để chúng ta rảy trên mình mà nhớ lại bí tích Thánh Tẩy ta đã lãnh nhận. Cúi xin Chúa đổi mới chúng ta, giúp chúng ta luôn trung thành sống theo ơn thánh Người đã ban.

Linh mục dừng lại, thỉnh lạy cầu nguyện trong giây lát rồi dang tay đọc tiếp:⁷³

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, trong đêm cực thánh này, chúng con là dân Chúa, đang họp nhau canh thức cầu nguyện, để tưởng nhớ công ơn Chúa đã sáng tạo chúng con cách lạ lùng, và cứu chuộc còn lạ lùng hơn nữa. Xin Chúa thương nhậm lời chúng con và thánh hoá nước này do chính Chúa đã dựng nên, để làm cho ruộng đất phì nhiêu màu mỡ, cho thân xác con người được sạch sẽ và thoải mái. Và trải qua lịch sử cứu độ, nước thiên nhiên đã trở nên khí cụ của tình thương hải hà: quả vậy, Chúa dùng nước Biển Đỏ cứu dân riêng khỏi vòng nô lệ, và làm vọt lên giữa sa mạc khô cằn một nguồn nước cho dân giải khát. Các ngôn sứ cũng dùng hình ảnh nước mạch tuôn trào, để tiên báo Chúa sẽ lập giao ước mới với loài người chúng con. Và sau hết, khi Đức Kitô chịu phép rửa tại sông Giođan, Chúa đã thánh hoá nước trong lành, để thanh tẩy con người tội lỗi chúng con, và cho chúng con được tái sinh thành con người mới. Vậy giờ đây, khi chúng con rảy nước thánh trên mình, để nhớ lại bí tích Thánh Tẩy chúng con đã lãnh nhận, xin cho tất cả chúng con được chia sẻ niềm vui với anh chị em chịu phép Thánh Tẩy trong mùa Vượt Qua này. *Chúng con cầu xin...*

⁷³ Trong trường hợp này, Linh mục **KHÔNG NHÚNG CÂY NẼN PHỤC SINH VÀO NƯỚC MỘT HOẶC BA LẦN** (*Sách lễ Rôma 2002 – Canh thức Vượt Qua*, số 54).

3. Lặp lại lời hứa khi lãnh bí tích Thánh Tẩy⁷⁴

Sau lời nguyện làm phép nước, mọi người đứng và cầm nến cháy trong tay, lặp lại lời hứa từ bỏ tội lỗi và tuyên xưng đức tin.

Người dẫn: Sau đây, mời cộng đoàn đứng, cầm nến cháy sáng trong tay,⁷⁵ chúng ta cùng lặp lại lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ ma quỷ không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ mọi việc của ma quỷ không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ mọi sự sang trọng của ma quỷ không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Hoặc

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ tội lỗi để được sống trong tự do của con cái Thiên Chúa không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

⁷⁴ Theo *Enchiridion Indulgentiarum* (Liberia Editrice Vaticana, 1999), số 28: tín hữu nào lặp lại các lời hứa khi lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy vào Thánh Lễ Vọng Phục Sinh thì sẽ nhận được một toàn xá (on đại xá), với các điều kiện thông thường là **quyết tâm không dính bén tội lỗi, xưng tội, rước lễ, cầu nguyện theo ý Đức Giáo hoàng** (qua việc đọc 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng). Mỗi ngày chỉ được hưởng một on toàn xá mà thôi.

⁷⁵ Lễ sinh lấy lửa từ Nến Phục Sinh để châm cho cộng đoàn.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ những quyền rũ bất chính để không bị tội lỗi chế ngự không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Linh mục: Anh chị em có từ bỏ ma quỷ là kẻ cầm đầu gây ra tội lỗi không?

Cộng đoàn: Thừa con từ bỏ.

Nếu cần, Hội đồng Giám mục có thể thích nghi công thức thứ hai này tùy theo nhu cầu của địa phương.

Linh mục hỏi tiếp: Anh chị em có tin kính Thiên Chúa là Cha toàn năng, Đấng tạo thành trời đất không?

Cộng đoàn: Thừa con tin.

Linh mục: Anh chị em có tin kính Đức Giêsu Kitô, Con Một Thiên Chúa, Chúa chúng ta, sinh bởi Đức Trinh Nữ Maria, đã chịu khổ hình và mai táng, đã sống lại từ trong kẻ chết và đang ngự bên hữu Chúa Cha không?

Cộng đoàn: Thừa con tin.

Linh mục: Anh chị em có tin kính Chúa Thánh Thần, tin Hội Thánh Công giáo, tin các Thánh thông công, tin phép tha tội, tin xác loài người sẽ sống lại và sự sống đời sau không?

Cộng đoàn: Thừa con tin.

Linh mục: Thiên Chúa toàn năng, là Cha Đức Giêsu Kitô Chúa chúng ta, đã tái sinh chúng ta bởi nước và Thánh Thần và đã tha thứ tội lỗi chúng ta, xin Chúa rộng ban ân sủng, gìn giữ chúng ta trong Đức Giêsu Kitô, để chúng ta được sống muôn đời.

Cộng đoàn: Amen.⁷⁶

4. Rảy nước thánh trên cộng đoàn

Người dẫn: Sau đây Linh mục sẽ rảy nước thánh trên cộng đoàn. **Xin cộng đoàn làm dấu Thánh Giá khi đón nhận nước thánh.**

*Linh mục rảy nước thánh trên mình, trên các thừa tác viên, rồi các giáo sĩ và cộng đoàn. Nếu thuận tiện thì có thể đi trong nhà thờ mà rảy nhưng **CẦN LƯU Ý LÀ KHÔNG RẢY NƯỚC THÁNH TỪ PHÍA SAU LƯNG DÂN CHÚNG**. Nếu một giáo xứ lớn với khá đông người tham dự Thánh Lễ và phải mất nhiều thời gian mới rảy xong, nên sử dụng thêm nhiều bình chứa khác. Các thừa tác viên **[CÓ CHỨC THÁNH]** sẽ chia nhau rảy trong khu vực được phân công cho mình với một giúp lễ cầm bình nước thánh đi theo [bên trái].⁷⁷ Trong lúc đó, hát điệp ca “Tôi đã thấy nước” (Vidi Aquam) hoặc một bài thánh ca nào khác diễn tả đặc tính của bí tích Thánh Tẩy.*

⁷⁶ Sách lễ Rôma 2002 – Đêm Vọng Phục Sinh, số 55.

⁷⁷ x. Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, Ủy ban Phụng Tự giải thích quy định về Giảng lễ, Đặt tay và Rảy nước phép (2019) ; Denis C. Smolarski, Q & A: The Mass (Chicago: Liturgy Training Publications, 2002), 6-7.

Chọn một trong những bài sau:

Tôi đã thấy nước

hát khi rẩy nước thánh

Tôi đã thấy nước từ bên phải đền thờ chảy ra

Al - le - lu - ia, Và nước ấy chảy đến những ai thì tất

cả đều được cứu rồi và reo lên: Al - le - lu ia,

Al - le - lu - ia.

1. Hãy cảm tạ Chúa vi Ngài hảo
2. Chính đây tảng đá thợ nề loại
3. Chính trong ngày thánh mà Ngài dựng
4. Cánh tay của Chúa vận dụng oai

1. tâm, vì đức từ bi của Ngài bền vững muôn đời.
2. ra, rẩy Chúa làm cho trở thành là Đá góc tường.
3. nên nào hãy cùng nhau từng bừng đàn hát reo mừng.
4. phong tạo tác kỳ công muôn vàn, trần thế ngắm trông.

TÔI ĐÃ THẤY NƯỚC

Nguyễn Văn Hòa

Dm F B^b A⁷ Dm

Tôi đã thấy nước từ bên phải đền thờ chảy ra. Al - le - lu - ia!

F A⁷ Dm

Và nước ấy chảy đến những ai thì tất cả đều được cứu

B^b Gm A⁷ Dm Gm Dm

rồi và reo lên. Al - le - lu - ia! Al - le - lu - ia! Hãy ca

D⁷ Gm B^b

tụng Chúa vì Người nhân lành vì lượng từ bi của Người tồn tại

A⁷ Dm B^b Am Gm F

muôn đời. Sáng danh Đức Chúa Cha và Đức Chúa Con

Dm B^b Gm

và Đức Chúa Thánh Thần như đã có trước vô cùng và bây

C F B^b A⁷

giờ và hằng có và đời đời chẳng cùng. A - men!

Sau khi rửa nước thánh xong, Linh mục sẽ về ghế chủ tọa.

Không đọc kinh Tin kính. Có lời nguyện tín hữu (nên dành cho các tân tòng).

5. Lời nguyện tín hữu

Người dẫn (sau khi rửa nước thánh xong): Sau đây là lời nguyện tín hữu. Một tín hữu (hoặc một anh chị em tân tòng) sẽ đại diện cộng đoàn dâng lời nguyện.

Năm A

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Chúa đã sống lại thật rồi. Người là nguồn sự sống, là suối hy vọng, là phúc bình an và là niềm vui tốt đỉnh của những ai tin tưởng vào Người. Với tâm tình hân hoan mừng Chúa đã sống lại, chúng ta cùng tha thiết nguyện xin:

1. Đức Kitô Phục Sinh là nguồn sống mới cho hết thảy những ai tin Chúa. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho Hội Thánh luôn chu toàn sứ mạng cao cả của mình, là rao giảng Đức Kitô vì yêu thương đã chịu chết và sống lại để trở nên nguồn sống mới cho mọi người. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Đức Kitô Phục Sinh là nguồn hy vọng cho tất cả những ai đang thất vọng. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho những anh chị em đang gặp đau khổ, đang bị bế tắc trong cuộc sống, biết chạy đến cùng Chúa để được Người nâng đỡ, ủi an. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Đức Kitô Phục Sinh là niềm vui cho tất cả những ai đang buồn phiền, sâu khổ. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho những người đang bị buồn phiền gặm nhấm, biết mau mắn chạy đến cùng Chúa, để Người xóa hết mọi nỗi ưu phiền và ban cho niềm vui trọn vẹn. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Đức Kitô Phục Sinh là phúc lành bình an của tất cả mọi Kitô hữu. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi người trong giáo xứ chúng ta, biết tìm đến Chúa khi gặp xáo trộn và bất an trong tâm hồn, để Người ban bình an và hướng dẫn vượt qua mọi khó khăn hiểm nghèo. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

5. **(Chỉ đọc câu này khi có ban bí tích Thánh Tẩy cho tân tòng mà thôi).** Anh chị em tân tòng vừa lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy đã trở nên con cái Chúa, trở nên anh chị em của chúng ta. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho những anh chị em vừa được tái sinh biết luôn sống xứng đáng với tình thương hải hà của Chúa. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã chiến thắng tử thần, đem lại sự sống mới cho chúng con. Xin Chúa ban Thánh Thần giúp chúng con biết chết cho con người cũ đầy tội lỗi và biết sống con người mới được Chúa cứu chuộc bằng Máu của Người đã đổ ra trên thập giá. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Năm B

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Đức Kitô đã được Thiên Chúa cho sống lại từ cõi chết để trở nên nguồn sống mới cho những ai tin tưởng Người. Trong niềm hân hoan mừng Chúa Phục Sinh, chúng ta cùng dâng lời cầu nguyện:

1. Đức Kitô Phục Sinh là ánh sáng bừng lên trong đêm tối. Chúng ta hiệp lời cầu xin Người ban ơn soi sáng cho các vị mục tử của chúng ta, để các ngài dẫn dắt Hội Thánh luôn đi trong chính lộ. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Đức Kitô Phục Sinh là Đấng cứu độ muôn dân. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho hết thảy mọi Kitô hữu biết dùng đời sống phục vụ và bác ái yêu thương mà công bố tin mừng Chúa đã Phục Sinh. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Đức Kitô Phục Sinh đã chiến thắng tội lỗi và sự chết để cho nhân loại được sống. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi người tín hữu biết chết đi đối với tội lỗi để sống một đời sống mới tinh tuyền và thánh thiện. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Đức Kitô Phục Sinh đã hiện ra với các Tông Đồ nhiều lần và ban Thánh Thần để đổi mới con người của các ngài. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa ban Thánh Thần cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta, để Người cũng biến chúng ta thành những con người mới đã được Đấng Phục Sinh cứu chuộc. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

5. (Chỉ đọc câu này khi có ban bí tích Thánh Tẩy cho tân tòng mà thôi). Hội Thánh vừa có thêm nhiều con cái mới qua bí tích Thánh Tẩy. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho những anh chị em tân tòng vừa được tái sinh luôn sống xứng danh người Kitô hữu. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, khi sống lại từ cõi chết, Chúa đã trở nên nguồn sống mới muôn đời cho chúng con. Xin cho chúng con biết trung thành lắng nghe Lời Chúa và dân thân theo Chúa đến cùng. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Năm C

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Đức Giêsu đã chết trên thập giá và được mai táng trong lòng đất, nhưng đã sống lại hiển vinh. Trong niềm hân hoan mừng Chúa Phục Sinh, chúng ta cùng dâng lời cầu xin:

1. Hội Thánh được Đức Kitô thiết lập để tiếp tục công cuộc cứu chuộc của Người ở trần gian. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa củng cố lòng tin của Hội Thánh trên con đường lữ thứ trần gian, để Hội Thánh làm chứng cho nhân loại biết rằng Chúa đã Phục Sinh vinh hiển. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Chỉ một mình Đức Kitô Phục Sinh mới có quyền năng đổi mới và hòa giải mọi tâm hồn. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa thương xót nhân loại đang đau khổ vì hận thù và chia rẽ. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Nhờ Đức Kitô Phục Sinh, Chúa mở lối cho nhân loại vào cõi vĩnh hằng. Chúng ta hiệp lời cầu xin hiệp lời cầu xin, cho hết thảy mọi Kitô hữu ngày hôm nay khi xây dựng trần thế, vẫn một lòng tin tưởng được hưởng phúc trường sinh. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Nhờ Đức Kitô Phục Sinh, Chúa Cha đã sai Thánh Thần đến với nhân loại. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta luôn biết sống theo sự soi sáng của Thánh Thần Tình Yêu, để có thể làm tròn sứ mạng rao giảng sứ điệp yêu thương của Tin Mừng. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

5. (Chỉ đọc câu này khi có ban bí tích Thánh Tẩy cho tân tòng mà thôi). Tôi hôm, nay, Hội Thánh vui mừng đón nhận thêm một số con cái mới, nhờ bí tích Thánh Tẩy và nhờ Chúa Thánh Thần. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho những anh chị em tân tòng, luôn trung thành với ơn gọi Kitô hữu, hầu xứng đáng được hưởng phúc trường sinh. *Chúng ta cùng cầu xin Chúa.*

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã hứa ở cùng các môn đệ cho đến ngày tận thế. Xin Chúa ở lại cùng chúng con hôm nay, và trợ giúp chúng con mãi mãi. Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.

Người dẫn (sau lời nguyện tín hữu): Phần **PHỤNG VỤ THÁNH TẨY** đến đây là kết thúc. Chúng ta bước sang phần **PHỤNG VỤ THÁNH THỂ**. Mời cộng đoàn ngồi.

IV. Phần thứ tư: PHỤNG VỤ THÁNH THỂ⁷⁸ (như thường lệ)⁷⁹

Dẫn lúc rước lễ:

Muôn lạy Đấng cứu nhân độ thế
 Vua Kitô hiển trị muôn đời
 Vinh quang thập giá rạng ngời
 Rủ thương ban tặng mọi người thần dân.

Xin tế phẩm đầy dư thánh đức
 Bửu huyết Ngài cứu chuộc sinh linh,
 Ngự bên Thánh Phụ quang vinh
 Đoái nghe tiếng nguyện lời kinh khẩn nài.

Giúp chúng con ngày ngày theo Chúa
 Sống cuộc đời vẹn chữ tín trung
 Cho dầu muôn ngã tấn công
 Lá cờ thập giá oai hùng vẫn mang.

Giêsu hỡi! Con hằng trông Chúa
 Và Thánh Thần, Thánh Phụ cao tôn
 Giúp con chiến đấu chẳng sờn
 Theo cờ thập giá thiên môn khai hoàn.

⁷⁸ *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 150: “Trước lúc truyền phép một chút, thừa tác viên có thể tùy nghi rung chuông để nhắc nhở tín hữu. Cũng rung chuông khi nâng Mình Thánh, và khi nâng Máu Thánh lên, tùy theo thói quen mỗi địa phương.” **Đang khi Linh mục [chủ tế] rước lễ, thì hát ca Hiệp lễ chứ không phải rung chuông hoặc đánh chuông trống vào lúc này như thực hành trước kia nữa** vì trong *Nghi thức Thánh Lễ* và *Quy chế Sách lễ* hiện nay, không có bất cứ điều gì được nói về rung chuông trước khi hiệp lễ cả (x. *Notitiae* 8 [1972] 343; *Quy chế tổng quát Sách lễ Rôma 2002*, số 86 & 159; *Nghi thức Thánh Lễ*, số 136; *Sách lễ nghi Giám mục*, số 163; *Hướng dẫn mục vụ thánh nhạc* [HĐGM.VN], số 178). **Cho nên, trong Thánh Lễ, nhắc các em lễ sinh chỉ rung chuông trước lúc truyền phép một chút, khi nâng Mình Thánh, và khi nâng Máu Thánh lên, không rung chuông lúc hát “Thánh! Thánh! Thánh!” và lúc chủ tế rước lễ, vì Quy chế không nói đến việc rung chuông vào các thời điểm này.**

⁷⁹ Lưu ý việc mở lại đèn châu cạnh Nhà Tạm, vì lúc này đã có đặt Mình Thánh Chúa.

Kết lễ:

- **Đề giải tán, Phó tế hoặc chính Linh mục nói:** Lễ xong, chúc anh chị em đi bình an. Hallêluia. Hallêluia.
- **Cộng đoàn:** Tạ ơn Chúa. Hallêluia. Hallêluia.⁸⁰

⁸⁰ Ai không dự Canh thức Vượt Qua mới phải đọc kinh Tối thứ Bảy Tuần Thánh. Buổi Canh thức Vượt Qua thay thế cho giờ kinh Sách của Chúa nhật Phục Sinh (x. *Văn kiện trình bày và quy định các giờ kinh phụng vụ*, số 211-212).

**CHÚA NHẬT PHỤC SINH:
THÀNH LỄ CHÍNH NGÀY**

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

Bên cạnh các quy định của luật chữ đỏ trong *Sách lễ Rôma*, xin bổ sung thêm các thông tin sau:

Lễ Phục Sinh

1. Thánh Lễ cử hành trong ngày Mừng Chúa Phục Sinh rất long trọng. Trong Thánh Lễ này, thay vì nghi thức sám hối thì rảy nước thánh đã làm phép trong Đêm Canh Thức, trong lúc đó hát điệp ca “Tôi đã thấy nước” (Vidi aquam) hoặc một bài thánh ca nào khác diễn tả đặc tính của bí tích Thánh Tẩy. Những bình đựng nước thánh ở cửa ra vào nhà thờ cũng được đổ đầy nước thánh mới làm phép này.

2. Truyền thống cử hành hát kinh Chiều ngày lễ Phục Sinh để mừng kính bí tích Thánh Tẩy, ở đâu còn thịnh hành, thì phải duy trì; ở đâu thấy thích hợp thì khôi phục lại. Trong giờ kinh này, vừa hát Thánh vịnh, vừa đi rước đến giếng rửa tội.

3. Nến Phục Sinh đặt một nơi thích hợp, hoặc gần giảng đài, hoặc gần bàn thờ, và phải thấp sáng trong tất cả các giờ cử hành phụng vụ trọng thể hơn của mùa này, tức là Thánh Lễ, giờ Kinh Sáng và giờ Kinh Chiều, cho đến hết Chúa nhật Hiện Xuống. Sau Mùa Phục Sinh, Nến Phục Sinh đặt ở vị trí trang trọng trong khu vực cử hành bí tích Thánh Tẩy, để mỗi khi cử hành bí tích Thánh Tẩy, thì đốt lên và châm nến cho người lãnh bí tích. Trong nghi thức an táng thì Nến Phục Sinh được đặt ở gần quan tài để nói lên rằng cái chết của người tín hữu là một cuộc Vượt Qua đích thực. Ngoài Mùa Phục Sinh, không được đặt và đốt Nến Phục Sinh trên cung thánh.

Mùa Phục Sinh

4. Mùa Phục Sinh theo sau các cử hành Đại Lễ Phục Sinh. Năm mươi ngày từ Chúa nhật Phục Sinh cho đến Chúa nhật Hiện Xuống, được cử hành như một ngày lễ duy nhất, “Đại Chúa nhật.”

5. Các Chúa nhật của mùa phụng vụ này được xem là các Chúa nhật Phục Sinh và được gọi tên như vậy; các Chúa nhật này ưu tiên mừng lễ kính Chúa và trên tất cả các lễ trọng. Các lễ trọng trùng vào một trong các Chúa nhật này thì được dời vào ngày thứ Bảy liền trước. Tất cả các cử hành tôn sùng Đức Trinh Nữ Maria hoặc các Thánh rơi vào các ngày trong tuần của các Chúa nhật này thì không cần phải chuyển sang ngày khác.

6. Đối với những người lớn vừa nhận các bí tích khai tâm vào Đêm Canh thức Vượt Qua thì toàn bộ thời kỳ của mùa này rất hữu ích cho họ học biết đạo lý khai tâm. Vì vậy, nơi đâu có các tân tông, thì cần tuân giữ những quy định của *Chỉ Thị Khai Tâm Kitô Giáo Dành Cho Người Lớn (Ordo Initiationis Christianae Adultorum)*, các số 37-40 và 235-239. Ở khắp nơi trong suốt tuần bát nhật Phục Sinh, Linh mục đọc lời cầu nguyện trong phần Kinh Nguyện Thánh Thể, cầu cho những người vừa mới lãnh bí tích Thánh Tẩy.

7. Trong suốt Mùa Phục Sinh, các tân tông được sắp xếp chỗ ngồi dành riêng giữa cộng đoàn. Tất cả các tân tông cố gắng tham dự Thánh Lễ cùng với cha mẹ đỡ đầu. Tùy hoàn cảnh địa phương, trong bài giảng và lời nguyện cộng đồng nên lưu tâm đến các tân tông. Một vài cử hành nên được tổ chức để chấm dứt thời kỳ học hỏi đạo lý khai tâm vào hoặc gần kề Chúa nhật Hiện Xuống, tùy vào thói quen địa phương. Vào các Chúa nhật Phục Sinh, cũng rất thích hợp để tổ chức cho các em thiếu nhi rước lễ lần đầu.

8. Các vị mục tử nên dạy cho tín hữu, đã rước lễ lần đầu, biết về ý nghĩa giới răn của Hội Thánh liên quan đến việc Rước Mình

Thánh Chúa trong mùa này. Việc mang Mình Thánh Chúa cho bệnh nhân rất được khuyến khích, nhất là vào tuần bát nhật Phục Sinh.

9. Nơi nào có tục lệ làm phép nhà vào Mùa Phục Sinh, thì phải cử hành vào sau Đại Lễ Phục Sinh. Chỉ có cha sở hoặc Linh mục khác hoặc thầy Phó tế được cha sở uỷ quyền mới được làm phép. Đây là cơ hội cho việc thi hành sứ vụ mục tử. Linh mục quản xứ nên đến thăm viếng mục vụ từng gia đình. Tại nhà tín hữu, Linh mục nói chuyện với họ và cầu nguyện chung với họ, có thể dùng các lời cầu nguyện được chỉ định trong *Sách Các Phép*. Ở những thành phố lớn, các gia đình có thể tập trung lại một nơi và cầu nguyện chung, rồi nhận phép lành của cha sở.

10. Thực tế cho thấy rằng, ở một số địa phương và cộng đoàn có hoàn cảnh đặc thù, một số hình thức đạo đức bình dân liên quan đến các cử hành của Mùa Phục Sinh, lại có sức cuốn hút một lượng giáo dân đông đúc hơn các cử hành phụng vụ thánh. Những hình thức này bị đánh giá thấp, vì chúng thường thích ứng nhất thời với náo trạng tôn giáo của giáo dân. Vì thế, Hội Đồng Giám mục và Đấng Bản Quyền địa phương hãy xem xét những thực hành đạo đức này nuôi dưỡng lòng sùng kính bình dân cách nào, có thể dung hoà với phụng vụ thánh ở mức độ nào, có tác động rõ ràng nào với tinh thần phụng vụ, có những biến thái nào từ các hình thức này và hướng dẫn dân chúng thực hành sao cho thích hợp.

11. Thời kỳ năm mươi ngày thánh kết thúc với Chúa nhật Hiện Xuống. Chúa nhật này tưởng niệm Thần Khí Thiên Chúa được ban cho các Tông Đồ như là một ân huệ. Các Tông Đồ là nền tảng của Hội Thánh và bắt đầu thi hành sứ mạng của mình đến với muôn dân thuộc mọi ngôn ngữ và mọi quốc gia.

Cử hành Thánh Lễ với hình thức Canh Thức được khuyến khích tổ chức, tuy dấu chỉ của nó không phải là thanh tẩy như trong Canh thức Vượt Qua, nhưng nó là lời cầu nguyện khẩn thiết theo gương các Tông Đồ và môn đệ. Họ đã kiên trì cùng nhau cầu nguyện

với Đức Maria, Thân Mẫu Chúa Giêsu, vì họ trông đợi Chúa Thánh Thần đến vào Lễ Ngũ Tuần.

12. “Thật là chính đáng vào dịp lễ Vượt Qua, toàn thể Hội Thánh vui mừng về sự tha thứ tội lỗi, không chỉ tha thứ cho những ai được tái sinh nhờ bí tích Thánh Tẩy, mà còn tha thứ cho những ai đã trở nên đưa con hoang đàng.” Với sự quan tâm mục vụ sâu sắc hơn và nỗ lực miệt mài hơn, tất cả những ai tham dự các cử hành trong Mùa Phục Sinh, với sự trợ lực của ân sủng, sẽ sống xứng đáng với lòng Chúa ước mong trong đời sống hằng ngày.

(Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích,

Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh,

số 97-108)

Dẫn nhập lễ:

Kính thưa cộng đoàn, Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, đã sống lại.

Từ hơn 2000 năm nay, Hội Thánh không ngừng tuyên xưng: “Đức Kitô đã chết vì tội lỗi chúng ta, đúng như lời Kinh Thánh, rồi Người đã được mai táng, và ngày thứ ba, đã trỗi dậy, đúng như lời Kinh Thánh” (1 Cr 15,3b-4).

Hôm nay, hiệp thông với toàn thể Hội Thánh, chúng ta hân hoan cử hành Đại Lễ Phục Sinh.

Đối với những người không có đức tin thì ngôi mộ là dấu chấm hết của một kiếp người. Nơi đây, vua cũng như dân, người quyền quý cũng như kẻ cơ bần đều vui mình thành tro bụi.

Nhờ cái chết và sự sống lại của Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, nhân loại được bước vào sự sống viên mãn của Ba Ngôi Thiên Chúa. Từ thân, giờ đây, chẳng có quyền chi đối với con người. Ngôi mộ không còn là điểm cuối của đời người mà trở thành con đường dẫn vào cõi trường sinh; niềm hoan lạc phục sinh đã thay thế cho đau thương của giờ chết; ngày cuối của kiếp sống trần gian trở thành ngày thứ nhất trong đời sống mới.

Hợp nhau nơi đây, chúng ta hân diện tuyên xưng đức tin vào Đức Giêsu Kitô, Đấng đã chết và sống lại vì loài người chúng ta, và để cứu độ chúng ta. Xin Thiên Chúa củng cố đức tin cho mỗi người chúng ta, cách riêng, những anh chị em tân tòng vừa được lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy trong đêm Canh thức Phục Sinh vừa qua.

Nếu có rảy nước thánh vào đầu Thánh Lễ, thì dẫn thêm:

Trong Thánh Lễ hôm nay, thay vì nghi thức sám hối, Linh mục chủ tế sẽ rảy nước thánh đã làm phép trong Đêm Canh Thức, **xin cộng đoàn làm dấu Thánh Giá khi đón nhận nước thánh.**

Với những tâm tình đó, mời cộng đoàn đứng, hân hoan cất cao bài ca nhập lễ.

Sau khi chào cộng đoàn, Linh mục chủ tế đứng tại ghế, quay mặt về phía cộng đoàn, rảy nước thánh trên mình, trên các thừa tác viên, rồi các giáo sĩ và cộng đoàn. CẦN LƯU Ý LÀ KHÔNG RẢY NƯỚC THÁNH TỪ PHÍA SAU LƯNG DÂN CHÚNG. Nếu một giáo xứ lớn với khá đông người tham dự Thánh Lễ và phải mất nhiều thời gian mới rảy xong, nên sử dụng thêm nhiều bình chứa khác. Các thừa tác viên [CÓ CHỨC THÁNH] sẽ chia nhau rảy trong khu vực được phân công cho mình với một giúp lễ cầm bình nước thánh đi theo [bên trái].⁸¹ Trong lúc đó, hát điệp ca “Tôi đã thấy nước” (Vidi aquam) hoặc một bài thánh ca nào khác diễn tả đặc tính của bí tích Thánh Tẩy. Rảy rảy nước thánh xong, Linh mục trở về ghế, và khi ca đoàn đã hát xong, Linh mục đứng chấp tay, quay về phía cộng đoàn và đọc: “Xin Thiên Chúa toàn năng thanh tẩy chúng ta sạch tội lỗi, và nhờ việc cử hành bí tích Thánh Thể này, xin Ngài làm cho chúng ta nên xứng đáng thông phần vào bàn tiệc trong Nước Ngài.” Cộng đoàn đáp: “Amen.” Sau đó, Linh mục xướng kinh Vinh Danh (x. Sách lễ Rôma – Nghi thức làm phép và rảy nước thánh, số 1-6; Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh, số 97).⁸²

⁸¹ x. Ủy ban Phụng tự - HĐGM.VN, Ủy ban Phụng Tự giải thích quy định về Giăng lễ, Đặt tay và Rảy nước phép (2019) ; Denis C. Smolarski, Q & A: The Mass (Chicago: Liturgy Training Publications, 2002), 6-7.

⁸² Trong nghi thức rảy nước thánh vào **Chúa nhật Phục Sinh**, vì dùng nước thánh đã làm phép trong đêm Vọng Phục Sinh nên sẽ **rảy nước thánh luôn chứ không “làm phép lại” nước thánh vốn đã làm phép** (x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, Thông tư về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh, số 97; Edward McNamara, Rảy nước thánh và đặt tượng Chúa trong mùa Phục Sinh). Ngài ra, cần lưu ý, nước thánh làm phép trong Đêm Canh thức Vượt Qua hoặc theo

Chọn một trong những bài sau:

Tôi đã thấy nước
hát khi rẩy nước thánh

Tôi đã thấy nước từ bên phải đền thờ chảy ra

Al - le - lu - ia, Và nước ấy chảy đến những ai thì tất

cả đều được cứu rồi và reo lên: Al - le - lu ia,

Al - le - lu - ia.

1. Hãy cảm tạ Chúa vì Ngài hảo
2. Chính đây tảng đá thợ nề loại
3. Chính trong ngày thánh mà Ngài dựng
4. Cánh tay của Chúa vận dụng oai

1. tâm, vì đức từ bi của Ngài bền vững muôn đời.
2. ra, rẩy Chúa làm cho trở thành là Đá góc tường.
3. nên nào hãy cùng nhau từng bưng đàn hát reo mừng.
4. phong tạo tác kỳ công muôn vắn, trần thế ngắm trông.

Sách các phép, thường được tín hữu dùng để làm dấu Thánh Giá, biểu lộ đức tin và cầu xin ơn phúc. Trường hợp nhà thờ hết nước phép, để đáp ứng nhu cầu của giáo dân, thì cần làm phép nước thánh mới theo nghi thức quy định trong sách phụng vụ. Tuyệt đối không đổ nước mới vào một ít nước thánh cũ còn lại để tiếp tục sử dụng như kiểu “ma thuật” mà phụng vụ và Sách các phép thường xuyên nhắc nhở phải loại trừ (x. Thánh Bộ Phụng tự, Sách các phép Rôma (31.5.1984), Những điều cần biết trước, số 19.23.24b.27.1083-1084).

TÔI ĐÃ THẤY NƯỚC

Nguyễn Văn Hòa

Tôi đã thấy nước từ bên phải đến thờ chảy ra. Al - le - lu - ia!

Và nước ấy chảy đến những ai thì tất cả đều được cứu

rồi và reo lên. Al - le - lu - ia! Al - le - lu - ia! Hãy ca

tụng Chúa vì Người nhân lành vì lượng từ bi của Người tồn tại

muôn đời. Sáng danh Đức Chúa Cha và Đức Chúa Con

và Đức Chúa Thánh Thần như đã có trước vô cùng và bây

giờ và hằng có và đời đời chẳng cùng. A - men!

Dẫn vào bài đọc 1 (Cv 10,34a.37-43): Đức Giêsu Kitô là Con Thiên Chúa, đã làm người, đã chịu chết và sống lại để cứu chuộc nhân loại. Ai tin vào Danh Đức Giêsu Kitô thì sẽ được thứ tha tội lỗi, được cứu độ. Đó là lời rao giảng của Thánh Phêrô trong đoạn sách Công Vụ Tông Đồ sau đây.

Dẫn vào bài đọc 2 (Cl 3,1-4): Trong thư gửi tín hữu Côlôxê, Thánh Phaolô nhắc chúng ta rằng: qua Phép Rửa, chúng ta được tham dự vào sự sống mới của Đức Kitô Phục Sinh. Vì thế, chúng ta hãy tìm kiếm những sự trên trời, nơi Đức Kitô đang ngự bên hữu Thiên Chúa.

Ca tiếp liên (cộng đoàn **NGÔI**⁸³ khi hát *Ca tiếp liên*)

Lời nguyện tín hữu

Năm A

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Thiên Chúa đã cho Đức Kitô sống lại và bùng sáng trên thế giới như mặt trời chính ngọ. Ước gì ánh sáng Phục Sinh của Người hướng dẫn đời sống đức tin của người Kitô hữu. Trong niềm hân hoan mừng Con Chúa sống lại khả hoàn, chúng ta cùng dâng lời nguyện xin:

1. Từ hai mươi thế kỷ nay, Hội Thánh không ngừng công bố một tin mừng duy nhất cho muôn dân, đó là tin mừng Con Chúa Đã Phục Sinh. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho lời rao giảng của Hội Thánh được nhiều người thành tâm đón nhận. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

⁸³ Edward McNamara, *Từ thế đứng khi nghe Ca tiếp liên*.

2. Chỉ một mình Đức Kitô Phục Sinh có quyền năng đổi mới và hòa giải mọi tâm hồn. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa thương xót nhân loại đang đau khổ vì hận thù chia rẽ và xin Người canh tân lòng trí con người hôm nay. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Nhờ Đức Kitô Phục Sinh, Chúa mở lối cho nhân loại vào cõi sống muôn đời. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa chỉ vẽ cho các Kitô hữu, biết cách xây dựng quê hương trần thế, làm sao cho những cố gắng đó cũng giúp họ đạt tới Quê Trời vinh phúc. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Chính Đức Kitô Phục Sinh đã tập hợp chúng ta trong Thánh Lễ này. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa lấy lời chân lý mà cải hoá, và giúp cộng đoàn giáo xứ chúng ta sống một cuộc đời thánh thiện, để mọi công việc chúng ta làm đều đẹp lòng Chúa. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa, Đức Giêsu Kitô Con Chúa đã trải qua bao đổi tượng và chịu khổ hình thập giá rồi mới bước vào vinh quang Thiên Quốc. Xin cho tất cả chúng con được chia sẻ đổi tượng, được chết với Người để cùng được Phục Sinh vinh hiển với Người. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Năm B

Chủ tế: Anh chị em thân mến, nhờ sức mạnh của Thánh Thần, Đức Kitô đã sống lại từ cõi chết. Vì thế, chúng ta hãy vui sướng nguyện xin:

1. Đức Kitô luôn Phục Sinh luôn hiện diện trong Hội Thánh. Chúng ta hiệp lời cầu xin Người ban Thánh Thần cho các Đức Giám mục, Linh mục, Phó tế, để các ngài biết chu toàn trọng trách đã được trao cho, là nhiệt thành và khôn ngoan lãnh đạo Dân Chúa. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Đức Kitô Phục Sinh là nguồn an ủi cho những ai đang sầu khổ. Chúng ta hiệp lời cầu xin Người nâng đỡ ủi an những kẻ tật nguyền yếu đau, để họ tìm được bình an trong cơn thử thách gian truân. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Đức Kitô Phục Sinh là niềm hy vọng cho những ai đang thất vọng. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho những ai đang lâm cảnh gian nan, những người đang túng thiếu bần cùng, tìm được nơi Người nguồn hy vọng để vui sống. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Đức Kitô Phục Sinh là nguồn tình yêu của mọi Kitô hữu. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho cộng đoàn giáo xứ chúng ta biết kín múc tình yêu nơi Người, để có thể luôn tôn trọng và yêu thương nhau. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu Kitô, khi sống lại từ cõi chết, Chúa đã củng cố niềm tin cho các Tông Đồ và sai các ngài đi rao giảng khắp thế gian. Xin Chúa cũng làm cho niềm tin của chúng con ngày càng thêm vững mạnh, để chúng con công bố sứ điệp yêu thương của Chúa cho hết thảy mọi người. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Năm C

Chủ tế: Anh chị em thân mến, Chúa Cha đã cho Đức Kitô phục sinh để trở nên nguồn sống mới và chính Người sẽ dùng quyền năng của mình mà làm cho chúng ta sống lại trong ngày sau hết. Vì thế, với tâm tình cảm tạ tri ân, chúng ta cùng dâng lời cầu xin:

1. Khi sống lại từ cõi chết, Đức Giêsu đã loan báo tin mừng cho mấy phụ nữ và các Tông Đồ. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi thành phần Dân Chúa trở nên những chứng nhân trung thành của Đấng Phục Sinh. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

2. Khi sống lại từ cõi chết, Đức Kitô đã chiến thắng tội lỗi và tử thần. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho các tín hữu biết cởi bỏ con người cũ, và mặc lấy con người mới theo hình ảnh Đức Kitô Phục Sinh. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

3. Khi sống lại từ cõi chết, Đức Giêsu đã hiện ra nhiều lần với các Tông Đồ và ban Thánh Thần cho các ngài. Chúng ta hiệp lời cầu xin Chúa cũng ban Thánh Thần để Người tái tạo chúng ta. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

4. Khi sống lại từ cõi chết, Đức Giêsu đem đến cho những ai tin vào Người bình an và vui mừng. Chúng ta hiệp lời cầu xin cho mọi thành viên trong cộng đoàn giáo xứ chúng ta, trở nên những sứ giả mang bình an và niềm vui đến cho hết thảy mọi người. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ tế: Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã chết đau thương và sống lại vinh hiển để cứu chuộc chúng con. Xin cho chúng con luôn cố gắng sống xứng đáng với tình thương hải hà của Chúa. *Chúa hằng sống và hiển trị muôn đời.*

Kết lễ: Có thể dùng công thức ban phép lành trọng thể (mùa Phục Sinh) trong *Sách lễ Rôma*. **Nếu dùng công thức này, người dẫn lễ sẽ dẫn: “Xin cộng đoàn cúi mình đón nhận phép lành.”** Linh mục chủ tế dang hai tay trên cộng đoàn, đọc công thức ban phép lành và cộng đoàn đáp: “Amen.”⁸⁴

⁸⁴ x. *Sách lễ Rôma – Công thức ban phép lành cuối lễ và lời nguyện trên dân chúng.*

DẪN KIỆU CHÚA PHỤC SINH

1. **Lời dẫn** (*ngồi*)
2. **Hát kinh Chúa Thánh Thần** (*đứng*)
3. **Linh mục chủ sự xông hương tượng Chúa Phục Sinh**⁸⁵

4. **Lời nguyện** (*đứng*): Lạy Cha từ ái, ngày hôm nay, Đức Giêsu đã đánh bại thân chết, khai mở lối cho chúng con vào cuộc sống muôn đời. Nay chúng con đang hoan hỷ mừng Người sống lại, xin ban Thánh Thần làm cho chúng con trở nên người mới, để sống cuộc đời tràn ngập ánh sáng Đấng Phục Sinh. *Người là Thiên Chúa hằng sống và hiển trị cùng Cha, trong sự hợp nhất của Chúa Thánh Thần đến muôn đời.*

5. **Hát mừng Chúa Phục Sinh** (*đứng*)
6. **Lời Chúa** (*đứng*): Ga 20,1-9 hoặc Lc 24,13-35

7. **Cộng đoàn đọc chung:**

Nào tín hữu ca mừng hoan hỷ
Đức Kitô, chiên lễ Vượt Qua
Chiên Con máu đỏ chan hoà
Cứu bầy chiên lạc chúng ta về đoàn.

Đức Kitô hoàn toàn vô tội
Đã đứng ra môi giới giao hoà
Tội nhân cùng với Chúa Cha
Từ đây sum họp một nhà Cha con.

⁸⁵ Mặc dù Nến Phục Sinh là biểu tượng phụng vụ chính của Chúa Kitô Phục Sinh, nhưng nó không loại trừ các biểu tượng sùng kính khác. Trưng bày một bức tượng hoặc cờ hiệu của Chúa Phục Sinh trong thời kỳ này có thể giúp làm sáng tỏ sự sùng kính và nhận thức về mầu nhiệm. Theo nghĩa này, nó là tương tự như hang đá lễ Giáng sinh. **Đây là một sự thực hành sùng kính, chứ không phải là một đối tượng phụng vụ thay thế Nến Phục Sinh.** Vì lý do này, cần lưu ý đến vị trí và địa điểm của các hình ảnh này, để chúng giúp tăng cường sự điệp Phục Sinh, trong khi không làm lu mờ biểu tượng phụng vụ chính (x. Edward McNamara, *Rày nước thánh và đặt tượng Chúa trong mùa Phục Sinh*).

Sinh mệnh cùng tử vong ác chiến
 Cuộc giao tranh khai diễn diệu kỳ
 Chúa sự sống đã chết đi
 Giờ đây hàng sống trị vì oai linh.
 Maria hỡi, xin thuật lại
 Trên đường đi đã thấy gì cô?
 Thấy mồ trống Đức Kitô
 Phục sinh vinh hiển thiên thu khả hoàn.

Thấy thiên sứ chứng nhân hiển hiện
 Y phục và khăn liệm xếp rời
 Giêsu, hy vọng của tôi
 Sẽ đón các ngài tại xứ Galin.

Chúng tôi vững niềm tin sắt đá
 Đức Kitô thật đã phục sinh.
 Tàu Vua chiến thắng hiển vinh
 Đoàn con xin Chúa rủ tình xót thương.

8. Khởi kiệu: Thứ tự đoàn kiệu:

- Bình hương.
- Thánh Giá, đèn hầu.

– **Trước tượng Chúa Phục Sinh là những người không có chức thánh** (xếp theo quy tắc chung: nữ trước - nam sau; nhỏ tuổi trước - lớn tuổi sau; không đồng phục trước - có đồng phục sau; giáo dân trước - tu sĩ sau; các em giúp lễ thường đi trước kiệu (vì phụ giúp trực tiếp cho cuộc kiệu và Thánh Lễ sau đó); đội trống kèn có thể đi trước các hội đoàn có đồng phục hoặc đi trước tượng Chúa Phục Sinh), **sau tượng Chúa Phục Sinh là những người có chức thánh.**

9. Hát/trống kèn

10. Suy niệm 1

Lạy Chúa Giêsu Phục Sinh,
 lúc chúng con tìm kiếm Ngài trong nước mắt,
 xin hãy gọi tên chúng con
 như Chúa đã gọi tên
 chị Maria đứng khóc lóc bên mộ.
 Lúc chúng con chán nản và bỏ cuộc,
 xin hãy đi với chúng con trên dặm đường dài
 như Chúa đã đi với hai môn đệ Emmau.
 Lúc chúng con đóng cửa vì sợ hãi,
 xin hãy đến và đứng giữa chúng con
 như Chúa đã đến đem bình an cho các môn đệ.
 Lúc chúng con cố chấp và xa cách anh em,
 xin hãy kiên nhẫn và khoan dung với chúng con
 như Chúa đã không bỏ rơi ông Tôma cứng cỏi.
 Lúc chúng con vất vả suốt đêm
 mà không được gì,
 xin hãy dọn bữa sáng cho chúng con ăn,
 như Chúa đã nướng bánh và cá cho bảy môn đệ.
 Lạy Chúa Giêsu Phục Sinh,
 xin tỏ mình ra
 cho chúng con thấy Ngài mỗi ngày,
 để chúng con tin là Ngài đang sống, đang đến,
 và đang ở thật gần bên chúng con. Amen.

11. 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng, 1 kinh Sáng Danh**12. Hát/trống kèn****13. Suy niệm 2**

Lạy Chúa, Chúa đã chịu chết và sống lại,
 xin dạy chúng con biết chiến đấu
 trong cuộc chiến mỗi ngày
 để được sống dồi dào hơn.
 Chúa đã khiêm tốn và kiên trì
 nhận lấy những thất bại trong cuộc đời

cũng như mọi đau khổ của thập giá,
xin biến mọi đau khổ cũng như mọi thử thách
chúng con phải gánh chịu mỗi ngày,
thành cơ hội giúp chúng con thăng tiến
và trở nên giống Chúa hơn.
Xin dạy chúng con biết rằng
chúng con không thể nên hoàn thiện
nếu như không biết từ bỏ chính mình
và những ước muốn ích kỷ.

Ước chi từ nay,
không gì có thể làm cho chúng con
khổ đau và khóc lóc
chỉ vì quên đi niềm vui ngày Chúa phục sinh.
Chúa là mặt trời tỏa sáng Tình Yêu Chúa Cha,
là hy vọng hạnh phúc bất diệt,
là ngọn lửa tình yêu nồng nàn;
xin lấy niềm vui của Người
mà làm cho chúng con nên mạnh mẽ
và trở thành mối dây yêu thương,
bình an và hiệp nhất giữa chúng con. Amen.

14. 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng, 1 kinh Sáng Danh

15. Hát/trống kèn

16. Suy niệm 3

Lạy Chúa Giêsu Phục Sinh,
Chúa đã sống đến cùng cuộc Vượt Qua của Chúa,
xin cho chúng con biết sống cuộc Vượt Qua mỗi ngày của chúng
con,

Vượt qua sự nhỏ mọn và ích kỷ.

Vượt qua những đam mê đang kéo ghì chúng con xuống.

Vượt qua nỗi sợ khổ đau và nhục nhã.

Vượt qua đêm tăm tối cô đơn của Vườn Dầu.

Vượt qua những khắc khoải của niềm tin.

Vượt qua những thành kiến chúng con có về người khác...

Chính vì Chúa đã phục sinh
 nên chúng con vui sướng và can đảm vượt qua,
 dù phải chịu mất mát và thua thiệt.
 Ước gì, chúng con biết noi gương Chúa Phục Sinh
 gieo rắc khắp nơi bình an và hy vọng,
 tin tưởng và niềm vui.
 Ước gì ai gặp chúng con
 cũng gặp thấy sự sống mãnh liệt của Chúa.

17. 1 kinh Lạy Cha, 1 kinh Kính Mừng, 1 kinh Sáng Danh

18. Hát/trống kèn

19. Kiệu tượng Chúa Phục Sinh về đến cung thánh: Linh mục chủ sự xông hương tượng Chúa Phục Sinh.

20. Lời nguyện kết thúc: Lạy Chúa, xin ghé mắt nhân từ nhìn đến chúng con là đoàn dân của Chúa. Nhờ mầu nhiệm Vượt Qua, Chúa đã cho tâm hồn chúng con được hoàn toàn đổi mới, xin cho cả thân xác yếu hèn của chúng con đây mai sau cũng được sống lại vinh hiển và hưởng phúc trường sinh. *Chúng con cầu xin, nhờ Đức Giêsu Kitô, Con Chúa, và là Chúa chúng con, Người hằng sống và hiển trị cùng Chúa, trong sự hợp nhất của Chúa Thánh Thần đến muôn đời.*

21. Hát kết thúc

MỪNG VUI LÊN

Regina caeli

Mừng vui lên! Lạy Nữ Hoàng Thiên Quốc, Al - lê - lu -

ia. Vì Thánh Tử Bà được phúc cứu mang, Al - lê - lu -

ia. Đã phục sinh như lời Người phán trước, Al - lê - lu -

ia. Cầu Chúa cho đoàn con, lạy Nữ Hoàng, Al - lê - lu - ia.

Chords: F, C, F, Dm, C, Dm, Gm, C7, F, Am A/C#, Dm, Bb, C, F.

NỮ VƯƠNG THIÊN ĐÀNG

Ngô Duy Linh

C Em Am C

Lạy Nữ Vương Thiên Đàng hãy vui mừng. Al - le - lu -

G E7 Am G C

ia! Vì Đấng Mẹ đã đáng cuu mang trong lòng. Al - le - lu -

G C Em Am

ia! Người đã sống lại thật như lời đã phán hứa. Al -

C G Am F G

le - lu - ia! Xin cầu cùng Chúa cho chúng tôi. Al -

C G C Dm

le - lu - ia! Lạy Thánh Nữ Đồng Trinh Ma - ri - a

D7 G C G

hãy hi hoan khoái lạc. Al - le - lu - ia! Vì

C Am C G

Chúa đã sống lại thật, vì Chúa đã sống lại

Vì Chúa đã sống lại thật, sống lại

C G Dm7 C

thật. Al - le - lu - ia! Al - le - lu - ia!

thật. Al - le - lu - ia! Al - le - lu - ia!

G Am F G C

Al - le - lu - ia!

Al - le - lu - ia!

NGHI THỨC THÁNH TÂY TRẺ NHỎ

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

1. Các cha mẹ Công giáo có bổn phận lo cho con cái được lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy ngay trong những tuần lễ đầu tiên sau khi sinh ra (GL 867/1). Thông thường, khi cho trẻ nhỏ lãnh nhận Thánh Tẩy phải có sự đồng ý của cha mẹ các em (GL 868/1), tuy nhiên khi trẻ nhỏ ở trong tình trạng nguy tử, thì những ai biết cách đổ nước với chủ ý làm điều Hội Thánh muốn, dù là người Công giáo hay không, đều có bổn phận đổ nước để ban bí tích Thánh Tẩy cho trẻ nhỏ đang trong tình trạng nguy tử, cho dù cha mẹ các em có đồng ý hay không (GL 861/2, 867/2, 868/2).

2. Trong trường hợp bình thường, nên cử hành Thánh Tẩy cho trẻ nhỏ vào Chúa nhật, ngoài Thánh Lễ, với sự tham dự đông đảo của cộng đoàn dân Chúa, hoặc nếu không thể được, thì ít ra cần sự hiện diện của một số người thân trẻ nhỏ như cho mẹ, họ hàng, bạn hữu...

3. Mỗi trẻ nhỏ khi lãnh bí tích Thánh Tẩy cần có người đỡ đầu, họ có thể chỉ là cha hoặc mẹ, hoặc cả cha lẫn mẹ đỡ đầu (GL 873). Người đỡ đầu cần hiện diện cùng với cha mẹ trẻ nhỏ trong nghi thức Thánh Tẩy, để giới thiệu trẻ nhỏ cho Hội Thánh và để diễn tả sự trợ giúp của họ trong việc giáo dục đức tin và hướng dẫn trẻ nhỏ sống đạo (GL 872, TE 33).

4. Thừa tác viên thông thường cử hành Thánh Tẩy là Giám mục, Linh mục hoặc Phó tế, tuy nhiên trong những trường hợp đặc biệt thì các thừa tác viên khác cũng có thể cử hành (GL 861).

NGHI THỨC THÁNH TẨY

ĐÓN TIẾP

Mọi người tề tựu ở cửa chính nhà thờ hay một nơi nào đó trong nhà thờ nhưng không phải cung thánh hoặc giếng rửa tội. Linh mục hoặc Phó tế mặc áo alba hoặc áo các phép với dây stola, tiến đến chào mọi người và ngỏ một vài lời nói lên niềm vui của buổi cử hành bí tích. Sau đó ngài đối thoại với cha mẹ trẻ nhỏ như sau:

Chủ sự:

Ông bà (anh chị) đặt tên cho (các) cháu là gì?

Cha mẹ (hoặc từng cha mẹ, nếu có nhiều trẻ nhỏ):

Thưa tên cháu là... (tên thánh, tên gọi của từng trẻ nhỏ)

Chủ sự:

Ông bà (anh chị) xin Hội Thánh cho cháu điều gì?

Tất cả các cha mẹ đáp một lần:

Thưa xin phép Thánh Tẩy.

Chủ sự:

Khi xin phép Thánh Tẩy cho con cái, ông bà (anh chị) lãnh nhận trách nhiệm giáo dục con cái trong đức tin, để các cháu tuân giữ các giới răn là mến Chúa yêu người, như Chúa Kitô đã dạy chúng ta, ông bà có ý thức điều đó không?

Tất cả các cha mẹ đáp:

Thưa ý thức.

Chủ sự hỏi những người đỡ đầu:

(Các) ông bà (anh chị) đỡ đầu có sẵn sàng giúp đỡ cha mẹ cháu nhỏ này thi hành nhiệm vụ không?

Tất cả những người đỡ đầu đáp:

Thưa sẵn sàng.

Chủ sự nói với trẻ nhỏ sắp chịu Thánh Tẩy:

(Các) con thân mến cộng đoàn Kitô hữu rất hoan hỷ đón nhận (các) con. Nhân danh cộng đoàn, cha (thầy) ghi dấu Thánh Giá cho (các) con, kể đó cha mẹ và người đỡ đầu cũng ghi dấu Chúa Kitô Cứu Thế cho (các) con.

Sau lời ngỏ trên, chủ sự thỉnh lạng ghi dấu Thánh Giá trên trán trẻ nhỏ, kể đó cha mẹ và nếu tiện cả người đỡ đầu cũng thỉnh lạng ghi dấu Thánh Giá cho các cháu. Ghi dấu Thánh Giá xong, chủ sự mời mọi người tiến đến cung thánh hay một chỗ thuận tiện và trang trọng nào đó trong nhà thờ, tại đây sẽ cử hành Lời Chúa.

CÔNG BỐ LỜI CHÚA

Tin Mừng Chúa Giêsu Kitô theo thánh Matthêu.

Khi ấy, Chúa Giêsu tiến lại nói với các môn đệ rằng: “Mọi quyền năng trên trời dưới đất đã được ban cho Thầy. Vậy các con hãy đi giảng dạy muôn dân, làm phép rửa cho họ nhân danh Cha và Con và Thánh Thần, giảng dạy họ tuân giữ mọi điều Thầy đã truyền cho các con. Và đây Thầy ở cùng các con mọi ngày cho đến tận thế.”

Đó là Lời Chúa.

***Đọc Lời Chúa xong, chủ sự có thể giảng vắn tắt,
kể đó mọi người đọc Lời nguyện chung sau đây:***

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, Đức Giêsu Kitô đã chết và sống lại để ban cho chúng ta sự sống mới của Người. Trong tâm tình tin tưởng cậy trông, chúng ta cùng dâng lời nguyện xin:

Chủ sự (hoặc một xướng viên):

Nhờ máu nhiệm tử nạn và phục sinh của Chúa Kitô, xin Chúa đoái thương dùng bí tích Thánh Tẩy để tái sinh và thu nhận (những) trẻ nhỏ này vào Hội Thánh Chúa.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Nhờ ơn tái sinh trong các bí tích gia nhập đạo, xin Chúa cho những trẻ nhỏ này, trở nên môn đệ trung tín và chứng nhân của Tin Mừng giữa lòng thế giới.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Nhờ những hồng ân của Chúa nâng đỡ, xin Chúa cho cha mẹ và những người đỡ đầu luôn biết sống gương mẫu, và hằng chăm lo giáo dục đức tin cho con cái.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Nhờ sức mạnh của Chúa Thánh Thần, xin Chúa làm cho ơn bí tích Thánh Tẩy sinh hoa quả dồi dào trong đời sống chúng con.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Thánh Maria Đức Mẹ Chúa Trời.

Cộng đoàn:

Cầu cho chúng con.

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Thánh Giuse.

Cộng đoàn:

Cầu cho chúng con.

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Thánh Gioan Tẩy Giả.

Cộng đoàn:

Cầu cho chúng con.

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Thánh Phêrô và thánh Phaolô.

Cộng đoàn:

Cầu cho chúng con.

*Có thể thêm tên thánh bổn mạng
của các trẻ nhỏ sắp lãnh nhận Thánh Tẩy.*

Chủ sự (*hoặc một xướng viên*):

Các thánh Nam Nữ của Thiên Chúa.

Cộng đoàn:

Cầu cho chúng con.

***Đọc Lời nguyện chung xong,
chủ sự đọc lời nguyện trừ tà.***

Chủ sự:

Lạy Thiên Chúa toàn năng hằng hữu, Chúa đã sai Con Chúa xuống thế gian để trừ xuất quyền lực của Ác thần Satan ra khỏi chúng con, giải thoát và đem con người được giải thoát khỏi tối tăm vào ánh sáng kỳ diệu của nước Chúa. Chúng con nài xin Chúa làm cho (những) trẻ nhỏ này, sau khi khỏi tội nguyên tổ, được Chúa Thánh Thần ngự trong tâm hồn và được trở nên đền thờ của Chúa uy linh. Chúng con cầu xin, nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Liên sau đó chủ sự sẽ đọc lời nguyện dự tòng. Còn việc xức dầu dự tòng được tùy ý thực hiện theo tập quán của mỗi nơi:

- Nếu KHÔNG xức dầu dự tòng thì đọc như sau: ***“Xin Chúa Kitô Cứu Thế ban sức mạnh của Người cho (các) con, Người hằng sống hiển trị đời đời.”***

- Nếu CÓ xức dầu dự tòng thì đọc: ***“Xin Chúa Kitô Cứu Thế ban sức mạnh của Người cho (các) con. Để biểu hiện ơn ấy, cha xức dầu cứu rỗi cho (các) con trong cũng một Đức Kitô, Chúa chúng ta, Đáng hằng sống hiển trị đời đời.”***

Đọc lời nguyện xong, nếu cần xức dầu, chủ sự xức dầu dự tòng (O.S.) trên ngực mỗi trẻ nhỏ. Nếu có Linh mục hoặc Phó tế giúp, và khi có đông trẻ nhỏ, các Ngài cũng có thể phụ xức dầu với vị chủ sự.

CỬ HÀNH THÁNH TẨY

Sau lời nguyện và xúc dầu dự tòng, nếu có giếng Thánh Tẩy chủ sự và mọi người đến đó, bằng không chủ sự làm phép nước tại cung thánh hoặc nơi thuận tiện, rồi cử hành Thánh Tẩy như sau:

Chủ sự:

Thiên Chúa dùng bí tích Thánh Tẩy mà ban sự sống của Người cho những kẻ tin. Vì thế trong niềm tin tưởng chúng ta xin Người cho (các) trẻ nhỏ này được tái sinh bởi nước và Thánh Thần.

Chủ sự hướng về phía đặt bình nước:

Lạy Chúa là Cha chí thánh, từ mạch nước Thánh Tẩy, Chúa đã cho sự sống mới của Con Chúa tuôn trào lên trong chúng con.

Cộng đoàn:

Chúng con xin chúc tụng Chúa.

Chủ sự:

Bởi nước và Thánh Thần, Chúa đoái thương quy tụ thành một dân riêng tất cả những ai đã chịu Thánh Tẩy trong Con Chúa là Đức Giêsu Kitô.

Cộng đoàn:

Chúng con xin chúc tụng Chúa.

Chủ sự:

Chúa ban Thánh Thần của tình yêu vào lòng chúng con, để Người giải thoát, ban bình an và biến đổi chúng con nên sứ giả Tin Mừng của Chúa.

***Nếu nước chưa được làm phép
thì chủ sự đọc lời nguyện sau đây:***

Lạy Chúa, Chúa đã gọi các tôi tớ Chúa đến lãnh ơn tái sinh trong đức tin của Hội Thánh. Xin đoái thương chúc lành ✠ cho nước này để thanh tẩy các tôi tớ nam nữ của Chúa, để họ được sống muôn đời. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

***Vào mùa Phục sinh, nếu đã có nước được làm phép thì
chủ sự đọc lời nguyện sau đây:***

Lạy Chúa, Chúa đã gọi các tôi tớ Chúa đến chịu bí tích Thánh Tẩy trong đức tin của Hội Thánh. Nhờ mầu nhiệm nước thánh này, xin Chúa chúc lành bởi Thánh Thần để họ được sống muôn đời. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

***Sau lời nguyện làm phép nước,
chủ sự mời gọi mọi người tuyên xưng đức tin.***

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, là những bậc làm cha mẹ và người đỡ đầu, những trẻ nhỏ anh chị em đem đến sắp lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy. Do lòng Chúa yêu mến, các em sẽ được sự sống mới bởi nước và Chúa Thánh Thần. Anh chị em hãy để tâm giáo dục các em trong đức tin, để sự sống của Chúa khỏi thiệt thòi vì ảnh hưởng tội lỗi, như ngày càng nảy nở trong các em. Vậy nếu nhờ đức tin hướng dẫn, anh chị em sẵn sàng đảm nhận bổn phận ấy, thì anh chị em hãy nhớ lại bí tích Thánh Tẩy của mình mà từ bỏ tội lỗi, tuyên xưng đức tin vào Chúa Kitô, như Hội Thánh tin, chính trong đức tin này mà các em được lãnh bí tích Thánh Tẩy.

Chủ sự:

Để sống trong tự do của con cái Thiên Chúa, anh chị em có từ bỏ tội lỗi không?

Cộng đoàn:

Thưa từ bỏ

Chủ sự:

Để khỏi làm nô lệ tội lỗi, anh chị em có từ bỏ những quyền rũ bất chính không?

Cộng đoàn:

Thưa từ bỏ.

Chủ sự:

Anh chị em có từ bỏ ma quỷ là kẻ gây ra và cầm đầu tội lỗi không?

Cộng đoàn:

Thưa từ bỏ.

Chủ sự:

Anh chị em có tin kính Thiên Chúa là Cha toàn năng, Đấng tạo thành trời đất không?

Cộng đoàn:

Thưa tin.

Chủ sự:

Anh chị em có tin kính Đức Giêsu Kitô, Con Một Thiên Chúa, Chúa chúng ta, sinh bởi Đức Trinh nữ Maria, đã chịu khổ hình và mai táng, đã sống lại từ cõi chết và đang ngự bên hữu Chúa Cha không?

Cộng đoàn:

Thưa tin.

Chủ sự:

Anh chị em có tin kính Đức Chúa Thánh Thần, tin Hội Thánh Công giáo, tin các thánh thông công, tin phép tha tội, tin xác sống lại và sự sống vĩnh cửu không?

Cộng đoàn:

Thưa tin.

Chủ sự:

Đó là đức tin của chúng ta, đó là đức tin của Hội Thánh, chúng ta hãnh diện tuyên xưng đức tin ấy trong Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta.

Cộng đoàn:

Amen.

Chủ sự:

Vậy ông bà (anh chị) có muốn cho (các) cháu được chịu Thánh Tẩy trong đức tin của Hội Thánh mà tất cả chúng tôi vừa tuyên xưng với ông bà (anh chị) không?

Cha mẹ và người đỡ đầu:

Thưa muốn.

*Tuyên xưng đức tin xong,
chủ sự đổ nước cho từng trẻ nhỏ
với công thức sau đây:*

T... CHA RỬA CON, NHÂN DANH CHA VÀ CON VÀ THÁNH THẦN.

Nếu có đông trẻ nhỏ, và có sẵn Linh mục hoặc Phó tế phụ giúp, thì các ngài có thể phân chia và đổ nước cho từng trẻ nhỏ với công thức trên. Khi đã đổ nước xong, sang phần diễn nghĩa, chủ sự đọc lời nguyện trước khi xức dầu thánh như sau:

Chủ sự:

Thiên Chúa toàn năng là Cha Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, đã giải thoát (các) con khỏi tội và tái sinh (các) con bởi nước và Chúa Thánh Thần, chính Người xức dầu cứu độ cho (các) con, để sau khi nhập đoàn với dân Người, (các) con mãi mãi làm chi thể của Đức Kitô là tư tế, tiên tri và vương đế cõi sống đời đời.

Tất cả Cộng đoàn:

Amen.

Rồi chủ sự thỉnh lạng xức dầu thánh (S.C.) lên đỉnh đầu mỗi trẻ nhỏ, các Linh mục và Phó tế hiện diện cũng có thể làm theo cùng cách thức cho một số trẻ nhỏ khác. Sau đó, khi trao áo trắng, chủ sự đọc:

(Các) con đã trở nên thụ tạo mới và đã mặc lấy Chúa Kitô. Chiếc áo trắng này là dấu chỉ tước vị của (các) con. Nhờ lời chỉ bảo và gương lành của thân nhân giúp đỡ, (các) con hãy mang nó tinh tuyền mãi cho đến cõi trường sinh.

Đọc lời nguyện xong, chủ sự trao áo trắng cho từng trẻ nhỏ, trao xong, chủ sự đưa nến cháy sáng cho từng cha mẹ hoặc người đỡ đầu và đọc chung một lần:

Hãy nhận lấy ánh sáng Chúa Kitô. Anh chị em là những bậc làm cha mẹ và người đỡ đầu, ánh sáng này được trao phó cho anh chị em chăm nom, tức là lo lắng cho (các) trẻ nhỏ này đã được Chúa Kitô soi sáng, luôn luôn sống như con cái sự sáng và bền vững trong đức tin. Nhờ đó khi Chúa đến, chúng được ra nghinh đón Người với toàn thể các thánh trên trời.

***Nghi thức kết thúc bằng kinh Lạy Cha
và phép lành như sau:***

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, (các) trẻ nhỏ này đã được tái sinh và trở nên con Thiên Chúa qua bí tích Thánh Tẩy. Giờ đây trong tinh thần nghĩa tử chúng ta cùng dâng lên Chúa Cha lời kinh mà Chúa Giêsu đã dạy tất cả chúng ta:

Cộng đoàn: Lạy Cha...

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, chúng tôi phó thác trao anh chị em vào tay Thiên Chúa là Cha toàn năng cùng Con Một Ngài và Chúa Thánh Thần. Xin Người ban muôn ơn cho anh chị em, gìn giữ đời sống anh chị em, để anh chị em và cả chúng tôi nữa bước đi trong ánh sáng đức tin và đạt đến hạnh phúc Người đã hứa.

Và xin Thiên Chúa toàn năng là Cha và Con ✠ và Thánh Thần ban phúc lành cho anh chị em.

Cộng đoàn:

Amen.

Chủ sự:

Chúc anh chị em ra về bình an.

Cộng đoàn:

Tạ ơn Chúa.

Có thể hát một bài tạ ơn để kết thúc.

NGHI THỨC KHAI TÂM KITÔ GIÁO

CHO NGƯỜI LỚN

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

1. Theo truyền thống của Hội Thánh từ những thế kỷ đầu, khi người khôn lớn (trưởng thành) lãnh bí tích Thánh Tẩy, họ sẽ lãnh bí tích Thêm Sức và Thánh Thể liền ngay sau đó. Việc cử hành đồng thời ba bí tích này diễn tả sự hoàn tất trọn vẹn tiến trình khai tâm Kitô giáo dành cho người lớn. Do đó nếu không vì lý do quan trọng, khi Linh mục cử hành bí Thánh Tẩy cho người lớn, ngài sẽ ban bí tích Thêm Sức và cho họ tham dự vào cử hành Thánh Lễ liền ngay sau đó (NL 27;34).

2. Mỗi người dự tòng trước khi lãnh nhận các bí tích khai tâm phải được học biết giáo lý về những điều căn bản, tự nguyện xin gia nhập đạo, và chọn lấy cho mình người đỡ đầu để họ nâng đỡ và đồng hành với mình trong đời sống đức tin (NL 241-242).

3. Nên cố gắng hết sức cử hành các bí tích khai tâm cho người lớn vào Chúa nhật, với sự tham dự đông đảo của mọi thành phần dân Chúa trong giáo xứ hay cộng đoàn. Vì vậy, nếu cử hành các bí tích khai tâm vào Chúa nhật mùa Vọng, mùa Chay, mùa Phục Sinh, các lễ trọng, thứ tư lễ tro và suốt Tuần Thánh thì lấy bản văn phụng vụ của các ngày đó. Còn nếu cử hành vào Chúa nhật mùa Giáng Sinh, Thường Niên, lễ kính, lễ nhớ và các ngày trong tuần, thì lấy bản văn phụng vụ Thánh Lễ các bí tích khai tâm trong phần “Thánh Lễ có nghi thức riêng” của Sách lễ Rôma (NL 244).

NGHI THỨC KHAI TÂM CHO NGƯỜI LỚN

Bắt đầu Thánh Lễ, ca đoàn hát ca nhập lễ đang khi đó Linh mục tiến đến cửa nhà thờ đón các dự tòng. Khi Linh mục đến nơi, ca đoàn ngưng hát và mọi người hướng về phía Linh mục và các dự tòng. Linh mục chào và đối thoại với các dự tòng như sau:

NGHI THỨC TIẾP NHẬN

Chủ sự (nói với dự tòng):

Ông (bà, anh, chị) xin gì cùng Hội Thánh?

Dự tòng (cùng thưa chung, nếu đông người):

Thưa xin đức tin.

Chủ sự:

Đức tin sinh ơn ích gì cho ông (bà, anh, chị)?

Dự tòng:

Thưa đức tin đem lại cho con sự sống đời đời.

Chủ sự:

Sự sống vĩnh cửu là ông (bà, anh, chị) nhận biết Thiên Chúa thật và Đáng Người sai đến là Đức Giêsu Kitô. Quả thật Đức Kitô đã sống lại từ cõi chết, đã được Thiên Chúa đặt làm nguồn mạch sự sống và Chúa tế mọi loài hữu hình và vô hình. Sự sống ấy hôm nay ông (bà, anh, chị) đón nhận qua bí tích Thánh Tẩy, và được trở nên môn đệ của Chúa Kitô. Vậy ông (bà, anh, chị) đã thực thi giáo huấn của Chúa, tuân giữ giới răn của Người, sống tình huynh đệ và chăm chỉ cầu nguyện để xứng đáng trở thành Kitô hữu chưa?

Dự tông:

Thưa con đã thực thi.

Chủ sự (*nói với người đỡ đầu*):

Còn ông (bà, anh, chị) đỡ đầu của người dự tông này, trước mặt Thiên Chúa ông (bà, anh, chị) có thấy người dự tông này xứng đáng lãnh nhận các bí tích khai tâm không?

Người đỡ đầu:

Con xin minh chứng người này xứng đáng.

Chủ sự:

Ông (bà, anh, chị) đã làm chứng cho người dự tông này, vậy ông (bà, anh, chị) có sẵn sàng dùng lời nói và gương sáng mà tiếp tục giúp đỡ người này sống đức tin và phụng sự Chúa không?

Người đỡ đầu:

Thưa sẵn sàng

Chủ sự:

Lạy Chúa là Cha nhân từ, chúng con cảm tạ Chúa đã cho (các) tôi tớ đây đi tìm kiếm Chúa và được Chúa kêu mời bằng nhiều cách. Hôm nay, trước mặt Hội Thánh, (những) người này đáp lại tiếng Chúa kêu mời. Vậy xin Chúa đoái thương ban cho (những) người này được hân hoan thấy Chúa hoàn tất ý định yêu thương của Chúa. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Sau đó chủ sự mời dự tòng, người đỡ đầu và các thân nhân của họ tiến vào nhà thờ. Đang lúc đó ca đoàn hát. Khi mọi người đến vị trí của mình, bỏ nghi thức đầu lễ và bắt đầu phụng vụ Lời Chúa ngay (NL 252).

PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

Tất cả các bài đọc Kinh Thánh trong phần phụng vụ Lời Chúa sẽ theo quy luật ưu tiên ngày lễ như đã chỉ ở trên, trong phần “Những lưu ý mục vụ cần biết trước, số 3.”

Sau bài giảng, dự tòng cùng với người đỡ đầu tiến đến trước mặt chủ sự trong khi đó tất cả cộng đoàn cùng đứng tham dự vào lời nguyện xin ơn sám hối và thanh tẩy.

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, Thiên Chúa mời gọi chúng ta hiệp thông với người. Trong tâm tình thống hối và cảm tạ chúng ta dâng lời nguyện xin:

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin Chúa khơi dậy nơi chúng ta và (các) người dự tòng này tâm tình sám hối và hoán cải, để xứng đáng đón nhận Ôn Cứu Độ của Chúa.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin Chúa ban Thánh Thần xuống trên (các) tôi tớ Chúa đây, để nhờ Ngài hướng dẫn họ sống trọn vẹn ơn gọi của đời Kitô hữu.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin Chúa cho (các) tôi tớ Chúa đây, nhờ bí tích Thánh Tẩy được mai táng với Chúa Kitô để cùng sống lại với Người.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin cho toàn thể thế giới biết nhận ra tình yêu cứu độ của Thiên Chúa qua Chúa Giêsu, nhờ đó mọi người được trở nên con của Thiên Chúa.

Chủ sự:

Lạy Thiên Chúa toàn năng, Chúa đã sai Con Một Chúa đến giải thoát chúng con khỏi tội lỗi và sự chết. Xin thương ghé mắt nhân từ nhờ đến chúng con là những kẻ tội lỗi, và ban cho chúng con sức mạnh để lướt thắng cạm bẫy thế gian và chỉ sống cho một mình Chúa. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Liền sau đó chủ sự sẽ đọc lời nguyện dự tòng. Còn việc xức dầu dự tòng được tùy ý thực hiện theo tập quán của mỗi nơi:

- Nếu KHÔNG xức dầu dự tòng thì đọc như sau: “Xin Chúa Kitô Cứu Thế ban sức mạnh của Người cho ông (bà, anh, chị), Người hằng sống hiển trị đời đời.”

- Nếu CÓ xức dầu dự tòng thì đọc: “Xin Chúa Kitô Cứu Thế ban sức mạnh của Người cho ông (bà, anh, chị) để biểu hiện ơn ấy, tôi xức dầu cứu rỗi cho ông (bà, anh, chị) trong cùng một Đức Kitô, Chúa chúng ta, Đấng hằng sống hiển trị đời đời.”

Đọc lời nguyện xong, chủ sự xức dầu dự tòng (O.S.) trên ngực hoặc trên hai tay hoặc nơi phần thân thể nào đó xứng hợp của mỗi dự tòng. Nếu có Linh mục hoặc Phó tế phụ giúp, và khi có đông dự tòng, các ngài cũng có thể phụ xức dầu với vị chủ sự.

CỬ HÀNH BÍ TÍCH THÁNH TẨY

Sau lời nguyện và xức dầu dự tòng, nếu có giếng Thánh Tẩy, chủ sự và mọi người đến đó, bằng không chủ sự làm phép nước tại cung thánh hoặc nơi thuận tiện, rồi cử hành Thánh Tẩy như sau:

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, chúng ta hãy xin Thiên Chúa là Cha toàn năng thương đến (các) tôi tớ Chúa đang xin lãnh nhận bí tích Thánh Tẩy. Chính Người kêu gọi và dẫn đưa (các) tôi tớ Chúa đến đây, xin người ban ánh sáng và sức mạnh để (các) tôi tớ Chúa nhiệt tâm gắn bó với Chúa Kitô và tuyên xưng đức tin Công giáo. Xin Người cũng ban Thánh Thần đến đổi mới (các) tôi tớ Chúa, vì chính Thánh Thần là Đấng mà chúng ta tha thiết khẩn nài xuống thánh hoá nước này.

Chủ sự hướng về phía đặt bình nước:

Lạy Chúa là Cha chí thánh, từ mạch nước Thánh Tẩy Chúa đã cho sự sống mới của Con Chúa tuôn trào lên trong chúng con.

Cộng đoàn:

Chúng con xin chúc tụng Chúa.

Chủ sự:

Bởi nước và Thánh Thần, Chúa đoái thương quy tụ thành một dân riêng tất cả những ai đã chịu Thánh Tẩy trong Con Chúa là Đức Giêsu Kitô.

Cộng đoàn:

Chúng con xin chúc tụng Chúa.

Chủ sự:

Chúa ban Thánh Thần của tình yêu vào lòng chúng con, để Người giải thoát, ban bình an và biến đổi chúng con nên sứ giả Tin Mừng của Chúa.

Cộng đoàn:

Chúng con xin chúc tụng Chúa.

*Nếu nước chưa được làm phép
thì chủ sự đọc lời nguyện sau đây:*

Lạy Chúa, Chúa đã gọi (các) tôi tớ Chúa đến lãnh ơn tái sinh trong đức tin của Hội Thánh. Xin đoái thương chúc lành ✠ cho nước này để thanh tẩy (các) tôi tớ của Chúa, để họ được sống muôn đời. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

*Vào mùa Phục sinh, nếu đã có nước được làm phép
thì chủ sự đọc lời nguyện sau đây:*

Lạy Chúa, Chúa đã gọi (các) tôi tớ Chúa đến chịu bí tích Thánh Tẩy trong đức tin của Hội Thánh. Nhờ mầu nhiệm nước thánh này, xin Chúa chúc lành cho (các) tôi tớ của Chúa, và ban ơn tái sinh bởi Thánh Thần để họ được sống muôn đời. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

*Sau lời nguyện làm phép nước,
chủ sự mời gọi mọi người tuyên xưng đức tin.*

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, cùng với (các) người dự tòng chúng ta tuyên xưng đức tin của bí tích Thánh Tẩy mà tất cả chúng ta đã lãnh nhận.

Chủ sự:

Để sống trong tự do của con cái Thiên Chúa, anh chị em có từ bỏ tội lỗi không?

Cộng đoàn:

Thưa từ bỏ.

Chủ sự:

Để khỏi làm nô lệ tội lỗi, anh chị em có từ bỏ những quyền rũ bất chính không?

Cộng đoàn:

Thưa từ bỏ.

Chủ sự:

Để khỏi làm nô lệ tội lỗi, anh chị em có từ bỏ những quyền rũ bất chính không?

Cộng đoàn:

Thưa từ bỏ.

Chủ sự:

Anh chị em có từ bỏ ma quỷ là kẻ gây ra và cầm đầu tội lỗi không?

Cộng đoàn:

Thưa từ bỏ.

Chủ sự:

Anh chị em có tin kính Thiên Chúa là Cha toàn năng, Đấng tạo thành trời đất không?

Cộng đoàn:

Thưa tin.

Chủ sự:

Anh chị em có tin kính Đức Giêsu Kitô, Con Một Thiên Chúa, Chúa chúng ta, sinh bởi Đức Trinh nữ Maria, đã chịu khổ hình và mai táng, đã sống lại từ cõi chết và đang ngự bên hữu Chúa Cha không?

Cộng đoàn:

Thưa tin.

Chủ sự:

Anh chị em có tin kính Đức Chúa Thánh Thần, tin Hội Thánh Công giáo, tin các thánh thông công, tin phép tha tội, tin xác sống lại và sự sống vĩnh cửu không?

Cộng đoàn:

Thưa tin.

*Tuyên xưng đức tin xong,
chủ sự đổ nước cho từng dự tòng
với công thức sau đây:*

T... TÔI RỬA ÔNG (BÀ, ANH, CHỊ), NHÂN DANH CHA VÀ CON VÀ THÁNH THẦN.

Nếu có đông dự tòng, và có sẵn Linh mục hoặc Phó tế phụ giúp, thì các ngài có thể phân chia và đổ nước cho từng dự tòng với công thức trên.

Khi đã đổ nước xong, sang phần diễn nghĩa, nếu vì lý do đặc biệt những người lớn vừa chịu Thánh Tẩy sẽ lãnh bí tích Thêm Sức sau này (chẳng hạn Đức Giám mục sắp đến ban bí tích Thêm Sức trong giáo xứ), thì chủ sự sẽ đọc lời nguyện và xức dầu thánh theo phần sau đây, bằng không sẽ bỏ lời nguyện kèm việc xức dầu này, để không làm lẫn lộn với việc xức dầu trong bí tích Thêm Sức được cử hành ngay sau đó (NL 35, 263).

Chủ sự:

Thiên Chúa toàn năng là Cha Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, đã giải thoát ông (bà, anh, chị) khỏi tội và tái sinh ông (bà, anh, chị) bởi nước và Chúa Thánh Thần, chính Người xức dầu cứu độ cho ông (bà, anh, chị), để sau khi nhập đoàn với dân Người, ông (bà, anh, chị) mãi mãi làm chi thể của Đức Kitô là tư tế, tiên tri và vương đế đến cõi sống đời đời.

Cộng đoàn:

Amen.

Rồi chủ sự thỉnh lạng xúc dầu thánh (S.C.) lên đỉnh đầu mỗi dự tông, các Linh mục và Phó tế hiện diện cũng có thể làm theo cùng cách thức cho một số dự tông khác.

Sau đó khi trao áo trắng, chủ sự đọc:

Ông (bà, anh, chị) đã trở nên thụ tạo mới và đã mặc lấy Chúa Kitô. Vậy ông (bà, anh, chị) hãy nhận lấy chiếc áo trắng này, hãy mang lấy và giữ nó tin tuyền cho đến khi ra trước toà Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, để ông (bà, anh, chị) được sống muôn đời.

Người tân tông thừa:

Amen.

Khi đọc đến câu: “Vậy ông (bà, anh, chị) hãy nhận lấy chiếc áo trắng này...” người đỡ đầu khoác cho người tân tông chiếc áo trắng, hoặc một tấm khăn trắng hay cách nào khác tùy thói quen từng nơi. Trao áo trắng xong, chủ sự đưa nến cháy sáng cho từng tân tông và đọc chung một lần:

Ông (bà, anh, chị) đã trở nên ánh sáng Chúa Kitô. Ông (bà, anh, chị) hãy luôn luôn sống như con cái sự sáng và bền vững trong đức tin, để khi Chúa đến, ông (bà, anh, chị) xứng đáng ra nghênh đón Người với toàn thể các thánh trên trời.

Người tân tông thừa:

Amen.

CỬ HÀNH BÍ TÍCH THÊM SỨC

Chủ sự:

Ông (bà, anh, chị) đã được tái sinh trong Chúa Kitô, được trở nên chi thể và thành phần dân tư tế của Người, giờ đây ông (bà, anh, chị) còn phải lãnh nhận Chúa Thánh Thần đã ngự xuống tràn đầy trên chúng tôi. Chúa đã ban cho Thánh Thần cho các Tông Đồ ngày lễ Ngũ Tuần, chính các Tông Đồ và những đáng kể vị lại ban cho những người đã chịu Thánh Tẩy.

Vậy ông (bà, anh, chị) cũng lãnh nhận sức mạnh Chúa Thánh Thần mà Thiên Chúa đã hứa ban, để nhờ đó, một khi trở nên giống Chúa Kitô hơn, ông (bà, anh, chị) làm chứng về cuộc khổ nạn và phục sinh của Chúa, và trở thành chi thể hoạt động của Hội Thánh, hầu xây dựng Nhiệm Thể Chúa Kitô trong đức tin và đức mến.

Còn anh chị em thân mến, chúng ta hãy cầu xin Chúa Cha toàn năng đoái thương ban tràn đầy Chúa Thánh Thần xuống trên (các) người tân tòng này, để Chúa Thánh Thần dùng ơn huệ dồi dào của Người làm cho (các) người tân tòng này nên vững mạnh và được xúc dầu để nên giống chúa Kitô Con Thiên Chúa.

Chủ sự đặt tay trên các tân tòng và đọc lời nguyện:

Lạy Thiên Chúa toàn năng, là Cha Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng con, Chúa đã tái sinh (các) tôi tớ Chúa đây bởi nước và Thánh Thần khi giải thoát họ khỏi tội lỗi, thì lạy Chúa, xin ban Chúa Thánh Thần, Đấng an ủi đến trong (những) người này, xin ban cho (những) người này thần trí khôn ngoan và thông hiểu, thần trí lo liệu và sức mạnh, thần trí suy biết và đạo đức, xin ban cho (những) người này ơn kính sợ Chúa. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Đọc lời nguyện xong, từng tân tòng có người đỡ đầu đi theo, người ngay đặt tay phải trên vai người tân tòng, đến trước chủ sự để được sức dầu. Chủ sự nhúng đầu ngón cái vào dầu thánh (S.C.) rồi ghi hình Thánh Giá trên giá từng tân tòng mà nói:

T... HÃY NHẬN ÁN TÍN ƠN CHÚA THÁNH THẦN.

Người tân tòng đáp:

Amen.

Chủ sự:

Bình an của Chúa ở cùng ông (bà, anh, chị).

Người tân tòng đáp:

Và ở cùng cha.

Ban bí tích Thêm Sức xong, không đọc kinh Tin kính. Cộng đoàn cùng nhau đọc Lời nguyện chung. Nên soạn Lời nguyện chung theo ngày lễ và mùa phụng vụ, và cho người tân tòng đọc một vài ý nguyện của Lời nguyện chung. Cũng thật ý nghĩa nếu cho người tân tòng tham dự vào đoàn rước lễ vật. Trong phần hiệp lễ, nên cho người tân tòng, người đỡ đầu và cha mẹ của họ rước lễ dưới hai hình.

NGHI THỨC THÊM SỨC TRONG THÀNH LỄ

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

1. Mỗi người lãnh nhận bí tích Thêm Sức cần có người đỡ đầu, người này phải hiện diện trong chính nghi lễ. Người đỡ đầu phải hội đủ các điều kiện sau đây (TS 6; GL 893; cf. GL 874):

- Do người sắp lãnh nhận bí tích Thêm Sức chọn lựa, hoặc cha mẹ hoặc người thế quyền cha mẹ chọn lựa; nếu không, cha sở hay thừa tác viên bí tích Thêm sức sẽ chọn lựa thay. Người đỡ đầu phải có chủ ý lãnh nhận nhiệm vụ này và không bị ép buộc;

- Đủ trưởng thành để thi hành nghĩa vụ đó;

- Phải là người Công giáo, đã lãnh nhận các bí tích khai tâm (Thánh Tẩy, Thêm Sức và Thánh Thể), có đời sống xứng hợp với đức tin và nhiệm vụ sắp lãnh nhận;

- Không mắc một ngăn trở nào theo Giáo Luật để thực thi nghĩa vụ đỡ đầu;

- Giáo Luật đề nghị nên chọn người đỡ đầu lúc chịu Thánh Tẩy làm người đỡ đầu Thêm sức (GL 893/2; cf. TS 5).

2. Bí tích Thêm Sức được cử hành những lúc sau đây: trong Thánh Lễ, ngoài Thánh Lễ và trong trường hợp nguy tử. Khi cử hành bí tích Thêm Sức trong Thánh Lễ cần phải theo các quy định phụng vụ sau đây:

- Nếu Thánh Lễ đó trùng với các ngày được liệt kê trong “Bảng ghi ngày phụng vụ” từ số 1 đến số 4 trong Sách lễ Rôma (trang 96-97; cf. RM 330; GM 459), tức các ngày sau: suốt Tuần Thánh; các Chúa nhật mùa Vọng, mùa Chay và mùa Phục Sinh; các lễ trọng; thứ Tư Lễ Tro và lễ cầu cho Các Đẳng (2/11); các ngày trong Tuần Bát nhật Phục Sinh, thì sẽ dùng bản văn phụng vụ (tức

các lời nguyện và bài đọc Kinh Thánh) theo ngày lễ mừng đó (TS 20; GM 459). Màu áo lễ sẽ theo ngày lễ mừng.

— Nếu Thánh Lễ không trùng các ngày kể trên (ví dụ: các Chúa nhật Thường Niên hoặc Giáng Sinh, lễ kính hay lễ nhớ...) được phép sử dụng bản văn phụng vụ về Thánh Lễ ban bí tích Thêm Sức trong Sách lễ Rôma trang 837-842. Màu áo lễ có thể trắng hoặc đỏ.

NGHI THỨC THÊM SỨC TRONG THÁNH LỄ

Sau bài giảng Đức Giám mục đội mũ mitra và cầm gậy mục tử tiến đến ghế ngồi, còn tất cả các ứng viên đứng trước mặt Ngài:

Đức Giám mục:

Các con (anh chị em) có từ bỏ ma quỷ, mọi việc và quyến rũ của ma quỷ không?

Các ứng viên:

Thưa từ bỏ.

Đức Giám mục:

Các con (anh chị em) có tin kính Thiên Chúa là Cha toàn năng, Đấng tạo thành trời đất không.

Các ứng viên:

Thưa tin.

Đức Giám mục:

Các con (anh chị em) có tin kính Đức Giêsu Kitô, Con Một Thiên Chúa, Chúa chúng ta, sinh bởi Đức Trinh Nữ Maria, đã chịu khổ hình và mai táng, đã sống lại từ cõi chết và đang ngự bên hữu Chúa Cha không?

Các ứng viên:

Thưa tin.

Đức Giám mục:

Các con (anh chị em) có tin kính Đức Chúa Thánh Thần là Thiên Chúa, Đấng ban sự sống, Đấng mà hôm nay nhờ bí tích Thêm sức, Các con (anh chị em) sẽ lãnh nhận một cách đặc biệt, như các Thánh Tông Đồ xưa trong ngày Người hiện xuống không?

Các ứng viên:

Thưa tin.

Đức Giám mục:

Đó là đức tin của chúng ta, đó là đức tin của Hội Thánh, chúng ta hãnh diện tuyên xưng đức tin ấy trong Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta.

Toàn thể cộng đoàn:

Amen.

***Tiếp đó, Đức Giám mục bỏ mũ mitra và gậy mục tử,
Ngài chấp tay mời gọi cộng đoàn như sau:***

Anh chị em thân mến, chúng ta hãy cầu xin Chúa Cha toàn năng đoái thương ban tràn đầy Chúa Thánh Thần xuống trên những dưỡng tử của Chúa đây, là những kẻ đã được tái sinh vào sự sống vĩnh cửu trong bí tích Thánh Tẩy, để Chúa Thánh Thần dùng ân huệ dồi dào của Người làm cho họ nên vững mạnh, và xức dầu làm cho họ nên vững mạnh, và xức dầu làm cho họ nên giống Chúa Kitô Con Thiên Chúa.

Mọi người thỉnh lặng trong giây lát. Đức Giám mục và các Linh mục sẽ giúp Đức Giám mục ban bí tích Thêm Sức cùng giờ tay trên các ứng viên (các vị đồng tế không giúp ban bí tích Thêm Sức không giờ tay), và chỉ một mình Đức Giám mục đọc lời nguyện sau đây:

Lạy Thiên Chúa toàn năng là Cha Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng con, Chúa đã tái sinh các tội tớ Chúa đây bởi nước và Thánh Thần khi giải thoát họ khỏi tội lỗi, thì lạy Chúa, xin ban Chúa Thánh Thần, Đấng an ủi đến trong những người này, xin ban cho họ thần trí khôn ngoan và thông hiểu, thần trí lo liệu và sức mạnh, thần suy biết và đạo đức, xin ban cho những người này ơn kính sợ Chúa. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Cộng đoàn:

Amen.

Đọc lời nguyện xong, Đức Giám mục đội mũ mitra, cầm gậy mục tử và ngồi ghế dọn sẵn. Người giúp lễ mang Dầu Thánh (S.C.) cho Đức Giám mục; các Linh mục giúp xúc dầu sẽ nhận Dầu Thánh từ tay Đức Giám mục để xúc cho các ứng viên (người giúp lễ không tự đem Dầu Thánh đến cho các Linh mục). Khi đã chuẩn bị Dầu Thánh xong, từng ứng viên tiến đến trước Đức Giám mục hoặc các Linh mục để được xúc dầu. Đức Giám mục cũng có thể tùy nghi tiến đến các ứng viên để xúc dầu cho họ.

Người đỡ đầu sẽ đi sau ứng viên. Khi đến trước Đức Giám mục, người này sẽ đặt tay phải của mình trên vai của ứng viên và sẽ xưng tên ứng viên cho Đức Giám mục, hoặc chính ứng viên tự xưng tên mình. Đức Giám mục nhúng đầu ngón tay phải vào Dầu Thánh (S.C.) rồi ghi hình Thánh Giá trên trán từng ứng viên và đọc:

T... HÃY NHẬN ÁN TÍN ƠN CHÚA THÁNH THẦN.

Ứng viên:

Amen

Đức Giám mục:

Bình an của chúa ở cùng con.

Ứng viên:

Và ở cùng cha.

Trong khi xúc dầu, có thể hát bài thánh ca xứng hợp. Xúc dầu xong, Đức Giám mục bỏ mũ mitra và gậy mục tử, Ngài và các Linh mục rửa tay (GM 467-468; TS 29). Trong Nghi Thức Thêm Sức (1971) được canh tân bởi Công Đồng Vatican II, và đặc biệt trong Nghi Thức Giám mục (1984), không nói đến việc lau Dầu Thánh cho những người lãnh bí tích Thêm Sức, vì vậy, không cần thiết phải có các thừa tác viên đứng lau Dầu cho từng người.

Ban bí tích Thêm Sức xong, Đức Giám mục và các Linh mục giúp xúc dầu rửa tay. Cộng đoàn không đọc kinh Tin kính nữa vì đã tuyên xưng đức tin trong nghi thức Thêm Sức rồi, nhưng mọi người sẽ đứng đọc lời nguyện tín hữu. Có thể dùng lời nguyện tín hữu sau đây hoặc thay đổi một số ý nguyện cho phù hợp với ngày lễ và buổi cử hành; ví dụ: mùa phụng vụ, lễ mừng hôm đó.

Giám mục chấp tay và mời gọi:

Anh chị em thân mến, chúng ta hãy khẩn khoản nài xin Chúa Cha toàn năng: chớ gì lời nguyện của chúng ta được hiệp nhất như chỉ có một đức tin, đức cậy và đức mến phát xuất từ Chúa Thánh Thần.

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin Chúa cho các tội tớ mà Chúa Thánh Thần đã ngự đến làm cho vững mạnh, để họ vững vàng trong đức tin, bền đỗ trong đức ái mà làm chứng cho Chúa Kitô trong cuộc sống hằng ngày. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin Chúa cho cha mẹ và những người đỡ đầu, để khi họ nâng đỡ đức tin của những người lãnh nhận bí tích Thêm Sức, họ dùng lời nói và gương lành mà luôn luôn khuyên nhủ những người ấy theo chân Chúa Kitô. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin Chúa cho Hội Thánh, cho Đức Giáo hoàng..., Đức Giám mục... của chúng ta và toàn thể các Giám mục, để Hội Thánh được Chúa Thánh Thần đoàn tụ trong một đức tin và đức mến, luôn lan rộng và tăng trưởng cho tới ngày Chúa đến. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Xướng viên:

Chúng ta hãy cầu xin Chúa cho toàn thể thế giới, để mọi người cùng có một Đấng Tạo Hoá và một Cha chung, biết nhìn nhận nhau như anh em không phân biệt chủng tộc hay quốc gia, và thành tâm tìm kiếm Nước Thiên Chúa là sự bình an và vui mừng trong Chúa Thánh Thần. Chúng ta cùng cầu xin Chúa.

Cộng đoàn:

Xin Chúa nhậm lời chúng con.

Đức Giám mục đang tay đọc lời nguyện kết:

Lạy Chúa, Chúa đã ban Thánh Thần cho các Tông Đồ, và cũng muốn nhờ các ngài và những người kế vị các ngài mà ban Thánh Thần cho toàn thể các tín hữu, xin Chúa đoái thương nghe lời chúng con khẩn nguyện, để giờ đây tuôn đổ xuống tâm hồn các tín hữu ơn Thánh Thần mà Chúa đã thương thực hiện lúc khởi sự rao giảng Tin Mừng. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Cộng đoàn:

Amen.

Đọc lời nguyện tín hữu xong, một vài người vừa lãnh bí tích Thêm Sức có thể dâng lễ vật. Nếu thuận tiện, những người mới lãnh bí tích Thêm Sức, cha mẹ, người đỡ, vợ chồng và giáo lý viên của họ có thể rước lễ dưới hai hình.

NGHI THỨC SÂM HỒI CHUNG VÀ GIẢI TỘI RIÊNG

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

1. Hội Thánh khích lệ mỗi giáo xứ hay cộng đoàn tu trì vào các dịp lễ hay mùa phụng vụ đặc biệt, ví dụ bốn mạng giáo xứ, mùa Vọng, mùa Chay... nên có buổi sám hối chung để chuẩn bị tâm hồn cử hành đại lễ. Các buổi sám hối chung này vừa giúp cho người tín hữu thấy những giới hạn và tội lỗi của con người, vừa nói lên sự liên đới hiệp thông trong một cộng đoàn.

2. Thông thường nên cử hành sám hối chung trước khi giải tội riêng cho từng người. Tuy nhiên, cũng không bắt buộc mỗi khi sám hối chung phải đón nhận bí tích Hoà Giải ngay, mà vẫn có thể dời việc lãnh nhận bí tích vào thời gian thuận tiện sau này, trừ trường hợp những người phạm tội trọng.

NGHI THỨC SÁM HỐI CHUNG VÀ GIẢI TỘI RIÊNG

MỞ ĐẦU

Khi mọi người tề tựu đông đảo, cộng đoàn hát một bài ca mở đầu nói lên tâm tình sám hối, sau đó chủ sự bắt đầu như sau:

Chủ sự:

Nhân danh Cha và Con và Thánh Thần.

Cộng đoàn:

Amen.

Chủ sự:

Nguyện xin ân sủng, lượng từ bi và phúc bình an của Chúa Cha và Đức Giêsu Kitô, Đấng Cứu Chuộc chúng ta, ở cùng anh chị em.

Cộng đoàn:

Và ở cùng cha.

Kể đó chủ sự nói vắn tắt mấy lời về buổi cử hành sám hối, sau đó, đọc lời nguyện sau đây:

Anh chị em thân mến, chúng ta hãy cầu xin Thiên Chúa là Đấng kêu mời chúng ta trở về, ban cho chúng ta ơn sám hối thật sự và hữu hiệu.

(thinh lặng giây lát)

Lạy Chúa, chúng con nài xin Chúa nhậm lời chúng con cầu khẩn, và tha thứ các tội lỗi chúng con thú nhận cùng Chúa, để chúng con được Chúa thương ban ơn tha thứ và bình an. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Cộng đoàn:

Amen.

PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

Bài đọc 1: Is 55,6-9 *(hoặc một bài khác phù hợp)*

Bài trích sách ngôn sứ Isaia.

Hãy tìm ĐỨC CHÚA khi Người còn cho gặp, kêu cầu Người lúc Người ở gần bên. Kẻ gian ác, hãy bỏ đường lối mình đang theo, người bất lương, hãy bỏ tư tưởng mình đang có mà trở về với ĐỨC CHÚA – và Người sẽ xót thương – về với Thiên Chúa chúng ta, vì Người sẽ rộng lòng tha thứ. Thật vậy, tư tưởng của Ta không phải là tư tưởng của các ngươi, và đường lối của Ta không phải là đường lối của Ta – sấm ngôn của ĐỨC CHÚA. Trời cao hơn đất chừng nào thì đường lối của Ta cũng cao hơn đường lối các ngươi, và tư tưởng của Ta cũng cao hơn tư tưởng các ngươi chừng ấy.

Đó là lời Chúa.

Đáp ca: Tv 50,3-4,5-6a, 12-13,14.17

X. Lạy Thiên Chúa, xin lấy lòng nhân hậu xót thương con, mở lượng hải hà xóa tội con đã phạm. Xin rửa con sạch hết lỗi lầm tội lỗi con, xin Ngài thanh tẩy.

Đ. Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.

X. Vâng, con biết tội mình đã phạm, lỗi lầm cứ ám ảnh ngày đêm. Con đắc tội với Chúa, với một mình Chúa, dám làm điều dữ trái mắt Ngài.

Đ. Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.

X. Lạy Chúa Trời, xin tạo cho con một tấm lòng trong trắng, đổi mới tinh thần cho con nên chung thủy. Xin đừng nỡ đuổi con không cho gần Nhan Thánh, đừng cất khỏi lòng con thần khí thánh của Ngài.

Đ. Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.

X. Xin ban lại cho con niềm vui vì được Ngài cứu độ, và lấy tinh thần quảng đại đỡ nâng con. Lạy Chúa Trời, xin mở miệng con, cho con cất tiếng ngợi khen Ngài.

Đ. Lạy chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.

Bài đọc 2: Rm 6,2-4.12-14 (hoặc một bài khác phù hợp)

Bài trích thư thánh Phaolô Tông Đồ gửi tín hữu Rôma.

Anh em thân mến, chúng ta là những kẻ đã chết đối với tội lỗi, thì làm sao còn sống mãi trong tội được. Anh em không biết rằng: khi chúng ta được chìm vào nước thanh tẩy, để thuộc về Đức Kitô Giêsu, là chúng ta được chìm vào trong cái chết của Người sao? Vì được chìm vào trong cái chết của Người, chúng ta đã cùng được mai táng với Người. Bởi thế, cũng như Người đã được sống lại từ cõi chết nhờ quyền năng vinh hiển của Chúa Cha, thì chúng ta cũng được sống một đời sống mới. Vậy tội lỗi đừng có thống trị thân xác phải chết của anh em nữa, khiến anh em phải nghe theo những dục vọng của thân xác. Anh em đừng dùng chi thể của anh em như khí cụ để

làm điều bất chính, phục vụ cho tội lỗi nữa. Trái lại, anh em là những người sống đã từ cõi chết trở về, anh em hãy hiến toàn thân cho Thiên Chúa, và dùng chi thể của anh em như khí cụ để làm điều công chính, phục vụ Thiên Chúa. Tội lỗi sẽ không còn quyền chi đối với anh em nữa, vì anh em không còn lệ thuộc vào Lễ Luật, nhưng lệ thuộc vào ân sủng.

Đó là lời Chúa.

Tung hô Tin Mừng: Ed 33,11

Chúa phán: Ta không không muốn kẻ gian ác phải chết, nhưng muốn nó ăn năn sám hối và sống.

Tin Mừng: Lc 24,46-48 *(hoặc một bài khác phù hợp)*

Tin Mừng Chúa Giêsu Kitô theo thánh Luca.

Khi ấy, Chúa Giêsu nói cùng các môn đệ rằng: “Có lời Kinh Thánh chép rằng: Đấng Kitô phải chịu khổ hình, rồi ngày thứ ba, từ cõi chết sống lại; phải nhân danh Người mà rao giảng cho muôn dân, bắt đầu từ Giêrusalem, kêu gọi họ sám hối để được ơn tha tội. Chính anh em là chứng nhân về những điều này.”

Đó là lời Chúa.

Chủ sự gợi ý sám hối...

NGHI THỨC GIAO HOÀ

(cộng đoàn đứng)

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, chúng ta có Chúa Kitô, Đấng Cứu Chuộc, là vị Trạng Sư công chính trước toà Chúa Cha. Vậy, chúng ta hãy khiêm tốn nài xin Chúa tha tội và tẩy rửa chúng ta sạch mọi điều gian ác.

X. Chúa đã đến để rao giảng Tin Mừng cho người nghèo khổ và chữa lành những người nghèo khổ trong tâm hồn.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa đã tha thứ cho người phụ nữ, vì bà đã yêu mến nhiều.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa không đến để kêu gọi những người công chính, nhưng kêu gọi những người tội lỗi.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa đã không khước từ tiếp xúc với những người thu thuế và tội lỗi.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa đã vác chiên lạc trên vai mà đem về đàn.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa đã không kết án người phụ nữ ngoại tình, nhưng cho về bình an.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa đã kêu gọi Giakêu ăn năn hối cải và sống đời sống mới.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa đã hứa Thiên Đàng cho người trộm lành ăn năn hối cải.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.

X. Chúa ngự bên hữu Chúa Cha để chuyển cầu cho chúng con.

Đ. Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.**Chủ sự:**

Giờ đây, chúng ta cùng nhau dâng lên Chúa Cha lời kinh mà chính Chúa Giêsu truyền dạy, để xin Người tha tội cho chúng ta:

Cộng đoàn:

Lạy Cha chúng con ở trên trời....

Chủ sự:

Lạy Chúa, Chúa đã ban ơn nâng đỡ sự yếu hèn của chúng con, chúng con nài xin Chúa cho chúng con được vui mừng đón nhận ơn tha thứ của Chúa, và chứng minh hiệu quả ơn ấy bằng một đời sống mới. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Cộng đoàn:

Amen.

Chủ sự:

Nào ta chúc tụng Chúa.

Cộng đoàn:

Tạ ơn Chúa.

Sau cùng, cộng đoàn hát bài ca kết thúc. Quý cha giải tội ngồi tại các toà để ban bí tích Hoà Giải cho từng hối nhân.

NGHI THỨC GIẢI TỘI TẬP THỂ

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT TRƯỚC

Ngoài hình thức thứ I là xưng tội (hoà giải) cá nhân và hình thức thứ II là hoà giải cá nhân - thống hối cộng đồng, Giáo Hội còn dự liệu một hình thức thứ III cho việc cử hành bí tích Giao Hoà trong những hoàn cảnh đặc biệt gọi là giải tội tập thể (x. *GL*, điều 961).

Hình thức thứ III không có xưng tội cá nhân và diễn ra trong bối cảnh cử hành phụng vụ thống hối cộng đồng với việc công bố Kinh Thánh, lời khuyên mục vụ, giáo huấn và hướng dẫn của vị chủ sự dưới hình thức bài giảng, tiếp theo là xưng tội chung (“Tôi thú nhận cùng...”) và lời nguyện chuyển cầu. **Tuy nhiên, cử hành theo hình thức ngoại thường này được quy định nghiêm ngặt theo các khoản *Giáo Luật* như sau:**

I. GIÁO LUẬT

Điều 961

§1. Không thể ban ơn xá giải chung cho nhiều hối nhân cùng một lúc, nếu mỗi cá nhân không thú tội trước, trừ:

1° trường hợp nguy tử sắp xảy ra và không đủ thời giờ cho một hay nhiều tư tế nghe từng hối nhân xưng tội;

2° trường hợp có nhu cầu nghiêm trọng, nghĩa là khi có đông hối nhân mà không có đủ cha giải tội để nghe từng người xưng tội đúng cách trong một thời gian thích hợp, đến nỗi các hối nhân không được lãnh ơn của bí tích hoặc không được rước lễ trong thời gian lâu dài mà không do lỗi của họ, tuy nhiên, không được coi là có nhu cầu đủ, khi không có sẵn cha giải tội chỉ vì có đông hối nhân như có thể xảy ra trong một ngày lễ lớn hoặc trong một cuộc hành hương lớn nào đó.

§2. Việc nhận định xem những điều kiện cần thiết chiếu theo quy tắc của §1, 2° có hay không là thuộc về Giám mục giáo phận;

ngài có thể xác định những trường hợp có nhu cầu như thế, dựa vào những tiêu chuẩn đã được thỏa thuận chung với các thành viên khác của Hội Đồng Giám mục.

Điều 962

§1. Để hưởng nhờ hữu hiệu ơn xá giải bí tích được ban cùng một lúc cho nhiều người, người Kitô hữu không những phải được chuẩn bị đầy đủ, mà đồng thời còn phải quyết tâm là sẽ đi xưng tội riêng vào thời gian thích hợp, về các tội trọng mà hiện tại họ không thể xưng thú như vậy được.

§2. Trong mức độ có thể, ngay vào dịp lãnh nhận một ơn xá giải chung, các Kitô hữu phải được dạy cho biết những điều kiện buộc phải có chiếu theo quy tắc của §1, và kể cả trong trường hợp nguy tử, nếu còn thời giờ, thì phải khuyên bảo trước khi xá tội chung, để mỗi người lo giục lòng ăn năn sám hối.

Điều 963

Miễn là vẫn giữ nguyên nghĩa vụ được nói đến ở điều 989, người nào được tha các tội trọng nhờ một ơn xá giải chung, thì phải đi xưng tội riêng sớm hết sức khi có dịp, trước khi lãnh nhận ơn xá tội chung một lần khác, trừ khi có một lý do chính đáng can thiệp vào.

II. NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

– Về Giáo luật

- Không được coi là đủ nhu cầu và lý do để tổ chức giải tội tập thể chỉ vì không có sẵn và không đủ cha giải tội cho quá nhiều hối nhân như có thể xảy ra trong một ngày lễ lớn hoặc trong một cuộc hành hương lớn nào đó.

▪ Người Kitô hữu không những phải được chuẩn bị đầy đủ, mà còn phải **quyết tâm là sẽ đi xưng tội riêng** vào thời gian thích hợp, về các tội trọng mà hiện tại họ không thể xưng thú.

▪ Các Kitô hữu phải được dạy cho **biết những điều kiện buộc phải có chiếu theo quy tắc của §1**, và kể cả trong trường hợp nguy tử, nếu còn thời giờ, thì **phải khuyên bảo trước khi xá tội chung, để mỗi người lo giục lòng ăn năn sám hối.**

▪ Người nào được tha các tội trọng nhờ một ơn xá giải chung thì vẫn phải đi xưng tội riêng sớm nhất có thể, trước khi lãnh nhận ơn xá tội chung một lần khác.

▪ Chỉ Giám mục giáo phận mới có thể công bố tình trạng nghiêm trọng, chiếu theo quy ước chung của Hội Đồng Giám mục; cá nhân Linh mục phải được phép của Giám mục bản quyền trước khi cử hành giải tội tập thể.

– Về mục vụ

▪ Không ban ơn xá giải chung ngay trước giờ lễ, vì sẽ có những người thiếu ý thức hoặc không ước muốn nhận ơn xá giải, không xét mình, ăn năn tội và quyết tâm chữa tội.

▪ Trong mùa Chay, đối với hoàn cảnh dịch bệnh như hiện nay, chỉ nên cử hành nghi thức thống hối và ban ơn xá giải chung trong dịp tĩnh tâm vào cuối mùa Chay hoặc trong Tuần Thánh, để các tín hữu được thêm ơn ích thiêng liêng và có thể giữ những điều luật 962 và 963 đã quy định.

– Về phụng vụ

▪ Cử hành nghi thức thống hối theo các mẫu thích hợp (được gợi ý kèm đây);

- Khi ăn năn tội và lãnh nhận ơn xá giải, nên có những dấu chỉ nơi các hối nhân: cúi mình, quỳ gối;
- Linh mục ban ơn xá giải chung theo đúng công thức bí tích.

Ngày 06 tháng 03 năm 2020

Ủy ban Phụng tự trực thuộc Hội đồng Giám mục Việt Nam

NGHI THỨC GIẢI TỘI TẬP THỂ

(x. *Ordo Paenitentiae*,
Ủy ban Phụng tự - Hội đồng Giám mục Việt Nam chuyển ngữ)

I. Trường hợp thông thường

1. Mở đầu (x. *Ordo Paenitentiae*, số 60)

Khi mọi người tề tựu đông đảo, cộng đoàn hát một bài ca mở đầu nói lên tâm tình sám hối.

Chủ sự: Nhân danh Cha và Con và Thánh Thần.

Cộng đoàn: Amen.

Chủ sự: Nguyên xin ân sủng, lượng từ bi và phúc bình an của Thiên Chúa Cha và Đức Giêsu Kitô, Đấng Cứu Chuộc chúng ta, ở cùng anh chị em.

Cộng đoàn: Và ở cùng cha.

Kế đó chủ sự nói vắn tắt mấy lời về buổi cử hành sám hối, sau đó ngài mời gọi cầu nguyện và đọc lời nguyện:

Chủ sự:

Anh chị em thân mến, chúng ta hãy cầu xin Thiên Chúa là Đấng kêu mời chúng ta trở về, ban cho chúng ta ơn sám hối thật sự và hữu hiệu.

(thinh lặng giây lát)

Lạy Chúa, chúng con nài xin Chúa nhậm lời chúng con cầu khẩn, và tha thứ các tội lỗi chúng con thú nhận cùng Chúa, để chúng con được Chúa thương ban ơn tha thứ và bình an. Nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con.

Cộng đoàn: Amen.

2. Phụng vụ Lời Chúa

Bài đọc I (Is 55,6-9) hoặc một bài khác phù hợp;

Đáp ca (Tv 50,3-4,5-6a, 12-13,14.17):

X. Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, xoá tội con theo lượng cả đức từ bi. Xin rửa con tẩy sạch gốc lỗi lầm, và tẩy con sạch lạng tội ác.

Đ. *Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.*

X. Vì sự lỗi con, chính con đã biết, và tội con ở trước mặt con luôn. Con phạm tội phản nghịch cùng một Chúa.

Đ. *Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.*

X. Ôi lạy Chúa, xin tạo cho con quả tim trong sạch, và canh tân tinh thần cương nghị trong người con. Xin đừng loại con khỏi thiên nhan Chúa, chớ thu hồi Thánh Thần Chúa ra khỏi con.

Đ. *Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.*

X. Xin ban lại cho con niềm vui Ôn Cứu Độ, với tin thần quảng đại, Chúa đỡ nâng con. Lạy Chúa xin mở môi con, để miệng con loan truyền lời ca khen.

Đ. *Lạy Chúa, nguyện thương con theo lòng nhân hậu Chúa, vì con đã phạm tội.*

Bài đọc II (Rm 6,2-4.12-14) hoặc một bài khác phù hợp;

Câu xướng trước Tin Mừng (Ed 33,11):

Chúa phán: “Ta lấy mạng sống Ta mà thề: Ta chẳng vui gì khi kẻ gian ác phải chết, nhưng vui khi nó thay đổi đường lối để được sống.”

Tin Mừng (Lc 24,46-48) hoặc một bài khác phù hợp;

Bài giảng

Sau bài giảng hay chính bài giảng nhắc cho mọi người những điều kiện phải giữ (ăn năn thống hối các tội lỗi mình, dốc lòng chữa, quyết tâm thay đổi đời sống, bồi thường thiệt hại gây ra cho người khác đồng thời có ý định trong một thời gian sớm bao nhiêu có thể khi có dịp, xưng từng tội trọng mà hiện giờ không thể xưng như vậy được. Hơn nữa nên giao vạ việc đền tội mà mọi người phải làm và mỗi người tùy ý có thể thêm một ít việc khác). Giảng xong, Linh mục chủ sự mời gọi mọi người sám hối rồi ban bí tích Giải Tội tập thể theo công thức sau:

3. Cáo mình chung (x. *Ordo Paenitentiae*, số 54&61)

Cộng đoàn quỳ.

Chủ sự: Anh chị em thân mến, bây giờ chúng ta hãy quỳ gối xuống/cúi đầu xuống/cúi mình xuống (tuỳ theo HĐGM quy định) và cùng nhau thú tội mình trước tôn nhan Thiên Chúa:

Cộng đoàn: Tôi thú nhận...

Các lời cầu như sau (hoặc có thể thay bằng một bài thánh ca thống hối).

Chủ sự: Chúng ta có Chúa Kitô, Đấng cứu chuộc chúng ta, làm vị trạng sư công chính trước toà Chúa Cha, vậy chúng ta hãy khiêm tốn nài xin Chúa Kitô tha tội cho chúng ta và tẩy rửa chúng ta sạch mọi gian tà:

X. Chúa đã đến để rao giảng Tin Mừng cho người nghèo khó và chữa lành những người nghèo khổ trong tâm hồn.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa đã tha thứ cho người phụ nữ, vì bà đã yêu mến nhiều.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa đến không để kêu gọi những người công chính, nhưng kêu gọi những người tội lỗi.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa đã không khước từ tiếp xúc với những người thu thuế và tội lỗi.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa đã vác chiên lạc trên vai mà đem về đàn.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa đã không kết án người phụ nữ ngoại tình, nhưng cho về bằng an.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa đã kêu gọi Giakêu ăn năn hối cải và sống đời sống mới.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa đã hứa Thiên Đàng cho người trộm lành ăn năn hối cải.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

X. Chúa ngự bên hữu Chúa Cha để chuyển cầu cho chúng con.

Đ. *Lạy Chúa, xin thương xót chúng con.*

Hoặc hát một bài thích hợp theo Ordo Paenitentiae, số 54.

Kinh Lạy Cha (luôn luôn phải đọc)

Chủ sự:

Giờ đây, chúng ta cùng nhau dâng lên Chúa Cha lời kinh mà chính Chúa Giêsu truyền dạy, để xin Người tha tội cho chúng ta:

Cộng đoàn: Lạy Cha chúng con ở trên trời...

4. Nghi thức giải tội tập thể (x. *Ordo Paenitentiae*, số 62)

Chủ sự giơ tay trên những người lãnh bí tích Giải Tội và đọc công thức tha tội sau đây (nhớ rằng: Công thức tha tội chung này có tính cách trọng thể hơn công thức tha tội riêng):

Chủ sự: Thiên Chúa là Cha, không muốn kẻ có tội phải chết, nhưng muốn họ ăn năn trở lại và được sống. Chúa đã yêu thương chúng ta trước, và đã sai Con Chúa đến thế gian, để nhờ Người mà thế gian được cứu độ. Xin Chúa tỏ lòng từ bi và ban bình an cho anh chị em.

Cộng đoàn: Amen.

Chủ sự: Chúa Giêsu Kitô là Đấng đã bị nộp vì tội lỗi chúng ta và đã sống lại để thánh hoá chúng ta. Người đã ban Thánh Thần xuống trên các Tông đồ để các ngài lãnh nhận quyền tha tội, xin Người dùng tác vụ của chúng tôi mà cứu anh chị em khỏi mọi sự dữ và ban cho anh chị em được đầy Chúa Thánh Thần.

Cộng đoàn: Amen.

Chủ sự: Chúa Thánh Thần, Đấng phù trợ đã được trao ban cho chúng ta để tha thứ tội lỗi, và trong Người chúng ta được đền cùng Chúa Cha. Xin Người thanh tẩy và dùng ánh sáng chiếu soi tâm hồn anh chị em, để anh chị em tuyên xưng quyền năng của Đấng đã kêu gọi anh chị em ra khỏi chốn tối tăm và đưa vào nơi sáng láng tuyệt vời.

Cộng đoàn: Amen.

Chủ sự: VẬY TÔI THA TỘI CHO ANH CHỊ EM, NHÂN DANH CHA ✠ VÀ CON VÀ THÁNH THẦN.

Cộng đoàn: Amen.

Hoặc chủ sự đọc theo công thức:

THIÊN CHÚA LÀ CHA HAY THƯƠNG XÓT, ĐÃ NHỜ SỰ CHẾT VÀ SỐNG LẠI CỦA CON CHÚA MÀ GIAO HOÀ THỂ GIAN VỚI CHÚA VÀ BAN THÁNH THẦN ĐỂ THA TỘI. XIN THIÊN CHÚA DỪNG TÁC VỤ CỦA HỘI THÁNH MÀ BAN CHO ANH CHỊ EM ƠN THA THỨ VÀ BÌNH AN. VẬY TÔI (CHA) THA TỘI CHO ANH CHỊ EM NHÂN DANH CHA ✠ VÀ CON VÀ THÁNH THẦN.

Cộng đoàn: Amen.

5. Lời ca tụng và kết thúc (x. *Ordo Paenitentiae*, số 58-59, 63)

Cách đơn giản

Chủ sự: Nào ta hãy chúc tụng Chúa.

Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa.

Hát một bài hát chúc tụng hoặc tạ ơn (ví dụ bài Magnificat...).

Cách trọng thể

Chủ sự: Xin Chúa hướng dẫn lòng trí anh chị em theo đường lối yêu thương của Người và đổ đầy anh chị em bằng sự kiên nhẫn như Đức Kitô.

Cộng đoàn: Amen.

Chủ sự: Xin Chúa ban cho anh chị em sức mạnh để bước vào cuộc sống mới và làm đẹp lòng Người trong mọi sự.

Cộng đoàn: Amen.

Chủ sự: Xin Thiên Chúa toàn năng là Cha và Con và Thánh Thần, ban phép lành cho anh chị em.

Cộng đoàn: Amen.

Tuyên bố giải tán (bởi Phó tế hoặc chính Linh mục chủ sự)

Chủ sự: Chúa đã giải thoát anh chị em khỏi tội lỗi, chúc anh chị em đi bình an

Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa

Hát một bài hát chúc tụng hoặc tạ ơn (ví dụ bài Magnificat...).

II. Trường hợp cấp bách (x. Ordo Paenitentiae, số 64)

Khi không có thời gian cử hành đầy đủ các nghi thức, vị chủ sự có thể rút ngắn lại như sau:

1] Đọc một đoạn Tin Mừng ngắn;

2] Bài giảng (số 60): *gồm cả việc khuyên bảo, ra việc đền tội, nhắc nhở hối nhân xưng tội trọng ở tòa giải tội khi có dịp* (số 66);

3] Giao hoà (số 62) (*quỳ hoặc cúi mình*)

– **Kính Thú nhận;**

– **Kính Lạy Cha;**

– **Linh mục đọc công thức xá giải:**

THIÊN CHÚA LÀ CHA HAY THƯƠNG XÓT, ĐÃ NHỜ SỰ CHẾT VÀ SỐNG LẠI CỦA CON CHÚA MÀ GIAO HOÀ THẾ GIAN VỚI CHÚA VÀ BAN THÁNH THẦN ĐỂ THA TỘI. XIN THIÊN CHÚA DỪNG TÁC VỤ CỦA HỘI THÁNH MÀ BAN CHO ANH CHỊ EM ƠN THA THỨ VÀ BÌNH AN. VẬY TÔI (CHA) THA TỘI CHO ANH CHỊ EM, NHÂN DANH CHA ✠ VÀ CON VÀ THÁNH THẦN.

Hối nhân: Amen.

Phụ lục:

PHỤNG VỤ TUẦN THÁNH

Ủy ban Phụng tự - HDGM.VN

I. QUY CHẾ TỔNG QUÁT SÁCH LỄ RÔMA

Số 4. Bản tính của chức Linh mục thừa tác thuộc riêng hàng Giám mục và Linh mục, những người dâng hy lễ và chủ tọa cộng đoàn dân thánh với tư cách là hiện thân của Đức Kitô, được làm nổi bật trong chính hình thức của lễ nghi, vì Linh mục có một vị trí và nhiệm vụ đặc biệt hơn. Những đặc điểm chính yếu của phận vụ này được công bố đồng thời cũng được giải thích rõ ràng và sâu rộng hơn trong kinh tiền tụng của Thánh Lễ làm phép Dầu, ngày thứ Năm tuần Thánh, ngày kỷ niệm thiết lập chức Linh mục. Lời kinh Tiền tụng đó đề cập rõ ràng đến chức năng tư tế được trao ban qua việc đặt tay, và chức năng ấy, được diễn tả với từng phận vụ riêng biệt, chính là sự tiếp nối chức năng của Chúa Kitô, Vị Thượng Tế của Giao ước Mới.

Số 5. Cũng phải trân trọng và hiểu đúng ý nghĩa chức tư tế vương giả của các tín hữu, tự bản chất khác với chức Linh mục thừa tác; chính nhờ thừa tác vụ của Giám mục và Linh mục, hy lễ thiêng liêng của các tín hữu được liên kết với hy lễ của Chúa Kitô là Đấng Trung gian duy nhất. Thật vậy, cử hành Thánh Thể là hành vi của toàn thể Hội Thánh, trong đó mỗi người chỉ làm và làm trọn vẹn phận sự được dành riêng tùy theo chức vị của mình trong đoàn dân Thiên Chúa. Bởi thế, phải chú trọng hơn đến một số khía cạnh của việc cử hành, đã có lúc không được lưu tâm đủ trong nhiều thế kỷ qua. Vì đoàn dân này là dân Thiên Chúa, được cứu chuộc bằng giá

máu Đức Kitô, được Chúa quy tụ, được Lời Chúa nuôi dưỡng, là dân được kêu gọi để dâng lên Thiên Chúa lời cầu nguyện của toàn thể gia đình nhân loại, là đoàn dân hiệp lời tạ ơn trong Chúa Kitô về mầu nhiệm cứu độ, khi dâng hy lễ của chính Người, và sau cùng, là dân liên kết với nhau trong tình hợp nhất nhờ thông hiệp với Mình và Máu Đức Kitô. Đoàn dân này, từ nguồn gốc đã là dân thánh, nhưng nhờ tham dự vào mầu nhiệm Thánh Thể cách ý thức, tích cực và hữu hiệu, sẽ liên li tiến tới trên đường thánh thiện

THÁNH LỄ ĐỒNG TẾ

Số 199. Việc đồng tế biểu lộ cách thích đáng sự hợp nhất của chức Linh mục, của hy lễ và của toàn thể Dân Chúa. Chính nghi thức buộc phải có đồng tế:

- a) trong nghi lễ tấn phong Giám mục và truyền chức Linh mục;
- b) trong lễ chúc phong Đan viện phụ;
- c) trong lễ làm phép Dầu.

Khuyến nên đồng tế trong các trường hợp sau đây, trừ khi lợi ích của tín hữu đòi hỏi cách khác:

- a) Trong Thánh Lễ Tiệc Ly chiều thứ Năm tuần Thánh;
- b) Trong Thánh Lễ của các Công đồng, các cuộc họp của các Giám mục và trong các Hội đồng;
- c) Trong Thánh Lễ tu viện và Thánh Lễ chính tại các nhà thờ và nhà nguyện;
- d) Trong Thánh Lễ nhân dịp bất cứ cuộc hội họp nào của các Linh mục triều hay dòng.

Tuy nhiên, mỗi Linh mục vẫn được phép cử hành Thánh Lễ riêng, nhưng không được trùng vào lúc trong nhà thờ hoặc nhà

nguyện đó có Thánh Lễ đồng tế. Riêng lễ Tiệc Ly ngày thứ Năm tuần Thánh và lễ Canh thức Vượt Qua, thì không được phép cử hành lễ riêng.

Số 200. Các Linh mục vắng lai cũng được chấp nhận vào đồng tế, miễn là biết rõ tình trạng tư cách của Linh mục đó.

Số 204. Khi có lý do đặc biệt hoặc vì ý nghĩa của nghi thức hoặc vì ngày lễ, được phép cử hành Thánh Lễ hay đồng tế một ngày nhiều lần trong những dịp sau đây:

a) Ngày thứ Năm Tuần Thánh, ai đã cử hành Thánh Lễ hay đồng tế trong Thánh Lễ làm phép dầu, cũng được cử hành Thánh Lễ hay đồng tế trong Thánh Lễ Tiệc Ly ban chiều.

b) Ai đã cử hành Thánh Lễ hay đồng tế trong Thánh Lễ Vọng Phục sinh, cũng được cử hành Thánh Lễ hay đồng tế trong Thánh Lễ ngày Phục sinh;

c) Trong lễ Giáng sinh, các Linh mục có thể cử hành hoặc đồng tế ba lễ, miễn là các lễ này được cử hành vào thời gian đã định;

d) Ngày cầu cho các tín hữu đã qua đời, miễn là các lễ cử hành vào những thời điểm khác nhau, và tuân giữ những điều quy định về ý chỉ của lễ thứ hai và thứ ba;

e) Những Linh mục đã đồng tế khi họp Công nghị hoặc trong dịp kinh lý mục vụ có Giám mục hay vị đại diện của ngài, hoặc dịp các Linh mục hội họp, vẫn có thể cử hành Thánh Lễ lần nữa vì lợi ích của các tín hữu. Điều này cũng có giá trị đối với các cộng đoàn tu sĩ, miễn là phải tuân thủ đúng những điều phải giữ.

Số 206. Khi Thánh Lễ đã bắt đầu, không ai được nhập đoàn đồng tế hoặc được nhận vào đồng tế nữa.

Số 274. Bái gôi là bái đầu gôi bên phải sát đất, biểu lộ sự thờ lạy, vì thế, cử chỉ này được dành để tôn kính phép Thánh Thể và Thánh Giá kể từ khi nghi thức tôn thờ trọng thể trong phụng vụ ngày thứ Sáu Tuần Thánh cho đến lúc khởi đầu Canh thức Vượt Qua.

Tại Việt Nam, Hội Đồng Giám mục đã quy định thay thế bái gôi bằng cúi mình.

Trong Thánh Lễ, có ba lần chủ tế cúi mình hay bái gôi: sau khi dâng Mình Thánh, sau khi dâng Máu Thánh và trước khi hiệp lễ. Khi đến bàn thờ hoặc khi rời bàn thờ, nếu đi ngang Nhà Tạm có Mình Thánh Chúa đặt trong cung thánh, thì Linh mục, Phó tế và các thừa tác viên cúi mình, nhưng không cúi mình trước Nhà Tạm đang khi cử hành Thánh Lễ. Ngược lại, mọi người cúi mình khi đi qua trước Mình Thánh Chúa, trừ khi đang đi kiệu. Những thừa tác viên cầm Thánh Giá nên cao đi rước, thì cúi đầu thay vì cúi mình.

II. QUY TẮC CHUNG VỀ NĂM PHỤNG VỤ VÀ NIÊN LỊCH

Tam nhật Vượt Qua

Số 18. Chúa Kitô đã hoàn tất trọn vẹn công trình cứu chuộc nhân loại và tôn vinh Thiên Chúa, trong mầu nhiệm Vượt qua, khi Người chịu chết để tiêu diệt sự chết và sống lại để khôi phục sự sống cho chúng ta. Tam nhật Vượt qua tưởng niệm Cuộc Thương Khó và Phục sinh của Chúa chính là đỉnh cao của năm phụng vụ. Nếu Chúa nhật là ngày trọng nhất trong tuần, thì Phục sinh là lễ trọng nhất trong năm phụng vụ.

Số 19. Tam nhật Vượt qua tưởng niệm Cuộc Thương Khó và Phục sinh của Chúa, bắt đầu từ chiều thứ Năm Tuần Thánh với Thánh Lễ Tiệc Ly, điểm trung tâm là đêm Canh thức Vượt Qua, và kết thúc sau giờ kinh Chiều Chúa nhật Phục sinh.

Số 20. Trong ngày thứ Sáu tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa và nếu hoàn cảnh thuận tiện, cả trong ngày thứ Bảy thánh cho tới giờ Canh thức Vượt Qua, khắp nơi phải giữ chay thánh vượt qua.

Số 21. Lễ Vọng Vượt qua, trong đêm thánh Chúa sống lại, được coi là “Mẹ của các lễ Vọng.” Trong lễ này, Hội Thánh canh thức để đón chờ Chúa Kitô sống lại và cử hành mầu nhiệm phục sinh trong các bí tích. Vì thế, lễ Vọng phải được cử hành trọn vẹn trong đêm: khởi sự khi đêm tối bắt đầu và kết thúc trước rạng đông Chúa nhật.

Mùa Phục sinh

Số 22. Năm mươi ngày từ Chúa nhật Phục sinh đến Chúa nhật lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống, được cử hành trong niềm hân hoan phấn khởi, như một ngày lễ duy nhất, hay đúng hơn như một “Chúa nhật trọng đại.” Đây là những ngày chủ yếu phải hát *Halleluia*.

Số 23. Sau lễ Phục sinh, các Chúa nhật mùa này đều là những Chúa nhật Phục sinh, và được gọi là Chúa nhật II, III, IV, V, VI, VII mùa Phục sinh. Thời gian năm mươi ngày thánh này kết thúc với Chúa nhật lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống.

Số 24. Tám ngày đầu mùa Phục sinh là tuần Bát nhật Phục sinh và được cử hành như các lễ trọng kính Chúa.

Số 25. Lễ Chúa thăng thiên cử hành ngày thứ bốn mươi sau lễ Phục sinh; nơi nào lễ này không phải lễ buộc, thì cử hành vào Chúa nhật VII mùa Phục sinh (x. số 7).

Số 26. Những ngày sau lễ Chúa thăng thiên cho đến hết ngày thứ Bảy trước lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống là những ngày chuẩn bị đón chờ Chúa Thánh Thần ngự đến.

Mùa Chay

Số 27. Mùa Chay nhằm chuẩn bị cử hành lễ Phục sinh. Phụng vụ mùa Chay giúp các dự tòng và các tín hữu cử hành mầu nhiệm Phục sinh. Các dự tòng được chuẩn bị qua những giai đoạn của việc nhập đạo; các tín hữu được chuẩn bị qua việc tưởng niệm bí tích Thánh Tẩy và thực hành sám hối.

Số 28. Mùa Chay bắt đầu từ thứ Tư Lễ Tro và kết thúc ngay trước Thánh Lễ Tiệc ly. Không đọc *Halleluia* từ đầu mùa Chay cho đến lễ Vọng Phục sinh.

Số 29. Thứ Tư đầu mùa Chay là ngày khắp nơi phải giữ chay và cử hành nghi thức xức tro.

Số 30. Các Chúa nhật mùa này gọi là Chúa nhật I, II, III, IV, V mùa Chay. Chúa nhật tuần thứ sáu, bắt đầu Tuần Thánh, gọi là Chúa nhật Lễ Lá tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa.

Số 31. Tuần Thánh tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa Kitô từ lúc Người vào thành Giêrusalem với tư cách là Đấng Mêsia. Sáng thứ Năm Tuần Thánh, Đức Giám mục đồng tế với Linh mục đoàn, làm phép Dầu và thánh hiến Dầu Chrisma.

Tùy theo quyết định của Hội đồng Giám mục, có thể giữ thói quen phủ Thánh Giá và các ảnh tượng từ Chúa nhật V mùa Chay. Thánh Giá được phủ cho đến khi cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa vào thứ Sáu Tuần Thánh, các ảnh tượng khác được phủ tới lúc bắt đầu Canh thức Phục Sinh.

III. LUẬT CHỮ ĐỎ VỀ CỬ HÀNH PHỤNG VỤ TUẦN THÁNH & MÙA PHỤC SINH

CHÚA NHẬT LỄ LÁ TƯỞNG NIỆM CUỘC THƯƠNG KHÓ CỦA CHÚA

1. Hôm nay Hội Thánh tưởng niệm việc Chúa Kitô vào thành Giêrusalem hoàn tất mầu nhiệm Vượt qua của Người. Vì thế, trong

các Thánh Lễ, sẽ tưởng niệm việc Chúa vào thành hoặc bằng nghi thức rước kiệu hay nhập lễ trọng thể trước Thánh Lễ chính, hoặc nhập lễ đơn giản trong những Thánh Lễ khác. Có thể cử hành lại việc nhập lễ trọng thể, nhưng không được lặp lại cuộc kiệu, trước một hay hai Thánh Lễ thường có đông người tham dự. Nơi nào không thể tổ chức rước kiệu hay nhập lễ trọng thể thì nên cử hành Lời Chúa về việc vào thành và Cuộc Thương Khó của Chúa vào chiều thứ Bảy hay giờ nào thuận tiện hơn trong Chúa nhật.

Tưởng niệm Chúa vào thành Giêrusalem

Hình thức I: Rước lá

2. Vào giờ thuận tiện, dân chúng tụ họp tại một nhà thờ nhỏ hay một nơi thích hợp ngoài nhà thờ sẽ cử hành Thánh Lễ. Các tín hữu cầm lá trong tay.

3. Linh mục và Phó tế, mặc lễ phục đỏ như luật quy định, có các thừa tác viên khác cùng đi đến nơi dân chúng tụ họp. Linh mục có thể mặc áo choàng, và sau khi kết thúc cuộc rước, sẽ thay áo choàng bằng áo lễ.

4. Đang khi đi rước có thể hát đối ca sau đây hoặc một ca khúc thích hợp.

Linh mục và tín hữu làm dấu Thánh Giá Nhân danh Cha và Con và Thánh Thần, vị chủ sự chào chúc dân chúng như thường lệ, nói vắn tắt mời gọi tín hữu tham dự việc cử hành cách tích cực và ý thức.

8. Sau bài Tin Mừng, có thể giảng vắn tắt.

Để bắt đầu cuộc rước, Linh mục hoặc Phó tế hoặc một thừa tác viên giáo dân có thể dùng những lời sau đây hoặc tương tự kêu mời dân chúng: Anh chị em rất thân mến, như đám đông dân chúng ngày xưa, chúng ta hãy tung hô Chúa Giêsu và tiến bước trong bình an.

Hoặc: Chúng ta hãy tiến bước trong bình an.

Mọi người thưa: Nhân danh Chúa Kitô. Amen.

9. Đoàn rước bắt đầu tiến về nhà thờ cử hành Thánh Lễ. Nếu có xông hương, người cầm bình hương có than lửa cháy đi đầu, tiếp theo là thừa tác viên giúp lễ hay một thừa tác viên khác cầm Thánh Giá có trang hoàng những nhánh lá theo tập tục địa phương, đi giữa hai thừa tác viên cầm nến cháy. Theo sau là Phó tế mang sách Tin Mừng, rồi Linh mục cùng với các thừa tác viên, và tiếp đó là đoàn tín hữu cầm lá trong tay. Đang khi đi rước, ca đoàn và dân chúng hát những ca khúc sau đây hay những ca khúc khác để tôn vinh Chúa Kitô Vua.

11. Khi tới bàn thờ, Linh mục hôn kính bàn thờ và tùy nghi xông hương, rồi về ghế. Thay áo choàng bằng áo lễ. Không cử hành nghi thức nhập lễ và kính Xin Chúa thương xót, đọc lời nguyện Nhập lễ, sau đó tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

Hình thức II: Nhập lễ trọng thể

12. Nơi nào không thể kiệu lá từ ngoài nhà thờ, thì cử hành việc Chúa vào thành ở trong nhà thờ theo hình thức nhập lễ trọng thể trước Thánh Lễ chính.

13. Các tín hữu tụ họp tại cửa nhà thờ hay trong nhà thờ, tay cầm lá. Linh mục, các thừa tác viên và một số giáo dân đại diện tiến tới chỗ thuận tiện trong nhà thờ, ngoài cung thánh, nơi ít ra phần đông tín hữu có thể nhìn thấy.

14. Khi Linh mục tiến tới điểm đã chọn, hát đối ca Hoan hô con vua David hay ca khúc thích hợp. Rồi làm phép lá và công bố Tin Mừng về việc Chúa vào thành Giêrusalem, như ghi ở trên (các số 5-7). Sau bài Tin Mừng, Linh mục cùng với các thừa tác viên và số giáo dân đại diện long trọng đi qua nhà thờ tiến lên cung thánh,

trong khi đó hát đôi ca: Khi Chúa vào thành thánh (số 10) hay ca khúc thích hợp.

15. Khi tới bàn thờ, Linh mục hôn kính bàn thờ rồi về ghế. Không đọc nghi thức đầu lễ và kinh Xin Chúa thương xót, đọc lời nguyện Nhập lễ và tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

Hình thức III: Nhập lễ đơn giản

16. Trong tất cả các Thánh Lễ của Chúa nhật này, nếu không cử hành việc nhập lễ trọng thể, thì tưởng niệm việc Chúa vào thành Giêrusalem bằng hình thức nhập lễ đơn giản.

17. Khi Linh mục tiến đến bàn thờ, hát ca nhập lễ cùng với thánh vịnh (số 18) hay một ca khúc nào khác có cùng ý nghĩa. Linh mục hôn kính bàn thờ và về ghế. Sau dấu Thánh Giá, Linh mục chào chúc dân chúng rồi tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

Trong những Thánh Lễ không thể hát ca nhập lễ, thì ngay khi tới bàn thờ, Linh mục hôn kính bàn thờ, chào chúc dân chúng, đọc ca nhập lễ và tiếp tục Thánh Lễ như thường lệ.

21. Khi đọc bài Thương khó, không mang đèn và hương, không chào chúc và ghi dấu Thánh Giá trên sách. Phó tế, hoặc nếu không có Phó tế, Linh mục đọc bài Thương khó. Các thầy đọc sách cũng có thể đọc, nhưng nếu được, nên dành phần của Chúa Giêsu cho Linh mục.

Trước khi hát bài Thương khó, các Phó tế xin Linh mục chúc lành, như trước khi đọc bài Tin Mừng. Những người khác không phải xin chúc lành.

22. Sau bài Thương khó, có thể giảng văn tắt. Cũng có thể giữ tĩnh lặng ít phút. Đọc kinh Tin kính và Lời nguyện chung.

THỨ NĂM TUẦN THÁNH

1. Theo truyền thống xa xưa của Hội Thánh, hôm nay không được cử hành Thánh Lễ khi không có giáo dân tham dự.

Lễ Dầu

2. Thông thường, sáng nay, Đức Giám mục sẽ làm phép dầu bệnh nhân, dầu dự tòng và thánh hiến dầu thánh, trong một Thánh Lễ riêng, theo nghi thức trình bày trong sách Nghi thức Giám mục.

3. Nếu khó quy tụ giáo sĩ và giáo dân đến với Giám mục trong ngày này, có thể cử hành lễ Dầu trước vào ngày khác, nhưng phải gần lễ Phục sinh.

4. Khi có Giám mục đồng tế với Linh mục đoàn, Thánh Lễ này biểu hiện sự hiệp thông giữa Giám mục và các Linh mục của ngài: vì thế, tất cả các Linh mục phải cố gắng hết sức để tham dự Thánh Lễ và hiệp lễ dưới hai hình. Để biểu thị sự hợp nhất của Linh mục đoàn trong giáo phận, nên có các Linh mục thuộc những miền khác nhau trong giáo phận đến đồng tế với Giám mục.

5. Theo tập tục truyền thống, làm phép dầu bệnh nhân trước khi kết thúc Kinh nguyện Thánh Thể, và làm phép dầu dự tòng cũng như hiến thánh dầu thánh sau phần hiệp lễ. Tuy nhiên, vì lý do mục vụ, được phép cử hành toàn thể nghi lễ sau phần phụng vụ Lời Chúa.

15. Mỗi giáo xứ có thể nhận Dầu thánh trước Thánh Lễ Tiệc ly ban chiều hoặc lúc nào khác thuận tiện.

TAM NHẬT VƯỢT QUA

1. Trong Tam Nhật Thánh, Giáo Hội long trọng cử hành những mầu nhiệm cao cả nhất của ơn cứu chuộc khi dành những cử hành đặc biệt để tưởng niệm Chúa Kitô chịu đóng đinh, được mai táng và sống lại. Đây cũng là thời gian giữ chay thánh phục sinh: thứ Sáu

kính nhớ Cuộc Thương Khó của Chúa, mọi nơi đều phải giữ chay, và tùy nghi, có thể kéo dài sang thứ Bảy Thánh, để tâm hồn được mở rộng đón nhận niềm vui ngày Chúa sống lại.

2. Để cử hành Tam Nhật Thánh cách thích đáng, cần có một số thừa tác viên giáo dân, được chỉ bảo cẩn thận để biết những việc phải làm. Các ca khúc của dân chúng, của thừa tác viên và của Linh mục chủ tế cũng giữ một vai trò đặc biệt trong những cử hành của những ngày này; quả thật khi hát, lời ca có tác dụng rất mạnh. Vì thế, các chủ chăn không nên bỏ qua việc giải thích cho dân chúng, cách tốt nhất có thể, về ý nghĩa và diễn tiến của mỗi cử hành và chuẩn bị cho họ tham dự cách tích cực và có hiệu quả.

3. Được cử hành lễ nghi Tam Nhật Thánh trong các nhà thờ chính toà, nhà thờ giáo xứ, và chỉ tại những nơi có thể cử hành cách xứng đáng, nghĩa là có đông người tham dự, có đủ số các thừa tác viên cũng như có khả năng hát ít là một phần các nghi lễ. Vì thế, các cộng đoàn nhỏ, các hiệp hội, những nhóm riêng biệt, nên quy tụ về những nhà thờ nêu trên để các cử hành thánh được diễn ra cách trang trọng hơn.

THỨ NĂM - lễ chiều - THÁNH LỄ TIỆC LY

1. Thánh Lễ Tiệc ly phải được cử hành vào buổi chiều, vào giờ thích hợp nhất cho việc tham dự đầy đủ của toàn thể cộng đoàn địa phương, có tất cả các Linh mục và thừa tác viên thi hành phận vụ.

2. Mọi Linh mục đều được đồng tế, dù đã đồng tế lễ Dầu, hoặc vì lợi ích của giáo dân, phải dâng thêm một lễ khác.

3. Nơi đâu có nhu cầu mục vụ, Bản quyền địa phương có thể cho phép cử hành một lễ khác tại các nhà thờ, nhà nguyện, vào giờ ban chiều, và trong trường hợp hết sức cần thiết, cũng có thể cho cử hành vào buổi sáng, nhưng chỉ dành cho những người không sao có thể tham dự Thánh Lễ chiều. Tuy nhiên, cần phải tránh đừng cho

phép những cử hành như thế chỉ vì lợi ích cá nhân hay cho những nhóm nhỏ riêng biệt, và cũng đừng để ảnh hưởng không tốt cho Thánh Lễ chiều.

4. Chỉ cho tín hữu rước Thánh Thể trong Thánh Lễ. Nhưng có thể mang Mình Thánh cho bệnh nhân vào bất cứ giờ nào trong ngày.

5. Bàn thờ được trang hoàng cách chừng mực hợp với tính cách của ngày hôm nay. Nhà Tạm hoàn toàn để trống; chỉ truyền phép bánh lễ đủ cho giáo sĩ và giáo dân hiệp lễ hôm nay và ngày mai. Khi bắt đầu xướng kinh Vinh Danh, đổ chuông, rồi từ đó sẽ ngưng cho tới kinh Vinh Danh giờ Canh thức Phục Sinh, trừ khi Giám mục giáo phận quyết định thể khác. Trong những ngày này, chỉ được sử dụng đàn hay những nhạc khí khác để đệm theo tiếng hát. Sau khi công bố Tin Mừng, Linh mục giảng, quảng diễn màu nhiệm cao cả được tưởng niệm trong Thánh Lễ này, nghĩa là việc thiết lập bí tích Thánh Thể và chức Linh mục cũng như lệnh truyền về tình yêu thương huynh đệ.

Rửa chân

10. Giảng xong, nếu thuận tiện, nên cử hành nghi lễ rửa chân.

11. Các thừa tác viên dẫn những người được chọn trước, đến ghế đã dọn sẵn tại nơi thích hợp. Linh mục (cởi áo lễ, nếu cần), có các thừa tác viên theo giúp, đổ nước và sau đó lau chân cho từng người.

12. Trong khi rửa chân, hát một số đôi ca dưới đây hay những ca khúc thích hợp.

13. Sau nghi lễ rửa chân, Linh mục rửa và lau tay, mặc lại áo lễ và về ghế.

Không đọc kinh Tin kính, đọc Lời nguyện chung.

Phụng vụ Thánh Thể

14. Bắt đầu phần phụng vụ Thánh Thể, nên cho một số giáo dân lập đoàn rước dâng lễ vật, cùng với bánh rượu có thể dâng những quà tặng cho người nghèo.

16. Kinh Tiền tụng Thánh Thể I: Hy lễ và bí tích của Chúa Kitô.

[...]

23. Trong các công thức truyền phép, các lời của Chúa phải được đọc rõ ràng, lớn tiếng. Sau khi truyền phép, cầm bánh/rượu đã trở nên Thánh Thể Chúa, nâng lên cho cộng đoàn thấy, đặt lại trên đĩa thánh và cúi mình sâu thờ lạy.

[...]

33. Để thuận tiện, khi cho hiệp lễ, Linh mục nên lấy Mình Thánh từ bàn thờ trao cho các Phó tế hoặc thừa tác viên giúp lễ hoặc những thừa tác viên ngoại lệ khác để sau đó họ đưa Mình Thánh cho bệnh nhân cần rước Chúa tại nhà riêng.

35. Cho hiệp lễ xong, đặt bình đựng Mình Thánh dành cho hôm sau trên bàn thờ. Linh mục đứng tại ghế, đọc Lời nguyện hiệp lễ.

Kiệu Thánh Thể

37. Đọc Lời nguyện hiệp lễ xong, Linh mục đứng trước bàn thờ bỏ hương, làm phép và quỳ xông hương Mình Thánh ba lần. Sau đó nhận khăn vai trắng, đứng lên, cầm bình đựng Mình Thánh, lấy hai đầu khăn phủ lên bình.

38. Bắt đầu kiệu Mình Thánh, có nến và hương, đi trong nhà thờ đến nơi đã dọn sẵn trong nhà thờ hay một phòng nguyện được

trang hoàng thích hợp. Đi đầu là một thừa tác viên giáo dân cầm Thánh Giá giữa hai người cầm nến cháy. Theo sau là những người khác cầm nến cháy. Người cầm bình có khói hương nghi ngút đi trước Linh mục mang Minh Thánh. Trong khi đó, hát thánh thi Lưỡi tôi hãy ca hát (trừ hai triết cuối) hay một ca khúc về Thánh Thể.

39. Khi đoàn kiệu tới nơi đặt Minh Thánh, Linh mục, nếu cần, có Phó tế phụ giúp, đặt bình đựng Minh Thánh vào trong Nhà Tạm, cửa để mở. Linh mục bỏ hương, quỳ xông hương Minh Thánh, trong khi đó hát Đây nhiệm tích vô cùng cao quý hoặc một bài về Minh Thánh. Sau đó, Phó tế hay chính Linh mục đóng cửa Nhà Tạm.

40. Sau ít phút thỉnh lặng cầu nguyện, Linh mục và các thừa tác viên, cúi mình bái Minh Thánh rồi đi về phòng thánh.

41. Lộet khăn bàn thờ vào lúc thuận tiện, và nếu có thể, nên đưa các Thánh Giá ra khỏi nhà thờ. Nếu còn Thánh Giá trong nhà thờ, nên phủ khăn.

42. Những ai tham dự lễ chiều, không phải đọc kinh Chiều.

43. Theo tập tục và hoàn cảnh địa phương, nên kêu mời các tín hữu, trong thời gian thuận tiện ban đêm, đến chào Minh Thánh tại nơi được lưu giữ, tuy nhiên, sau nửa đêm, không nên chào trọng thể.

44. Nếu không cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa ngày thứ Sáu Thánh trong nhà thờ này, thì kết thúc Thánh Lễ như thường lệ và đặt Minh Thánh ngay trong Nhà Tạm.

THỨ SÁU TUẦN THÁNH

1. Theo truyền thống rất cổ xưa, hôm nay và ngày mai, Hội Thánh không cử hành các bí tích nào khác ngoài bí tích Sám Hối và Xức Dầu Bệnh Nhân.

2. Hôm nay chỉ cho tín hữu rước Thánh Thể trong chính lúc cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa; tuy nhiên, với những bệnh nhân không thể tham dự cuộc cử hành này, thì có thể đưa Mình Thánh cho họ bất cứ giờ nào.

3. Bàn thờ hoàn toàn để trống: không Thánh Giá, không đèn nến, không phủ khăn.

Cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa

4. Vào sau trưa hôm nay, khoảng ba giờ chiều, trừ khi, vì lý do mục vụ, khuyên nên cử hành muộn hơn, sẽ cử hành Cuộc Thương Khó của Chúa, gồm ba phần: phụng vụ Lời Chúa, tôn thờ Thánh Giá và rước Thánh Thể.

5. Linh mục và Phó tế, mặc phẩm phục đỏ như khi cử hành Thánh Lễ, thỉnh lặng tiến ra bàn thờ và chào kính bàn thờ rồi phủ phục hay quỳ gối và cúi mình cầu nguyện giây lát. Mọi người khác quỳ gối cúi mình.

6. Sau đó Linh mục và các thừa tác viên về ghế. Linh mục đứng hướng về dân chúng, dang tay, đọc một trong những lời nguyện trong sách lễ, không đọc Chúng ta dâng lời cầu nguyện.

PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

7. Cộng đoàn ngồi. Đọc bài đọc I, trích sách tiên tri Isaia (52,13–53,12) cùng với thánh vịnh đi kèm.

8. Tiếp theo là bài đọc II, trích thư gửi tín hữu Do Thái (4,14–16; 5,7–9) và câu xướng trước Tin Mừng.

9. Sau đó là bài Thương khó theo thánh Gioan (18,1–19,42) theo cùng một thể thức như trong Lễ Lá.

10. Sau bài Thương khó, Linh mục giảng vắn tắt. Cuối bài giảng có thể kêu mời tín hữu cầu nguyện ít phút.

Lời nguyện chung

11. Kết thúc phần phụng vụ Lời Chúa bằng lời nguyện chung, theo cách sau đây: Phó tế, hoặc một thừa tác viên giáo dân, đứng tại giảng đài, đọc lời kêu mời, nêu lên ý cầu nguyện. Sau khi Cộng đoàn thỉnh lạng cầu nguyện giây lát, Linh mục đứng tại ghế, hoặc tùy nghi, tại bàn thờ, dang tay đọc lời nguyện. Trong suốt thời gian cầu nguyện, tín hữu có thể đứng hay quỳ.

12. Trước mỗi lời nguyện, Phó tế có thể kêu mời: Xin quý xuống - Cộng đoàn quỳ thỉnh lạng cầu nguyện giây lát - Xin đứng lên. Hội đồng Giám mục có thể dự trù một lời kêu mời khác. Khi có nhu cầu quan trọng của cộng đoàn, Giám mục giáo phận có thể cho phép hay quyết định đọc thêm một ý nguyện đặc biệt.

KÍNH THỜ THÁNH GIÁ

14. Sau lời nguyện chung, sẽ cử hành nghi thức long trọng kính thờ Thánh Giá. Tùy theo nhu cầu mục vụ, chọn một trong hai hình thức suy tôn Thánh Giá sau đây.

Suy tôn Thánh Giá: Cách thứ nhất

15. Phó tế và các thừa tác viên, hay một thừa tác viên thích hợp, đi vào phòng áo, sau đó cùng với hai thừa tác viên cầm nến cháy, kiệu Thánh Giá có phủ khăn tím tiến vào giữa cung thánh.

Linh mục đứng trước bàn thờ, quay về phía dân chúng, nhận Thánh Giá, mở khăn phủ phần đầu Thánh Giá, đưa Thánh Giá lên cao, xướng: Đây là cây Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian. Phó tế, hoặc nếu cần, ca đoàn cùng hát với Linh mục. Mọi người thưa: Chúng ta hãy đến thờ lạy. Hát xong, mọi người quỳ gối thỉnh lạng thờ lạy giây lát, Linh mục vẫn đứng nâng cao Thánh Giá.

Sau đó, Linh mục mở khăn phủ cánh phải Thánh Giá, nâng Thánh Giá lên cao và xướng: Đây là cây Thánh Giá như lần trước.

Cuối cùng mở toàn bộ khăn phủ Thánh Giá và nâng Thánh Giá lên cao, xướng lần thứ ba: Đây là cây Thánh Giá...

Suy tôn Thánh Giá: Cách thứ hai

16. Linh mục, hoặc Phó tế, cùng với các thừa tác viên, hoặc một thừa tác viên thích hợp, đi đến cửa nhà thờ, từ đó, nhận Thánh Giá không phủ khăn, cùng với các thừa tác viên khác cầm nến cháy, làm thành đoàn rước đi qua giữa nhà thờ tiến lên cung thánh. Tại ba địa điểm: gần cửa, giữa nhà thờ, và trước cung thánh, người cầm Thánh Giá, nâng Thánh Giá lên cao, xướng: Đây là cây Thánh Giá... Cộng đoàn đáp: Chúng ta hãy đến thờ lạy. Sau mỗi câu thưa là một lần quỳ gối thỉnh lặng thờ lạy trong giây lát.

Kính thờ Thánh Giá

17. Linh mục hoặc Phó tế, cùng với các thừa tác viên cầm nến cháy, mang Thánh Giá lên cung thánh, đặt giữa cung thánh hay một nơi khác thích hợp, hoặc trao cho các thừa tác viên đỡ Thánh Giá, có nến cháy đặt hai bên.

18. Linh mục chủ sự, có thể cởi áo lễ và giày, tôn thờ Thánh Giá trước tiên, sau đó các giáo sĩ, thừa tác viên giáo dân và các tín hữu, tiến lên như đoàn rước, mọi người bày tỏ lòng tôn kính Thánh Giá bằng cách bái gối hoặc một dấu chỉ khác theo tập tục địa phương, chẳng hạn hôn Thánh Giá.

19. Chỉ trưng bày một Thánh Giá duy nhất để kính thờ. Nếu dân chúng quá đông, thì sau khi một số giáo sĩ và tín hữu đã lên kính thờ, Linh mục cầm Thánh Giá, đứng trước bàn thờ, nói ít lời kêu mời Cộng đoàn, rồi nâng cao Thánh Giá một lúc để các tín hữu thỉnh lặng thờ lạy.

20. Trong khi kính thờ Thánh Giá, hát đối ca: Lạy Chúa, chúng con thờ lạy Thánh Giá Chúa, các câu than vãn, thánh thi Ôi Thánh Giá tín trung hoặc những ca khúc thích hợp khác. Mọi người trở về chỗ ngồi sau khi kính thờ Thánh Giá. Theo hoàn cảnh địa phương hoặc truyền thống dân tộc và thích ứng mục vụ, có thể hát kính Mẹ đứng đó hay một ca khúc thích hợp để kính nhớ Đức Mẹ Sầu bi.

21. Tôn thờ Thánh Giá xong, Phó tế hoặc thừa tác viên đặt Thánh Giá bên cạnh bàn thờ. Đặt nến cháy chung quanh, trên bàn thờ hoặc gần Thánh Giá.

HIỆP LỄ

22. Trải khăn bàn thờ, đặt khăn thánh và Sách Lễ. Trong khi đó, Phó tế, hoặc chính Linh mục, choàng khăn vai, kiệu Mình Thánh từ nơi lưu giữ, đem lên bàn thờ bằng lối ngắn nhất, trong khi Cộng đoàn đứng thỉnh lặng. Hai thừa tác viên mang nến cháy đi theo hầu Mình Thánh sau đó đặt trên hay cạnh bàn thờ. Khi đã đặt bình đựng Mình Thánh trên bàn thờ và mở khăn che, Linh mục cúi mình trước Mình Thánh.

23. Linh mục chấp tay đọc rõ tiếng:

Vâng lệnh Chúa Cứu Thế và theo thể thức Người dạy chúng ta dám nguyện rằng:

Linh mục dang tay đọc tiếp cùng với cộng đoàn:

Lạy Cha chúng con ở trên trời,

chúng con nguyện danh Cha cả sáng,

Nước Cha trị đến,

ý Cha thể hiện dưới đất cũng như trên trời.

Xin Cha cho chúng con hôm nay lương thực hằng ngày,

và tha nợ chúng con,
 như chúng con cũng tha kẻ có nợ chúng con,
 xin chớ để chúng con sa chước cám dỗ,
 nhưng cứu chúng con cho khỏi sự dữ.

24. Linh mục đang tay đọc một mình:

Lạy Chúa, xin cứu chúng con khỏi mọi sự dữ,
 xin đoái thương
 cho những ngày chúng con đang sống được bình an,
 nhờ Chúa rộng lòng thương cứu giúp,
 chúng con sẽ luôn thoát khỏi tội lỗi
 và được an toàn trước mọi biến loạn,
 đang khi chúng con sống trong niềm hy vọng hồng phúc,
 và mong đợi ngày Chúa Giêsu Kitô,
 Đấng Cứu Độ chúng con ngự đến.

Cộng đoàn tung hô kết thúc lời nguyện:

Vì vương quyền, uy lực và vinh quang là của Chúa đến muôn đời.

25. Linh mục chấp tay, đọc thầm:

Lạy Chúa Giêsu Kitô,

con sắp rước Mình và Máu Thánh Chúa,
xin đừng để con vì thế mà bị xét xử và luận phạt,
nhưng nhờ lòng Chúa nhân từ,
xin che chở và cứu chữa hồn xác con.

26. Linh mục cúi mình, cầm Bánh thánh nâng lên trên bình thánh, quay về phía cộng đoàn đọc rõ tiếng:

Đây Chiên Thiên Chúa, đây Đấng xóa tội trần gian.
Phúc cho ai được mời đến dự tiệc Chiên Thiên Chúa.
Linh mục đọc chung với cộng đoàn:
Lạy Chúa, con chẳng đáng Chúa ngự vào nhà con,
nhưng xin Chúa phán một lời,
thì linh hồn con sẽ lành mạnh.

27. Linh mục cung kính rước Mình Thánh, miệng đọc thầm: Xin Mình Thánh Chúa Kitô gìn giữ con, cho con được sống muôn đời.

28. Trong khi các tín hữu rước Mình Thánh, có thể hát thánh vịnh 21 hay một ca khúc thích hợp.

29. Cho rước Mình Thánh xong, Phó tế hoặc một thừa tác viên thích hợp đưa bình đựng Mình Thánh vào chỗ dọn sẵn ngoài nhà thờ, hoặc tùy hoàn cảnh, đưa đặt vào Nhà Tạm.

30. Sau đó Linh mục đọc: Chúng ta dâng lời cầu nguyện, và tùy nghi giữ thinh lặng giây lát trước khi đọc lời nguyện Hiệp lễ.

31. Để giải tán cộng đoàn, Phó tế, hoặc nếu không có Phó tế, chính Linh mục mời gọi cộng đoàn: Xin anh chị em cúi mình nhận phúc lành của Chúa.

Lạy Chúa,

xin ban phúc lành cho đoàn dân

đang tưởng niệm Con Chúa chịu chết

và tin tưởng mong đợi Người sống lại,

xin Chúa tha thứ và ban niềm an ủi,

cho chúng con ngày càng thêm vững tin

và nhận được ơn cứu độ muôn đời.

Chúng con cầu xin nhờ Đức Kitô Chúa chúng con.

Đ. Amen.

32. Mọi người cúi mình chào kính Thánh Giá rồi thỉnh lặng ra về.

33. Sau cử hành, lột khăn bàn thờ, đặt Thánh Giá trên bàn thờ cùng với 2 hay 4 cây nến.

34. Những ai đã tham dự cử hành phụng vụ long trọng chiều nay không phải đọc kinh Chiều.

THỨ BẢY TUẦN THÁNH

1. Thứ Bảy Thánh, Hội Thánh ở lại bên mồ Chúa, cầu nguyện và giữ chay để suy niệm về Cuộc Thương Khó, sự chết, việc Chúa xuống ngục tổ tông, đồng thời mong đợi Người sống lại.

2. Bàn thờ để trống, Hội Thánh không cử hành Thánh Lễ cho tới Đêm Vọng trọng thể mừng Chúa sống lại, lúc niềm vui phục sinh trào dâng và sẽ kéo dài suốt 50 ngày.

3. Hôm nay chỉ trao Thánh Thể như của ăn đàng.

ĐÊM VỌNG PHỤC SINH

1. Theo truyền thống rất xa xưa, đêm nay là đêm dành cho Chúa (Xh 12, 42), trong giờ canh thức, dựa vào lời khuyên của Tin Mừng (Lc 12, 35-37), các tín hữu cầm đèn cháy sáng trong tay như những người đang chờ đợi Chúa trở lại, để khi Người đến và thấy tỉnh thức, sẽ được nhận vào đồng bàn với Người.

2. Đêm Vọng này là đỉnh cao, vượt trên mọi đại lễ, vì thế chỉ được cử hành một lần trong mỗi nhà thờ theo trình tự: sau nghi thức thấp nến và công bố Tin Mừng Phục Sinh (phần thứ nhất của Đêm Vọng), Hội Thánh, với trọn niềm tin tưởng vào Lời Chúa và điều Người hứa, suy niệm về những kỳ công Thiên Chúa đã thực hiện cho dân Người thuở ban đầu (phần thứ hai hay phụng vụ Lời Chúa), đến lúc sắp bước sang ngày mới, khi các thành viên mới đã được tái sinh trong giếng rửa tội (phần thứ ba), Hội Thánh được mời đến bàn tiệc Chúa đã dọn sẵn cho Dân Người, cử hành lễ tưởng niệm sự chết và phục sinh của Chúa cho tới khi Người đến (phần thứ tư).

3. Toàn thể Đêm Vọng phải được cử hành vào ban đêm, nghĩa là phải được khởi sự khi trời đã tối và kết thúc trước hừng đông ngày Chúa nhật.

4. Thánh Lễ Vọng, cho dù được cử hành trước nửa đêm, vẫn là lễ Chúa nhật Phục sinh.

5. Ai tham dự lễ đêm, có thể được rước Thánh Thể lần nữa trong lễ chính ngày. Ai cử hành hay đồng tế lễ đêm, có thể được cử hành hay đồng tế lần nữa vào lễ chính ngày. Đêm Vọng phục sinh thay thế cho giờ kinh sách lễ Phục sinh.

6. Thông thường có Phó tế phụ giúp Linh mục. Nếu không có Phó tế, Linh mục chủ tế hoặc Linh mục đồng tế sẽ đảm nhiệm những phận vụ của Phó tế, trừ những gì sẽ quy định sau. Linh mục và Phó tế mặc phẩm phục trắng như khi dâng lễ.

7. Phải chuẩn bị nến cho những người tham dự Đêm Vọng. Tất các đèn trong nhà thờ.

NGHI THỨC KHAI MẠC TRỌNG THỂ ĐÊM VỌNG PHỤC SINH

Phần I: NGHI THỨC THẮP SÁNG

Làm phép Lửa và chuẩn bị Nến Phục Sinh

8. Chuẩn bị một lò than cháy tại nơi thuận tiện ngoài nhà thờ. Sau khi dân chúng tụ họp, Linh mục cùng với các thừa tác viên tiến ra, một thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh. Không mang Thánh Giá đèn hậu. Nơi nào không tiện đốt lửa ngoài nhà thờ, có thể cử hành nghi thức trong nhà thờ.

9. Cộng đoàn làm dấu Thánh Giá Nhân danh Cha và Con và Thánh Thần, Linh mục chào cộng đoàn như thường lệ, vẫn tắt nói lên ý nghĩa Đêm Vọng.

11. Sau lời nguyện làm phép lửa mới, thừa tác viên mang Nến Phục Sinh đến, Linh mục lấy bút nhọn vẽ hình Thánh Giá lên thân Nến, ghi chữ Hy Lạp “Alpha” phía trên hình Thánh Giá, chữ “Ômêga” phía dưới, ghi bốn số của năm vào giữa các cánh Thánh Giá, trong khi đọc:

1- Chúa Kitô hôm qua và hôm nay (vẽ nét dọc)

2- Nguyên thủy và cùng tận (vẽ nét ngang)

3- Alpha (Vẽ chữ Alpha trên đầu Thánh Giá)

4- và Ômêga (Vẽ chữ Ômêga dưới chân Thánh Giá)

5- Thời gian là của Chúa (Vẽ số đầu của năm trên cánh trái Thánh Giá)

6- Mọi thể hệ là của Chúa (Vẽ số thứ hai trên cánh phải Thánh Giá)

7- Vinh quang và vương quyền là của Chúa (Vẽ chữ số thứ ba dưới cánh trái Thánh Giá)

8- Qua mọi thể hệ cho đến muôn đời. Amen (Vẽ chữ số thứ tư dưới cánh phải Thánh Giá)

12. Vẽ hình Thánh Giá và các con số xong, Linh mục có thể cắm vào cây nến năm hạt hương theo hình Thánh Giá, theo thứ tự:

1- Nhờ các dấu thánh

2- vinh hiển của Chúa Kitô,

3- xin Người

4- gìn giữ

5- và bảo toàn chúng ta. Amen.

13. Nếu không thể đốt lò than lửa, nên thích ứng nghi thức làm phép lửa theo hoàn cảnh. Dân chúng có thể quy tụ trong nhà thờ và khi Linh mục cùng các thừa tác viên mang Nến Phục Sinh tiến về phía cửa nhà thờ, dân chúng quay xuống hướng về phía Linh mục. Linh mục chào và nhắc bảo dân chúng rồi làm phép lửa và chuẩn bị Nến Phục Sinh. Linh mục lấy lửa mới thắp sáng cây Nến Phục Sinh và đọc: **Xin ánh sáng Chúa Kitô phục sinh vinh hiển xua tan bóng tối nơi tâm trí chúng con.**

Hội đồng Giám mục có thể quy định cách khác về những yếu tố trên đây cho thích hợp hơn với tinh thần dân chúng địa phương.

Rước Nến Phục Sinh

15. Sau khi thắp sáng Nến Phục Sinh, một thừa tác viên gấp than cháy từ lò lửa bỏ vào bình hương và Linh mục bỏ hương như thường lệ. Phó tế, hay nếu không có Phó tế, một thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh và bắt đầu cuộc rước. Thừa tác viên cầm bình hương với khói hương nghi ngút đi trước Phó tế hay thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh. Theo sau là Linh mục cùng với các thừa tác viên và dân chúng, mọi người cầm nến chưa đốt trong tay. Tới cửa nhà thờ, Phó tế đứng lại, đưa cao Nến Phục Sinh và hát: Ánh sáng Chúa Kitô. Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa. Linh mục thắp sáng nến của mình từ lửa Nến Phục Sinh.

16. Phó tế đến giữa nhà thờ, đứng lại, đưa cao Nến Phục Sinh, hát lần thứ hai: Ánh sáng Chúa Kitô. Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa. Mọi người thắp sáng nến của mình từ lửa Nến Phục Sinh và tiếp tục đi rước.

17. Khi đến trước bàn thờ, Phó tế đứng quay lại phía dân chúng, giơ cao Nến Phục Sinh, hát lần thứ ba: Ánh sáng Chúa Kitô. Cộng đoàn: Tạ ơn Chúa. Phó tế cắm Nến Phục Sinh vào chân đèn dọn sẵn cạnh giảng đài hay giữa cung thánh. Thắp sáng các đèn trong nhà thờ, trừ các nến trên bàn thờ.

Công bố Tin Mừng Phục sinh

18. Khi đến bàn thờ, chủ tế về ghế, trao nến cho thừa tác viên, bỏ hương và chúc lành cho hương như trước khi đọc Tin Mừng trong Thánh Lễ. Phó tế đến trước chủ tế xin phép lành: Xin cha chúc lành cho con. Chủ tế đọc nhỏ tiếng: Xin Chúa ngự nơi tâm hồn và môi miệng thầy, để thầy xứng đáng và đủ tư cách công bố Tin Mừng

Phục sinh của Chúa, nhân danh Cha và Con và Thánh Thần. Phó tế thưa: Amen.

Nếu người công bố Tin Mừng Phục sinh không phải là Phó tế thì không xin chúc lành.

19. Phó tế xông hương sách và Nến Phục Sinh trước khi công bố Tin Mừng Phục sinh tại giảng đài hay giá sách, mọi người đứng cầm nến sáng trong tay. Nếu không có Phó tế, chính Linh mục chủ tế hay một vị đồng tế công bố Tin Mừng Phục sinh. Nếu người hát là giáo dân, không hát câu: Vậy giờ đây... cho đến hết lời kêu mời. Cũng không hát lời chào: Chúa ở cùng anh chị em. Có thể công bố Tin Mừng Phục sinh theo bản ngắn.

Phần II: PHỤNG VỤ LỜI CHÚA

20. Trong đêm Vọng này là mẹ của mọi đêm Vọng, Hội Thánh đề nghị đọc chín bài đọc: bảy bài trích từ Cựu Ước và hai bài từ Tân Ước (Thánh thư và Tin Mừng). Khi có thể, phải đọc đủ chín bài để bảo toàn đặc tính của việc canh thức, thường đòi hỏi phải kéo dài.

21. Dù vậy, khi có lý do mục vụ quan trọng, cần phải rút ngắn, có thể bớt một số bài đọc Cựu Ước. Tuy nhiên luôn phải coi việc đọc Lời Chúa là yếu tố chính của đêm Canh thức Phục Sinh. Phải đọc ít là ba bài Cựu Ước và hát những thánh vịnh tương ứng. Không bao giờ được bỏ qua bài đọc chương 14 của sách Xuất hành, cùng với thánh thi đi kèm.

22. Mọi người cất nến và ngồi xuống. Trước khi bắt đầu các bài đọc, Linh mục kêu gọi dân chúng lắng nghe Lời Chúa

23. Tiếp theo là các bài đọc. Người đọc sách công bố các bài đọc tại giảng đài. Sau đó, ca viên hát thánh vịnh, dân chúng thưa lại bằng câu đáp. Rồi Cộng đoàn đứng lên, Linh mục đọc: Chúng ta dâng lời cầu nguyện, và sau khi cộng đoàn thỉnh lạy cầu nguyện giây lát, Linh mục đọc lời nguyện tương ứng của bài đọc. Có thể thay

thể thánh vịnh đáp ca bằng cầu nguyện thỉnh lặng. Trong trường hợp này, không phải giữ thỉnh lặng sau câu: Chúng ta dâng lời cầu nguyện.

[...]

31. Sau bài đọc Cựu Ước cuối cùng với thánh vịnh đáp ca và lời nguyện đi kèm, đốt nến bàn thờ và Linh mục xướng thánh thi Vinh danh. Đồ chuông theo thói quen địa phương và cộng đoàn tiếp tục hát thánh thi Vinh danh.

32. Sau thánh thi Vinh danh, Linh mục đọc lời nguyện Nhập lễ như thường lệ

33. Sau đó đọc bài Thánh thư.

34. Sau bài Thánh thư, cộng đoàn đứng, Linh mục long trọng xướng ba lần Halleluia, mỗi lần lên cung cao hơn, và dân chúng lặp lại. Nếu cần, người hát thánh vịnh sẽ xướng Halleluia. Sau đó người hát thánh vịnh, hay ca viên, hát thánh vịnh 117 và dân chúng đáp Halleluia.

(Tiếp tục đứng sau khi hát long trọng ba lần Halleluia)

35. Linh mục bỏ hương và chúc lành cho Phó tế như thường lệ. Khi đọc Tin Mừng, không mang đèn, chỉ xông hương.

36. Sau Tin Mừng phải có bài giảng, ít là vắn tắt.

PHẦN III: PHỤNG VỤ THÁNH TẨY

Nếu có ban bí tích Thánh Tẩy

37. Sau bài giảng sẽ cử hành phụng vụ rửa tội. Linh mục cùng với các thừa tác viên đi đến giếng rửa tội, nếu giếng được đặt nơi các

tín hữu có thể nhìn thấy, nếu không, sẽ đặt một bình nước trong cung thánh.

38. Mời các dự tòng tiến lên cùng với những người đỡ đầu, hoặc mời cha mẹ và những người đỡ đầu bế các trẻ nhỏ lên trước cộng đoàn.

39. Tiến hành cuộc rước đến giếng rửa tội, nếu có. Đi đầu là thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh, tiếp theo là những người sắp được rửa tội cùng đi với những người đỡ đầu, các thừa tác viên, Phó tế và Linh mục. Đang khi đi rước hát Kinh Cầu.

40. Nếu cử hành phụng vụ rửa tội tại cung thánh, Linh mục đọc lời mời gọi mọi người sốt sắng cầu nguyện.

41. Kinh Cầu do hai ca viên hát, mọi người đứng thưa câu đáp (vì là mùa Phục sinh). Nếu quãng đường đi rước đến giếng rửa tội dài, sẽ hát Kinh Cầu đang khi đi rước; trong trường hợp này, sau lời mời những người sắp được rửa tội tiến lên, sẽ tiến hành cuộc rước với Nến Phục Sinh đi đầu, tiếp đến là các dự tòng và những người đỡ đầu, các thừa tác viên, Phó tế và Linh mục.

46. Linh mục dang tay đọc lời nguyện làm phép nước. Tùy nghi nhúng Nến Phục Sinh một hay ba lần vào nước. Linh mục cử hành Bí tích Thánh Tẩy theo quy định của Nghi thức Bí tích.

Nếu không ban bí tích Thánh Tẩy

42. Nếu không có người rửa tội, cũng không làm phép giếng, thì bỏ Kinh Cầu và tiến hành làm phép nước ngay.

55. Sau lời nguyện làm phép nước, mọi người đứng và cầm nến cháy trong tay, lặp lại lời hứa từ bỏ tội lỗi và tuyên xưng đức tin. Sau đó, Linh mục rảy nước thánh trên dân chúng, mọi người đứng hát: Tôi đã thấy nước...

58. Linh mục trở về ghế, không đọc kinh Tin kính.

70. Đốt Nến Phục Sinh trong các cử hành long trọng trong mùa này.

LỄ CHÚA LÊN TRỜI

Nơi nào lễ trọng Chúa thăng thiên không phải là lễ buộc, thì mừng vào Chúa nhật VII mùa Phục sinh, như ngày lễ riêng được chỉ định.

Lễ Vọng

Cử hành lễ này vào chiều áp lễ Chúa thăng thiên, trước hoặc sau kinh Chiều I.

LỄ CHÚA THÁNH THẦN HIỆN XUỐNG

Cử hành lễ Vọng vào chiều thứ Bảy, trước hoặc sau kinh Chiều I.

Kết thúc mùa Phục sinh, tắt Nến Phục Sinh, đặt vào nơi xứng đáng gần giếng rửa tội, để khi cử hành bí tích Thánh Tẩy, sẽ thắp lên và châm nến cho các thụ nhân. Tại những nơi các tín hữu buộc hoặc có thói quen dâng lễ vào thứ Hai và thứ Ba sau lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống, có thể lấy bản văn lễ Chúa nhật Chúa Thánh Thần hiện xuống hoặc lễ về Chúa Thánh Thần.

TAM NHẬT THÁNH

Lm. Giuse Phạm Đình Ái, S.S.S.

CHIỀU THỨ NĂM TUẦN THÁNH⁸⁶

1. Thánh Lễ

– Các Linh mục ngụ trong giáo xứ, hay ở các cộng đoàn nhỏ của tu sĩ Linh mục trong giáo xứ được mời cùng đồng tế trong Thánh Lễ tưởng niệm Bữa Tiệc Ly này. Trong ngày thứ Năm, theo truyền thống xa xưa nhất vẫn còn được giữ lại, hôm nay không được cử hành Thánh Lễ nếu không có dân chúng tham dự, nghĩa là các Linh mục không được làm lễ riêng. Nếu nhu cầu mục vụ thực sự đòi hỏi, Giám mục giáo phận có thể cho phép cử hành một Thánh Lễ khác, cho những người không thể tham dự lễ chiều được, nhưng không được cho phép làm cho một nhóm.⁸⁷

– Không cử hành lễ an táng trong ngày thứ Năm Thánh. Nếu cần thiết thì chỉ cử hành nghi thức an táng ngoài Thánh Lễ: bao gồm Phụng vụ Lời Chúa, những lời nguyện khác nhau cho người quá cố, không có Phụng vụ Thánh Thể.⁸⁸

– Trước Thánh Lễ, cần để Nhà Tạm hoàn toàn trống như được chỉ dẫn từ trước Công đồng Vaticanô II cho đến nay. Mặc dù chữ đỏ không nói một cách minh nhiên, nhưng nên tắt đèn Nhà Tạm và để

⁸⁶ x. Phanxico Borgia Trần Văn Khả, “Cử hành Tuần Thánh và Tam Nhật Vượt Qua” trong

<http://www.simonhoadalat.com/HOCHOI/Phungvu/TamNhatThanh/CuHanhTamNhatThanh.htm>

⁸⁷ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 46-47.

⁸⁸ x. Paul Turner, *Glory in the Cross* (Collegeville, Minnesota: The Liturgical Press, 2011), 30.

cửa Nhà Tạm mở rộng nhằm gây tác động giác quan cho người tham dự. Điều này có nghĩa là trước Thánh Lễ, tất cả Minh Thánh trong Nhà Tạm [đựng trong bình thánh] được mang đi cất giữ trong phòng thánh hay một nơi thích hợp khác mà những người tham dự không thấy. Phải chuẩn bị đủ số bánh lễ cho việc truyền phép và hiệp lễ cho buổi cử hành phụng vụ ngày thứ Năm Thánh và cho ngày hôm sau (thứ Sáu Thánh).⁸⁹

– Như truyền thống đã đi vào Nghi lễ Rôma trong Sách lễ tiền Công đồng Vaticanô II và vẫn giá trị cho đến nay, Thánh Lễ Tiệc ly có hát kinh Vinh Danh để chỉ ra rằng mùa Chay đã kết thúc. Đang khi hát thì rung chuông (cả chuông [nhỏ] cung thánh và chuông [lớn] trên tháp chuông), sau đó thì không rung chuông nữa cho đến kinh Vinh Danh của lễ Canh thức Vượt Qua. Thay vào đó, có thể gõ các thanh trắc bằng gỗ khi truyền phép trong Thánh Lễ Tiệc ly. Đàn phong cầm hay nhạc cụ khác chỉ dùng với mục đích duy nhất là nâng đỡ tiếng hát.⁹⁰

– Phải có đủ các thừa tác viên để giúp lễ và công bố Lời Chúa.

– Sau các nghi lễ, thì lột hết các khăn trên bàn thờ. Thánh Giá được che bằng một tấm vải đỏ hay tím, nếu trước đó chưa được phủ từ chiều thứ Bảy trước Chúa nhật thứ V mùa Chay.⁹¹

2. Bài giảng

– Vì hai lý do sau: **[1]** Hành vi nghi thức như rửa chân đôi khi chạm đến trái tim người ta hơn cả bài giảng; **[2]** Có nhiều nghi thức diễn ra trong Thánh Lễ chiều thứ Năm Thánh, nên bài giảng cần ngắn gọn bao nhiêu có thể.

⁸⁹ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 48.

⁹⁰ Ibid., số 50.

⁹¹ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 57.

– Nên nhấn mạnh các khía cạnh của màu nhiệm Thánh Thể nhiều hơn vì chủ đề chức Linh mục đã được khai triển trong Thánh Lễ Truyền Dầu.

– Dù cùng một chủ đề Thánh Thể nhưng màu nhiệm Thánh Thể được giảng trong khung cảnh của Tam nhật Vượt Qua phải khác với bài giảng về Thánh Thể trong Thánh Lễ Minh Mầu Chúa Kitô.

3. Nghi thức rửa chân

– Theo hướng dẫn của Sách lễ, rửa chân chỉ là nghi thức tùy chọn “tùy thuộc vào hoàn cảnh mục vụ” chứ không phải là thành phần không thể thiếu trong phụng vụ thứ Năm Thánh.

– Rửa chân được cử hành sau bài giảng.

– Theo truyền thống của Giáo Hội, các người được chọn để rửa chân từ lâu vẫn chỉ là những người đàn ông (tiếng Latinh là *viri*) và con số không nhiều hơn 12 người, tức 12 người hay có thể ít hơn.⁹² Tại Việt Nam, Linh mục thường rửa chân cho 12 cụ chức sắc trong họ đạo hay 12 thanh niên. Tuy nhiên, nếu ý nghĩa của nghi thức này là để bày tỏ tình yêu dành cho nhau cũng như sự khiêm tốn phục vụ chúng ta trao cho nhau thì không có lý do gì lại gạt phụ nữ ra khỏi những người được rửa chân.⁹³ Ít là theo quan điểm thần học và linh đạo.⁹⁴ Mới đây, ngày 21/01/2016, phòng báo chí Tòa Thánh đã phổ biến thư của ĐTC Phanxicô gửi ĐHY Robert Sarah (Tổng trưởng Bộ Phụng Tự và Kỷ luật bí tích) để thông báo quyết định của Đức Thánh Cha Phanxicô là từ nay có thể chọn cả phụ nữ vào số những người

⁹² Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 189.

⁹³ Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã chủ trì Thánh Lễ thứ Năm Thánh bằng việc tưởng niệm Bữa Tiệc Ly của Chúa Giêsu tại nhà tù Rebibbia (Roma - Italia). Trong Thánh Lễ này ngài đã rửa chân cho 12 tù nhân trong số đó có 6 nữ tù nhân thuộc các sắc tộc Ý, Nigeria, Congo, Brazil và Ecuador (X. <http://thanhlinh.net/node/87124>).

⁹⁴ x. Peter Jeffrey, “Mandatum novum do vobis: Towards a Renewal of the Holy Thursday Footwashing Rite” trong *Worship* 64 (1990), 107-141.

được rửa chân trong Thánh Lễ Tiệc ly thứ Năm Thánh. Thư của ĐTC gửi ĐHY Sarah ký ngày 20/12/2014 có đoạn viết: “*Việc rửa chân diễn tả tròn đầy ý nghĩa của cử chỉ được thực hiện bởi Đức Giêsu trong bữa Tiệc Ly, Ngài đã trao ban chính mình “đến cùng tận,” nhằm cứu chuộc thế gian, sự bác ái của Ngài là vô ngần vô hạn.*” Trước đây, những người được chọn để rửa chân phải là đàn ông hay trẻ nam, nhưng nay, như Sắc lệnh *In Missa in Cena Domini* (ngày 6/1/2016) của Thánh Bộ Phụng tự giải thích, có thể chọn cả nam giới và nữ giới, “và nếu thích hợp, có thể là người trẻ hay người già, khỏe mạnh hay đau ốm, giáo sĩ, tu sĩ và cả giáo dân,” bao gồm cả người độc thân hay đã kết hôn. Nhóm “các tín hữu này,” như Thánh Bộ nhấn mạnh, không có một số lượng cụ thể nào, nhưng phải đại diện cho sự đa dạng và sự hợp nhất của các thành phần trong Dân Chúa.”⁹⁵

– Vì tất cả mọi tín hữu đều được mời gọi trở thành môn đệ Chúa Giêsu, nên chủ tế có thể chọn cách rửa chân bằng cách đi đến ngẫu nhiên bất cứ người nào trong cộng đoàn phụng vụ để rửa chân cho họ. Việc chủ tế đi đến rửa chân cho người khác thay vì để người được rửa chân đến với ngài phản ánh một cách đúng đắn hơn tình thân phục vụ, tư thế và thái độ của phận làm tôi tớ.

– Đến với mỗi người được rửa, chủ tế quỳ xuống và đổ nước trên chân phải của họ [hay cả hai chân]. Nên sử dụng 12 khăn lau chân [hơn là chỉ dùng 1 cái] để chủ tế có thể dùng mỗi khăn mà lau khô chân cho từng người. Phụng vụ canh tân được thực hiện dưới triều ĐGH Piô XII (1955) đã chuyển Thánh Lễ Tiệc ly “*Missa in cena Domini*” vào buổi chiều thứ Năm Tuần Thánh, trong đó, việc rửa chân được đưa vào Thánh Lễ này, diễn ra sau bài giảng, nhưng không nói tới việc hôn chân. Vì thế, chủ tế có thể hôn chân sau rửa chân, nhưng điều này không buộc. Đang khi rửa chân thì nên chọn

⁹⁵ x. Edward Mcnamara, “Có thể rửa tay thay vì rửa chân trong ngày thứ Năm Tuần Thánh được không?,” trong *Zenit.org*, dg. Nguyễn Trọng Đa (14/03/2017).

hát những bài thánh ca sát với bản văn Kinh Thánh được đề nghị trong Sách lễ (Ga 13, 4.5.15; 6.7.8; 14; 35; 34; 1Cr 13,13) hơn là bài thánh ca khác. Có thể đọc những bản văn Kinh Thánh này dựa trên nền nhạc hay đọc xen vào giữa những phiên khúc của bài hát.⁹⁶

– Sau khi rửa chân xong, thì chủ tế rửa tay của mình. Hành động vệ sinh này vì mục đích thực tế, nhưng phục hồi một tập tục đã có trong Sách lễ trước Công đồng Vaticanô II.⁹⁷

4. Cuộc rước lễ phẩm

– Trong Thánh Lễ Tiệc ly này, không chỉ một mình vị Linh mục bày tỏ sự khiêm hạ phục vụ và yêu thương lẫn nhau qua nghi thức rửa chân mà toàn thể cộng đồng cũng nên bày tỏ tâm tình như thế qua cuộc rước lễ phẩm dành cho người nghèo. Đó là một hình thức diễn tả cụ thể sự quan tâm và chăm sóc người khác. Những lễ phẩm này là hoa trái của sự thống hối trong suốt mùa Chay.⁹⁸

– Nhằm gìn giữ một truyền thống tốt đẹp và lâu đời trong Hội Thánh, đang khi rước tiến lễ vật thì nên hát bài ca truyền thống được đề ra trong chính Sách lễ (“Đâu có tình yêu thương đích thực, thì ở đấy có Đức Chúa Trời... [*Ubi caritas est vera...*]) hơn là thay thế bằng bất cứ một bài nào khác.⁹⁹

5. Hiệp lễ

⁹⁶ x. Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 203.

⁹⁷ x. Paul Turner, *Glory in the Cross*, 66.

⁹⁸ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 52

⁹⁹ x. *Sách lễ Rôma 1975* (bản tiếng Việt), trang 257. Bài ca *Ubi caritas est vera...* đã có từ năm 800 trong đan viện Biển Đức ở Reichenau và xuất hiện trong Sách Lễ của giáo triều Rôma từ thế kỷ XIV-XVI. Sau Công đồng Vaticanô II, bài *Ubi caritas est vera* không còn được hát đang khi rửa chân nữa (x. Paul Turner, *Glory in the Cross*, 67).

– Hôm nay là ngày tưởng niệm cách đặc biệt việc Chúa thiết lập bí tích Thánh Thể. Vì thế, nếu thuận tiện, thì nên cho rước lễ dưới hai hình.

– Nên có nhiều tác viên ngoại lễ cho rước lễ để đem Mình Thánh đến tư gia hay bệnh viện cho những người vắng mặt vì lý do bệnh tật hay già yếu để họ vẫn có thể hợp nhất với các anh chị em quy tụ tại thánh đường giáo xứ.

6. Kiệu Thánh Thể và châu Mình Thánh

– Dù chủ tế có thể dâng lời nguyện Hiệp lễ từ ghế chủ toạ hay bàn thờ (NTTL 139; QCSL 165), nhưng ngày hôm nay, tốt nhất đọc lời nguyện từ ghế chủ toạ vì bình thánh đang ở trên bàn thờ.¹⁰⁰

– Sau lời nguyện Hiệp lễ, nếu nhà thờ có phòng nguyện Thánh Thể bên cạnh [tách biệt với nhà thờ] và có Nhà Tạm ở đó thì kiệu Thánh Thể sang phòng nguyện nhỏ này vốn đã được chuẩn bị để lưu giữ Mình Thánh hoặc kiệu Thánh Thể đến Nhà Tạm đã được chuẩn bị trong thánh đường hay ngoài thánh đường [như một phòng, một hội trường nào đó của giáo xứ] nhưng phải có khoảng cách với cung thánh và tốt nhất là không ở trong cung thánh nhằm diễn tả hành trình các môn đệ Chúa Giêsu đi từ phòng tiệc ly [lầu trên] đến một nơi gọi là Ghếtsemani.¹⁰¹ Tuy nhiên, cuộc rước kiệu Thánh Thể này có phần khác với rước kiệu Thánh Thể của lễ Mình Máu Thánh Chúa Kitô, nghĩa là nên giảm bớt sự long trọng đi vì phụng vụ thứ Năm Thánh bị lu mờ phần nào do phụng vụ thứ Sáu Thánh ngày mai. Tốt nhất, chỉ kiệu một bình thánh (*ciborium*) mà thôi – còn những bình thánh khác sẽ được Linh mục/Phó tế/thầy giúp lễ hay một thừa tác viên Thánh Thể ngoại thường đem để vào nơi lưu giữ trong

¹⁰⁰ x. Paul Turner, *Glory in the Cross*, 72.

¹⁰¹ x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 49. Đây là việc kiệu Thánh Thể và châu Thánh Thể duy nhất trong phụng vụ đã có từ lâu đời. Về sau mới có việc rước kiệu và tôn thờ Thánh Thể qua các hình thức tôn thờ khác.

phòng thánh hay một nơi nào khác. Sau đó, vào lúc thuận tiện thì đưa hết số bình thánh này vào trong Nhà Tạm đã được chuẩn bị.¹⁰²

– Khác với Sách lễ tiền Công đồng Vaticanô II nói rằng khi bỏ hương bình hương xong, vị chủ toạ không làm phép gì ở đây, nhưng nay, ngài phải ghi hình Thánh Giá trên khói một cách đơn giản trong thỉnh lạng.¹⁰³

– Đang khi rước kiệu thì hát những bài thánh ca Thánh Thể và chỉ hát khi đoàn rước bắt đầu.¹⁰⁴

– Thứ tự đoàn rước như sau: Người mang Thánh Giá và 2 tác viên mang nến cao¹⁰⁵ - Thừa tác viên không chức thánh - Phó tế không tham gia giúp lễ - Đoàn đồng tế - Chủ tế mang Thánh Thể - Dân chúng.¹⁰⁶ Những ai không tham gia đoàn rước thì quỳ xuống khi Thánh Thể đi ngang qua. Vì điểm đến là Nhà Tạm hoặc ở trong nhà thờ hoặc ở trong một phòng nguyện gần đây, cho nên đoàn rước quá dài như “rồng rắn” là không cần thiết.¹⁰⁷

¹⁰² Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 207.

¹⁰³ x. Paul Turner, *Glory in the Cross*, 73.

¹⁰⁴ Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 210.

¹⁰⁵ Có thể số người mang nến nhiều hơn. Trong lịch sử, theo mô tả của Egeria, từng có 200 người mang nến trong đoàn rước thứ Năm Thánh tại Ghêtsêmani.

¹⁰⁶ *Sách lễ Rôma 2002 - Thánh Lễ Tiệc Ly (ấn bản mẫu thứ ba, 2002)*, số 38: Bắt đầu kiệu Minh Thánh, có nến và hương, đi trong nhà thờ đến nơi đã dọn sẵn trong nhà thờ hay một phòng nguyện được trang hoàng thích hợp. Đi đầu là một thừa tác viên giáo dân cầm Thánh Giá giữa hai người cầm nến cháy. Theo sau là những người khác cầm nến cháy. Người cầm bình có khói hương nghi ngút đi trước Linh mục mang Minh Thánh. Trong khi đó, hát thánh thi *Lưỡi tôi hãy ca hát* (trừ hai triplet cuối) hoặc một ca khúc về Thánh Thể.

¹⁰⁷ x. Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 211; Paul Turner, *Glory in the Cross*, 74.

– Không tổ chức kiệu và đặt Minh thánh Chúa trong các nhà thờ không cử hành Nghi lễ chiều thứ Sáu Tuần Thánh tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa Kitô.¹⁰⁸

– Nhà Tạm để châu Minh Thánh tránh làm theo kiểu “nhà mồ,” tức không được mang dáng vẻ của một nấm mồ hay bình đựng hài cốt, vì nơi lưu giữ Minh Thánh không nhằm biểu thị mồ Chúa, nhưng chỉ nhằm lưu giữ Minh Thánh cho việc rước lễ ngày hôm sau (thứ Sáu Thánh). Nên dọn Nhà Tạm này đơn sơ, không quá nhiều hoa, nến, nhưng trưng bày có mực độ và không được phủ khăn. Nhà Tạm được đóng kín và tránh việc trưng bày hay đặt Minh Thánh trong mặt nhật (hào quang) vào tối thứ Năm Thánh.¹⁰⁹

– Cho che phủ nơi đây bằng vải màu trắng, lấy đi Thánh Giá và những ảnh tượng thánh ngay phía sau Nhà Tạm để làm cho Thánh Thể thêm nổi bật. Phía trước Nhà Tạm nên chuẩn bị ghế ngồi và bàn quỳ cho các tín hữu đến canh thức bên Chúa.¹¹⁰

– Tại phòng nguyện châu Thánh Thể, cần có sách hát, sách Kinh Thánh để cộng đoàn dùng khi châu Minh Thánh. Trong các giờ châu, nên dành giờ để cầu nguyện và suy niệm riêng trong thinh lặng xen kẽ với việc đọc Kinh Thánh, như đọc các chương 13–17 của Phúc Âm theo Thánh Gioan (nói về những lời cuối cùng của Chúa Giêsu dành cho các môn đệ trước khi bị phản bội, chịu nạn và chịu chết), hát xen kẽ và dâng những kinh nguyện về Thánh Thể để cảm tạ Chúa vì hồng ân Thánh Thể cũng như cùng thức với Ngài mà tưởng niệm những khốn khổ xảy đến cho Ngài trong vườn Cây Dầu. Việc châu Thánh Thể công cộng kéo dài cho tới nửa đêm. Tới lúc này, tắt đèn nến, chỉ để lại một đèn duy nhất cháy sáng, lấy hoa

¹⁰⁸ x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 54.

¹⁰⁹ x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 141.

¹¹⁰ Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year* (San Francisco: Ignatius Press, 2002), số 187.

chung đi. Sau đó có thể tiếp tục châu riêng cho tới lễ nghi ngày hôm sau mà không có gì long trọng bên ngoài vì ngày tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa (thứ Sáu Thánh) đã bắt đầu.¹¹¹

7. Lộet khăn bàn thờ

– Sau các nghi lễ của thứ Năm Thánh, thì lộet hết các khăn trên bàn thờ như muốn diễn tả Chúa Kitô bị chính các môn đệ của mình bỏ rơi. Thánh Giá được lấy đi hay che bằng một tấm vải đỏ hay tím, nếu trước đó chưa được phủ từ chiều thứ Bảy trước Chúa nhật V mùa Chay. Cũng che các tượng ảnh thánh khác nếu chưa được thực hiện. Đối với những ảnh tượng thánh [di chuyển được] hay là các chân nến, chúng ta có thể dời chúng đi chỗ khác (mang vào trong phòng thánh).¹¹² Tất cả những việc làm này nhằm làm cho không gian và bầu khí nơi cung thánh trở nên khác biệt, trống trải và thâm trầm hơn, tiếp nối cách tương ứng với nghi thức phụng vụ ngày mai (thứ Sáu Thánh) với bàn thờ trống (không Thánh Giá, không nến, không khăn bàn).

– Cho đến kinh Vinh Danh của lễ Canh thức Vượt Qua, do tính biểu tượng, không nên đốt đèn nến bất cứ nơi nào khác trong thánh đường. Nước thánh đựng trong bình ở các cửa ra vào nhà thờ được lấy đi và cho lau sạch các bình đựng ở đó.¹¹³ Tập tục của Giáo Hội khi rút hết nước của các bình thánh nhà thờ trong thời gian Tam nhật Thánh là để chuẩn bị cho việc làm phép nước trong đêm Vọng lễ Phục sinh, vì nó tương ứng với các ngày không có Thánh Lễ (tức là thứ Sáu Tuần Thánh và thứ Bảy Tuần Thánh). Tuy nhiên, không được phép rút khô các bình nước thánh nhà thờ trong mùa Chay vì hai lý do như sau: **[1]** Luật phụng vụ hiện hành không tiên đoán sự đổi mới này, vốn ngoài việc là “*praeter legem*” (ngoại luật), là trái

¹¹¹ x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 56; Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 215.

¹¹² x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 57.

¹¹³ Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 217.

với một sự hiểu biết cân bằng về mùa Chay, vốn mặc dù thực sự là một mùa ăn năn sám hối, cũng là một mùa phong phú về biểu tượng của nước và Phép Rửa tội, liên tục được xuất hiện trong các bản văn phụng vụ; [2] Việc Giáo Hội khích lệ các tín hữu tận dụng thường xuyên các bí tích, phải được hiểu là cũng áp dụng cho cả mùa Chay nữa. Vấn đề ăn chay và kiêng thịt, mà các tín hữu thực thi trong mùa Chay, không mở rộng ra cho việc kiêng lãnh nhận các bí tích hoặc á bí tích của Giáo Hội.¹¹⁴

THỨ SÁU TUẦN THÁNH¹¹⁵

1. Tổng quát

– Nếu có thể thì tại nhà thờ giáo xứ, cha xứ và giáo hữu cũng cử hành Kinh Sách và Kinh Sáng chung với nhau tại nhà thờ; hoặc với Giám mục tại nhà thờ chính toà. Sáng thứ Bảy Thánh cũng nên cử hành các Giờ kinh Phụng vụ này.¹¹⁶

– Chỉ trao Mình Thánh vào buổi cử hành phụng vụ Cuộc Thương Khó của Chúa sau trưa. Đối với bệnh nhân, có thể kiệu Mình Thánh cho họ bất cứ lúc nào.¹¹⁷

– Không cử hành bí tích nào (tuyệt đối tránh cử hành Hôn phối ngày thứ Sáu Thánh) ngoài bí tích Giải Tội và Xức Dầu Bệnh

¹¹⁴ Edward Mcnamara, “Tại sao không rút khô các bình nước thánh nhà thờ trong mùa Chay?,” trong *Zenit.org*, dg. Nguyễn Trọng Đa (07/03/2017).

¹¹⁵ x. Phanxico Borgia Trần Văn Khả, “Cử hành Tuần Thánh và Tam Nhật Vượt Qua” trong <http://www.simonhoadalat.com/HOCHOI/Phungvu/TamNhatThanh/CuHanhtamNhatThanh.htm>

¹¹⁶ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 62.

¹¹⁷ Ibid., số 59.

Nhân. Nếu phải cử hành nghi thức an táng, thì không hát, không đánh đàn và không kéo chuông.¹¹⁸

– Thông thường, có thể cử hành nghi lễ tưởng niệm Cuộc Thương Khó của Chúa Kitô vào khoảng 3 giờ chiều vì theo tường thuật Tin Mừng, Chúa Giêsu chịu chết vào giờ thứ IX (Mt 27, 46; Mc 15, 34; Lc 23, 44) cũng như đây là thực hành truyền thống được ghi trong Sách Cử hành Bí tích *Sacramentarium Gelasianum*. Tuy nhiên, nên chọn thời điểm nào thuận tiện nhất cho sự tham dự đông đảo của tín hữu để cùng nhau tưởng niệm Chúa chịu chết vì chúng ta, bày tỏ tâm tình cảm tạ của chúng ta và phó thác đời mình cho Chúa Giêsu. Dầu vậy, nghi lễ này không được trễ hơn 21 giờ.¹¹⁹ Lý do giới hạn đến 9 giờ tối là nhằm tránh cho thứ Sáu Thánh kéo dài quá mức sang thứ Bảy Thánh.

– Trước khi cử hành, bàn thờ hoàn toàn để trống: không Thánh Giá, không khăn trải bàn, không chân đèn. Đây là thực hành truyền thống không có bất cứ một sự thay đổi nào.

– Đức Giám mục bao giờ cũng đeo nhẫn Giám mục, nhưng khi chủ tọa cử hành phụng vụ thứ Sáu Thánh (cử hành cuộc khổ nạn Chúa), ngài phải tháo nhẫn Giám mục ra (LNGM 315). Trong nghi lễ tấn phong Giám mục, vị tân Giám mục nhận một chiếc nhẫn như biểu trưng cho lòng trung tín và sự kết hợp hôn nhân với Hội thánh là bạn trăm năm của mình. Nhưng thứ Sáu Thánh, chúng ta tưởng niệm ngày chàng rể là Chúa Giêsu bị cất khỏi các môn đệ của mình, như Ngài đã từng tiên báo (Mt 9, 15; Mc 2, 20; Lc 5, 35).

2. Tinh thần

Thứ Sáu Thánh không phải là đám tang của Đức Giêsu cho nên cần chấm dứt việc đeo tang trong ngày này. Thật vậy, tinh thần của

¹¹⁸ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 61.

¹¹⁹ Ibid., số 63.

ngày thứ Sáu Thánh không còn sắc thái than vãn, u buồn và tang tóc nữa vì:

– Vinh quang phục sinh ản dấu trong Thánh Giá và đang được thể hiện trong chính ngày này. Chính thánh Irênê và Tertulianô đã từng nói về ngày này là ngày Vượt qua (*Pasch*) theo nghĩa là một vận hành dẫn đến sự sống (x. Ga 12,24).¹²⁰ Hệ quả là:[1] Trong thứ Sáu Thánh, chúng ta hân hoan trước chiến thắng của Đức Giêsu, vui mừng tham dự vào cuộc vinh thắng tình yêu của Ngài.¹²¹ Các bản văn phụng vụ và những bài hát để kính thờ Thánh Giá trong thứ Sáu Thánh đều quy chiếu về phục sinh và bày tỏ cho chúng ta khía cạnh vinh quang và hân hoan của ngày này: “*Lạy Chúa, chúng con tôn thờ Thánh Giá Chúa, hát mừng Ngài sống lại hiển vinh; ấy chính vì bởi cây Thập giá, niềm hân hoan tràn ngập địa cầu*”; [2] Không nên tách rời cái chết của Đức Giêsu ra khỏi cuộc phục sinh của Ngài, nhưng luôn coi đó như một thể thống nhất của “Mầu nhiệm Vượt qua.” Tam nhật Vượt Qua phải được coi là một cử hành kéo dài, tức cử hành biến cố phục sinh vĩ đại. Cuộc Thương Khó của Đức Giêsu chỉ là một phần trong Tam nhật Phục sinh mà điểm kết thúc không phải là cái chết nhưng là sự sống.

– Thứ Sáu Thánh là ngày tưởng niệm Cuộc Thương Khó và cái chết của Đức Giêsu nhưng đồng thời lại tưởng niệm và kính mừng sự sống vì không giống như bất kỳ cái chết nào khác trên trần gian, Đức Giêsu đã chỗi dậy từ cõi chết và Ngài “đã được đưa lên

¹²⁰ Thomas Gilmartin, “Good Friday,” trong *The Catholic Encyclopedia*, Vol. 6 (New York: Robert Appleton Company, 1909) trích lại từ <http://www.newadvent.org/cathen/06643a.htm> (20/06/2015).

¹²¹ Tên *thứ Sáu Phục Sinh* phản ánh được chiều kích phục sinh của ngày này nhưng vì sợ lẫn lộn với ngày thứ Sáu trong tuần Bát nhật Phục sinh nên thực tế đã không được sử dụng.

trời ngự bên hữu Chúa Cha” (Mc 16,19), Ngài là “Đấng Hằng Sống, đã chết, và nay sống đến muôn thuở muôn đời” (Kh 1, 18).¹²²

– Thứ Sáu Thánh hướng chúng ta tới những hồng ân của Chúa: Ngài đã cứu độ và giải thoát chúng ta. Như trong thời của thánh Augustinô, các tín hữu khắp nơi đã gặt bỏ y phục tang tóc trong ngày này để mừng vui trong “chiến tích của thập giá.”

Trong thực hành, dựa vào hướng dẫn của Giáo Hội, chúng ta nên giữ lại những việc đạo đức bình dân như ngắm đứng, tháo đỉnh, táng xác Đức Chúa Giêsu... như tập tục từ bao lâu nay. Thế nhưng, cũng như tinh thần vừa nêu, để hòa hợp với tinh thần và cử hành phụng vụ Thứ Sáu Thánh hiện nay, chúng ta nên bỏ đi việc đội khăn tang; sửa lại nội dung các bài ngắm cho phù hợp với bản văn Kinh Thánh;¹²³ xem xét lại cung giọng hay cung điệu quá đổi thảm thương nào nuốt... Những thay đổi này nhằm mục đích làm cho việc đạo đức bình dân quy chiếu nhiều hơn vào Kinh Thánh và phụng vụ. Tất nhiên, phải làm cách nào để không gây thiệt hại cho các tín hữu.¹²⁴ Hiện nay, ít là chúng ta đã thấy xuất hiện cuốn “Ngắm 15 Sự Thương Khó” của Linh mục Vinhson Phạm Liên Hùng (giáo phận Xuân Lộc) và cuốn “Ngắm 15 Sự Thương Khó và Dấu Thánh Chúa Giêsu” của Linh mục Tiến Mỹ, SDB¹²⁵ thể hiện một cách đúng đắn tinh thần này. Các ngài vừa chủ trương đi theo đường hướng canh tân của Công đồng Vaticanô II bằng cách thảo ra văn bản thuần túy và chuẩn xác theo Thánh Kinh lại vừa đề nghị sử dụng bản văn một cách đa dạng với cung điệu Passio, ca vọng cổ, ngâm thơ, cung giọng tùy

¹²² x. Bài giảng của cha Raniero Cantalamessa, OFM Cap. vào Thứ Sáu Thánh 6/04/2012 trong L'Osservatore Romano Weekly Edition in English (11/04/2012), trang 6.

¹²³ Ví dụ, ngắm thứ sáu viết: “*Bấy giờ nó lột áo ra, liền trói chân tay vào cột đá, đoạn lấy chà gai cùng dây gia và lời tôi sắt đánh cả và mình Đức Chúa Giêsu dư 5000 nghìn đòn cho nên nát hết thịt ra, xem thấy xương chẳng còn nơi đâu lành, mặt mũi chẳng còn hình tượng người như trước nữa.*”

¹²⁴ x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật Bí tích, *Hướng dẫn về Lòng đạo đức bình dân và phụng vụ*, số 75.

¹²⁵ Đã được ĐGM. Phêrô Trần Đình Tứ imprimatur ngày 06/04/2003.

theo từng địa phương hay theo một cung điệu mới, miễn là tránh kiểu ngâm nga dài dòng và nặng nề. Rất tiếc nhiều nơi không sử dụng những bản văn và bản nhạc này mà vẫn bám lấy những bản cũ.

3. Nghi thức phụng vụ

– Phủ phục

Nghi thức phụng vụ hôm nay bắt đầu thật khác biệt và kịch tính khi chủ tế trong phẩm phục màu đỏ (ám chỉ việc tử đạo và vương quyền cũng như Máu Thánh Chúa đổ ra trong cái chết của Ngài trên núi Canvê) cùng với các tác viên khác sẽ tiến vào cung thánh trong thình lặng, không có ca nhập lễ. Phần các tín hữu, họ đứng lên khi các thừa tác viên tiến vào rồi quỳ xuống trong thình lặng.¹²⁶ Nếu muốn nói ít lời dẫn nhập vào cử hành thì phải loan báo trước khi thừa tác viên đi vào.

Khi tới cung thánh trước bàn thờ, chủ tế cùng các thừa tác viên sẽ im lặng phủ phục còn cộng đoàn quỳ gối xuống. Hành động phủ phục trên cung thánh diễn tả thái độ cầu nguyện thường thấy trong Thánh Kinh (St 17, 3; Đnl 9, 18; Tb 12, 16; Tv 22, 30) như được áp dụng trong Giờ kinh Phụng vụ khi Giáo Hội mời gọi mọi người mang tâm tình như thế vào lúc bước vào giờ kinh đầu tiên trong ngày: *“Hãy vào đây ta cúi mình phủ phục, quỳ trước tôn nhan CHÚA là Đấng dựng nên ta. Bởi chính Người là Thiên Chúa ta thờ, còn ta là dân Người lãnh đạo, là đoàn chiến tay Người dẫn dắt”* (Tv 94). Ở đây, nghi thức này diễn tả một số ý nghĩa:

Thứ nhất, nhằm để bày tỏ tâm tình khiêm tốn thờ lạy trước mầu nhiệm cứu chuộc nhờ Thánh Giá của Chúa Kitô như phụng vụ chiều hôm đó sắp diễn ra [chủ tế và các tác viên giúp lễ cũng có thể phủ phục khi ngưng đọc hay hát trình thuật thương khó (*passio*) trong giây lát (sau câu ‘*Chúa Giêsu gục đầu xuống tắt thở*’)].

¹²⁶ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 65.

Thứ hai, gọi lại cho chúng ta hình ảnh Chúa Giêsu sấp mặt xuống đất mà cầu nguyện với Chúa Cha trong vườn cây Dầu hầu diễn tả tình trạng bị bỏ rơi và đau khổ của con người để rồi đặt mọi sự theo ý muốn của Thiên Chúa (Mt 26,39; Mc 14,15; Lc 22,42).¹²⁷

Thứ ba, tư thế phủ phục hôm nay cũng gọi lên trong trí chúng ta cảnh tượng Chúa Giêsu đang nằm trên cây Thánh Giá vì yêu thương chúng ta và chết đi để cứu chuộc chúng ta.

Thứ tư, diễn tả con người chúng ta “thuộc về đất và phải mang án chết” cũng như bày tỏ nỗi buồn đau của Hội Thánh.

Tuy có thể thay thế tư thế phủ phục bằng cách quỳ xuống hay quỳ gối rồi cúi gập mình sát đất (còn gọi là tư thế bán phủ phục) như thỉnh thoảng vẫn thấy được thực hiện nơi một số các cộng đoàn tu sĩ sau phần Vinh tụng ca kết thúc Kinh nguyện Thánh Thể (*Chính nhờ Người, với Người và trong Người....*),¹²⁸ nhưng nên nhớ rằng, đây là nghi thức rất đặc biệt chỉ dành riêng cho ngày này nhằm mục đích gây một tác động lớn trên cộng đoàn tham dự, vì thế, phủ phục phải là lựa chọn đầu tiên, ưu tiên hơn và đừng bỏ không thực hiện bởi những lý do không quan trọng.

Sau khi phủ phục, chủ tế trỗi dậy, đi về ghế chủ tọa và đọc một lời nguyện xin Chúa bảo vệ và thánh hoá chúng ta.

– Phụng vụ Lời Chúa

Cần có đủ các thừa tác viên để công bố Bài Thương Khó, cử hành nghi thức tôn vinh Thánh Giá, kiệu Thánh Thể về để rước lễ.

Việc công bố Bài Thương Khó được hát hay đọc theo cách thức chia ba vai khác nhau như quy định trong Chúa nhật lễ Lá: sử gia - dân chúng - và Chúa Giêsu. Nên để 3 Phó tế đóng ba vai này.

¹²⁷ Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 201.

¹²⁸ x. Dom Robert Le Gall, *Cử hành Giao Ước mới* (TĐ Phụng vụ), 239.

Nếu không, chủ tế [không phải là Giám mục] đóng vai Chúa Giêsu, còn hai tín hữu khác đóng vai sử gia và dân chúng (LNGM 319). Không mang đèn/nến hay hương lửa. Khi tới câu Kinh Thánh đề cập đến cái chết của Chúa, mọi người quỳ thỉnh lặng trong giây lát. Những ai đang công bố Bài Thương Khó thì quỳ hướng về giảng đài hay giá sách. Cuối Bài Thương Khó, vẫn hát hay đọc câu “Đó là Lời Chúa” nhưng không hôn sách. Sau bài giảng nên dành ít giây phút thỉnh lặng.¹²⁹

Theo nghi thức, mọi người đứng khi tham dự công bố Bài Thương Khó, nhưng vì Bài Thương Khó quá dài nên người dẫn có thể mời cộng đoàn ngồi xuống lắng nghe một ít đoạn để họ có thể dễ dàng và thoải mái hơn tập trung vào nội dung và sứ điệp của Lời Chúa.

Bản quyền địa phương có thể cho phép hay quy định thêm những ý nguyện đặc biệt trong Lời nguyện chung trọng thể. Phó tế hay đọc viên xướng [bằng cách đọc hay hát] các lời dẫn nhập tại giảng đài. Linh mục chủ sự có thể chọn lựa từ những lời nguyện trong Sách lễ những lời nào thích hợp hơn với hoàn cảnh địa phương, nhưng phải luôn giữ thứ tự các ý nguyện.¹³⁰ Các thức cử hành lời nguyện này như sau: **[1]** Lời mời gọi: xướng ý nguyện (dành cho thầy Phó tế); **[2]** Thỉnh lặng giây lát để cầu nguyện: Phó tế có thể tùy nghi hướng dẫn dân chúng: hãy quỳ xuống – hãy đứng lên,¹³¹ hay đơn giản chỉ là thỉnh lặng để mọi người làm cho ý nguyện vừa nêu trở thành ý nguyện của mình và cầu nguyện theo cách riêng của mình; **[3]** Lời nguyện kết thúc cho từng ý nguyện: chủ tế đứng tại ghế chủ toạ hay tại bàn thờ để đọc lời nguyện.

¹²⁹ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 66; Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 232.

¹³⁰ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 67.

¹³¹ *Ordo Romanus XVI* (thế kỷ VII) báo cáo rằng dân chúng quỳ gối trong nước mắt và với tâm lòng thống hối.

– Kính thờ Thánh Giá

Có hai cách biểu dương Thánh Giá:¹³²

Cách thứ I (truyền thống hơn): [Chủ tế và] đoàn giúp lễ sẽ vào phòng thánh [không có nến cháy đi theo], rước Thánh Giá ra [với nến cháy đi theo]. Linh mục chủ sự đứng trước bàn thờ nhận Thánh Giá (tượng phủ khăn tím). Ngài từ từ và lần lượt bước lên từng bậc cấp gần bàn thờ, lần lượt mở khăn phủ tượng chịu nạn ra: trước hết là ở phía đầu tượng Chúa chịu nạn; thứ hai, mở cánh phải ra; lần thứ ba thì mở toàn tượng. Thực hành này giúp chúng ta nhớ lại giờ phút Chúa chịu chết trần trụi trên Thánh Giá, bao nhiêu áo xống Người đều bị kẻ thù tước bỏ và chia nhau. Linh mục chủ sự cứ mỗi lần mở khăn phủ Thánh Giá ra thì hát rằng: “Đây là gỗ Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian.” Cộng đoàn đáp lại: “Chúng ta hãy đến thờ lạy” rồi quỳ xuống và tôn kính Thánh Giá trong thinh lặng. Mỗi lần giọng hát lại càng cao lên và dân chúng cũng đáp lại theo đó. Sau lần đáp thứ ba, chủ tế bước lên hôn kính chân Chúa, rồi đến những người giúp lễ và những người khác.

Cách thứ II (không phủ Thánh Giá). Cách này hoàn toàn mới vì được đem vào trong phụng vụ kể từ sau Công đồng Vaticanô II. Chủ tế cùng đoàn giúp lễ xuống cuối nhà thờ rước Thánh Giá lên. Chủ tế tiến lên mỗi chặng và hát: “Đây là gỗ Thánh Giá, nơi treo Đấng Cứu Độ trần gian.” Ngài vừa hát vừa nâng Thánh Giá lên cao để mọi người chiêm ngắm, mỗi lần tiếng giới thiệu càng cao giọng. Cả cộng đoàn [chứ không phải riêng ca đoàn như xưa] đáp lại: “Chúng ta hãy đến thờ lạy” rồi quỳ xuống và tôn kính Thánh Giá trong thinh lặng (*Sacramentarium Gelasianum* và *Ordo Romanus XIV*). Chặng thứ I ở cuối nhà thờ [chỗ gần cửa chính nhà thờ]. Chặng thứ II ở giữa nhà thờ. Chặng thứ III ở lối vào cung thánh (*chancel*).

¹³² Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 68-69.

Nếu vị chủ sự nghi thức là Đức Giám mục thì thầy Phó tế sẽ mang Thánh Giá và làm theo những gì vừa nói trên y như một Linh mục (LNGM 321).

Nên chọn cách cử hành thứ I (truyền thống) hơn là cách thứ II bởi vì rước từ cuối nhà thờ lên cung thánh sẽ được cử hành lần nữa khi rước Nến Phục Sinh.

Sau khi biểu dương Thánh Giá, Linh mục hay Phó tế mang Thánh Giá xuống lối vào cung thánh hay nơi nào thích hợp. Hai giúp lễ cầm nến sáng đi theo. Đến nơi, Linh mục hay Phó tế đặt Thánh Giá tại đó, hoặc trao cho hai người giúp lễ đỡ hai bên, còn đèn nến thì đặt hai bên tả hữu.

Thánh Giá để hôn kính phải lớn đủ và nghệ thuật và chỉ dùng một Thánh Giá mà thôi cho dù có nhiều người tham dự phụng vụ, để cho thấy ơn cứu rỗi chỉ từ Thánh Giá Chúa Kitô mà phát sinh ra.¹³³

Sách lễ 2002 yêu cầu Linh mục bỏ giày ra khi đến gần Thánh Giá để quỳ và hôn kính như thực hành thời tiền Công đồng Vaticanô II và chỉ dẫn của Sách lễ nghi Giám mục (số 322). Kể từ năm 1956, lần đầu tiên sau hàng trăm năm, tín hữu cũng được phép hôn chân Chúa, nam trước và nữ sau. Sách lễ 2002 không nói gì đến việc họ phải cởi giày dép ra lúc này nhưng không cấm họ làm như thế nếu như thấy là thích hợp và thuận tiện.¹³⁴

Đang khi mọi người hôn kính Thánh Giá, thì có thể hát các bài thích hợp như được nêu trong Sách lễ hoặc những bài có chủ đề về Thánh Giá và ơn cứu độ. Nếu quá đông người, thì ngoài chủ tế và giúp lễ hôn kính Thánh Giá, chỉ thêm một ít người đại diện cộng đoàn mà thôi. Sau khi những người này đã hôn kính xong, Linh mục

¹³³ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 69.

¹³⁴ x. Paul Turner, *Glory in the Cross*, 99.

giơ cao Thánh Giá lên, nói vài lời và mọi người cúi đầu thờ lạy Thánh Giá trong giây lát.

– Rước Mình Thánh

Kết thúc nghi thức tôn thờ Thánh Giá thì đặt Thánh Giá lên bàn thờ hay gần bàn thờ với các chân đèn chung quanh, rồi trải khăn bàn thờ tiếp tục nghi thức rước lễ.

Phó tế hay Linh mục mang khăn phủ vai (Sách lễ 2002) sẽ cùng người giúp lễ [cầm nến cháy] đi rước Thánh Thể trong thình lảng về bàn thờ theo đường ngắn nhất (*breviore via*) và đặt trên bàn thờ. Thừa tác viên giúp lễ đặt nến ở trên hay quanh bàn thờ.

Khi mọi sự đã sẵn sàng, chủ tế chấp tay đọc lớn tiếng “Vâng lệnh Chúa Cứu thế...” Chủ tế dang tay, cùng mọi người đọc [hoặc hát] kinh Lạy Cha. Theo đề nghị của Sách lễ 2002, chúng ta nên hát lời dẫn vào cũng như hát chính kinh Lạy Cha. Không hát “Lạy Chiên Thiên Chúa” và không có nghi thức trao chúc bình an như trong Thánh Lễ.

Sau kinh Lạy Cha, chủ tế đọc một mình kinh “Lạy Chúa, xin cứu chúng con ...” – Cộng đoàn tung hô “Vì vương quyền, uy lực và vinh quang ...” Chủ tế chấp tay đọc thầm “Lạy Chúa Giêsu Kitô ...,” rồi cúi sâu (bái quỳ), sau đó đưa Mình Thánh Chúa lên và nói “Đây Chiên Thiên Chúa, đây Đấng ...” – Mọi người cùng đáp “Lạy Chúa con chẳng đáng ...” nhằm chuẩn bị cho việc hiệp lễ. Rồi chủ tế rước lễ và cho mọi người rước lễ.

Trong khi lên rước lễ, cộng đoàn hát Thánh vịnh 21 hay một bài xứng hợp.¹³⁵

¹³⁵ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 70.

Kết thúc nghi thức không có lời giải tán, mọi người ra về trong tình lặng vì phụng vụ của 3 ngày thánh chưa hoàn tất mà vẫn còn tiếp diễn.

Sau nghi thức, thì lột khăn bàn thờ, nhưng vẫn để lại Thánh Giá với 4 cây nến trên đó. Cũng có thể dọn một nhà nguyện, để tín hữu tiếp tục đến hôn kính Thánh Giá và dành giờ suy niệm.¹³⁶ Nhà Tạm để trống vì Mình Thánh còn lại được đưa đến nơi đã dọn sẵn trong phòng áo/phòng thánh. Chỉ đặt Mình Thánh vào Nhà Tạm khi hoàn cảnh đòi buộc.

Không nên làm ngơ những việc đạo đức như ngắm Đàng Thánh Giá, suy niệm về các sự đau khổ của Mẹ Maria... nhưng phải thực hiện vào lúc khác, bên ngoài Nghi thức phụng vụ ngày thứ Sáu Tuần Thánh.¹³⁷

4. Diễn lại Cuộc Thương Khó Chúa Kitô

Đây thường là buổi “trình diễn thánh thiêng” thật sự, cho nên nơi nào tổ chức buổi trình diễn này thì phải làm cách nào để thể hiện lòng đạo đức chân thực, vô vị lợi và không bị các yếu tố văn nghệ dân gian lấn át khiến cho các buổi diễn nhằm thu hút khách du lịch hơn là thúc đẩy tinh thần đạo đức. Nhân các buổi trình diễn này, cần giải thích cho các tín hữu biết sự khác biệt căn bản giữa một bên là diễn lại để tưởng nhớ một hành động trong quá khứ và một bên là “hành động phụng vụ” (buổi cầu nguyện) trong đó sự cứu rỗi nhân loại được thực hiện.¹³⁸

THỨ BẢY TUẦN THÁNH¹³⁹

¹³⁶ Ibid., số 71.

¹³⁷ Ibid., số 72.

¹³⁸ Bộ Phụng tự và Kỷ luật Bí tích, *Hướng dẫn về Lòng đạo đức bình dân và phụng vụ*, số 144.

¹³⁹ x. Phanxico Borgia Trần Văn Khả, “Cử hành Tuần Thánh và Tam Nhật Vượt Qua” trong

– Có thể cử hành giờ Kinh Sách và Kinh Sáng như sáng thứ Sáu Thánh.

– Hôm nay, bàn thờ không trải khăn, không cử hành Thánh Lễ cho đến sau đêm Canh thức Vượt Qua. Hôm nay chỉ cho rước lễ như của ăn đàng mà thôi. Không cử hành lễ cưới và các bí tích khác trừ bí tích Giải Tội và Xức Dầu Bệnh Nhân.¹⁴⁰

– Không cử hành Thánh Lễ an táng. Nếu cần, chỉ cử hành nghi thức an táng.

– Tuyệt đối tránh cử hành Hôn phối ngày thứ Bảy Thánh.

– Trong nhà thờ có thể để cho tín hữu kính viếng ảnh Chúa chịu nạn, ảnh Chúa bị chôn trong mồ, ảnh Chúa xuống ngục tởm, ảnh Đức Mẹ sầu bi.¹⁴¹

– Không những thứ Sáu Thánh là ngày ăn chay và kiêng thịt mà trong ngày thứ Bảy Thánh cũng nên tuân giữ kỷ luật này để tâm hồn các tín hữu được vươn cao mà sẵn sàng cử hành niềm hân hoan của Chúa nhật Phục sinh.¹⁴²

<http://www.simonhoadalat.com/HOCHOI/Phungvu/TamNhatThanh/CuHan hTamNhatThanh.htm>

¹⁴⁰ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 75.

¹⁴¹ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 74.

¹⁴² Ibid., số 39.

CANH THỨC VƯỢT QUA¹⁴³

1. Vài quy luật cần biết

- Thánh Lễ Canh thức Vượt Qua dù cử hành vào chập tối vẫn kể là lễ Phục sinh. Do đó, ai tham dự là đã giữ luật dự lễ Phục sinh rồi.
- Linh mục đã đồng tế trong Thánh Lễ Canh thức Vượt Qua vẫn được đồng tế trong Thánh Lễ Chúa nhật Phục sinh nữa.
- Thánh Lễ Canh thức Vượt Qua thay thế cho giờ Kinh Sách.
- Phẩm phục cho Thánh Lễ Vọng và Phục sinh là màu trắng [hoặc vàng].
- Không được phép chỉ cử hành Thánh Lễ mà không có các Nghi lễ Canh thức Vượt Qua.
- Nơi nào đã không cử hành Nghi thức thứ Năm, thứ Sáu Thánh, cũng có thể cử hành Thánh Lễ Canh thức Vượt Qua.
- Nơi nào đã cử hành Nghi thức thứ Năm và thứ Sáu Thánh, có thể bỏ Thánh Lễ Canh thức Vượt Qua (tùy hoàn cảnh).
- Nhà thờ nào có giêng rửa tội thì buộc phải cử hành Nghi thức Canh thức Vượt Qua.

¹⁴³ x. Phanxico Borgia Trần Văn Khả, “Cử Hành Tuần Thánh và Tam Nhật Vượt Qua” trong

<http://www.simonhoadalat.com/HOCHOI/Phungvu/TamNhatThanh/CuHanhTamNhatThanh.htm>

2. Chuẩn bị

– Mỗi giáo xứ nên có một chương nghi đề lo phần nghi thức được diễn ra sốt sắng và xuôi chảy.

– Các Linh mục, Phó tế, các thừa tác viên giúp lễ, đọc sách phải đọc trước lễ nghi cử hành, tập dượt lễ nghi trước, và dọn Bài đọc. Như vậy, họ sẽ hiểu ý nghĩa của từng lễ nghi cử hành, cơ cấu của chúng và biết thi hành cách ý thức. Tránh những sáng kiến không được phép. Khi cử hành, cần giữ thái độ hồi tâm, chú ý sốt sắng. Tránh hết sức dạy bảo trong lúc cử hành. Nếu cần thì nói cách nghiêm trang, nhỏ nhẹ và kín đáo.

– Nên giải thích trước cho tín hữu hiểu được ý nghĩa của các lễ nghi, các bản văn (như bài công bố Tin Mừng Phục sinh....) trong bản thông tin của giáo xứ hay trong những lớp giáo lý được tổ chức trong mùa Chay. Cùng lắm mới dùng tới người dẫn lễ. Nhưng người này phải hết sức ít lời, dọn sẵn điều phải nói và đừng nói những gì Linh mục sẽ đọc, sẽ nói...¹⁴⁴

3. Thời gian

– Buổi Canh thức Canh thức Vượt Qua cử hành vào giờ đêm bắt đầu và phải kết thúc trước hừng đông ngày Chúa nhật. Không được cử hành vào giờ chiều, như vẫn cử hành Thánh Lễ Chúa nhật vào chiều thứ Bảy. Nên chú ý đến hoàn cảnh thực tế của giáo dân trong giáo xứ để chọn lựa một cách cẩn thận thời điểm nào là thuận tiện nhất cho họ, nhưng không được cử hành sớm quá cũng không muộn quá.

¹⁴⁴ x. Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 96.

– Không nên tổ chức Thánh Lễ nhóm, vì trên hết, trong đêm Canh thức này, các tín hữu phải đến với nhau như một gia đình và phải trải nghiệm cảm thức về một cộng đồng Giáo Hội.¹⁴⁵

– Dù Thánh Lễ Canh thức Vượt Qua khá dài, cũng không nên cử hành một cách vội vã để rút ngắn Thánh Lễ lại vì tất cả nghi lễ và ngôn từ trong Thánh Lễ cần phải được biểu lộ toàn vẹn ý nghĩa của chúng.¹⁴⁶

4. Phụng vụ ánh sáng

– Các dấu hiệu được dùng trong buổi cử hành này, cần được thực hiện một cách nghiêm chỉnh: **[1]** Nến Phục Sinh phải là một cây nến mới cho mỗi năm, phải đẹp, bằng sáp, kích cỡ đủ lớn để có thể dùng cho cả mùa Phục sinh và sau đó (Nghi thức An táng, Phép Rửa); **[2]** Tránh những hình thức giả tạo.

– Tốt nhất các tín hữu tham dự đến nơi quy tụ bên ngoài nhà thờ (sảnh cuối thánh đường, sân nhà thờ...) để cử hành phụng vụ ánh sáng, còn các dự tòng và những người đỡ đầu họ ở lại bên trong nhà thờ.¹⁴⁷ Phụng vụ không cấm dự tòng cầm nến cháy trong nghi thức này. Tuy nhiên, họ không nên cầm nến vào thời điểm này, vì theo logic, nến cháy là dấu chỉ Chúa Kitô phục sinh đang cư ngụ trong tín hữu và bản thân họ sẽ tiếp nhận nến cháy ngay sau khi lãnh nhận Phép Rửa tội.

– Làm phép lửa mới và rước Nến Phục Sinh cần thực hiện theo Sách lễ Rôma để cho thấy Chúa Kitô sống lại là ánh sáng trần gian.

¹⁴⁵ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 94.

¹⁴⁶ Ibid., số 91.

¹⁴⁷ Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 273.

– Những lời dẫn nhập ngắn trong phần phụng vụ ánh sáng có thể đọc từ trong Sách lễ nhưng tốt hơn nên nói một cách tự phát. Tuy nhiên, nên nhớ rằng, chúng không phải là bài giảng ngắn. Lý tưởng là gồm những yếu tố sau: cảm nghiệm về ánh sáng - bóng tối; cuộc vượt qua của Đức Kitô từ cõi chết đến sự sống, cuộc vượt qua của chúng ta với Ngài khi cử hành màu nhiệm thánh, và niềm hy vọng của chúng ta được thông dự vào sự sống vĩnh cửu của Ngài.

– Nghi thức sửa soạn Nền Phục Sinh mặc dầu rất ấn tượng, nhưng không dễ dàng gì để mọi người có thể hiểu thấu đáo những từ Hy Lạp Alpha và Omega cũng như việc cắm 5 hạt hương theo hình thập giá. Bởi thế, cần những lời giải thích rõ ràng cho nghi thức này. Tốt nhất, chúng ta nên đưa ra những lời giải thích trước khi cử hành hơn là đang khi cử hành vì sẽ làm gián đoạn sự liên tục của nghi thức. Để giúp cho những người tham dự không chỉ lắng nghe thụ động mà còn nhập tâm những lời Linh mục đọc, có thể cho họ nhắc lại sau mỗi lần Linh mục chủ sự xướng đọc [theo kiểu ngâm tụng] những lời: Lm: Chúa Kitô vẫn là một – Cđ: Chúa Kitô vẫn là một/ Lm: Hôm qua cũng như hôm nay – Cđ: Hôm qua cũng như hôm nay/ Lm: Là Anpha và Ômêga – Cđ: Là Anpha và Ômêga/ Lm: Nghĩa là khởi nguyên và tận cùng – Cđ: Nghĩa là khởi nguyên và tận cùng/ Lm: Người làm chủ thời gian – Cđ: Người làm chủ thời gian/ Lm: Và muôn thế hệ – Cđ: Và muôn thế hệ/ Lm: Vạn tuế Đức Kitô, Đấng vinh hiển quyền năng – Cđ: Vạn tuế Đức Kitô, Đấng vinh hiển quyền năng/ Lm: Vạn vạn tuế. Amen – Cđ: Vạn vạn tuế. Amen.

– Thứ tự đoàn rước Nền Phục Sinh như sau: Người cầm bình hương – Phó tế (hay Linh mục chủ tế) mang Nền Phục Sinh – Chủ tế - Phó tế thứ II – Các vị đồng tế – Thừa tác viên có chức thánh – Thừa tác viên không chức thánh – Ca đoàn – Dân chúng.¹⁴⁸

– Bật đèn trong nhà thờ vào thời điểm công bố Tin Mừng Phục sinh. Tuy nhiên, tốt hơn, chúng ta nên bật đèn sau bài Exsultet.

¹⁴⁸ Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 278.

Nơi nào có thể thì tăng cường ánh sáng dần dần cho tới khi nhà thờ tràn ngập ánh sáng lúc hát kinh Vinh Danh.¹⁴⁹

5. Công bố Tin Mừng Phục sinh

– Không phải mọi Linh mục và Phó tế nào cũng có chất giọng tốt để thể hiện bài Exsultet. Do vậy, cần cân nhắc chọn lựa những ai có giọng hát hay và đời sống Kitô hữu thực sự để công bố Tin Mừng Phục sinh với sự trang trọng và làm cho mọi người nhận ra ý nghĩa siêu nhiên của đêm canh thức này. Khi một ca viên không phải là Phó tế công bố Bài Tin Mừng Phục sinh, thì không xin phép lãnh của Linh mục chủ sự như thầy Phó tế.

– Thầy Phó tế [hay Linh mục] xông hương Sách, xông hương Nến Phục Sinh [theo cách xông thẳng 3 lần mỗi lần 2 cú (3x2) chứ không cần đi chung quanh xông hương như trước] và hát Tin Mừng Phục sinh tại giảng đài [như một chọn lựa ưu tiên hơn] hay tại một các bục.

– Đây là bài công bố Tin Mừng, nên phải liệu làm sao để có thể hát lên, với một điệu nhạc mang tính cánh vui tươi trang trọng, cho thấy cánh chiến thắng oai hùng của Chúa Kitô vinh thắng. Đồng thời cũng cho thấy cảnh đêm đen còn phảng phất và điều này làm sáng tỏ thêm chiến thắng của Chúa Kitô Phục sinh. Khi đọc bài thánh thi này, thì ý nghĩa của nó giảm đi rất nhiều. Vì thế cần phổ nhạc bài thánh thi này, và theo điệu nhạc thích hợp với nội dung và lễ nghi thứ Bảy Canh thức Vượt Qua.

– Khi hát bài công bố này, có nghi thức xông hương sách Exsultet như xông hương Sách Tin Mừng và xông hương cả cây Nến Phục Sinh nữa. Mọi người cầm nến sáng trong tay để nói lên niềm hân hoan vui mừng và tin nhận Chúa Kitô là ánh sáng soi chiếu trần gian. Trong khi cử hành, cần phải gây nên sự chú tâm và sốt sắng nơi

¹⁴⁹ Ibid., số 279.

dân chúng. Vì đây không phải là nghi lễ thường ngày mà mỗi năm chỉ diễn ra một lần.

– Nội dung của bài thánh thi nói tới đêm đen... Vì thế buổi cử hành cần được thể hiện theo giờ đã được ghi trong Sách lễ Rôma, tức là sau khi mặt trời lặn, và kết thúc trước khi hừng đông xuất hiện.

6. Phụng vụ Lời Chúa

– Các bài Sách Thánh trích từ Cựu Ước (7 bài) Tân ước (1 bài) và bài Phúc âm, đề giáo huấn tín hữu và dự tòng về biến cố vượt qua của Chúa Kitô, việc cứu rỗi con người, giao ước mới, tạo vật mới, đời sống mới của những người được tái sinh trong Chúa Kitô. Vì lý do mục vụ, chúng ta có thể giảm bớt số lượng các Bài đọc Sách Thánh này, nhưng phải đọc ít là 3 bài Cựu Ước (sách Luật [hay sách Lịch sử] và sách Ngôn sứ) và hai bài Tân ước, nhưng không bao giờ được bỏ đoạn 14 của sách Xuất hành. Nên tránh năm nào cũng cho công bố các Bài đọc giống nhau. Các Thánh vịnh đáp ca được chọn để suy niệm các bài Sách Thánh, vì thế phải hát các Thánh vịnh này và không được thay thế bằng các bài hát khác, cũng có thể thay thế Thánh vịnh bằng việc thỉnh lặng một lát. Trong trường hợp này thì không thỉnh lặng nữa sau câu “Chúng ta hãy cầu nguyện.”¹⁵⁰

– Có thể xông hương khi đọc Tin Mừng, nhưng không mang mang đèn nến.

– Các Linh mục có thể nói mấy lời dẫn giải trước các bài Sách Thánh, nhưng không nên quá dài dòng, thay thế cho chính Lời Chúa.

– Sau các Bài đọc Cựu Ước, thì tới kinh Vinh Danh. Có thể kéo chuông [hoặc đánh chiêng trống] đang khi cộng đoàn hát kinh Vinh Danh, nếu có tục lệ này, nhằm diễn tả niềm vui của biến cố Chúa phục sinh. Đây là thực hành đã được giữ lại cho đến ngày nay theo sau tập tục vốn kéo dài suốt 400 năm qua nằm trong quy định

¹⁵⁰ Peter J. Elliott, *Ceremonies of the Liturgical Year*, số 284.

của Sách lễ Rôma thời kỳ tiền Công đồng Vaticanô II (Prot. N. 120/88 - 20/02/1988).¹⁵¹ Ngoài ra, đang khi hát kinh Vinh Danh, thì buộc phải đốt nến bàn thờ, vì ánh sáng của những ngọn nến bàn thờ vào thời điểm này tượng trưng cho nhiệm cục cứu độ [mang tính bí tích] đến với nhân loại chúng ta mà trọng tâm của nhiệm cục này là cử hành Thánh Thể. Nên nhớ rằng, nếu cử hành Thánh Lễ theo thể thức thông thường như tại Việt Nam chúng ta, thì đây không phải là thời điểm mở cuộc “tổng tấn công rầm rộ” với nhiều sự di chuyển và hành động trên cung thánh như trải khăn bàn thờ, đem hoa ra chưng hay tháo bỏ các tấm che ảnh tượng thánh.¹⁵² Đúng ra, tất cả hành động trên đây cùng với việc đặt những cây nến chưa đốt ở trên bàn thờ [hay gần bàn thờ] phải thực hiện rồi trước khi cử hành phụng vụ Canh thức Vượt Qua bắt đầu. Còn khi cộng đoàn đang hát kinh Vinh Danh, thì chỉ còn hai hành động đơn giản: **[1]** Kéo chuông [hoặc đánh chiêng trống]; **[2]** Một thầy giúp lễ [hay lễ sinh] đi lấy lửa từ Nến Phục Sinh mà đốt cho những ngọn nến trên cung thánh.

– Linh mục chủ tế không buộc phải hát HHalleluia. Do vậy, nếu không có chất giọng tốt để hát 3 lần HHalleluia, ngài nên ủy thác cho một người khác thay thế.

7. Phụng vụ Thánh tẩy

– Trong Phụng vụ Thánh tẩy, có 3 chọn lựa sau: **[1]** Cử hành nghi thức khai tâm Kitô giáo và làm phép giềng; **[2]** Làm phép giềng nhưng không cử hành nghi thức khai tâm Kitô giáo (không đề cập đến các ứng viên chịu Phép Rửa tội trong nghi thức và đoàn rước); **[3]** Làm phép nước (nếu nhà thờ không có giềng rửa tội và không cử hành nghi thức khai tâm Kitô giáo).

¹⁵¹ x. Nghi thức “Canh thức Vượt Qua” của *Sách lễ Rôma* (bản tiếng Việt 1992), số 31; Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 87,

¹⁵² x. Adrian Fortescue - O’Connell – Alcuin Reid, *The Ceremonies of the Roman Rite Described*, 15th edition (London: A Burns & Oates Book, Bloomsbury, 2009), 369. 375.

– Trước khi làm Phép Rửa tội, Linh mục làm phép nước để dùng rửa tội và rảy trên giáo hữu trong đêm Canh thức Vượt Qua này và trong cả mùa Phục sinh để nói lên mối tương quan rõ rệt giữa bí tích Thánh Tẩy và Mầu nhiệm Vượt qua. Nếu nhà thờ có giếng rửa tội [và dân chúng có thể nhìn thấy giếng rửa tội] thì Linh mục và các thừa tác viên đi đến đó làm phép nước. Một thừa tác viên cầm Nến Phục Sinh đi trước đoàn rước, theo sau là các dự tòng, cha mẹ đỡ đầu, Phó tế và Linh mục. Đang khi rước thì hát Kinh Cầu các Thánh (trong Kinh Cầu có thể thêm các vị Thánh bổn mạng của nhà thờ và của các tân tòng). Bằng không, sẽ làm phép nước trong một vật chứa nước (bình hay lu) được đặt trong cung thánh. Các dự tòng và người đỡ đầu được mời lên, rồi chủ tế nhấn nhủ mọi người vài lời ngắn gọn. Dứt lời nhấn nhủ, ca đoàn và cộng đoàn hát Kinh Cầu các Thánh (mọi người đứng). Sau khi đã làm phép nước rửa tội, các dự tòng được gọi lên, từ bỏ ma quỷ, tuyên xưng đức tin, ăn năn sám hối, chịu Phép Thánh tẩy và Phép Thêm sức rồi mời họ về chỗ đang khi rảy nước thánh.

– Nếu không có dự tòng là người lớn, thì ít ra nên có việc rửa tội cho trẻ con trong đêm Canh thức Vượt Qua.

– Lý tưởng nhất, Phép Rửa được thực hiện theo cách chìm xuống nước, thụ nhân đi xuống nước (giếng rửa tội) chứ không phải vị chủ sự đổ một chút nước vào đầu của dự tòng. Bằng cách này, Phép Rửa hiển hiện trước mắt chúng ta như là con người cũ được chôn cất (bao phủ bởi nước) và rồi được trỗi dậy như một thọ tạo mới và tinh tuyền (ra khỏi ngôi mộ của nước). Thật không hay, chúng ta vẫn hay cử hành Nghi lễ Rửa tội theo cách rất xưa cũ mà từ ban đầu hiếm khi được áp dụng trong thực hành mục vụ. Kết quả là các biểu tượng bị phá hủy. Nhìn vào cách cử hành Phép Rửa ngày nay, không ai có thể dễ dàng nhận ra những gì đang thực sự xảy ra trong bí tích này. Vài giọt nước mà chúng ta đổ trên đầu của trẻ sơ sinh hoặc người lớn thậm chí không đủ để chỉ ra rằng một sự rửa sạch đang xảy ra, ít nhiều diễn tả sự chết và sự trỗi dậy đi vào cuộc sống mới đang

xảy ra. Vì vậy, nếu không thể rửa theo cách đìm thụ nhân xuống nước, thì ít ra cũng phải dội trên đầu họ thật nhiều nước.

– Nếu không có Nghi lễ Rửa tội và không thánh hoá giếng rửa tội thì bỏ Kinh Cầu Các Thánh, chủ tế làm phép nước ngay, rồi rảy nước thánh cho tín hữu cùng với việc tuyên lại lời cam kết khi chịu Phép Rửa tội. Khi tuyên lại các lời hứa rửa tội (từ bỏ Satan và tuyên xưng đức tin), mọi người đứng, cầm nến cháy và trả lời các câu hỏi của Linh mục. Sau đó Linh mục rảy nước thánh trên cộng đoàn. Đang khi đó, ca đoàn và dân chúng hát bài “Vidi aquam...” (*Tôi đã thấy nước...*). Tất cả mọi người làm dấu Thánh Giá khi nước thánh rảy trên mình.¹⁵³

– Trong khi làm phép nước thì tùy nghi nhúng Nến Phục Sinh vào nước 1 hoặc 3 lần như một hành động biểu tượng cho thấy lãnh nhận Phép Rửa là được nhận chìm vào trong cái chết của Chúa Kitô để rồi sẽ được trỗi dậy với Ngài. Khi chủ tế lấy nến ra khỏi nước, thì ca đoàn và mọi người hát lời tung hô “Chúc tụng Chúa đi nguồn suối mạch nước tràn đầy, muôn ngàn đời hãy ca tụng suy tôn.”

– Trong lúc rảy nước thánh, các người giúp lễ sẽ lấy nước từ giếng rửa tội hay lu đựng nước thánh để đổ vào những bình nước thánh ở các lối ra vào nhà thờ.¹⁵⁴

– Một vài người tân tòng lần đầu tiên tham gia vào việc đọc lời nguyện tín hữu như là những thành viên tín hữu thực hiện chức tư tế của mình.

– Không đọc kinh Tin kính vì đã có phần tuyên xưng đức tin khi các tín hữu tuyên lại lời hứa rửa tội.

¹⁵³ Adrian Fortescue - O’Connell – Alcuin Reid, *The Ceremonies of the Roman Rite Described*, số 300.

¹⁵⁴ Adrian Fortescue - O’Connell – Alcuin Reid, *The Ceremonies of the Roman Rite Described*, số 301.

8. Phụng vụ Thánh Thể

– Phải cử hành phần Phụng vụ Thánh Thể cách trang nghiêm, sốt sắng và không vội vã hay e sợ buổi lễ kéo dài quá.¹⁵⁵

– Đoàn rước dâng lễ nên bao gồm những anh chị em tân tòng mang lễ vật bánh và rượu lên bàn thờ.¹⁵⁶

– Nếu có thể được, thì nên hát toàn bộ Kinh nguyện Thánh Thể.¹⁵⁷

– Nếu dùng Kinh nguyện Thánh Thể I, thì phần “Cùng hiệp thông” sẽ sử dụng câu *“Hiệp thông cùng Hội Thánh, chúng con mừng đêm (ngày) cực thánh, là đêm (ngày) Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng con, đã sống lại về phần xác. Và chúng con kính nhớ: + Trước là Đức Maria vinh hiển,... Cũng thêm phần cầu cho những người tân tòng: “Vì vậy, lạy Chúa, xin vui lòng chấp nhận lễ vật của chúng con là tôi tớ Chúa, và của toàn thể gia đình Chúa, chúng con dâng lên Chúa lễ vật này cũng để cầu cho những người Chúa đã thương tái sinh bởi nước và Thánh Thần, tha thứ mọi tội lỗi cho họ, xin an bài cho đời chúng con được sống trong bình an của Chúa, cứu chúng con thoát khỏi án phạt đời đời và nhận chúng con vào đoàn những người Chúa chọn.”*

– Việc rước lễ có ý nghĩa đặc biệt trong canh thức Canh thức Vượt Qua vì để tín hữu kết hiệp với hy tế của Chúa Kitô và sự sống lại của Ngài. Đang khi rước lễ, nên hát Thánh vịnh 117 hay Thánh vịnh 33 với điệp ca “HHalleluia, HHalleluia, HHalleluia” hay một bài thánh ca phục sinh hoan hỷ.¹⁵⁸

¹⁵⁵ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 90-91.

¹⁵⁶ Ibid.

¹⁵⁷ Bộ Phụng tự và Kỷ luật các bí tích, *Thư luân lưu về việc Chuẩn bị và cử hành Đại Lễ Phục Sinh*, số 90-91.

¹⁵⁸ Ibid.

– Các tân tòng [và có thể cả cha mẹ ruột, cha mẹ đỡ đầu và những người phối ngẫu của họ] nên được cho hiệp lễ dưới hai hình (LNGM 370).¹⁵⁹

– Kết thúc hiệp lễ, Mình Thánh còn lại tập trung vào bình thánh rồi đem cất trong Nhà Tạm.

– Ai đã lãnh nhận Thánh Thể trong Thánh Lễ này vẫn có thể lên rước lễ trong Thánh Lễ ngày hôm sau.

– Công thức giải tán từ hôm nay tới hết tuần Bát nhật, có thêm hai lần Hallêluia.

¹⁵⁹ Ibid., số 92.

VÀI NÉT VỀ KINH CẦU CÁC THÁNH

LM. GIUSE PHẠM ĐÌNH ÁI,

DÒNG THÁNH THỂ

Trong Hội Thánh, có khoảng 190 Kinh Cầu khác nhau. Tuy vậy, chỉ có 5 Kinh Cầu được sử dụng phổ biến hơn cả. Đó là: Kinh Cầu Loreta (còn gọi là Kinh Cầu Đức Bà); Kinh Cầu Thánh Danh; Kinh Cầu Trái Tim Đức Chúa Giêsu; Kinh Cầu Thánh Giuse; Kinh Cầu Các Thánh. Trong số này, Kinh Cầu Các Thánh được xem là lời kinh cổ xưa nhất, long trọng nhất và là kiểu mẫu cho các Kinh Cầu khác.

Gọi là “Kinh Cầu Các Thánh” bởi vì kinh nguyện này gồm những lời khẩn cầu một số các Thánh cũng như Đức Mẹ Maria – Nữ Vương các Thánh. Thật ra, chúng ta không cầu xin các Thánh, chúng ta chỉ xin các Thánh chuyển cầu cho chúng ta trước mặt Thiên Chúa. Điều này diễn tả lòng tin cậy của Hội Thánh vào sự chuyển cầu của các Thánh. Đây là sự hiệp thông vốn kết hợp Hội Thánh của Giêrusalem trên trời với Hội Thánh lữ hành dưới thế.¹⁶⁰

1. LỊCH SỬ

Chúng ta không rõ Kinh Cầu Các Thánh được ai soạn ra và soạn khi nào. Chỉ biết rằng, bên Đông Phương, Kinh Cầu Các Thánh đã được hát lên ngay từ thế kỷ III (năm 270). Bên Tây Phương, năm 590, Đức Giáo Hoàng Grêgôriô Cả (540-604) yêu cầu hát kinh này trong cuộc rước công khai để xin Thiên Chúa chấm dứt cơn dịch tàn phá Rôma. Ngài cũng quy định hát Kinh Cầu Các Thánh vào ngày 25

¹⁶⁰ x. *Hướng dẫn về Lòng đạo đức bình dân và phụng vụ*, Ủy ban Văn hoá - Hội đồng Giám mục Việt Nam chuyển ngữ, số 235.

tháng Tư trong nghi thức Cầu Mùa. Quảng đầu thế kỷ VII, bản văn Kinh Cầu Các Thánh rất ngắn: chỉ vồn vện kêu cầu Đức Kitô, Đức Trinh Nữ Maria, 4 Thánh Tông Đồ (Phêrô, Phaolô, Anrê, Giacôbê) và 2 Thánh Tử Đạo (Stêphanô và Lôrensô).

Thời gian trước Công Đồng Vatican II, theo sách Nghi Thức Rôma và *Sách lễ Rôma*, Kinh Cầu Các Thánh được sử dụng khi đi rước và trong một số nghi lễ.¹⁶¹

Hiện nay, theo quy định của lịch phụng vụ Rôma (21-03-1969), Bộ Phụng Tự duy trì hai phiên bản Kinh Cầu Các Thánh để sử dụng cho những trường hợp khác nhau:

– Phiên bản dài: sử dụng trong trường hợp cầu khẩn trọng thể và đi rước như hát trong dịp Cầu Mùa; cuộc rước kiệu trong mùa Chay hoặc khi di chuyển thi thể người quá cố từ nhà riêng đến thánh đường.

– Phiên bản ngắn: sử dụng trong các trường hợp làm phép trọng thể và thánh hiến diễn ra trong Thánh Lễ: Nghi Thức làm phép nước Thánh Tẩy trong đêm Canh thức Vượt Qua; Nghi thức Truyền chức Giám mục, Linh mục và Phó tế;¹⁶² Nghi Thức Chúc Phong Viện Phụ hoặc Viện Mẫu;¹⁶³ Nghi Thức Khấn Dòng, Thánh Hiến Trinh Nữ.¹⁶⁴

¹⁶¹ Cầu mùa; thời kỳ khó khăn; các dịp thống hối; các cuộc rước di tích các Thánh; trừ quỷ long trọng; tôn thờ Thánh Thể 40 giờ; cung hiến thánh đường và bàn thờ; truyền chức Giám mục; chúc phong Viện Phụ hoặc Viện Mẫu; thánh hiến trinh nữ; Thánh Lễ thứ Bảy Tuần Thánh và Thánh Lễ Vọng Chúa Thánh Thần Hiện xuống...

¹⁶² *Nghi thức Truyền chức*, số 78. 127. 203. 231. 273; *Lễ nghi Giám mục*, số 507. 529. 580.

¹⁶³ *Nghi thức Chúc phong Viện phụ*, số 21; *Nghi thức Chúc phong Viện mẫu*, số 16.

¹⁶⁴ *Nghi thức Khấn Dòng cho nam tu*, số 62; *Nghi thức Khấn Dòng cho nữ tu*, số 67; *Lễ nghi Giám mục*, số 730. 746. 758. 779.

Ngoài ra, chúng ta còn có phiên bản cực ngắn, nghĩa là bản văn được bỏ đi nhiều phần cho thật đơn giản nhằm mục đích sử dụng khi: cử hành bí tích Thánh Tẩy cho trẻ em;¹⁶⁵ phó linh hồn người mới qua đời.¹⁶⁶

Kinh Cầu Các Thánh còn được hát đang khi đoàn rước các Đức Hồng Y tiến vào nhà nguyện Sistine tham dự mật nghị Hồng Y bầu Đức Giáo hoàng; trong nghi lễ Tuyên Thánh; lúc nhập lễ mừng kính Các Thánh Nam Nữ (01/11). Vào ngày 20 tháng Hai năm 1988, Bộ Phụng Tự đề nghị sử dụng Kinh Cầu Các Thánh khi bắt đầu Thánh Lễ Chúa nhật thứ I mùa Chay nhằm tạo thêm một dấu khác biệt cho mùa này.¹⁶⁷

2. CẤU TRÚC

Cấu trúc của Kinh Cầu Các Thánh như sau (theo bản Kinh Cầu Các Thánh mới):

- Khẩn cầu Thiên Chúa Ba Ngôi (*cộng đoàn đáp: “Xin Chúa thương xót chúng con”*).
- Khẩn cầu các Thánh (*cộng đoàn đáp: “Xin cầu cho chúng con”*).
- Kêu cầu Đức Kitô: Phần này chia thành hai nhóm:
 - Nhóm I: cầu xin được giải thoát khỏi những điều tiêu cực như: sự dữ, tội lỗi, án chết đời đời (*cộng đoàn đáp: “Xin Chúa cứu chữa chúng con”*);
 - Nhóm II: nài xin được giải thoát nhờ những biến cố trong cuộc đời cứu độ của Chúa Giêsu: giáng sinh, chịu chết và sống

¹⁶⁵ Nghi thức Rửa tội cho trẻ em, số 48. 85.

¹⁶⁶ Nghi thức Xức dầu và Chăm sóc mục vụ cho bệnh nhân, số 145.

¹⁶⁷ Circular Letter Concerning the Preparation and Celebration of the Easter Feasts, số 23.

lại, đồ ơn Chúa Thánh Thần xuống (*cộng đoàn đáp: “Xin Chúa cứu chữa chúng con” hoặc “Xin Chúa giải thoát chúng con”*).

– Những lời chuyển cầu cho những nhu cầu khác nhau (*cộng đoàn đáp: “Xin Chúa nghe lời chúng con” hoặc “Xin Chúa nghe cho chúng con”*).

– Những lời nguyện kết thúc.

3. THÊM - BỚT HOẶC THAY ĐỔI TRONG KINH CẦU CÁC THÁNH

3.1. Lý do và nguyên tắc

Không những chúng ta được phép thêm bớt số các Thánh mà còn là việc hết sức nên làm bởi những lý do sau:

– Thứ nhất, các tài liệu phụng vụ của Hội Thánh đều nhắc nhở và đề nghị thêm bớt danh sách các Thánh vào chỗ thích hợp cũng như cho phép thêm một vài lời thỉnh nguyện nữa thích hợp hơn với từng hoàn cảnh;¹⁶⁸

– Thứ hai, sổ bộ các Thánh hiện nay (năm 2005) gồm đến 7000 vị Thánh và Chân Phước.¹⁶⁹

Với số lượng đông đảo các Thánh và Chân Phước ở khắp hoàn vũ như vậy, cho nên trong những hoàn cảnh riêng biệt khi cử hành, chúng ta nên uyển chuyển thêm bớt danh sách các Thánh cho phù hợp với thực tế.

¹⁶⁸ x. *Hướng dẫn về Lòng đạo đức bình dân và phụng vụ*, số 235; *Nghi thức Truyền chức*, số 78. 127. 203. 231. 273; *Lễ nghi Giám mục*, số 507. 529. 580; *Nghi thức Chúc phong Viện phụ*, số 21; *Nghi thức Chúc phong Viện mẫu*, số 16; *Nghi thức Khấn Dòng cho nam tu*, số 62; *Nghi thức Khấn Dòng cho nữ tu*, số 67.

¹⁶⁹ *Adoremus Bulletin* (Online Edition) February 2005, Vol. X, No. 10.

Điều quan trọng khi thêm bớt con số các Thánh, chúng ta phải tuân thủ một số nguyên tắc:

– Thứ nhất, chỉ thêm các Thánh và Chân Phước được liệt kê trong sổ bộ các Thánh của Hội Thánh;¹⁷⁰

– Thứ hai, tên của vị Thánh được thêm vào phải nằm đúng hàng ngũ của ngài. Hàng ngũ các Thánh được chia làm 7 nhóm và được xếp theo thứ tự sau:

- Đức Mẹ và Thánh Thiên Thần;
- Các Thánh Tổ Phụ cùng các Thánh Tiên Tri;
- Các Thánh Tông Đồ cùng các Thánh Môn Đệ Đức Giêsu;
- Các Thánh Tử Đạo;
- Các Thánh Giám mục cùng các Thánh Tiến Sĩ;
- Các Thánh Linh mục và Tu Sĩ;
- Các Thánh Giáo Dân.

Trong mỗi nhóm như vậy, sau khi liệt kê danh tính của một số vị Thánh thuộc nhóm, câu cuối cùng thường là lời cầu xin tổng quát với tất cả các vị thánh thuộc nhóm để gộp luôn các vị không được đọc lên. Ví dụ: Câu cuối cùng của nhóm III là “Tất cả các Thánh Tông Đồ và Tác Giả Tin Mừng/Tất cả các Thánh Môn Đệ của Chúa” (*Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ/Omnes sancti Discipuli Dómini*);¹⁷¹ Câu cuối cùng của nhóm IV là “Tất cả các Thánh Tử

¹⁷⁰ x. *Hướng dẫn về Lòng đạo đức bình dân và phụng vụ*, số 235.

¹⁷¹ Tiếng Anh “All you [ye] holy Apostles and Evangelists/All you [ye] holy Disciples of the Lord;” tiếng Pháp “Vous tous, saints Apôtres”/Vous tous, Saints

Đạo” (*Omnes sancti Mártyres*)...¹⁷² **Như vậy, chiếu theo nguyên tắc này, đứng ra các Thánh Tử Đạo Việt Nam phải được xếp vào hàng ngũ các Thánh Tử Đạo hơn là ở cuối sổ.**¹⁷³

– Thứ ba, ngay trong một hàng ngũ, cần tuân thủ tập tục này:

- Thánh nam được xếp trước Thánh nữ;

- Thánh nào được Chúa gọi về trước thì xếp trước. Ví dụ, Thánh Faustina (✠ 1938) phải được xếp sau Thánh Rosa Lima (✠ 1617); Thánh Bernadette Soubrious (✠ 1879) phải được xếp sau Thánh Rosa Lima (✠ 1617) nhưng trước Thánh Têrêsa Hải đồng Giêsu (✠ 1897). Tuy nhiên, đôi khi tập tục này cũng có thay đổi. Chẳng hạn, trong hàng ngũ các Thánh Linh mục và Tu Sĩ, mặc dầu Thánh Ignatio (✠ 1556) chết sau Thánh Phanxicô Xaviê (✠ 1552) tới 4 năm, nhưng vẫn được xếp trước vì tôn trọng ngài là đấng sáng lập Dòng Tên, trong khi vị Thánh quan thầy các xứ truyền giáo chỉ là thành viên của Hội Dòng này.

– Thứ bốn, tên của vị Thánh được thêm vào không quá xa lạ đối với cộng đoàn cử hành.

3.2. Áp dụng cụ thể¹⁷⁴

3.2.1. Con số các Thánh

disciples du Seigneur [Tous les saints disciples du Seigneur];” tiếng Ý “*Voi tutti, santi apostoli/Voi tutti, santi discepoli del Signore.*”

¹⁷² Tiếng Anh “*All [you] martyrs of Christ;*” tiếng Pháp “*Vous tous, saints martyrs* [Tous les saints Martyrs];” tiếng Ý “*Voi tutti, santi martiri.*”

¹⁷³ x. Phan Tấn Thành, *Nghị thức Phong chức Linh mục và Phó tế: diễn giải* (Học viện Đaminh, 2014), 112.

¹⁷⁴ x. Phan Tấn Thành, *Nghị thức Phong chức Linh mục và Phó tế: diễn giải* (Học viện Đaminh, 2014), 113-114.

– Trong Thánh Lễ an táng Đức Giáo hoàng: thêm vào các Thánh Giáo Hoàng và các Thánh của giáo phận Rôma.

– Trong Thánh Lễ truyền chức Giám mục: nêu danh tính tất cả các Thánh Tông Đồ theo thứ tự: Phêrô, Phaolô, Anrê, Giacôbê, Tôma, Giacôbê, Philipphê, Bartôlômêô, Simon, Tađêô, Matthia.

– Trong Thánh Lễ truyền chức Linh mục: không thêm vị nào khác;

– Trong Thánh Lễ truyền chức Phó tế: thêm hai Thánh Vincentê [✠ 304] (sau Thánh Lorenzô [✠ 258]) và Thánh Ephrem [✠ 373] (trước Thánh Basiliô [✠ 379]).

– Trong Thánh Lễ thánh hiến trinh nữ: thêm các Thánh Trinh Nữ Macrina (✠ 340), Scholastica (✠ 543), Clara (✠ 1253), Rosa Lima (✠ 1617), Louise Marillac (✠ 1660), Margaret Maria Alacoque (✠ 1690), Têrêsa Hải đồng Giêsu (✠ 1897), Maria Goretti (✠ 1902), Genoveva (✠ 1956).

– Trong Thánh Lễ tuyên khấn trọn đời của các tu sĩ: bỏ tên các Thánh: Inhaxiô Antiôkia, Grêgôriô, Atanasiô, Martinô, Phanxicô Xavier, Gioan Maria Vianney. Ngoài việc có thể thêm tên các Thánh riêng của Hội Dòng, **thì đối với Dòng nam, thêm các Thánh nam:** Bênêđô (✠ 1153), Ignaxiô Loyola (✠ 1556), Vinh Sơn Phaolô (✠ 1660), Gioan Boscô (✠ 1888); **đối với dòng nữ, thêm các Thánh nữ:** Macrina (✠ 340), Clara (✠ 1253), Catarina Siena (✠ 1380), Rosa Lima (✠ 1617), Gioanna Francisca de Chantal (✠ 1641), Louise Marillac (✠ 1660).

– Trong Thánh Lễ chúc phong Viện Phụ hoặc Viện Mẫu: bỏ tên Thánh Catarina Siena, **thêm các Thánh nam (Viện Phụ):** Columbanô (✠ 615), Bêđa (✠ 735), Rômualđô (✠ 1027), Brunô (✠ 1101), Bênêđô (✠ 1153); **thêm hai Thánh nữ (Viện Mẫu):** Scolastica (✠ 543) và Clara (✠ 1253).

3.2.2. Các lời khấn nguyện cho các nhu cầu trong các dịp truyền chức, khấn dòng được thích nghi theo hoàn cảnh: trong Thánh Lễ truyền chức, thêm ba lời khấn nguyện, mỗi lần tăng thêm một động từ:

– Xin Chúa đoái thương **chúc lành** cho vị thụ phong này;

– Xin Chúa đoái thương **chúc lành và thánh hoá** vị thụ phong này;

– Xin Chúa đoái thương **chúc lành, thánh hoá và thánh hiến** vị thụ phong này.

3.2.3. Nếu sử dụng Kinh Cầu Các Thánh trong nghi thức an táng một tín hữu đã qua đời, chúng ta có thể thay câu đáp “*Xin cầu cho chúng con*” bằng câu “*Xin cầu cho tín hữu này.*”

3.2.4. Nếu sử dụng Kinh Cầu Các Thánh khi đi viếng Đất Thánh vào ngày lễ Cầu Cho Các Tín Hữu Đã Qua Đời (02/11), chúng ta có thể thay câu đáp “*Xin cầu cho chúng con*” bằng câu “*Xin cầu cho các tín hữu này.*”

Ngợi khen Chúa Giêsu và Đức Bà Maria!

Bây giờ và đời đời!

Amen.